

Joseph Conrad

Victory
Victorie

An Island Tale
Parallel Texts

Volume Two

Edited by
C. George Sandulescu and Lidia Vianu

Translated into Romanian by
Ștefan Mălaimare

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

ISBN 978-606-760-109-1

© The University of Bucharest

Cover Design and overall Layout by
Lidia Vianu

Subediting: Andrei Bîrsan

Proofreading: Ioana Agafiței, Violeta Baroană, Andrei Bîrsan, Diana Centea, Manuela Chira, Bianca Ene, Beatrice Negoită, Anca Romete

Typing: Raluca Copăceanu

IT Expertise: Cristian Vîjea

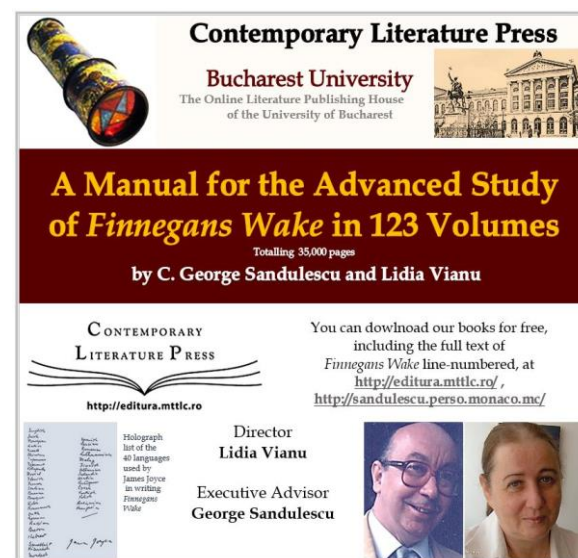
PR Manager: Violeta Baroană

Acknowledgements

The English version of *Victory* used by CLP was published by Methuen & Co. Ltd., London in 1915.

The Romanian version by Andrei Ion Deleanu was first published by Editura Univers in 1972. We have included it for didactic-comparative reasons in the second column of this volume.

Cover: Joseph Conrad on board the special service ship *Ready* in 1916. Image credit: Beinecke Rare Book and Manuscript Library, Yale University. René Magritte: *Le séducteur*.

Joseph Conrad

Victory. An Island Tale

Parallel Texts
Volume Two

Edited by
C. George Sandulescu and Lidia Vianu

Translated into Romanian by
Ștefan Mălaimare

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

Table of Contents

VICTORY: AN ISLAND TALE	VICTORIE.	p. 2
	Traduceri de Andrei Ion Deleanu și Ștefan Mălaimare	
Part Two	Partea a doua	p. 2
Chapter Eight	Capitolul VIII	p. 2
Part Three	Partea a treia	p. 36
Chapter One	Capitolul I	p. 36
Chapter Two	Capitolul II	p. 55
Chapter Three	Capitolul III	p. 61
Chapter Four	Capitolul IV	p. 92
Chapter Five	Capitolul V	p. 123
Chapter Six	Capitolul VI	p. 139
Chapter Seven	Capitolul VII	p. 156
Chapter Eight	Capitolul VIII	p. 179
Chapter Nine	Capitolul IX	p. 188
Chapter Ten	Capitolul X	p. 207

VICTORY: AN ISLAND TALE

Part Two

CHAPTER EIGHT

Schomberg felt desperation, that lamentable substitute for courage, ooze out of him. It was not so much the threat of death as the weirdly circumstantial manner of its declaration which affected him. A mere "I'll murder you," however ferocious in tone and earnest in purpose, he could have faced; but before this novel mode of speech and procedure, his imagination being very sensitive to the unusual, he collapsed as if indeed his moral neck had been broken – snap!

"Go to the police? Of course not. Never dreamed of it. Too late now. I've let

VICTORIE: O POVESTE INSULARĂ

Partea a doua

Traducere de Andrei Ion Deleanu

Capitolul VIII

Schomberg simțea cum se scurge din el până și disperarea – acest lamentabil succedaneu al curajului. Nu atât amenințarea cu moartea îl impresionase, cât maniera sinistă și meticuloasă cu care o formulase. Dacă i-ar fi spus simplu: „Am să te omor!”, oricât ar fi fost de feroce tonul, de serioasă intenția, le-ar fi putut suporta, dar în fața modului ăstuia nou de a vorbi și de a se purta, imaginația lui fiind foarte sensibilă la neobișnuit, se prăbuși pur și simplu, ca și cum i-ar fi fost într-adevăr frânt – *snap!* – gâtul lui moral.

„Să mă duc la poliție? Firește că nu! Nici prin gând nu mi-a trecut. E prea

VICTORIE: O POVESTE INSULARĂ

Partea a doua

Traducere de Ștefan Mălaimare

Capitolul VIII

Schomberg simțea că radiază disperare, acest înlocuitor demn de milă al curajului. Nu atât amenințările cu moartea, cât felul lor straniu de amănunțit îl afecta. Un simplu „O să te-omor!”, oricât de feroce în ton și de sincer în intenții, ar mai fi putut înfrunța; dar în fața acestei noi maniere de a vorbi și de a proceda, imaginația lui fiind foarte sensibilă la neobișnuit, s-a prăbușit ca și cum spinarea-i morală s-ar fi rupt – *pac!*

– Să mă duc la poliție? Firește că nu. Nici prin gând nu mi-a trecut. E prea târziu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

myself be mixed up in this. You got my consent while I wasn't myself. I explained it to you at the time."

Ricardo's eye glided gently off Schomberg to stare far away.

"Ay! Some trouble with a girl. But that's nothing to us."

"Naturally. What I say is, what's the good of all that savage talk to me?" A bright argument occurred to him. "It's out of proportion; for even if I were fool enough to go to the police now, there's nothing serious to complain about. It would only mean deportation for you. They would put you on board the first westbound steamer to Singapore." He had become animated. "Out of this to the devil," he added between his teeth for his own private satisfaction.

Ricardo made no comment, and gave no sign of having heard a single word. This discouraged Schomberg, who

târziu. M-am lăsat vârat în toate cheștiile astea. Mi-ați stors consimțământul când eu nu eram eu; ți-am mai explicat asta."

Ochii lui Ricardo alunecară alene de pe Schomberg ca să privească aiurea.

„Ah, da. O chestie cu o fată. Dar asta nu ne privește."

„Evident. Ce-am vrut eu să spun e: ce rost au toate poveștile astea teribile pe care mi le înșiri?" Îi veni în cap un argument formidabil: „E ceva disproportionat. Pentru că, chiar dac-aș fi destul de prost ca să mă duc acum la poliție, n-am nicio plângere serioasă de formulat. N-ar însemna decât să vă depositeze pe voi. V-ar trimite cu primul vapor la Singapore." Se însuflețise. „V-ar trimite la dracu!" adăugă el printre dinți, pentru propria sa satisfacție.

Ricardo nu făcu niciun comentariu, nu făcu nimic din care să reiasă că auzise măcar un singur cuvânt. Pe Schomberg,

acum. Mi-am permis să mă amestec în asta. Ți-am mai explicat.

Ochii lui Ricardo s-au îndepărtat lent de Schomberg pentru a se uita în depărtare.

—Mda! Necazuri cu o fată. Dar asta n-are treabă cu noi.

—Firește. Ce spun este, la ce folosesc toate vorbele astea sălbatice cu mine? I-a trecut prin gând o idee deșteaptă. E disproportionat; fiindcă și dac-aș fi atât de prost încât să mă duc acum la poliție, n-am pentru ce să fac plângere. N-ar însemna decât să fiți deportați. V-ar urca în primul vapor către Singapore. Se animase acum. De-aici, la dracu', a adăugat printre dinți pentru satisfacția personală.

Ricardo n-a făcut vreun comentariu, n-a dat niciun semn c-ar fi auzit vreun cuvânt. Asta l-a descurajat pe Schomberg,

had looked up hopefully.

"Why do you want to stick here?" he cried. "It can't pay you people to fool around like this. Didn't you worry just now about moving your governor? Well, the police would move him for you; and from Singapore you can go on to the east coast of Africa."

"I'll be hanged if the fellow isn't up to that silly trick!" was Ricardo's comment, spoken in an ominous tone which recalled Schomberg to the realities of his position.

"No! No!" he protested. "It's a manner of speaking. Of course I wouldn't."

"I think that trouble about the girl has really muddled your brains, Mr. Schomberg. Believe me, you had better part friends with us; for, deportation or no deportation, you'll be seeing one of us turning up before long to pay you off for

care ridicase o privire plină de speranțe, lucrul ăsta îl descurajă.

„De ce te-ncăpățânezi să rămâi aici?” strigă el. „N-are ce să-ți renteze tot pierzându-ți timpul pe-aici, prostește. Nu spuneai adineauri că vrei să-l convingi pe patron să plecați? Păi, o să-l convingă poliția în locul dumată. Și de la Singapore vă puteți duce pe coasta orientală a Africii.”

„Al dracului să fiu dacă tipul ăsta n-are de gând să ne facă o figură!” fu comentariul lui Ricardo, spus pe un ton ce nu prevestea nimic bun și care-l readuse pe Schomberg la realitate.

„Nu! Nu!” protestă el. „E-un fel de-a vorbi, dar bineînțeles că n-am s-o fac.”

„Cred că supărarea cu fata ți-a întunecat de tot mințile, domnule Schomberg. Ascultă-mă ce-ți spun: mai bine să ne despărțim prieteni. Pentru că, deportați sau nu, poți să fii sigur că n-o să treacă mult și o să dai cu ochii de unul

care-l privise cu speranță.

—De ce vrei să mai stai pe-aici, a strigat? Nu poate să fie profitabil să vă prostiți așa pe-aici. Nu te îngrijorai acum că nu-l poți mișca pe patron? Ei, ți-l mișcă poliția în locul tău; și din Singapore puteți să vă duceți pe coasta de est a Africii.

—Să fiu al dracu' dacă nu ți-ai pus în cap una ca asta! a fost comentariul lui Ricardo, pe un ton de rău augur care l-a adus pe Schomberg cu picioarele pe pământ.

—Nu, nu! a protestat. E un fel de-a spune. Firește că n-aș face-o.

—Cred că necazurile cu fata aia ți-au încetoșat rău mintea, domnule Schomberg. Crede-mă, nu-i bine să ne despărțim dușmani; că, deportați sau nu, o să-l vezi pe unul din noi apărând nu prea târziu să-ți achite orice șmecherie josnică ai

any nasty dodge you may be hatching in that fat head of yours."

"*Gott im Himmel!*" groaned Schomberg. "Will nothing move him out? Will he stop here immer – I mean always? Suppose I were to make it worth your while, couldn't you –"

"No," Ricardo interrupted. "I couldn't, unless I had something to lever him out with. I've told you that before."

"An inducement?" muttered Schomberg.

"Ay. The east coast of Africa isn't good enough. He told me the other day that it will have to wait till he is ready for it; and he may not be ready for a long time, because the east coast can't run away, and no one is likely to run off with it."

These remarks, whether considered as truisms or as depicting Mr. Jones's mental state, were distinctly discouraging to the long-suffering Schomberg; but there

dintre noi, care să te facă să plătești toate șmecheriile-mputuite pe care le clocești în capul dumitale ăla gros."

„*Gott im Himmel!*" gemu Schomberg. „Nimic nu-i în stare să-l scoată de-aici? O să-mi stea pe cap *immer* – vreau să zic mereu? Să zicem că te-aș recompensa, n-ai putea..."

„Nu," îl întrerupse Ricardo. „N-aș putea, afară doar dacă aș avea ceva cu ce să-l salt. Ți-am mai spus."

„Ceva să-l tenteze?" murmură Schomberg.

„Deh. Africa orientală n-ajunge. Mi-a spus, zilele trecute, că trebuie s-aștept pân-o fi el gata. Și s-ar putea să nu fie gata încă multă vreme, pentru că Africa orientală nu fuge din loc, și nici nu i-o fură cineva."

Obsevațiile astea, fie că le considerai truisme, fie ca un indiciu al stării mintale a domnului Jones, erau categoric descurajante pentru mult-încercatul

putea să născocesci acuma-n capul ăla gros al tău.

—*Gott im Himmel!* a cârtelit Schomberg. N-o să-l facă nimic să plece? Va sta aicea *immer*... mereu? Să zicem c-aș face să merite osteneala.

—Nu, l-a întrerupt Ricardo. N-aș putea, decât dacă aș avea un levier cu care să-l azvârl. Ți-am mai spus.

—O tentație? a șoptit Schomberg.

—Da. Coasta de est a Africii nu-i de ajuns. Mi-a zis ieri că va trebui să aștepte până va fi gata; și asta probabil va mai dura ceva, fiindcă nu fuge nicăieri coasta de est, și nici nu pleacă careva cu ea.

Aceste remarci, fie luate ca truisme, fie ca reprezentări ale stării mintale a domnului Jones, erau vizibil descurajatoare pentru suferindul

is truth in the well-known saying that places the darkest hour before the dawn. The sound of words, apart from the context, has its power; and these two words, "run off," had a special affinity to the hotel-keeper's, haunting idea. It was always present in his brain, and now it came forward evoked by a purely fortuitous expression. No, nobody could run off with a continent; but Heyst had run off with the girl!

Ricardo could have had no conception of the cause of Schomberg's changed expression. Yet it was noticeable enough to interest him so much that he stopped the careless swinging of his leg and said, looking at the hotel-keeper:

"There's not much use arguing against that sort of talk—is there?"

Schomberg was not listening.

"I could put you on another track," he said slowly, and stopped, as if suddenly

Schomberg; dar e și adevăr într-o vorbă care spune că întunericul cel mai negru e înainte de ivirea zorilor. Sunetul cuvintelor, în afară de înțelesul lor în frază, are puterea lui, și aceste două vorbe, „i-o fură cineva”, aveau o anume afinitate cu ideea care-l obseda pe hotelier. Era totdeauna prezentă în mintea lui, și acum ieșea la suprafață, evocată de o expresie pur fortuită. Nu, nimeni nu putea fugi cu un continent; dar Heyst fugise cu fata!

Ricardo n-avea cum să înțeleagă pentru ce motiv expresia de pe fața lui Schomberg se schimbă. Era însă destul de vizibilă, această schimbare, încât să-l intereseze în suficientă măsură ca să-i oprească din bălăbănit nepăsător piciorul și să spună, cu ochii la hotelier:

„N-are rost să contrazici vorbe de-astea, nu-i așa?”

Schomberg nu-l mai asculta.

„V-aș putea pune pe-o altă pistă,” rosti el rar, și se opri, ca înnebunit deodată

Schomberg; dar are dreptate vorba aia care spune că ora cea mai neagră e înainte de răsărit. Sunetul cuvintelor, pe lângă contextul lor, are puterea lui; și vorba asta, „pleacă cu ea”, avea o afinitate specială cu ideea obsedantă a hotelierului. Era veșnic prezentă în mintea lui, iar acum ieșea la suprafață, evocată de o exprimare pur întâmplătoare. Nu, nimeni nu putea să plece cu un continent; dar Heyst plecase cu fata!

Ricardo nu putea să conceapă cauza expresiei schimbate a lui Schomberg. Totuși, era suficient de sesizabilă încât să nu-și mai bălăngăne nepăsător piciorul și să zică, privindu-l pe hotelier:

—Nu prea ai ce să faci cu vorbe de-astea, nu?

Schomberg nu asculta.

—Te pot pune pe o altă pistă, a zis lent și-apoi s-a oprit, ca și cum ar fi fost

choked by an unholy emotion of intense eagerness combined with fear of failure. Ricardo waited, attentive, yet not without a certain contempt.

"On the track of a man!" Schomberg uttered convulsively, and paused again, consulting his rage and his conscience.

"The man in the moon, eh?" suggested Ricardo, in a jeering murmur.

Schomberg shook his head.

"It would be nearly as safe to rook him as if he were the man in the moon. You go and try. It isn't so very far."

He reflected. These men were thieves and murderers as well as gamblers. Their fitness for purposes of vengeance was appallingly complete. But he preferred not to think of it in detail. He put it to himself summarily that he would be paying Heyst out and would, at the same time, relieve himself of these men's oppression. He had only to let loose his natural gift for talking scandalously about

de-o emoție nelegiuită și de-o aprigă nerăbdare amestecată cu frica de eșec. Ricardo aștepta, atent, nu fără oarecare dispreț însă.

"Pe urmele unui om!" exclamă Schomberg spasmodic, cântărindu-și și ura și conștiința.

"Omul din lună, ai?" murmură rânjind Ricardo.

Schomberg scutură din cap.

"Mergi la sigur la trișat cu asta, cum ai merge și la al' din lună. Du-te și-ncearcă. Nu-i chiar atât de departe."

Își făcea socoteala. Oamenii ăștia, în afară de hoți și asasini, mai erau și jucători. Erau extraordinar de potriviți ca instrument de răzbunare. Dar prefera să nu aprofundeze. Își spunea, sumar, sieși, că-n felul ăsta i-o plătea lui Heyst și, în același timp, scăpa și de pacostea cu oamenii ăștia. Nu trebuia decât să dea drumul darului său natural de-a defăima scandalos oamenii. Și în cazul de față, vasta sa

deodată sugrumat de emoții necurate și de o nerăbdare intensă amestecată cu teamă de eșec. Ricardo a așteptat, atent, dar nu fără un anumit dispreț.

—Pe urmele unui om! a rostit Schomberg convulsiv și apoi s-a oprit din nou, consultându-și furia și conștiința.

—Omul din lună, vrei să zici? a sugerat Ricardo, cu un murmur zeflemitor.

Schomberg a scuturat din cap.

—Pe ăsta îl furi ca și cum ar fi omul din lună. Mergi și încearcă. Nu-i așa de departe.

Se gândea—oamenii nu erau doar cartofoari, ci și hoți și ucigași. Erau îngrozitor de potriviți pentru răzbunare. Dar prefera să nu se gândească prea mult la asta. Își spunea, pe scurt, că i-o va plăti lui Heyst și, în același timp, va ieși din lațul lor. Nu trebuie decât să dea drumul la talentul lui natural de a vorbi scandalos despre semenii. Iar în cazul ăsta, abilitatea lui grozavă era și mai tare ajutată de ură

his fellow creatures. And in this case his great practice in it was assisted by hate, which, like love, has an eloquence of its own. With the utmost ease he portrayed for Ricardo, now seriously attentive, a Heyst fattened by years of private and public rapines, the murderer of Morrison, the swindler of many shareholders, a wonderful mixture of craft and impudence, of deep purposes and simple wiles, of mystery and futility. In this exercise of his natural function Schomberg revived, the colour coming back to his face, loquacious, florid, eager, his manliness set off by the military bearing.

"That's the exact story. He was seen hanging about this part of the world for years, spying into everybody's business: but I am the only one who has seen through him from the first—contemptible, double-faced, stick-at-nothing, dangerous fellow."

experiență primea concursul urii care, ca și dragostea, își are o elocvență a sa proprie. El îi schița acum, bucuros la culme, unui Ricardo atent și serios de astă-dată, un portret al lui Heyst îngrășat de ani de jafuri în banul public și particular, ucigașul lui Morrison, escrocul care-a înșelat atâția acționari, un extraordinar amestec de viclenie și nerușinare, de proiecte adânc chibzuite și de simple șmecherii, de mistere și fleacuri. Exercițându-și din nou darul său natural, Schomberg prindea viață, obrajii aveau culoare, era locvace, vibrant, jovial, prestața sa militărească ținându-i loc de bărbăție.

„Asta-i povestea, întocmai cum s-a petrecut. Ani de zile a fost văzut vagabondând prin părțile astea, băgându-și nasul și iscodind prin afacerile fiecăruia. Dar eu am fost singurul care l-am ghicit, din primul moment—un nemernic, un prefăcut, un bun-de-nimic, un tip periculos.”

care, ca și iubirea, are o elocvență a ei. Cu cea mai mare ușurință, îi povestea lui Ricardo—acum, foarte serios—despre un Heyst îngrășat de ani de jafuri de la stat și de la particulari, ucigașul lui Morrison, escroc ce-a înșelat mulți acționari, amestec nemaipomenit de talent și nerușinare, de scopuri tenebroase și de tertipuri josnice, de mistere și zădărnicii. În exercițiul acesta al funcției sale naturale, Schomberg era revitalizat, culoarea revenindu-i în obraji, era locvace, însănătoșit, nerăbdător, bărbăția fiindu-i înlocuită de purtarea militărească.

—Asta-i povestea întocmai. A fost văzut de ani de zile umblând prin părțile astea, băgându-și nasul în treburile tuturor; dar numai eu l-am dibuit de la început—demn de disprețuit, fățarnic, bun de nimic și periculos.

"Dangerous, is he?"

Schomberg came to himself at the sound of Ricardo's voice.

"Well, you know what I mean," he said uneasily. "A lying, circumventing, soft-spoken, polite, stuck-up rascal. Nothing open about him."

Mr Ricardo had slipped off the table, and was prowling about the room in an oblique, noiseless manner. He flashed a grin at Schomberg in passing, and a snarling:

"Ah! H'm!"

"Well, what more dangerous do you want?" argued Schomberg. "He's in no way a fighting man, I believe," he added negligently.

"And you say he has been living alone there?"

"Like the man in the moon," answered Schomberg readily. "There's no one that cares a rap what becomes of him.

„Periculos, zici?"

Glasul lui Ricardo îl coborî pe Schomberg pe pământ.

„Ei, înțelegi ce vreau să spun," făcu el, încurcat. „Un ticălos de intrigant mincinos și mios și politicos, un bandit. Nimic sincer, la el."

Ricardo se lăsase s-alunece de pe masă și acum umbra prin încăpere, cu pasul lui cam într-o parte, fără zgomot. Îi aruncă lui Schomberg, în trecere, un rânet, mârâind:

„Ah! Hmm!"

„Păi, ce vrei mai periculos?" obiectă Schomberg. Și adăugă, neglijent: „În orice caz, nu-i un om să lupte."

„Și zici că-i singur acolo?"

„Ca omul din lună," răspunse prompt Schomberg. „Nu există nimeni să dea doi bani pe ce se-ntâmplă cu el. N-a

— Periculos?

Schomberg și-a revenit la auzul vocii lui Ricardo.

— Ei, știi ce vreau să spun, a zis el neliniștit. Un nemernic mincinos, viclean, manevrator, îndatoritor, îngâmfat. N-avea un strop de sinceritate.

Domnul Ricardo plecase de la masă și se învărtea prin cameră fără zgomot. I-a aruncat în trecere un rânet lui Schomberg și a mormăit:

— Ah! Hm!

— Ei, ce vrei mai periculos de-atâta? a reflectat Schomberg. Nu-i unu' să se lupte, oricum, a adăugat neglijent.

— Și zici că trăiește acolo singur?

— Ca omul de pe lună, a răspuns pregătit Schomberg. Nimănui nu-i pasă câtuși de puțin ce se-alege de el. Stă culcat,

He has been lying low, you understand, after bagging all that plunder."

"Plunder, eh? Why didn't he go home with it?" inquired Ricardo.

The henchman of "plain Mr. Jones" was beginning to think that this was something worth looking into. And he was pursuing truth in the manner of men of sounder morality and purer intentions than his own; that is he pursued it in the light of his own experience and prejudices. For facts, whatever their origin (and God only knows where they come from), can be only tested by our own particular suspicions. Ricardo was suspicious all round. Schomberg, such is the tonic power of recovered self-esteem, Schomberg retorted fearlessly:

"Go home? Why don't you go home? To hear your talk, you must have made a pretty considerable pile going round winning people's money. You ought

prea scos capul, după atâta jaf, mă-nțelegi?"

„Jaf, ai? De ce nu s-a dus acasă cu ce-a strâns?” întreabă Ricardo.

Acolitul domnului „Jones pur și simplu” începea să considere că lucrul merita să fie luat în considerare. Urmărea adevărul în felul oamenilor cu o morală mai sănătoasă decât a lui și cu intenții mai pure, îl urmărea adică în lumina propriilor sale experiențe și învățăminte. Pentru că faptele, oricare le-ar fi originea, (și numai Dumnezeu singur știe unde-s zămislite) nu pot fi puse la-ncercare decât prin propriile noastre bănuieli. Și Ricardo era, din cap până-n picioare, numai bănuieli. Schomberg—atât de tonică este regăsirea încrederii în sine—Schomberg ripostă fără șovăire:

„De ce nu s-a dus acasă? De ce nu te duci *dumneata* acasă? Dacă mă iau după câte povestești, trebuie să fi strâns o grămăjoară frumușică tot umblând din loc

mă-nțelegi, dup-atâta jaf.

—Jaf, ei? De ce nu s-a dus acasă cu prada? s-a interesat Ricardo.

Acolitul lui „domnul Jones, simplu” începea să creadă că e un subiect merituos. Și urmărea adevărul în maniera oamenilor de o moralitate mai profundă și cu intenții mai pure decât el; anume, îl urmărea în lumina propriei experiențe și a propriilor prejudecăți. Fiindcă faptele, indiferent de originea lor (Dumnezeu știe care-o mai fi și aia), nu pot fi verificate decât de suspiciunile noastre. Ricardo era suspicios cât încape. Schomberg—așa puternică este forța stimei de sine redobândite—Schomberg a replicat fără frică:

—Să se ducă acasă? De ce nu te duci *dumneata* acasă? La ce povești spui, trebuie să fi strâns destul luându-le ăstora banii la cărți. Ar trebui să-ți ajungă, deja.

to be ready by this time."

Ricardo stopped to look at Schomberg with surprise.

"You think yourself very clever, don't you?" he said.

Schomberg just then was so conscious of being clever that the snarling irony left him unmoved. There was positively a smile in his noble Teutonic beard, the first smile for weeks. He was in a felicitous vein.

"How do you know that he wasn't thinking of going home? As a matter of fact, he was on his way home."

"And how do I know that you are not amusing yourself by spinning out a blamed fairy tale?" interrupted Ricardo roughly. "I wonder at myself listening to the silly rot!"

Schomberg received this turn of temper unmoved. He did not require to be very subtly observant to notice that he had

în loc și câștigându-le oamenilor banii. Ar fi trebuit să-ți fi făcut suma, până acum."

Ricardo se opri locului să se uite surprins la Schomberg.

„Te crezi deștept foc, nu?” făcu el.

Schomberg era atât de convins în momentul acela că-i deștept, încât ironia rânjită a lui Ricardo îl lăsa rece. Ba chiar se ivi un zâmbet în mândra lui barbă teutonică, primul după săptămâni de zile. Își zicea că-i merge bine.

„De unde știi că nu se gândește să se ducă acasă? De fapt, chiar era în drum spre casă.”

„Și de unde știu eu că dumneata nu te distrezi îndrugându-mi mie basme?” îl întrerupse Ricardo brutal. „Mă mir de mine cum stau și-ți ascult prostiile!”

Schomberg primi schimbarea asta de dispoziție fără să șovăie. Nu era nevoie să fii un observator prea subtil ca să bagi de

Ricardo s-a oprit să-l privească surprins pe Schomberg.

— Te crezi tare deștept, nu? a zis.

Schomberg era atunci atât de conștient că e deștept, că mormăiala ironică nu l-a atins. Avea chiar și-un zâmbet sub nobila-i barbă teutonică, primul de săptămâni întregi. Îi pria dispoziția asta.

— De unde știi că nu se gândea să plece acasă? De fapt, era în drum spre casă.

— Și cum pot ști că nu te distrezi înșirându-mi aicea basme afurisite? l-a întrerupt brutal Ricardo. Nu-mi vine să cred că ascult tâmpeniile astea absurde!

Această schimbare de temperament nu l-a schimbat pe Schomberg. Nu era nevoie să fie un fin observator pentru a

managed to arouse some sort of feeling, perhaps of greed, in Ricardo's breast.

"You won't believe me? Well! You can ask anybody that comes here if that – that Swede hadn't got as far as this house on his way home. Why should he turn up here if not for that? You ask anybody."

"Ask, indeed!" returned the other. "Catch me asking at large about a man I mean to drop on! Such jobs must be done on the quiet – or not at all."

The peculiar intonation of the last phrase touched the nape of Schomberg's neck with a chill. He cleared his throat slightly and looked away as though he had heard something indelicate. Then, with a jump as it were:

"Of course he didn't tell me. Is it likely? But haven't I got eyes? Haven't I got my common sense to tell me? I can see through people. By the same token, he

seamă că izbutise să stârnească în inima lui Ricardo un oarecare sentiment, poate de cupiditate.

„Nu mă crezi? Bine! Poți să-ntrebi pe cine vrei, pe oricare dintre cei ce vin aici, dacă ăsta... suedezu' ăsta n-a trecut pe la mine în drum spre casă. De ce-ar fi venit, dacă nu pentru asta? Întreabă pe cine vrei.”

„Să-ntreb, firește!” ripostă celălalt. „Mă și vezi umblând și-ntrebând în dreapta și-n stânga despre un om pe care am de gând să-l curăț! Treburi de-astea, sau le faci pe tăcute, sau te lași păgubaș.”

Modulația stranie a ultimei fraze îi lăsa lui Schomberg o senzație ca de gheață pe ceafă. Tuși ușor să-și limpezească glasul și privi în altă parte, ca și cum ar fi auzit ceva de rușine. Apoi, deodată:

„Natural că nu mi-a spus. Cum era să-mi spună? Dar ce, eu n-am ochi? N-am bun-simț care să-mi spună? Mă pricep să citesc în oameni. Tot atunci s-a dus și la

realiza că reușise să trezească un fel de sentiment, poate de lăcomie, în sufletul lui Ricardo.

—Nu mă crezi? Bine! Poți să întrebi pe oricine vine aici dacă ăsta... suedezul ăla n-a stat în hotelul meu în drum spre casă. De ce s-ar fi oprit aici, dacă nu de-asta? Întreabă pe cine dorești.

—Să-ntreb! a replicat celălalt. Mă vezi tu întrebând lumea despre unul pe care vreau să-l aranjez! Treburi de-astea se țin ascunse – sau nu se mai fac.

Intonația stranie a ultimei fraze i-a lăsat pe ceafa lui Schomberg un fior rece ca gheața. Și-a dres vocea ușor și s-a uitat în altă parte ca și cum ar fi auzit o remarcă lipsită de tact. Apoi, cu un salt, a zis:

—Firește că nu mi-a spus. Se putea? Dar n-am eu ochi să văd? N-am bunul-simț să deduc? Eu văd ce-ascund unii. Mai mult, s-a dus și la Tesmani. De ce s-a dus la

called on the Tesmans. Why did he call on the Tesmans two days running, eh? You don't know? You can't tell?"

He waited complacently till Ricardo had finished swearing quite openly at him for a confounded chatterer, and then went on:

"A fellow doesn't go to a counting-house in business hours for a chat about the weather, two days running. Then why? To close his account with them one day, and to get his money out the next! Clear, what?"

Ricardo, with his trick of looking one way and moving another, approached Schomberg slowly.

"To get his money?" he purred.

"Gewiss," snapped Schomberg with impatient superiority. "What else? That is, only the money he had with the Tesmans. What he has buried or put away on the island, devil only knows. When you think of the lot of hard cash that passed through

Tesmani. De ce s-a dus la Tesmani două zile-n șir? Ai? Nu știi? Nu-ți dai seama?"

Așteptă, satisfăcut și plin de el, până ce Ricardo termină cu o serie de înjurături fără nicio perdea la adresa palavragiului, apoi continuă:

„Un individ nu se duce la contabilitatea unei firme două zile în șir în orele de birou ca să stea la taifas. Atunci, de ce? Prima zi ca să-și încheie conturile, și a doua zi ca să-și scoată banii. E clar, nu?"

Ricardo, cu felul lui de a se uita într-o parte și a se deplasa în alta, se apropie încet de Schomberg.

„Să-și scoată banii?" mormăi el.

„Gewiss!" izbucni Schomberg cu superioritate enervată. „Pentru ce altceva? Vreau să zic: banii pe care-i avea la Tesmani. Ce-o avea îngropat sau ascuns pe insulă, dracu' știe. Când te gândești la câți bani gheață au trecut prin mâinile omului

Tesmani două zile la rând, ei? Nu știi? Nu pricepi?

A așteptat mulțumit de sine până ce Ricardo a terminat să-l înjure deschis pentru pălăvrăgeala blestemată, iar apoi a continuat:

—Un om nu se duce la o contabilitate în timpul programului să discute despre vreme, două zile la rând. Deci de ce se duce? Să-și închidă contul în prima zi și să-și scoată banii a doua! E clar sau nu?

Ricardo, cu trucul de a privi într-o direcție și de a se mișca într-alta, s-a apropiat încet de Schomberg.

—Să-și ia banii? a tors el.

—Gewiss, s-a răstit cu superioritate Schomberg, care-și pierdea răbdarea. Ce altceva? Adică, doar banii pe care-i avea la Tesmani. Ce are îngropat sau ascuns pe insulă, dracu' știe. Când te gândești la cât bănet a trecut prin mâinile omului ăluia,

that man's hands, for wages and stores and all that – and he's just a cunning thief, I tell you." Ricardo's hard stare discomposed the hotel-keeper, and he added in an embarrassed tone: "I mean a common, sneaking thief – no account at all. And he calls himself a Swedish baron, too! Tfui!"

"He's a baron, is he? That foreign nobility ain't much," commented Mr. Ricardo seriously. "And then what? He hung about here!"

"Yes, he hung about," said Schomberg, making a wry mouth. "He – hung about. That's it. Hung –"

His voice died out. Curiosity was depicted in Ricardo's countenance.

"Just like that; for nothing? And then turned about and went back to that island again?"

"And went back to that island again," Schomberg echoed lifelessly, fixing his gaze on the floor.

ăstuia, pentru lefuri și aprovizionare și câte-toate – și nu-i nimic altceva decât un hoț nerușinat, poți să mă crezi când îți spun eu." Privirea dură a lui Ricardo îl descumpăni pe hotelier, care adaugă încurcat: „Vreau să zic, un hoț ordinar, fără nicio importanță. Și își mai zicea și baron suedez. Pfui!"

„E baron, zici? Nobilimea asta străină nu face multe parale," completă Ricardo foarte serios. „Și, la urma urmei, ce? Se-nvârtea și el pe-aici."

„Da, se-nvârtea pe-aici," făcu Schomberg cu gura strâmbă. „Se-nvârtea pe-aici... Asta-i... Da. Se-nvârtea..."

Glasul i se stinse. Pe fața lui Ricardo se citea curiozitatea.

„Se-nvârtea așa, de pomană? Și pe urmă a făcut stânga-mprejur și s-a cărat, s-a dus înapoi pe insula lui?"

„S-a dus înapoi pe insula lui," rosti Schomberg, ca un ecou stins, cu privirea încremenită în podea.

pentru salarii și aprovizionări și toate alea – și nu-i decât un afurisit de hoț, îți zic. Privirea fixă și aprigă a lui Ricardo l-a dezorientat pe hotelier, care a adăugat rușinat: Vreau să zic un hoț de rând, un pungaș – fără răspundere. Și-și mai spune și baron suedez. Pfui!

– Și baron pe deasupra? Nobilitatea străină nu-i mare lucru, a comentat cu seriozitate Ricardo. Și-apoi? Se-nvârtea pe-aici?

– Da, se-nvârtea pe-aici, a zis Schomberg, dezgustat. Se-nvârtea pe-aici. Da. Asta făcea...

Vocea i s-a stins. Expresia lui Ricardo denota curiozitate.

– Pur și simplu, pentru nimic? Și-apoi s-a dus înapoi pe insulă?

– Și-apoi s-a dus înapoi pe insulă, i-a răspuns în ecou un Schomberg fără vlagă, cu privirea în podea.

"What's the matter with you?" asked Ricardo with genuine surprise. "What is it?"

Schomberg, without looking up, made an impatient gesture. His face was crimson, and he kept it lowered. Ricardo went back to the point.

"Well, but how do you account for it? What was his reason? What did he go back to the island for?"

"Honeymoon!" spat out Schomberg viciously.

Perfectly still, his eyes downcast, he suddenly, with no preliminary stir, hit the table with his fist a blow which caused the utterly unprepared Ricardo to leap aside. And only then did Schomberg look up with a dull, resentful expression.

Ricardo stared hard for a moment, spun on his heel, walked to the end of the room, came back smartly, and muttered a

„Ce-i cu dumneata?” întrebă Ricardo sincer surprins. „Ce s-a-ntâmplat?”

Schomberg, fără să-și ridice privirea, avu un gest de enervare. Era stacoiu la față; ținea capul tot aplecat. Ricardo reveni la chestiune:

„Bine, dar cum ți-o explici? Ce motiv avea? De ce s-a întors pe insulă?”

„Luna de miere!” țâșni ca un scuipat, plin de ură, din gura lui Schomberg.

Imobil, cu ochii-n pământ, fără nicio mișcare premergătoare, izbi cu pumnul în masă cu o putere care-l făcu pe Ricardo, luat cu totul prin surprindere, să sară-n lături. De-abia atunci își ridică Schomberg privirea, cu o expresie mohorâtă, ranchiunoasă.

Ricardo îl fixă o clipă, dur, se răsuci pe călcâie, se duse până la capătul sălii, sentoarse sprinten și murmură un „Ay! Ay!”

—Ce-i cu tine? a întrebat Ricardo, vizibil surprins. Ce s-a-ntâmplat?

Schomberg a făcut un gest grăbit, fără a-și schimba privirea. Își ținea plecat chipul înroșit. Ricardo s-a întors la subiect.

— Bine, dar cum explici? Care a fost motivul? De ce s-a întors pe insulă?

—Luna de miere! a strigat Schomberg cu ferocitate.

Complet nemișcat, cu ochii în podea și fără să fi dat semne de tulburare, a lovit masa cu pumnul dintr-odată, impact ce l-a făcut pe Ricardo, luat prin surprindere, să sară deoparte. Abia atunci Schomberg și-a ridicat privirea, cu o expresie monotună, plină de resentimente.

Ricardo s-a holbat aspru un moment, s-a răsucit pe călcâie, a mers spre capătul camerei, s-a întors cu eleganță și a

profound "Ay! Ay!" above Schomberg's rigid head. That the hotel-keeper was capable of a great moral effort was proved by a gradual return of his severe, Lieutenant-of-the-Reserve manner.

"Ay, ay!" repeated Ricardo more deliberately than before, and as if after a further survey of the circumstances. "I wish I hadn't asked you, or that you had told me a lie. It don't suit me to know that there's a woman mixed up in this affair. What's she like? It's the girl you —"

"Leave off!" muttered Schomberg, utterly pitiful behind his stiff military front.

"Ay, ay!" Ricardo ejaculated for the third time, more and more enlightened and perplexed. "Can't bear to talk about it — so bad as that? And yet I would bet she isn't a miracle to look at."

Schomberg made a gesture as if he

pe deasupra capului țeapăn al lui Schomberg. Că hotelierul era capabil de un mare efort moral o dovedea revenirea lui progresivă la ținuta gravă de locotenent de rezervă.

„Ay, ay!” repetă Ricardo, ceva mai deliberat de data asta, ca după o mai amplă examinare a circumstanțelor. „Aș fi preferat să nu-ți fi pus întrebarea, sau să nu-mi fi răspuns cu vreo minciună. Nu-mi convine să știu că-n chestia asta e amestecată și o femeie. Cum arată? Asta-i fata despre care...”

„Isprăvește!” murmură Schomberg, jalnic cu toată rigiditatea lui militărească.

„Ay, ay!” exclamă Ricardo pentru a treia oară, din ce în ce mai perplex pe măsură ce se lumina. „Nu poți îndura să ți se vorbească de ea... atât de rău te doare? Și cu toate astea, aș paria că nu-i cine știe ce minunăție.”

Schomberg făcu un gest ca și cum

murmurat peste capul înțepenit al lui Schomberg un profund: „Vai, vai!”. Faptul că hotelierul era capabil de așa un efort moral era dovedit de întoarcerea treptată la postura severă de locotenent de rezervă.

—Vai, vai! a repetat Ricardo mai încet ca înainte, ca după o examinare mai amănunțită a situației. Mai bine nu te-ntrebam, mai bine mă mințai. Nu-mi prinde bine să știu că o femeie e implicată în afacere. Cum e femeia? E fata pe care tu...

—Las-o încolo! a bombănit Schomberg, absolut demn de milă în ciuda rigidității de militar.

—Vai, vai! a exclamat Ricardo a treia oară, din ce în ce mai lămurit și uluit. Nu suporti să discuți despre asta — așa de rău e? Și totuși nu cred că fata e vreun miracol...

Schomberg a făcut un gest să spună

didn't know, as if he didn't care. Then he squared his shoulders and frowned at vacancy.

"Swedish baron—h'm!" Ricardo continued meditatively. "I believe the governor would think that business worth looking up, quite, if I put it to him properly. The governor likes a duel, if you will call it so; but I don't know a man that can stand up to him on the square. Have you ever seen a cat play with a mouse? It's a pretty sight."

Ricardo, with his voluptuously gleaming eyes and the coy expression, looked so much like a cat that Schomberg would have felt all the alarm of a mouse if other feelings had not had complete possession of his breast.

"There are no lies between you and me," he said, more steadily than he thought he could speak.

"What's the good now? He funks

nu știa, nu-i păsa. Apoi își îndreptă umerii și se încruntă în gol.

„Baron suedez... Hm!” continuă Ricardo, pe gânduri. „Cred că patronul o să socotească afacerea destul de interesantă, dac-am să i-o expun cum trebuie. Patronului îi place duelul, dacă poți zice că ăsta-i duel. Nu știu să existe om care să-i poată rezista pe teren. Ai văzut vreodată o mătă jucându-se c-un șoarece? E ceva de văzut.”

Ricardo, cu ochii sticlindu-i voluptuos și cu expresia de mătă-blândă, semăna atât de bine cu o pisică, încât Schomberg ar fi simțit toate spaimele șoricelului dacă inima lui n-ar fi fost complet stăpânită de cu totul alte sentimente.

„Între dumneata și mine nu există minciuni,” zise el cu mai multă fermitate decât se credea în stare.

„La ce bun, acum? Femeile-l sperie.

că nu știe, nu-i pasă. Apoi și-a îndreptat umerii și s-a încruntat în gol.

—Baron suedez, hm! a continuat Ricardo gânditor. Cred că pe patron l-ar interesa treaba asta foarte tare, dacă i-o prezint cum trebuie. Patronului îi place duelul, dacă vrei să-i zici așa; dar nu știu niciun om care să-i facă față. Ai văzut vreodată cum se joacă pisica cu șoarecele? Strașnică priveliște.

Ricardo, cu ochii strălucindu-i voluptuos și cu expresia șireată, semăna așa bine cu o pisică, că Schomberg ar fi simțit toată alarmarea unui șoarece dacă alte sentimente nu l-ar fi copleșit deja.

—Nu există minciuni între noi doi, a zis el, mai ferm decât credea că poate.

—La ce bun? Are groază de femei.

women. In that Mexican pueblo where we lay grounded on our beef-bones, so to speak, I used to go to dances of an evening. The girls there would ask me if the English *caballero* in the *posada* was a monk in disguise, or if he had taken a vow to the *sanctissima madre* not to speak to a woman or whether – You can imagine what fairly free-spoken girls will ask when they come to the point of not caring what they say; and it used to vex me. Yes, the governor funks facing women.”

“One woman?” interjected Schomberg in guttural tones.

“One may be more awkward to deal with than two, or two hundred, for that matter. In a place that’s full of women you needn’t look at them unless you like; but if you go into a room where there is only one woman, young or old, pretty or ugly, you have got to face her. And, unless you are after her, then – the governor is right

În *pueblo*-ul ăla mexican unde ne-mpotmolisem, ne-nfipsesem în copite ca să zic așa, mă duceam în fiecare seară să dansez. Fetele de-acolo mă-ntrebau dacă *el caballero* englez de la *posada* era un călugăr deghizat, sau dacă nu cumva se legase cu jurământ față de *santissima madre*, să nu vorbească cu femeii, sau de nu cumva... Îți închipui ce te pot întreba niște fete care au gura destul de slobodă, când ajung să nu se mai sinchisească de ce vorbesc. Pe mine treaba asta mă supăra. Patronului îi e groază să aibă de-a face cu femeii.”

„Cu o singură femeie?” interveni Schomberg gutural.

„Poate fi mai penibil să ai de-a face cu una, decât cu două sau cu două sute dacă-i vorba. Într-un loc unde-i plin de femei, n-ai nevoie să te uiți la ele decât dacă vrei, dar dacă intri într-o odaie în care nu-i decât o singură femeie, tânără sau bătrână, frumoasă sau urâtă, ești obligat să i te uiți în față. Și, dacă nu te-ntereasează – aici

În acel *pueblo* mexican în care am stat, în care ne înfipseserăm, ca să zic așa, mă duceam la dans seara. Fetele de-acolo mă întrebau dacă *caballero* englez din *posada* era un călugăr deghizat, sau dacă făcuse un jurământ la *sanctissima madre* să nu vorbească cu o femeie sau dacă... Îți imaginezi ce întreabă fetele libertine când nu le mai pasă ce spun; și mă enerva. Da, patronului i-e groază să dea ochii cu femeii.

–Cu una singură? a întrerupt Schomberg cu o voce guturală.

–Una ar putea fi mai incomodă de abordat decât două, sau două sute, de fapt. Într-un loc plin de femei nu trebuie să te uiți la ele decât dacă vrei; dar dacă intri într-o cameră unde-i doar o femeie, tânără, bătrână, trebuie să dai ochii cu ea. Și, dacă nu cumva o curtezi, atunci – are dreptate patronul – îți stă-n cale.

enough – she's in the way."

"Why notice them?" muttered Schomberg. "What can they do?"

"Make a noise, if nothing else," opined Mr. Ricardo curtly, with the distaste of a man whose path is a path of silence; for indeed, nothing is more odious than a noise when one is engaged in a weighty and absorbing card game. "Noise, noise, my friend," he went on forcibly; "confounded screeching about something or other, and I like it no more than the governor does. But with the governor there's something else besides. He can't stand them at all."

He paused to reflect on this psychological phenomenon, and as no philosopher was at hand to tell him that there is no strong sentiment without some terror, as there is no real religion without a little fetichism, he emitted his own conclusion, which surely could not go to the root of the matter.

patronul are dreptate – îți stă-n drum.

„De ce să le bagi în seamă?” mormăi Schomberg. „Ce-ți pot face?”

„Fac gălăgie, dacă nu altceva,” opină tăios domnul Ricardo, cu sila omului care-a apucat pe calea tăcerii; pentru că, într-adevăr, când te-ai așezat la o partidă de cărți pe miză mare și pasionantă, nimic nu-i mai odios decât gălăgia. „Gălăgia, gălăgia, amice,” continuă el vehement, „blestemele de țipete pentru orice fleac nu-mi plac nici mie, cum nu-i plac nici patronului. Dar la patron mai e ceva în plus. El, femeile, nu le poate suferi. Deloc.”

Tăcu, să mediteze asupra acestui fenomen psihologic; și cum nu avea la îndemână niciun filozof să-i spună că nu există sentiment puternic fără o teroare, că nu există religie reală fără un pic de fetișism, el emis propria sa concluzie, care era firesc să nu poată merge până la rădăcina lucrurilor.

—De ce să le bagi în seamă? a murmurat Schomberg. Ce pot să-ți facă?

—Să facă zgomot, dacă nu altceva, a opinat domnul Ricardo sec, cu dezgustul unui om cu o misiune tăcută; fiindcă, într-adevăr, nimic nu-i mai odios ca gălăgia când ești absorbit de un joc de cărți cu miză mare. Gălăgie, gălăgie, prietene, a continuat el impetuos; țipete blestemate despre una ori alta, care îmi displac la fel de mult cât îi displac și patronului. Dar la patron, mai e ceva. Nu le suportă defel pe femei.

S-a oprit să reflecteze asupra acestui fenomen psihologic și, cum n-avea la îndemână niciun filozof să-i spună că nu există sentiment puternic fără teroare, cum nu există nici religie fără un strop de fetișism, a emis propria concluzie, care, sigur, nu atinge fondul problemei.

"I'm hanged if I don't think they are to him what liquor is to me. Brandy – pah!"

He made a disgusted face, and produced a genuine shudder. Schomberg listened to him in wonder. It looked as if the very scoundrelism of that – that Swede would protect him; the spoil of his iniquity standing between the thief and the retribution.

"That's so, old buck." Ricardo broke the silence after contemplating Schomberg's mute dejection with a sort of sympathy. "I don't think this trick will work."

"But that's silly," whispered the man deprived of the vengeance which he had seemed already to hold in his hand, by a mysterious and exasperating idiosyncrasy.

"Don't you set yourself to judge a gentleman." Ricardo without anger administered a moody rebuke. "Even I

„Al dracului să fiu dacă femeile nu-s pentru el ce-i alcoolul pentru mine. Coniac? Puah!"

Făcu o mutră scârbită și se-nfioră cu-adevărat. Schomberg îl asculta și se minuna. Începea să aibă impresia că însăși ticăloșia ăluia, a suedezului, o să-i fie lui pavăză, fructul mișeliei stând între tâlhar și răsplată.

„Asta-i, bătrâne," rupse Ricardo tăcerea, după ce contemplantă cu oarecare simpatie deprimarea mută a lui Schomberg. „Nu cred c-o să meargă șmecheria asta."

„Da-i o prostie!" murmură omul, care se vedea frustrat, printr-o misterioasă și exasperantă idiosincrazie, de o răzbunare pe care i se păruse c-o ținea în palmă.

„Nu te băga să apreciezi un gentleman," îl puse la locul lui Ricardo, sever dar fără supărare. „Nici chiar eu nu-l

—Să fiu al naibii dacă pentru el femeile nu-s ce-i băutura pentru mine! Brandy – bleah!

A făcut o față dezgustată și chiar s-a cutremurat. Schomberg îl asculta uimit. Părea că tocmai ticăloșia aceluia... aceluia suedez urma să-l protejeze; nelegiuirea suferită avea să stea între hoț și răzbunare.

—Asta e, bătrâne, a rupt Ricardo tăcerea după ce a contemplat descurajarea tacită a lui Schomberg cu un soi de simpatie. Nu cred că va merge chestia asta.

—Ce prostie, a murmurat omul care se vedea lăsat fără răzbunarea de care era sigur mai înainte, din cauza unei misterioase și exasperante ciudățenii personale.

—Nu te apuca să judeci un gentleman, l-a muștră Ricardo irascibil dar nu enervat. Nici eu nu-l pot înțelege pe

can't understand the governor thoroughly. And I am an Englishman and his follower. No, I don't think I care to put it before him, sick as I am of staying here."

Ricardo could not be more sick of staying than Schomberg was of seeing him stay. Schomberg believed so firmly in the reality of Heyst as created by his own power of false inferences, of his hate, of his love of scandal, that he could not contain a stifled cry of conviction as sincere as most of our convictions, the disguised servants of our passions, can appear at a supreme moment.

"It would have been like going to pick up a nugget of a thousand pounds, or two or three times as much, for all I know. No trouble, no —"

"The petticoat's the trouble," Ricardo struck in.

He had resumed his noiseless, feline, oblique prowling, in which an

pot înțelege cum trebuie pe patron. Și eu sunt englez, și-s omul lui. Nu, nu-mi surâde să-i pun problema, oricât aș fi de sătul de stat aici."

Ricardo n-ar fi putut fi mai sătul de stat decât era Schomberg de a-l vedea stând. Schomberg credea cu atâta vigoare în realitatea unui Heyst creat de propria sa putere de falsificare, de interpretare mincinoasă, de ură, de poftă de scandal, încât nu-și putu opri un strigăt înăbușit de convingere sinceră, la fel de sinceră cum multe dintre convingerile noastre, slujnice deghizate ale pasiunilor noastre, ne pot apărea într-o clipă supremă.

„Ar fi fost ca și cum te-ai fi dus să iei de jos o nimica-toată de-o mie de lire, sau de două, sau de trei ori pe-atât, poate. Fără nicio bătaie de cap, fără nimic..."

„Fusta-i de vină," îi tăie vorba Ricardo.

Își reluate învârtitul lui încoace și-ncolo, fără zgomot, felin, pieziș, în care un

deplin pe patron. Iar eu sunt și englez, și asistentul lui. Nu, nu cred că vreau să-i prezint problema, oricât de sătul aș fi să mai stau pe-aici.

Ricardo nu putea să fie mai sătul de stat decât era Schomberg de a-l vedea că mai stă. Schomberg credea cu atâta tărie în realitatea unui Heyst creat de deducțiile sale false, de ura sa, de dragostea lui de scandal, că nu a putut să-și rețină un suspin înăbușit de convingere sinceră, cum pot apărea majoritatea convingerilor noastre, servitori deghizați ai pasiunilor noastre, într-un moment de mare intensitate.

— Ar fi fost ca și cum v-ați duce să ridicați vreo mie de lire, sau două, sau chiar trei, de ce nu? Nu-i nicio problemă, nicio...

— Fusta-i problema, a intervenit Ricardo.

Revenise la târcoalele lui tăcute, pisicești și piezișe, în care un observator ar

observer would have detected a new character of excitement, such as a wild animal of the cat species, anxious to make a spring, might betray. Schomberg saw nothing. It would probably have cheered his drooping spirits; but in a general way he preferred not to look at Ricardo. Ricardo, however, with one of his slanting, gliding, restless glances, observed the bitter smile on Schomberg's bearded lips – the unmistakable smile of ruined hopes.

"You are a pretty unforgiving sort of chap," he said, stopping for a moment with an air of interest. "Hang me if I ever saw anybody look so disappointed! I bet you would send black plague to that island if you only knew how – eh, what? Plague too good for them? Ha, ha, ha!"

He bent down to stare at Schomberg who sat unstirring with stony eyes and set

observator ar fi detectat un alt gen de emoție, cum au de pildă animalele sălbatice din speța felinei când se pregătesc de-o săritură, și care le poate trăda. Schomberg nu vedea nimic. L-ar fi înviorat poate, nițel, în demoralizarea lui, dac-ar fi văzut, dar în general el prefera să nu se uite la Ricardo. Ricardo însă, cu una din privirile lui piezișe, alunecate, nestatornice, prinse zâmbetul amar de pe buzele bărboase ale lui Schomberg – zâmbetul exprimând fără greș năruirea tuturor speranțelor.

„Ești un tip teribil de ranchiunos,” zise el, oprindu-se o clipă cu un aer interesat. „Al dracului să fiu dac-am văzut vreodată pe cineva în halul ăsta de dezamăgit. Pariez c-ai fi în stare să trimiți și ciumă pe insula lor, numai dac-ai ști cum... ai? Ce? Ciuma-i prea bună pentru ei? Ha, ha, ha!”

Se plecă să se uite de-aproape la Schomberg, care ședea nemișcat, cu ochii

fi putut să descopere un alt fel de frământare, ceva ce un animal sălbatic din specia felinei, gata să salte, ar arăta. Schomberg nu observa nimic. Probabil i-ar fi înveselit starea de spirit tot mai deplorabilă. Dar, în general, prefera să nici nu se uite la Ricardo. Ricardo însă, cu una din neobositele lui priviri piezișe, care trec lin peste țintă, observase zâmbetul amar de sub barba lui Schomberg – negreșit, zâmbetul speranțelor deșarte.

—Ești un tip care nu iartă, a zis, oprindu-se cu un aer interesat pentru un moment. Să fiu al naibii dac-am mai văzut vreodată om așa dezamăgit! Pariez c-ai trimite ciuma peste insula aia dac-ai ști cum, așa-i? Ce, prea bună ciuma pentru ei? Ha, ha, ha!

S-a aplecat să-l fixeze cu privirea pe Schomberg, care stătea nemișcat cu ochii

features, and apparently deaf to the rasping derision of that laughter so close to his red fleshy ear.

“Black plague too good for them, ha, ha!” Ricardo pressed the point on the tormented hotel-keeper. Schomberg kept his eyes down obstinately.

“I don’t wish any harm to the girl –” he muttered.

“But did she bolt from you? A fair bill? Come!”

“Devil only knows what that villainous Swede had done to her – what he promised her, how he frightened her. She couldn’t have cared for him, I know.” Schomberg’s vanity clung to the belief in some atrocious, extraordinary means of seduction employed by Heyst. “Look how he bewitched that poor Morrison,” he murmured.

“Ah, Morrison – got all his money, what?”

împietriți, cu fața încremenită, surd pare-se la bațjocura stridentă, iritantă cu care i se râdea în nas.

„Ciuma-i prea bună pentru ei, ha, ha!” stăruia Ricardo la urechea roșie, cărnăsoasă a chinuitului hotelier. Schomberg ținea, îndărătnic, ochii în pământ.

„Fetei nu-i doresc niciun rău,” murmură el.

„Dar ea te-a lăsat și a fugit, nu? Frumoasă figură, nu? Haide, haide!”

„Dracu’ știe ce i-o fi făcut banditu’ ăla de suedez – ce i-o fi promis, cum o fi speriat-o. Ea nu putea să țină la el. Sunt convins!” Vanitatea lui Schomberg se crampona de credința în niște mijloace de seducție monstruoase, atroce, extraordinare, folosite de Heyst. „Gândește-te cum l-a vrăjit pe sărmanul Morrison,” murmură el.

„Ah, Morrison... I-a umflat toți banii, nu?”

împietriți și cu chipul rigid, aparent surd la bațjocura aspră a acelui râs atât de apropiat de urechea lui roșie și cărnăsoasă.

– Ciuma neagră e prea bună pentru ei, ha, ha! a continuat Ricardo în aceeași manieră în fața hotelierului chinuit. Schomberg își ținea cu încăpățănare ochii în podea.

– Nu vreau să pățească nimic fata, a murmurat el.

– Dar a fugit de tine, nu? Bun aranjament, nu? Ei, hai!

– Dracu’ știe ce i-a făcut vicleanul ăla de suedez, ce i-a promis, cu ce a amenințat-o. Nu avea cum să țină la el, știu asta. Vanitatea lui Schomberg se agăța de credința într-un mijloc atroce, extraordinar, utilizat de Heyst. Uită-te doar cum l-a vrăjit pe săracul de Morrison, a murmurat.

– Ah, Morrison – i-a luat toți banii, sau ce?

"Yes – and his life."

"Terrible fellow, that Swedish baron! How is one to get at him?"

Schomberg exploded.

"Three against one! Are you shy? Do you want me to give you a letter of introduction?"

"You ought to look at yourself in a glass," Ricardo said quietly. "Dash me if you don't get a stroke of some kind presently. And this is the fellow who says women can do nothing! That one will do for you, unless you manage to forget her."

"I wish I could," Schomberg admitted earnestly. "And it's all the doing of that Swede. I don't get enough sleep, Mr. Ricardo. And then, to finish me off, you gentlemen turn up . . . as if I hadn't enough worry."

"That's done you good," suggested the secretary with ironic seriousness. "Takes your mind off that silly trouble. At your age too."

„Da – și viața pe deasupra."

„Teribil tip, baronul ăsta suedez! Cum să dai de el?"

Schomberg explodă.

„Trei contra unu! Ți-e frică? Vrei să-ți dau o scrisoare de recomandare?"

„Ar trebui să te privești într-o oglindă," rosti rar Ricardo. „Să fiu așa și pe dincolo dacă nu te-o lovi damblaua, uite-acuma. Și ăsta-i omul care zice că femeile nu-s în stare de nimic. Asta o să te dea gata, dacă nu ți-o scoți din minte."

„Aș vrea să pot," admise Schomberg grav. „Și totul nu-i decât mașinația suedezului ăluia. Nu mai dorm destul, domnule Ricardo. Și pe urmă, ca să mă dați gata, mai apăreți și voi doi... ca și cum n-aș fi avut și așa destule necazuri."

„Asta ți-a făcut bine," spuse în zeflemea, dar cu un aer serios, secretarul. „Îți scoate din cap povestea aia idioată. Mai ales la vârsta dumitale."

– Da... și viața.

– Groaznic individ, baronul ăla suedez! Cum să-i vii de hac?

Schomberg a explodat.

– Trei pe unul! Ești timid? Vrei să-ți dau o scrisoare de recomandare?

– Ar trebui să te vezi în oglindă, a zis Ricardo încet. Să fiu al naibii dacă nu ești pe cale să ai un atac. Asta de la unul care zice că femeile nu-i fac nimic! Asta o să te distrugă, dacă nu treci peste ea.

– Aș vrea să pot, a admis Schomberg. Și e numai vina suedezului ăluia. Nu dorm destul, domnule Ricardo. Și, lovitura de grație, veniți voi doi... de parcă n-aveam destule pe cap.

– Asta ți-a făcut bine, i-a sugerat secretarul cu o seriozitate ironică. Îți mai ia gândul de la necazul ăla prostesc. La vârsta ta...

He checked himself, as if in pity, and changing his tone:

"I would really like to oblige you while doing a stroke of business at the same time."

"A good stroke," insisted Schomberg, as if it were mechanically. In his simplicity he was not able to give up the idea which had entered his head. An idea must be driven out by another idea, and with Schomberg ideas were rare and therefore tenacious. "Minted gold," he murmured with a sort of anguish.

Such an expressive combination of words was not without effect upon Ricardo. Both these men were amenable to the influence of verbal suggestions. The secretary of "plain Mr. Jones" sighed and murmured:

"Yes. But how is one to get at it?"

"Being three to one," said Schomberg, "I suppose you could get it for the asking."

Se opri, ca de milă, apoi, schimbând tonul:

„Mi-ar face plăcere să-ți fiu agreabil, dând în același timp o lovitură frumoasă."

„O lovitură frumoasă!" stăruie Schomberg aproape mecanic. În simplitatea lui, nu era în stare să renunțe la ideea care-i intrase în cap. O idee trebuie scoasă de-o altă idee, și la Schomberg ideile erau rare și deci îndărătnice. „Numai aur zimțuit," murmură el cu un fel de sfâșiere.

O combinație de cuvinte atât de expresivă nu era de natură să-l lase rece pe Ricardo. Acești bărbați erau, amândoi, sensibili la influența sugestivă a cuvintelor. Secretarul „domnului Jones pur și simplu" oftă și murmură:

„Bine. Dar cum ajungi la el?"

„Cum sunteți trei contra unu', cred că-i de-ajuns să-l ceri," zise Schomberg.

Și-a mutat gândul, parcă din milă, și-a zis pe-un alt ton:

—Mi-ar face plăcere să-ți fac serviciul ăsta și să fac și o treabă bună în același timp.

—Foarte bună treabă, a insistat Schomberg, aproape mecanic. În simplitatea lui, nu era gata să renunțe la ideea care-i intrase în cap. O idee trebuie scoasă de altă idee, iar la Schomberg ideile erau rare și prin urmare, tenace. Aur curat, a murmurat cu oarecare durere.

Așa o combinație expresivă de cuvinte nu l-a lăsat indiferent pe Ricardo. Amândoi dădeau ascultare influenței sugestiilor verbale. Secretarul lui „domnul Jones, simplu" a oftat și a murmurat:

—Da. Dar cum dai de el?

—Fiind trei contra unul, a zis Schomberg, bănuiesc că i-l ceri dezgropat.

"One would think the fellow lived next door," Ricardo growled impatiently. "Hang it all, can't you understand a plain question? I have asked you the way."

Schomberg seemed to revive.

"The way?"

The torpor of deceived hopes underlying his superficial changes of mood had been pricked by these words which seemed pointed with purpose.

"The way is over the water, of course," said the hotel-keeper. "For people like you, three days in a good, big boat is nothing. It's no more than a little outing, a bit of a change. At this season the Java Sea is a pond. I have an excellent, safe boat—a ship's life-boat—carry thirty, let alone three, and a child could handle her. You wouldn't get a wet face at this time of the year. You might call it a pleasure-trip."

"And yet, having this boat, you

„S-ar zice că tipul stă peste drum," mormăi Ricardo enervat. „Dă-o dracului de treabă, nu ești în stare să pricepi o întrebare simplă? Te-am întrebat care-i drumul."

Schomberg păru că reînvie.

„Drumul?"

Descurajarea provocată de speranțele înșelate, care determina toanele lui superficiale, fusese zgâlțâită de aceste cuvinte ce păreau să aibă un scop precis.

„Drumul e pe mare, natural," zise hotelierul. „Pentru oameni ca voi, trei zile pe-o barcă e-o nimica toată. Nu-i mai mult decât o excursie, un pic de schimbare. Pe vremea asta, Marea Javei e ca un lac. Am eu o barcă, una excelentă, sigură—o barcă de salvare a unui vapor—ia treizeci de oameni, ce să mai vorbim de trei, și-o poate cârmi și-un copil. Nici spuma valurilor nu te-atinge, la vremea asta a anului. Un voiaj de plăcere, s-ar putea spune."

„Și, când ai așa comoară de barcă,

—Ai zice că individul are casa alături, a mârâit nerăbdător Ricardo. Ce naiba, nu înțelegi o întrebare simplă? Te-am întrebat care-i drumul.

Schomberg părea să-și revină.

—Care-i drumul?

Somnolența speranțelor deșarte ce stătea la baza schimbărilor temperamentale fusese zguduită de aceste cuvinte ce păreau exacte.

—Drumul este pe apă, firește, a zis hotelierul. Pentru oameni ca voi, trei zile într-o barcă mare și frumoasă-i o nimica toată. E-o promenadă, schimbare de peisaj. În sezonul ăsta, Marea Java e un iaz. Am o barcă excelentă și sigură—barca de salvare a unui vas... ar duce și treizeci, d-apăi trei. O poate cârmi și-un copil. Nici nu te-ai uda în anotimpul ăsta. Spune-i pe nume: o plimbare de plăcere.

—Și totuși, deși aveai barca asta, n-

didn't go after her yourself—or after him? Well, you are a fine fellow for a disappointed lover."

Schomberg gave a start at the suggestion.

"I am not three men," he said sulkily, as the shortest answer of the several he could have given.

"Oh, I know your sort," Ricardo let fall negligently. "You are like most people—or perhaps just a little more peaceable than the rest of the buying and selling gang that bosses this rotten show. Well, well, you respectable citizen," he went on, "let us go thoroughly into the matter."

When Schomberg had been made to understand that Mr. Jones's henchman was ready to discuss, in his own words, "this boat of yours, with courses and distances," and such concrete matters of no good augury to that villainous Swede, he

nu te-ai dus după ea—sau după el? Ce să zic, strașnic tip de-amorezat dezamăgit!"

La auzul acestor cuvinte, Schomberg tresări.

„Eu sunt unu', nu trei," făcu el mohorât, alegând răspunsul cel mai scurt dintre cele câteva pe care le-ar fi putut da.

„Oh, îi știu eu pe-ai de teapa dumitale," lăsa Ricardo să-i pice vorbele cu nepăsare. „Ești la fel cu cei mai mulți—sau poate chiar ceva mai moale decât restul dughenarilor care negustoresc prin cercul ăsta nenorocit care-i lumea. Mă rog, mă rog, dumneata ești un cetățean respectabil," continuă el. „Ia să vedem cum stă chestia."

Când Schomberg reuși în fine să priceapă că omul de încredere al domnului Jones era gata să discute, după propriile sale cuvinte, despre „barca aia a dumitale, și ruta și distanțele," și despre alte probleme concrete care nu erau de bun

ai pornit după fată, sau după individ? Strașnic amant părăsit.

Schomberg a tresărit la auzul sugestiei.

—Eu sunt unul singur—nu trei, a ales îmbufnat cel mai scurt răspuns pe care l-a găsit.

—O, știu eu cum sunteți voi, a zis Ricardo nepăsător. Ești ca majoritatea oamenilor—sau poate doar puțin mai pașnic decât restul benzii de negustori care conduce spectacolul ăsta afurisit. Ei, ei, cetățene respectabil, a continuat, hai să discutăm serios chestiunea.

Când Schomberg a înțeles că acolitul domnului Jones era gata să discute, în propriile cuvinte, „barca asta a dumitale, de rută și distanțe" și alte chestiuni pragmatice de rău augur pentru ticălosul ăla de suedez, i-a revenit postura

recovered his soldierly bearing, squared his shoulders, and asked in his military manner:

“You wish, then, to proceed with the business?”

Ricardo nodded. He had a great mind to, he said. A gentleman had to be humoured as much as possible; but he must be managed, too, on occasions, for his own good. And it was the business of the right sort of “follower” to know the proper time and the proper methods of that delicate part of his duty. Having exposed this theory Ricardo proceeded to the application.

“I’ve never actually lied to him,” he said, “and I ain’t going to now. I shall just say nothing about the girl. He will have to get over the shock the best he can. Hang it all! Too much humouring won’t do here.”

augur pentru banditul ăla suedez, își recăpătă ținuta milităroasă, își trase umerii și întrebă ostășește:

„Va să zică, doriți să dați curs acestei afaceri?”

Ricardo dădu din cap. Era foarte, foarte dispus s-o facă, zicea. Un gentleman putea să aibă toane cât de multe, dar mai trebuia câteodată și manevrat, după împrejurări, pentru binele lui. Și treaba unui „om de încredere” de prima mână asta era, să știe care e momentul și care sunt metodele adecvate acestei laturi delicate a îndatoririlor sale. După ce-și expuse această teorie, Ricardo trecu la punerea ei în aplicare.

„Nu l-am mințit niciodată realmente,” zise el, „și n-am de gând să-ncep acum. Doar că n-am să-i pomenesc nimic de fată. O să trebuiască să suporte șocul cum o putea. Să fie-a dracului de treabă! Prea multe toane nu merg la chestii d-astea!”

militărească, și-a îndreptat umerii și a întrebat ca un militar:

—Dorești, deci, să mergi mai departe cu afacerea?

Ricardo a încuviințat. Intenționa foarte tare, a zis. Unui gentleman trebuie să-i faci pe plac; dar trebuie și condus, în unele situații, spre binele său. Și este treaba „însoțitorului” potrivit să știe momentul potrivit și metodele corecte pentru această îndatorire delicată. După ce a expus teoria, Ricardo s-a apucat s-o pună în practică.

—Nu l-am mințit niciodată, a zis, și n-o s-o fac nici acum. Pur și simplu nu voi zice nimic de fată. Va trebui să treacă peste șoc așa cum poate. La naiba cu asta! Prea multă înțelegere strică, aici.

"Funny thing," Schomberg observed crisply.

"Is it? Ay, you wouldn't mind taking a woman by the throat in some dark corner and nobody by, I bet!"

Ricardo's dreadful, vicious, cat-like readiness to get his claws out at any moment startled Schomberg as usual. But it was provoking too.

"And you?" he defended himself. "Don't you want me to believe you are up to anything?"

"I, my boy? Oh, yes. I am not that gentleman; neither are you. Take 'em by the throat or chuck 'em under the chin is all one to me—almost," affirmed Ricardo, with something obscurely ironical in his complacency. "Now, as to this business. A three days' jaunt in a good boat isn't a thing to frighten people like us. You are right, so far; but there are other details."

„Ciudat lucru,” opină Schomberg tranșant.

„Crezi? Eh, ce, parcă dumneata nu ți-ai înfige ghearele în gâtul unei femei, dac-ai prinde-o undeva într-un colț ascuns, unde nu te vede nimeni?!”

Facilitatea teribilă, rea, felină cu care Ricardo își scotea ghearele-n orice clipă îl sperie pe Schomberg ca de obicei. Dar îl și provocă.

„Și dumneata?” se apără el. „Nu-ncerci să mă convingi că ești în stare de orice?”

„Eu, băiete? Ei, da. Eu nu-s chiar așa de gentleman, și nici dumneata nu ești. Să le strâng de gât sau să le mângâi sub bărbie, pentru mine-i totuna—sau aproape,” declară Ricardo, cu ceva ironic ascuns în suficiența lui. „Acuma, să ne întoarcem la afacerea noastră. O plimbare de trei zile într-o barcă bună nu-i o chestie să sperie niște oameni ca noi. Pân-aici, de acord. Dar

—Straniu, a observat Schomberg însuflețit.

—Nu-i așa? Dar pariez că nu te-ar deranja să strângi de gât o femeie în vreun colț întunecat dacă nu-i nimeni prin jur!

Promptitudinea de pisică, îngrozitoare și malițioasă cu care Ricardo își scotea ghearele în orice moment l-a făcut pe Schomberg să tresară, ca de obicei. Dar l-a și provocat.

—Dar tu? s-a apărat el. Nu încerci tu să mă faci să cred c-ai fi în stare de orice?

—Eu, dragul meu? O, da. Eu nu-s gentleman și nici tu nu ești. Să le-apuc de gât sau frumos de bărbie, e cam totuna pentru mine, a afirmat mulțumit de sine Ricardo, oarecum ironic. Acum, legat de afacere. O scurtă călătorie de trei zile într-o barcă bună nu ne sperie pe unii ca noi. Pân-aici ai dreptate; dar sunt și alte detalii.

Schomberg was ready enough to enter into details. He explained that he had a small plantation, with a fairly habitable hut on it, on Madura. He proposed that his guest should start from town in his boat, as if going for an excursion to that rural spot. The custom-house people on the quay were used to see his boat go off on such trips.

From Madura, after some repose and on a convenient day, Mr. Jones and party would make the real start. It would all be plain sailing. Schomberg undertook to provision the boat. The greatest hardship the voyagers need apprehend would be a mild shower of rain. At that season of the year there were no serious thunderstorms.

Schomberg's heart began to thump as he saw himself nearing his vengeance.

mai sunt și alte detalii.”

Schomberg era gata oricând să intre în detalii. Îi explică lui Ricardo că avea o plantație mică, cu o cabană destul de acceptabilă, pe Madura. Propunea ca oaspeții să plece cu barca lui ca și cum s-ar duce să facă o excursie acolo. Oamenii vămii, de la debarcader, erau obișnuiți să vadă barca plecând în asemenea curse.

Din Madura, după ce se vor fi odihnit, vor alege o zi potrivită, și domnul Jones cu însoțitorii săi vor porni la adevăratul drum. N-or să aibă altceva de făcut decât să se lase în voia vântului. Schomberg își lua obligația să pună în barcă toate proviziile necesare. Cea mai mare neplăcere de care s-ar fi putut teme călătorii ar fi fost un pic de ploaie. Pe vremea asta a anului nu sunt furtuni serioase.

Lui Schomberg începu să-i tresalte inima văzându-și răzbunarea atât de

Schomberg era pregătit să discute și detalii. A explicat că avea o plantație mică, cu o cabană destul de primitoare, pe insula Madura. A propus ca oaspeții să plece din oraș cu barca lui, ca și cum s-ar duce într-o excursie în locul ăla rustic. Vameșii de pe chei erau obișnuiți să vadă barca în asemenea excursii.

Din Madura, după o odihnă și dacă vremea priește, domnul Jones și grupul vor începe cu adevărat călătoria. Nu va consta decât în navigat. Schomberg se va fi ocupat cu aprovizionarea. Cea mai mare greutate de trecut pentru călători va fi o ușoară ploaie. În anotimpul ăsta nu sunt furtuni serioase.

Inima lui Schomberg începea să zvâcnească pe măsură ce se vedea mai

His speech was thick but persuasive.

“No risk at all – none whatever.”

Ricardo dismissed these assurances of safety with an impatient gesture. He was thinking of other risks.

“The getting away from here is all right; but we may be sighted at sea, and that may bring awkwardness later on. A ship’s boat with three white men in her, knocking about out of sight of land, is bound to make talk. Are we likely to be seen on our way?”

“No, unless by native craft,” said Schomberg.

Ricardo nodded, satisfied. Both these white men looked on native life as a mere play of shadows. A play of shadows the dominant race could walk through unaffected and disregarded in the pursuit of its incomprehensible aims and needs. No. Native craft did not count, of course. It

aproape.

„Nu-i niciun risc... de niciun fel.”

Ricardo înlătură cu un gest enervat toate aceste asigurări de securitate. La alte riscuri se gândea el.

„Plecatul de-aici e-n regulă; dar s-ar putea să fim văzuți în larg, și asta ne-ar putea aduce încurcături, mai târziu. O barcă de salvare, cu trei albi în ea rătăcind pe mare departe de uscat, sigur c-o să provoace trăncăneli. Pe drum, s-ar putea să fim văzuți?”

„Nu. Doar de vreo barcă indigenă,” zise Schomberg.

Ricardo dădu din cap, satisfăcut. Albii aceștia socoteau, amândoi, viața indigenă ca un simplu joc de umbre. Un joc de umbre prin care rasa dominantă putea să se plimbe impasibilă și nestingherită, în urmărirea scopurilor și nevoilor sale de neînțeles. Nu. O barcă indigenă nu conta,

aproape de răzbunare. Vocea îi cam tremura, dar era convingătoare.

—Nu există niciun risc—absolut zero!

Ricardo a respins aceste asigurări cu un gest iritat. El se gândea la alte riscuri.

—Plecatul de aici e ușor; dar am putea fi văzuți pe mare, iar asta ar putea crea neplăceri mai încolo. Barca unui vas, cu trei albi în ea rătăcind departe de țărm, garantat stârnește bârfă. Am putea fi văzuți pe drum?

—Nu, doar de nativi, a zis Schomberg.

Ricardo a dat din cap, mulțumit. Amândoi albii priveau viața nativilor ca pe un teatru de umbre. Unul prin care rasa dominantă putea să treacă neafectată și nebăgată-n seamă, urmărindu-și scopurile și nevoile de neînțeles. Nu. Vasele nativilor nu contau, bineînțeles. Era o parte a mării

was an empty, solitary part of the sea, Schomberg expounded further. Only the Ternate mail-boat crossed that region about the eighth of every month, regularly—nowhere near the island though. Rigid, his voice hoarse, his heart thumping, his mind concentrated on the success of his plan, the hotel-keeper multiplied words, as if to keep as many of them as possible between himself and the murderous aspect of his purpose.

“So, if you gentlemen depart from my plantation quietly at sunset on the 8th—always best to make a start at night, with a land breeze—it’s a hundred to one—what am I saying?—it’s a thousand to one that no human eye will see you on the passage. All you’ve got to do is keep her heading northeast for, say, fifty hours; perhaps not quite so long. There will always be draft enough to keep a boat moving; you may reckon on that; and

natural. Era o zonă pustie, solitară a oceanului, își continuă Schomberg expunerea. Numai nava poștală de Ternate traversa zona, cam prin ziua de opt a fiecărei luni, destul de regulat—dar nu pe aproape de insulă, în orice caz. Țeapăn, răgușit, cu inima bătând să-i spargă pieptul, cu gândul numai la izbânda planului său, hotelierul precipita vorbe după vorbe, ca și cum le-ar fi grămadit între el și aspectul criminal al scopului pe care-l urmărea.

„Așa că, domnilor, dacă plecați pe tăcute de la plantația mea în ziua de opt după asfințit—totdeauna e mai bine de pornit la drum noaptea, când suflă briza de la uscat—e-o sută la una—ce zic eu?—e-o mie la una șansa să nu vă vadă ochi de om traversând. Tot ce-aveți de făcut e să țineți bara pe nord-est timp de, să zicem, cincizeci de ore, poate nici măcar atât. Vânt cât să țină barca în mișcare tot o să găsiți, vă puteți baza pe asta. Și pe urmă...”

izolată și goală, l-a mai lămurit Schomberg. Doar nava poștală de Ternate traversa regulat regiunea cam în a opta zi a fiecărei luni—departe de insulă, însă. Rigid, cu vocea răgușită, cu inima zvâcnindu-i în piept și cu mintea axată pe succesul planului, hotelierul vorbea și vorbea, ziceai că vrea să facă din cuvinte o barieră între el și aspectul criminal al scopurilor sale.

—Așadar, dacă plecați de pe plantația mea, în liniște, la apus în ziua a opta—mereu e bine să pleci noaptea, cu briza de pe mal—sunt șanse de una la o sută, ce zic, sunt șanse de unu la o mie să vă vadă cineva traversând. Nu trebuie decât să cârmuiți barca înspre nord-est timp de, să zicem, cincizeci de ore; poate mai puțin. Va fi mereu destul curent să miște barca, de asta poți fi sigur. Și-apoi...

then — “

The muscles about his waist quivered under his clothes with eagerness, with impatience, and with something like apprehension, the true nature of which was not clear to him. And he did not want to investigate it. Ricardo regarded him steadily, with those dry eyes of his shining more like polished stones than living tissue.

“And then what?” he asked.

“And then — why, you will astonish *der herr baron* — ha, ha!”

Schomberg seemed to force the words and the laugh out of himself in a hoarse bass.

“And you believe he has all that plunder by him?” asked Ricardo, rather perfunctorily, because the fact seemed to him extremely probable when looked at all round by his acute mind.

Schomberg raised his hands and lowered them slowly.

Sub haină, mușchii îi vibrau de patimă, de nerăbdare, dar și de puțină aprehensiune, fără să-și dea bine seama de unde-i vine. Și, să afle de ce, nu voia. Ricardo îl privea fix cu ochii aceia uscați, sticlind mai curând a piatră lustruită decât a substanță vie.

„Și pe urmă — ce?” întrebă el.

„Și pe urmă... păi cum, o să-i faceți o surpriză lui *Herr Baron*... ha! ha!”

Schomberg părea că scoate cu sila, și vorbele și râsul de bas.

„Și dumneata crezi că are toată averea acolo, cu el?” întrebă Ricardo neglijent, pentru că i se părea lucru extrem de probabil după ce, cu mintea lui ascuțită, examinase problema pe toate fețele.

Schomberg ridică brațele și le lăsa încet să cadă.

Mușchii de sub talie îi tremurau sub haine de entuziasm, de nerăbdare și de ceva ce aducea a spaimă, a cărui natură nu-i era clară. Și nici nu voia să o descopere. Ricardo îl privea stabil, cu ochii lui uscați strălucind mai mult ca pietre șlefuite decât ca țesut viu.

— Și-apoi ce? a întrebat.

— Păi, apoi îi veți face o surpriză lui *Herr Baron*. Ha, ha!

Schomberg a părut că forțează cuvintele și râsul, pe un ton răgușit.

— Și crezi că are cu el toată averea aia? a întrebat Ricardo, cam de mântuială, fiindcă-i părea foarte probabil să fie așa din moment ce, cu mintea lui ageră, se gândise la toate detaliile.

Schomberg și-a ridicat mâinile în aer și apoi le-a coborât încet.

"How can it be otherwise? He was going home, he was on his way, in this hotel. Ask people. Was it likely he would leave it behind him?"

Ricardo was thoughtful. Then, suddenly raising his head, he remarked:

"Steer northeast for fifty hours, eh? That's not much of a sailing direction. I've heard of a port being missed before on better information. Can't you say what sort of landfall a fellow may expect? But I suppose you have never seen that island yourself?"

Schomberg admitted that he had not seen it, in a tone in which a man congratulates himself on having escaped the contamination of an unsavoury experience. No, certainly not. He had never had any business to call him there. But what of that? He could give Mr. Ricardo as good a sea-mark as anybody need wish for. He laughed nervously. Miss it! He defied anyone that came within forty miles of it to

„Cum s-ar putea să fie altfel? Se ducea acasă. Când s-a oprit aici la hotel, era în drum. Întreabă lumea. E de crezut s-o lase undeva?"

Ricardo rămăsese pe gânduri. Apoi, deodată, ridicând capul:

„Bara pe nord-est cincizeci de ore, hai? Asta nu-i mare lucru ca date de navigație. Am auzit de alții care n-au nimerit portul știind chiar ceva mai mult de-atât. N-ai putea să-mi spui cum arată țărmlul? Dar bănuiesc că n-ai văzut insula de când ești."

Schomberg admise că n-o văzuse, cu tonul unuia care se felicita că scăpase de o contaminare oribilă. Nu, firește că nu. N-a avut niciodată niciun fel de afacere care să-l mâne într-acolo. Dar, ce-i cu asta? Putea să-i dea domnului Ricardo cel mai bun reper marin pe care și l-ar putea dori cineva. Râse nervos. Să nu nimerească! Desfidea pe oricine ajungea la patruzeci de mile de vizuina ticălosului de suedez să n-

—Cum să fie altfel? Era în drum spre casă, aici, la hotel. Întreabă lumea. Cum să fi lăsat ceva în urmă?

Ricardo era gânditor. Apoi, ridicându-și deodată capul, a remarcat:

—Înspre nord-est cam cincizeci de ore, ai? Nu-s cine știe ce instrucțiuni de navigat. S-au ratat porturi și cu informații mai clare. Nu poți spune cum va arăta malul, la ce să ne așteptăm? Dar, bănuiesc că n-ai văzut niciodată cu ochii tăi insula aia.

Schomberg a recunoscut că n-o văzuse, cu tonul cu care un om se laudă că a scăpat de o contaminare dezagustătoare. Nu, sigur că nu. N-avusese niciun fel de treabă pe acolo. Și ce? Îi putea da domnului Ricardo un reper costier la fel de bine ca oricare altul. A râs nervos. Auzi, s-o rateze! Provoca pe oricine se apropia la patruzeci de mile de insulă să rateze adăpostul aceluia suedez infam.

miss the retreat of that villainous Swede.

“What do you think of a pillar of smoke by day and a loom of fire at night? There’s a volcano in full blast near that island—enough to guide almost a blind man. What more do you want? An active volcano to steer by?”

These last words he roared out exultingly, then jumped up and glared. The door to the left of the bar had swung open, and Mrs. Schomberg, dressed for duty, stood facing him down the whole length of the room. She clung to the handle for a moment, then came in and glided to her place, where she sat down to stare straight before her, as usual.

o nimerească.

„Ce-ai de zis de-o coloană de fum ziua și de para unui incendiu noaptea? Lângă insula aia e un vulcan în activitate — de-ajuns să-l ghideze și pe-un orb. Ce mai vrei altceva? Un vulcan în activitate, să pui bara pe el!”

Aceste ultime cuvinte le răcni exultând, apoi sări în sus făcând ochii mari. Ușa din stânga barului se dăduse de perete și doamna Schomberg, îmbrăcată pentru serviciul ei zilnic, apărură în fața lui la celălalt capăt al sălii. O clipă rămase cu mâna pe clanță, apoi intră și alunecă la locul ei, unde se așeza ca să privească fix, drept înaintea, ca de obicei.

—Ce zici de o coloană de fum în timpul zilei și de aura unui foc noaptea? E un vulcan activ lângă insula aia — destul să ghideze și-un orb. Ce vrei mai mult? Un vulcan activ pe post de far!

Ultimele cuvinte le-a răcni jubilând, apoi a sărit în picioare și s-a uitat urât. Ușa din spatele barului se deschisese iar doamna Schomberg, îmbrăcată de datorie, se uita la el din celălalt capăt al sălii. A rămas cu mâna pe clanță o secundă, apoi a intrat și a trecut pe nesimțite la locul ei, unde s-a așezat pentru a se holba drept înaintea, cum îi era obiceiul.

Part Three

CHAPTER ONE

Tropical nature had been kind to the failure of the commercial enterprise. The desolation of the headquarters of the Tropical Belt Coal Company had been screened from the side of the sea; from the side where prying eyes—if any were sufficiently interested, either in malice or in sorrow—could have noted the decaying bones of that once sanguine enterprise.

Heyst had been sitting among the bones buried so kindly in the grass of two wet seasons' growth. The silence of his surroundings, broken only by such sounds as a distant roll of thunder, the lash of rain through the foliage of some big trees, the noise of the wind tossing the leaves of the forest, and of the short seas breaking

Partea a treia

Capitolul I

Natura tropicală se dovedise blândă cu falimentul întreprinderii comerciale. Pustietatea care domnea la sediul Companiei Tropical Belt Coal era ferită de privirile dinspre partea mării; din partea dinspre care, ochi iscoditori—dacă s-ar găsi destul de interesați, fie din răutate, fie din supărare—s-ar fi așteptat să remarce osemintele în descompunere ale întreprinderii ce invitase pe vremuri la optimism.

Heyst se așezase printre aceste oseminte, cu-atâta pietate acoperite de iarba a două sezoane de ploi. Tăcerea împrejurimilor, întreruptă când și când doar de rostogolirea vreunui tunet îndepărtat, de ploaia biciuind frunzele grase ale vreunor copaci mari, de vântul agitând frunzișul pădurii și de valurile

Partea a treia

Capitolul I

Natura tropicală fusese blândă cu eșecul întreprinderii comerciale. Dezolarea sediului Companiei Tropical Belt Coal fusese ferită de partea mării de unde ochii curioșilor—dacă era vreunul destul de interesat, din răutate sau din amărăciune—ar fi putut observa oasele degradate ale întreprinderii, care pe vremuri stârnise optimism.

Heyst stătea printre oasele îngropate atât de generos de iarba crescută după două sezoane ploioase. Liniștea din împrejurimi, frântă doar de bubuitul îndepărtat al unui tunet, de ploaia ce biciuia frunzișul unor copaci înalți, de vântul ce răscolea frunzele pădurii și de valurile liniștite spărgându-se la mal, mai

against the shore, favoured rather than hindered his solitary meditation.

A meditation is always—in a white man, at least—more or less an interrogative exercise. Heyst meditated in simple terms on the mystery of his actions; and he answered himself with the honest reflection:

“There must be a lot of the original Adam in me, after all.”

He reflected, too, with the sense of making a discovery, that this primeval ancestor is not easily suppressed. The oldest voice in the world is just the one that never ceases to speak. If anybody could have silenced its imperative echoes, it should have been Heyst’s father, with his contemptuous, inflexible negation of all effort; but apparently he could not. There was in the son a lot of that first ancestor who, as soon as he could uplift his muddy

mărunte sfărâmându-se de mal, mai mult îndemneau la meditație solitară decât o stânjeneau.

Meditația e totdeauna—cel puțin la un alb—un exercițiu mai mult sau mai puțin interogativ. Heyst medita, simplu și direct, la misterul propriilor sale fapte, și își răspundea cu această onestă explicație:

„La urma urmei, probabil că am în mine destul de mult din Adamul începuturilor.”

Se mai gândea de asemenea—și avea sentimentul că face o descoperire—că nu-i deloc ușor să suprimi urmele acestui preistoric strămoș. Glasul care nu încetează nicio clipă de a vorbi e tocmai cel mai vechi glas din lume. Dacă ar fi fost cineva în stare să reducă la tăcere ecourile lui intempestive, acela ar fi fost tatăl lui Heyst, cu negația lui implacabilă, disprețuitoare a oricărui efort; dar evident, nu fusese în stare. Era, în fiul său, mult din

degrabă îi înlesnea decât să-i împiedice meditația solitară.

Meditația este mereu—pentru alb, cel puțin—un exercițiu mai mult sau mai puțin interogativ. Heyst medita în termeni simpli asupra misterului acțiunilor sale; și își răspundea cu reflecția onestă:

—Trebuie să am mult din Adam original în mine, până la urmă.

Mai reflecta, de asemenea, cu senzația că face o descoperire, că acest strămoș primitiv nu-i ușor de suprimat. Cea mai veche voce din lume nu este decât cea care nu contenește să vorbească. Dacă ar fi putut cineva să-i înăbușe ecourile ineluctabile, acesta ar fi fost tatăl lui Heyst, cu negarea lui disprețuitoare și neînduplecată a oricărui efort; dar se pare că nu reușise. În fiu era mult din primul strămoș, care, imediat ce a reușit să-și

frame from the celestial mould, started inspecting and naming the animals of that paradise which he was so soon to lose.

Action—the first thought, or perhaps the first impulse, on earth! The barbed hook, baited with the illusions of progress, to bring out of the lightless void the shoals of unnumbered generations!

“And I, the son of my father, have been caught too, like the silliest fish of them all,” Heyst said to himself.

He suffered. He was hurt by the sight of his own life, which ought to have been a masterpiece of aloofness. He remembered always his last evening with his father. He remembered the thin features, the great mass of white hair, and the ivory complexion. A five-branched candlestick stood on a little table by the side of the easy chair. They had been talking a long time. The noises of the street

acest străbun care, îndată ce şi-a putut scoate trupu-i de ţărână din cerescul mulaj, începuse să inspecteze şi să atribuie nume animalelor din paradisul pe care atât de curând avea să-l piardă.

Acţiune—primul gând, primul impuls poate de pe pământ! Undiţa ghimpată, cu iluzia progresului drept momeală, să scoată din bezna neantului avalanşele fără sfârşit de generaţii!

Şi eu, fiul tatălui meu, m-am lăsat prins, ca şi cel mai nerod dintre toţi peştii, îşi spunea Heyst.

Suferea. Imaginea propriei sale vieţi, care ar fi trebuit să fie o capodoperă de elevaţie detaşată, îl durea. Îşi amintea întotdeauna de ultima seară cu tatăl său. Îşi amintea de chipul lui slăbit, de părul alb, de tenul ca de fildeş. Pe o măsuţă lângă fotoliu era un sfeşnic cu cinci braţe. Stătuseră de vorbă multă vreme. Zgomotele străzii se stinseseră unul câte unul, până ce, în lumina lunii, casele

ridice pieptul noroios din ţărâna cerească, a început să inspecteze şi să numească animalele acelui paradis pe care avea să-l piardă atât de curând.

Acţiunea—primul gând, sau poate că primul impuls de pe pământ! Cârligele cu sârmă ghimpată, momeala—iluzia progresului, pentru a scoate din vidul întunecat nenumărate generaţii!

—Iar eu, fiul tatălui meu, am fost şi eu prins, cel mai prost peşte dintre toţi, şi-a zis Heyst.

Suferea. Îl rănea priveliştea vieţii sale, care ar fi trebuit să fie o capodoperă de detaşare. Mereu îşi aducea aminte de ultima seară alături de tată. Faţa trasă, grămada de păr alb şi tenul ca de fildeş. Un sfeşnic cu cinci braţe era aşezat pe o masă mică lângă fotoliu. Vorbeau de multă vreme. Zgomotele străzii se stinseseră unul după altul până ce, în final, în lumina lunii, casele londoneze au început să semene

had died out one by one, till at last, in the moonlight, the London houses began to look like the tombs of an unvisited, unhonoured cemetery of hopes.

He had listened. Then, after a silence, he had asked—for he was really young then:

“Is there no guidance?”

His father was in an unexpectedly soft mood on that night, when the moon swam in a cloudless sky over the begrimed shadows of the town.

“You still believe in something, then?” he said in a clear voice, which had been growing feeble of late. “You believe in flesh and blood, perhaps? A full and equable contempt would soon do away with that, too. But since you have not attained to it, I advise you to cultivate that form of contempt which is called pity. It is perhaps the least difficult—always remembering that you, too, if you are

Londrei începură să arate ca mormintele unui cimitir al speranțelor, pustiu și profanat!

Îl ascultase vorbind. Apoi, după o pauză, întrebase—pentru că într-adevăr era foarte tânăr pe-atunci:

„Nu există o modalitate de orientare?”

În seara aceea, în care luna plutea pe deasupra umbrelor afumate ale orașului pe-un cer fără nori, tatăl lui era într-o dispoziție surprinzător de blândă.

„Tu tot mai crezi în ceva?” spusese el cu vocea-i limpede, care în ultima vreme mai slăbise. „Mai crezi poate în carne și-n sânge? Un dispreț total și statornic o să te scape și de asta. Dar cum nu te-ai ridicat încă până acolo, te sfătuiesc să cultivi acea formă de dispreț care-i numită milă. E poate cea mai puțin dificilă—să nu uiți niciodată că și tu, dacă e ceva de tine, ești la fel de demn de milă ca și ceilalți, dar nu

mormintelor dintr-un cimitir al speranțelor, uitat și neonorat.

Ascultase. Apoi, după o tăcere, întrebase—fiindcă era foarte tânăr atunci:

—Chiar nu există o călăuză?

În acea noapte, când luna înota într-un cer fără nori peste umbrele murdare ale orașului, tatăl său era într-o stare neașteptat de blândă.

—Încă mai crezi în ceva, deci? a spus cu o voce clară ce devenise în ultima vreme șubredă. Crezi, poate, în carne și-n sânge? Un dispreț deplin și constant ar elimina și asta curând. Dar cum nu l-ai dobândit, te sfătuiesc să-ți cultivi acea formă de dispreț numită milă. E, poate, cea mai simplă—mereu ținând minte că și tu ești demn de milă la fel de mult ca și restul, dar nu aștepti niciodată milă de la alții.

anything, are as pitiful as the rest, yet never expecting any pity for yourself."

"What is one to do, then?" sighed the young man, regarding his father, rigid in the high-backed chair.

"Look on—make no sound," were the last words of the man who had spent his life in blowing blasts upon a terrible trumpet which filled heaven and earth with ruins, while mankind went on its way unheeding.

That very night he died in his bed, so quietly that they found him in his usual attitude of sleep, lying on his side, one hand under his cheek, and his knees slightly bent. He had not even straightened his legs.

His son buried the silenced destroyer of systems, of hopes, of beliefs. He observed that the death of that bitter contemner of life did not trouble the flow of life's stream, where men and women go

trebuie să te aștepti la niciun fel de milă."

„Atunci, ce-i de făcut?” oftase tânărul privind la tatăl său, care sta țeapăn în fotoliul cu spătar înalt.

„Stai și privește — fără să faci niciun zgomot,” au fost ultimele cuvinte ale bărbatului care-și petrecuse viața trâmbițând violent dintr-o teribilă goarnă umplând cerul și pământul de ruine, în timp ce omenirea își vedea de drumul ei, nepăsătoare.

Chiar în aceeași noapte, el muri în patul său, atât de liniștit încât îl găsiră în poziția în care dormea de obicei, pe o parte, cu obrazul pe mână, cu genunchii puțin îndoiți. Nici măcar nu-și întinsese picioarele.

Amuțitul distrugător de sisteme, de speranțe, de credințe fu înmormântat de fiul său, care constată că moartea amarnicului defăimător al vieții nu tulbura cursul acestei vieți în care bărbați și femei

—Și ce trebuie făcut atunci? a oftat tânărul privindu-și tatăl drept în scaunul cu spătar înalt.

„Privește înainte, nu scoate niciun sunet”, fuseseră ultimele cuvinte ale omului care și-a petrecut viața sunând puternic dintr-o trâmbiță teribilă, care umpluse cerul și pământul de ruine, în timp ce omenirea mergea înainte nebăgând de seamă.

În aceeași noapte a murit în pat. Atât de tăcut, că l-au găsit în poziția obișnuită, întins pe o parte, cu o mână sub obraz și cu genunchii ușor îndoiți. Nici nu-și îndreptase picioarele.

Fiul lui l-a îngropat pe distrugătorul tăcut de sisteme, speranțe și credințe. A observat că moartea acelui acid disprețuitor al vieții nu a deranjat cursul acesteia, care duce bărbați și femei cât

by thick as dust, revolving and jostling one another like figures cut out of cork and weighted with lead just sufficiently to keep them in their proudly upright posture.

After the funeral, Heyst sat alone, in the dusk, and his meditation took the form of a definite vision of the stream, of the fatuously jostling, nodding, spinning figures hurried irresistibly along, and giving no sign of being aware that the voice on the bank had been suddenly silenced . . . Yes. A few obituary notices generally insignificant and some grossly abusive. The son had read them all with mournful detachment.

"This is the hate and rage of their fear," he thought to himself, "and also of wounded vanity. They shriek their little shriek as they fly past. I suppose I ought to hate him too . . ."

He became aware of his eyes being wet. It was not that the man was his father.

trec ca pulberea, înghesuindu-se și-nghiontindu-se ca figurinele de plută cu picioare de plumb care revin veșnic înapoi, ținându-se pe verticală.

După înmormântare Heyst, singur, se așază în semiobscuritate, și meditațiile lui luau forma unei viziuni precise a fluviului vieții, a figurinelor stupide înghesuindu-se și-nghiontindu-se și-nvârtindu-se, gonind irezistibil mai departe, fără niciun semn că și-ar fi dat seama că glasul de pe mal amuțise... Ba da. Câteva necrologuri, în general insignifiante și unele injurioase și grosolane. Fiul le citise cu o tristă detașare.

E ura și mânia fricii lor, gândi el, și a vanității lor rănite. Țipă, în timp ce-i duce curentul. Probabil că și eu ar trebui să-l urăsc...

Își dădu seama că i se umeziseră ochii. Nu pentru că omul acela fusese tatăl

grăuntele de praf, învârtindu-se și înghiontindu-se ca figurine de plută, cu picioare de plumb care le poartă la fund în șuvoiul vieții destul cât să le țină într-o mândră postură dreaptă.

După înmormântare, Heyst a stat singur în amurg, iar meditația lui a luat forma unei viziuni deslușite a acestui șuoi, a figurinelor inutile înghiontindu-se, dând din cap și rotindu-se, toate grăbite irezistibil, nedând vreun semn c-ar fi conștiente că vocea de pe mal se sfârșise complet... Ba da. Câteva necrologuri în general irelevante și unele chiar injurioase. Fiul le citise pe toate cu detașare îndurerată.

— Astea-s ura și mânia fricii lor, s-a gândit el, dar și a vanității rănite. Țipă și ei, în timp ce se lasă purtați mai departe. Bănuiesc că și eu ar trebui să-l urăsc...

Și-a dat seama că i se udaseră ochii. Nu era vorba că omul îi fusese tată. Pentru

For him it was purely a matter of hearsay which could not in itself cause this emotion. No! It was because he had looked at him so long that he missed him so much. The dead man had kept him on the bank by his side. And now Heyst felt acutely that he was alone on the bank of the stream. In his pride he determined not to enter it.

A few slow tears rolled down his face. The rooms, filling with shadows, seemed haunted by a melancholy, uneasy presence which could not express itself. The young man got up with a strange sense of making way for something impalpable that claimed possession, went out of the house, and locked the door. A fortnight later he started on his travels – to “look on and never make a sound.”

The elder Heyst had left behind him a little money and a certain quantity of movable objects, such as books, tables,

său. Asta era, pentru el, o chestiune de pură formă, care nu putea, în fond, să provoace o emoție. Nu! Își fixase privirea pe omul acesta de prea multă vreme, de aceea acum îi lipsea atât de mult. Răposatul îl ținuse pe mal, alături de el. Și acum Heyst simțea cu acuitate că era singur pe malul fluviului. În mândria sa luă hotărârea să nu coboare în apă.

Câteva lacrimi i se rostogoliră lent pe obraji. Camerele se umpleau de umbre, păreau să fie stăpânite de o prezență melancolică, tulburătoare care nu-și putea da glas. Tânărul se ridicase cu o stranie senzație că lăsa locul la ceva insesizabil ce revendica posesiunea, ieșise din casă și încuiase ușa. Două săptămâni mai târziu își începuse peregrinarea prin lume – „să privească și să nu facă niciun zgomot.”

Heyst bătrânul îi lăsase ceva parale și câteva lucruri, precum cărți, mese, scaune, tablouri, care după atâția ani de

el, asta era irelevant și n-ar fi putut de la sine să dea naștere aceastei emoții. Nu! Îi lipsea așa de tare fiindcă se uitase la el atâta timp. Iar acum Heyst simțea intens singurătatea de pe malul șuvoiului. Mândria nu l-a lăsat să intre în apă.

Câteva lacrimi i s-au rostogolit încet pe față. Camerele, umplute de umbre, păreau bânuite de o prezență melancolică, nefirească, în imposibilitatea de a se exprima. Tânărul s-a ridicat și a ieșit din casă închizând ușa, cu senzația stranie că face loc unui lucru intangibil care vine s-o posede. După două săptămâni, a plecat în călătoriile sale – să privească înainte și să nu facă niciun sunet.

Bătrânul Heyst lăsase în urmă câțiva bani și o cantitate mică de obiecte, printre care cărți, mese, scaune și tablouri,

chairs, and pictures, which might have complained of heartless desertion after many years of faithful service; for there is a soul in things. Heyst, our Heyst, had often thought of them, reproachful and mute, shrouded and locked up in those rooms, far away in London with the sounds of the street reaching them faintly, and sometimes a little sunshine, when the blinds were pulled up and the windows opened from time to time in pursuance of his original instructions and later reminders. It seemed as if in his conception of a world not worth touching, and perhaps not substantial enough to grasp, these objects familiar to his childhood and his youth, and associated with the memory of an old man, were the only realities, something having an absolute existence. He would never have them sold, or even moved from the places they occupied when he looked upon them last. When he was advised from London that his lease

serviciu credincios s-ar fi putut poate plânge de abandon și cruzime—pentru că au și lucrurile un suflet al lor. Heyst, Heyst al nostru, și le imagina reprobatoare și mute, învelite în huse și încuiate acolo, departe, în odăile din Londra, cu zgomotul străzii ajungând la ele estompat, și uneori, din când în când, câteva raze de soare, când se ridică transperantele și se deschid ferestrele, în executarea instrucțiunilor sale inițiale și a revenirilor ulterioare. Părea că, în concepția sa despre o lume nedemnă de a fi atinsă și, de altminteri, poate și prea puțin concretă să fie sesizată, aceste obiecte ce-i fuseseră familiare în copilărie și în tinerețe, asociate cu amintirea unui om bătrân, erau singurele realități având o existență absolută. Nu ar fi acceptat cu niciun preț să le vândă sau măcar să le mute din locurile în care fuseseră când le văzuse pentru ultima dată. Când i s-a comunicat de la Londra că expirase contractul de închiriere și că imobilul,

care s-ar fi putut plânge de un abandon crud după mulți ani de serviciu credincios; fiindcă și obiectele au suflet. Heyst al nostru se gândise deseori la ele, pline de reproșuri, dar tăcute, acoperite și încuiate în camerele astea, departe la Londra unde sunetele străzii abia le ajung, uneori și puțin soare, când jaluzelele au fost trase din când în când în conformitate cu instrucțiunile sale originale și ulterioare. Părea că, în concepția lui a unei lumi ce nu merită atinsă și poate prea puțin materială pentru a fi stăpânită, aceste obiecte familiare copilăriei și tinereții sale și asociate amintirii unui om bătrân erau singurele realități, singurele care aveau o existență absolută. Nu le-ar fi vândut niciodată și nici nu le-ar fi mutat din locurile pe care le ocupau când le privise ultima dată. Când a fost anunțat de la Londra că-i expirase arenda și că locuința, laolaltă cu altele cu care semăna ca picăturile de apă, urma să fie demolată, a

had expired, and that the house, with some others as like it as two peas, was to be demolished, he was surprisingly distressed.

He had entered by then the broad, human path of inconsistencies. Already the Tropical Belt Coal Company was in existence. He sent instructions to have some of the things sent out to him at Samburan, just as any ordinary, credulous person would have done. They came, torn out from their long repose – a lot of books, some chairs and tables, his father's portrait in oils, which surprised Heyst by its air of youth, because he remembered his father as a much older man; a lot of small objects, such as candlesticks, inkstands, and statuettes from his father's study, which surprised him because they looked so old and so much worn.

The manager of the Tropical Belt Coal Company, unpacking them on the verandah in the shade besieged by a fierce

împreună cu alte câteva cu care semăna ca două picături de apă, urma să fie dărâmat, a fost surprinzător de amărât.

Apucase între timp pe calea largă, omenească a inconsecvențelor. Compania Tropical Belt Coal luase ființă. Dădu instrucțiuni să i se trimită câteva dintre lucruri acolo, în Samburan, cum ar fi făcut orice om obișnuit, încrezător. Au sosit, smulse din lungul lor repaos – o mulțime de cărți, câteva scaune și mese, portretul în ulei al tatălui său, care l-a surprins pe Heyst prin aerul de tinerețe, pentru că își amintea de tatăl său ca de un om mult mai bătrân; o mulțime de obiecte mici, ca de pildă sfeșnice, călimări, statuete din camera de lucru a tatălui său, care toate l-au uimit, pentru că arătau atât de vechi și atât de uzate.

Despachetându-le pe verandă în umbra asediată de un soare aprig, directorul Companiei Tropical Belt Coal

fost surprinzător de mâhnit.

Pe atunci intrase pe încăpătoarea cale umană a contradicțiilor. Deja Compania Tropical Belt Coal exista. Trimisese instrucțiuni să-i fie aduse unele lucruri în Samburan, așa cum ar fi făcut orice altă persoană obișnuită, credulă. Au sosit, smulse din lunga lor odihnă – multe cărți, niște scaune și mese, portretul în ulei al tatălui care l-a surprins pe Heyst prin aerul său tineresc, fiindcă și-l amintea pe tată ca un om mult mai bătrân; multe obiecte mici precum sfeșnice, călimări și statuete din biroul tatălui, care l-au mirat fiindcă arătau atât de vechi și de uzate.

Directorul Companiei Tropical Belt Coal trebuie să se fi simțit ca un apostat plin de remușcări în fața acelor relicve,

sunshine, must have felt like a remorseful apostate before these relics. He handled them tenderly; and it was perhaps their presence there which attached him to the island when he woke up to the failure of his apostasy. Whatever the decisive reason, Heyst had remained where another would have been glad to be off. The excellent Davidson had discovered the fact without discovering the reason, and took a humane interest in Heyst's strange existence, while at the same time his native delicacy kept him from intruding on the other's whim of solitude. He could not possibly guess that Heyst, alone on the island, felt neither more nor less lonely than in any other place, desert or populous. Davidson's concern was, if one may express it so, the danger of spiritual starvation; but this was a spirit which had renounced all outside nourishment, and was sustaining itself proudly on its own contempt of the usual coarse ailments which life offers to the

trebuie să se fi simțit, în fața acestor relicve, ca un apostat chinuit de căință. Umbla cu ele plin de tandrețe, și poate că prezența lor acolo a fost ceea ce l-a ținut legat de insulă atunci când falimentul l-a făcut să se trezească din apostazie. Oricare-ar fi fost motivul determinant, fapt e că Heyst a rămas când altul ar fi fost bucuros să poată pleca. Admirabilul Davidson, fără să descopere motivul, descoperise faptul, și prinsese un interes omenesc pentru strania viață a lui Heyst; dar, în același timp, delicatețea lui înăscută îi interzicea orice intruziune în pasiunea pentru solitudine a celui alt. El n-avea cum să știe că, singur pe insulă, Heyst nu se simțea nici mai mult nici mai puțin solitar decât în orice alt loc, pustiu sau locuit. Ceea ce-l preocupa pe Davidson era, dacă se poate spune astfel, pericolul unei inaniții spirituale, dar Heyst era un spirit care renunțase la orice aliment din afară și era mândru că se hrănește din disprețul său față de hrana grosolană pe

despachetându-le în umbra verandei care fusese asaltată de un soare aprig. Le mânua cu blândețe și poate că prezența lor acolo l-a făcut să se atașeze de insulă când și-a dat seama de eșecul financiar al apostaziei sale. Indiferent de motivul decisiv, Heyst rămăsese acolo unde altul n-ar fi rămas de bunăvoie. Minunatul Davidson descoperise asta, fără a afla și motivul, și devenise omenesc interesat de strania existență a lui Heyst, dar delicatețea lui nativă nu îi permisesese să dea buzna peste solitudinea așa plăcută celui alt. Probabil nu putea să ghicească faptul că Heyst, singur pe insulă, nu se simțea nici mai mult nici mai puțin singur decât în oricare alt loc, deșert sau populat. Îngrijorarea lui Davidson era, dacă se poate spune așa, pericolul foametei spirituale; dar acesta era un spirit care renunțase la orice hrană exterioară și care se nutrea cu mândrie cu propriul dispreț față de hrana vulgară pe care viața o oferă apetiturilor

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

common appetites of men.

Neither was Heyst's body in danger of starvation, as Schomberg had so confidently asserted. At the beginning of the company's operations the island had been provisioned in a manner which had outlasted the need. Heyst did not need to fear hunger; and his very loneliness had not been without some alleviation. Of the crowd of imported Chinese labourers, one at least had remained in Samburan, solitary and strange, like a swallow left behind at the migrating season of his tribe.

Wang was not a common coolie. He had been a servant to white men before. The agreement between him and Heyst consisted in the exchange of a few words on the day when the last batch of the mine coolies was leaving Samburan. Heyst, leaning over the balustrade of the verandah, was looking on, as calm in

care viața o oferă apetiturilor vulgare ale oamenilor.

Nici trupul lui Heyst nu era în pericol de înfometare, cum afirmase Schomberg cu atâta convingere. La începutul activității Companiei, insula fusese aprovizionată într-o măsură care depășea necesitățile. Lui Heyst n-avea de ce să-i fie teamă de foame. Și însăși solitudinea lui nu rămăsese fără o oarecare atenuare. Din mulțimea de muncitori chinezi imigranți, unul în orice caz rămăsese în Samburan, singur și izolat, ca o rândunică părăsită de stol la vremea migrației.

Wang nu era un culi obișnuit. Mai servise și înainte la albi. Înțelegerea dintre el și Heyst s-a încheiat printr-un schimb de câteva cuvinte în ziua în care ultimul grup de culi mineri au părăsit Samburanul. Heyst, rezemat de balustrada verandei, privea în depărtare, în aparență la fel de calm ca și cum nu s-ar fi abătut niciodată

triviale ale oamenilor.

Nici corpul lui Heyst nu era în pericolul înfometării, cum susținuse Schomberg cu atâta certitudine. La începutul operațiunilor companiei, insula fusese aprovizionată într-o manieră care depășise necesarul. Heyst n-avea a se teme de foamete, iar singurătatea lui îi fusese în sine alinare. Din grupul de lucrători chinezi imigranți, măcar unul rămăsese în Samburan, singuratic și ciudat, ca o rândunică rămasă în urmă în sezonul migrator.

Wang nu era un culi de rând. Mai fusese servitor la albi înainte. Înțelegerea dintre el și Heyst a constatat în schimbul câtorva cuvinte în ziua când ultimii culi mineri au plecat din Samburan. Heyst privea aplecat pe balustrada verandei, atât de calm c-ai fi zis că niciodată nu se despărțise de doctrina că lumea asta,

appearance as though he had never departed from the doctrine that this world, for the wise, is nothing but an amusing spectacle. Wang came round the house, and standing below, raised up his yellow, thin face.

"All finish?" he asked. Heyst nodded slightly from above, glancing towards the jetty. A crowd of blue-clad figures with yellow faces and calves was being hustled down into the boats of the chartered steamer lying well out, like a painted ship on a painted sea; painted in crude colours, without shadows, without feeling, with brutal precision.

"You had better hurry up if you don't want to be left behind."

But the Chinaman did not move.

"Me stop," he declared. Heyst looked down at him for the first time.

"You want to stop here?"

"Yes."

de la doctrina că, pentru un înțelept, lumea asta nu-i nimic altceva decât un spectacol amuzant. Wang apărură de după casă și, rămânând jos, ridică fața-i galbenă și slabă:

„Totul sfâlșit?” întrebă el. Heyst făcu un semn ușor cu capul, de sus, privind spre schelă. O grămadă de ființe îmbrăcate în albastru, cu fețe și picioare galbene, erau împinse cu zorul în bărcile unui vapor navlosit, ancorat în radă, departe, ca un vapor pictat pe o mare pictată; pictate în culori violente, fără umbre, fără sensibilitate, cu o precizie brutală.

„Ai face bine să te grăbești dacă nu vrei să te lase aici.”

Dar chinezul nu se clinti.

„Eu lămâne aici”, spuse el. Heyst își aruncă privirea în jos, către el, pentru prima oară.

„Vrei să rămâi aici?”

„Da.”

pentru înțelepți, nu-i decât un spectacol distractiv. Wang a apărut lângă casă și, stând jos, și-a ridicat fața galbenă și trasă.

— Totul gata? întrebă. Heyst a dat ușor din cap de sus, privind înspre chei. Un grup de siluete îmbrăcate în albastru cu fețe și pulpe galbene era zorit în bărcile vasului închiriat din depărtare, ca un vapor pictat pe o mare pictată; în culori tipătoare, fără umbre, fără pasiune, cu o precizie brutală.

— Mai bine te grăbești, să nu rămâi în urmă.

Dar chinezul nu s-a mișcat.

— Eu stau, a declarat. Heyst l-a privit pentru prima dată.

— Vrei să stai aici?

— Da.

"What were you? What was your work here?"

"Mess-loom boy."

"Do you want to stay with me here as my boy?" inquired Heyst, surprised.

The Chinaman unexpectedly put on a deprecatory expression, and said, after a marked pause:

"Can do."

"You needn't," said Heyst, "unless you like. I propose to stay on here – it may be for a very long time. I have no power to make you go if you wish to remain, but I don't see why you should."

"Catchee one piecee wife," remarked Wang unemotionally, and marched off, turning his back on the wharf and the great world beyond, represented by the steamer waiting for her boats.

Heyst learned presently that Wang had persuaded one of the women of Alfuro village, on the west shore of the island, beyond the central ridge, to come over to

„Unde lucreai? Ce făceai?"

„Eu *boy*, sala mese."

„Vrei să rămâi aici, să fii *boy* la mine?" întrebă Heyst surprins.

Chinezul luă, pe neașteptate, o expresie care voia să preîntâmpine orice critică și, după o pauză marcată, zise:

„Pot."

„N-ai nevoie", zise Heyst. „Numai dacă vrei. Poți să rămâi – dar atunci va fi pentru foarte multă vreme. Nu te pot obliga să pleci dacă vrei să rămâi, dar nu văd de ce-ai rămâne."

„Eu pus mâna nevastă glozav", răspunse placid Wang, și plecă, întorcând spatele schelei și lumii de dincolo de ea, întruchipată de vaporul ce-și aștepta bărcile.

Heyst află curând că Wang convinsese pe una dintre femeile din satul tribului Alfuro de pe malul apusean al insulei, dincolo de creasta care-o tăia prin

— Cu ce te ocupai? Ce treabă ai avut aici?

— *Boy*. Sala de mese.

— Vrei să fii *mus* la mine? l-a întrebat Heyst, surprins.

Chinezul a făcut pe neașteptate o expresie dezaprobatore, apoi a zis, după o pauză însemnată:

— Se poate.

— Nu-i nevoie, a zis Heyst, decât dacă vrei. Eu intenționez să rămân aici și-ar putea dura mult timp. Nu te pot forța să pleci dacă vrei să stai, dar nu văd de ce-ai face-o.

— Prins nevastă grozav, a remarcat Wang impasibil și a plecat, întorcând spatele cheiului și măreții lumi de dincolo de el, reprezentată de vaporul ce-și aștepta bărcile.

Heyst a aflat că Wang o convinsese pe una din femeile satului Alfuro de pe malul vestic al insulei, dincolo de creasta din centru, să vină să trăiască alături de el

live with him in a remote part of the company's clearing. It was a curious case, inasmuch as the Alfuros, having been frightened by the sudden invasion of Chinamen, had blocked the path over the ridge by felling a few trees, and had kept strictly on their own side. The coolies, as a body, mistrusting the manifest mildness of these harmless fisher-folk, had kept to their lines, without attempting to cross the island. Wang was the brilliant exception. He must have been uncommonly fascinating, in a way that was not apparent to Heyst, or else uncommonly persuasive. The woman's services to Heyst were limited to the fact that she had anchored Wang to the spot by her charms, which remained unknown to the white man, because she never came near the houses. The couple lived at the edge of the forest, and she could sometimes be seen gazing towards the bungalow shading her eyes with her hand. Even from a distance she

mijloc, să treacă dincoace și să vină să trăiască cu el într-un colț îndepărtat, la marginea terenului defrișat de Companie. Era un caz ciudat, pentru că locuitorii din satul Alfuro, speriați de invazia neașteptată a chinezilor, blocaseră poteca de peste munți doborând câțiva copaci și rămăseseră pe pământurile lor. Culii, cu toții, neîncrezători în vădita blândețe a acelui inofensiv popor de pescari, rămăseseră și ei de partea lor, fără să încerce să traverseze insula. Wang constituia excepția strălucită. Trebuie să fi exercitat o fascinație deosebită, de o natură insesizabilă pentru Heyst, sau să fi fost nespus de persuasiv. Utilitatea pentru Heyst a acestei femei se limita la faptul că-l ancorase locului pe Wang prin farmecul ei, care albului i-a rămas necunoscut, pentru că ea nu s-a apropiat de casă niciodată. Perechea locuia la marginea pădurii, și uneori femeia putea fi văzută privind spre bungalow umbrindu-și ochii

într-o zonă ferită din suprafața defrișată pentru companie. Era un caz straniu, în măsura în care satul Alfruo, înspăimântat de invazia subită a chinezilor, blocase drumul peste creastă retezând câțiva copaci și nu-și părăsise deloc pământurile. Culii, ca grup, neavând încredere în blândețea afișată de acest inofensiv neam de pescari, stătuseră printre ai lor, fără să-ncerce să traverseze insula. Wang era deosebita excepție. Trebuie să fi fost neobișnuit de fascinant, într-o manieră care nu-i era evidentă lui Heyst, sau poate, neobișnuit de convingător. Serviciile pe care femeia i le adusese lui Heyst se limitaseră la faptul că-l legase pe Wang de acel loc cu farmecele ei, care pentru alb erau necunoscute, fiindcă nu se apropia niciodată de locuințe. Cei doi locuiau la marginea pădurii, iar uneori puteai s-ovezi pe femeie uitându-se la casa cu verandă, cu mâna la ochi, de soare. Chiar și de la distanță părea o ființă timidă,

C O N T E M P O R A R Y

L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

appeared to be a shy, wild creature, and Heyst, anxious not to try her primitive nerves unduly, scrupulously avoided that side of the clearing in his strolls.

The day – or rather the first night – after his hermit life began, he was aware of vague sounds of revelry in that direction. Emboldened by the departure of the invading strangers, some Alfuros, the woman's friends and relations, had ventured over the ridge to attend something in the nature of a wedding feast. Wang had invited them. But this was the only occasion when any sound louder than the buzzing of insects had troubled the profound silence of the clearing. The natives were never invited again. Wang not only knew how to live according to conventional proprieties, but had strong personal views as to the manner of arranging his domestic existence. After a time Heyst perceived that Wang had

cu palma. Părea, chiar din depărtare, să fie o făptură timidă, sperioasă, și Heyst, cu grijă să nu pună inutil la încercare nervii ei primitivi, evita cu scrupulozitate în plimbările sale zona aceea.

În ziua – sau mai bine zis în prima noapte – în care a început viața lui de sihastru, i s-a părut că aude vagi zgomote de petrecere dinspre partea aceea. Prinzând curaj la primirea veștii că invadatorii străini plecaseră, câțiva săteni din satul Alfuro, prieteni și rude de-ale femeii, se aventuraseră peste creastă ca să participe la ceva care trebuia să semene cu o nuntă. Îi invitase Wang. Dar acesta a fost unicul caz în care un zgomot mai puternic decât bâzâitul insectelor a tulburat profunda tăcere a poienii. Indigenii n-au mai fost invitați niciodată. Wang nu numai că știa cum se trăiește conform uzanțelor și decenței, dar avea și păreri personale bine stabilite referitoare la organizarea vieții sale domestice. După o bucată de vreme,

nedomesticită, iar Heyst, atent să nu-i testeze prea tare nervii primitivi, evita cu conștiinciozitate acea zonă defrișată, când își făcea plimbările sale.

În ziua – sau, mai degrabă, în noaptea – când și-a început viața de eremit, a devenit conștient de vagi sunete ale unei festivități din acea direcție. Îmboldiți de plecarea străinilor invadatori, câțiva din satul Alfuro, prietenii și rudele femeii, se aventuraseră peste creastă să ia parte la ceva asemănător unui ospăț de nuntă, în natură. Wang îi invitase. Dar asta fusese singura ocazie când un sunet mai puternic decât bâzâitul insectelor deranjase tăcerea profundă a zonei defrișate. Nativii n-au mai fost invitați a doua oară. Wang nu numai că știa să trăiască conform manierelor convenționale, dar avea și puternice opinii personale în legătură cu felul în care își aranja existența domestică. După o vreme,

annexed all the keys. Any keys left lying about vanished after Wang had passed that way. Subsequently some of them—those that did not belong to the storerooms and the empty bungalows, and could not be regarded as the common property of this community of two—were returned to Heyst, tied in a bunch with a piece of string. He found them one morning lying by the side of his plate. He had not been inconvenienced by their absence, because he never locked up anything in the way of drawers and boxes. Heyst said nothing. Wang also said nothing. Perhaps he had always been a taciturn man; perhaps he was influenced by the genius of the locality, which was certainly that of silence. Till Heyst and Morrison had landed in Black Diamond Bay, and named it, that side of Samburan had hardly ever heard the sound of human speech. It was easy to be taciturn with Heyst, who had plunged himself into an abyss of meditation over

Heyst constată că Wang luase toate cheile. Orice cheie lăsată pe-undeva la vedere dispărea după prima trecere a lui Wang pe-acolo. Mai târziu unele dintre ele—cele care nu erau de la magazii sau de la bungalowurile goale și nu puteau fi considerate proprietate colectivă a acestei comunități în doi—i-au fost restituite lui Heyst legate cu o bucată de sfoară. Le-a găsit într-o dimineață pe masă, lângă tacâm. Lipsa lor nu-l stânjenise, pentru că nu încuia nimic, nici sertare, nici cufer. Heyst n-a spus nimic. Wang, nici el, n-a spus nimic. Se poate să fi fost totdeauna un taciturn; poate că era influențat de geniul locului, care cu siguranță că era geniul tăcerii. Până la debarcarea lui Heyst și a lui Morrison în Golful Diamantului Negru, cum l-au botezat, partea asta a insulei Samburan e puțin probabil să fi auzit glas de om. Era ușor să fii taciturn cu Heyst, care se cufunda în cărți și într-un abis de meditație și rămânea așa până ce umbra lui

Heyst a observat că Wang anexase toate cheile. Orice cheie lăsată la voia întâmplării dispărea după ce Wang trecuse prin acea zonă. Ulterior, unele dintre ele—acelea care nu aparțineau magaziiilor sau caselor nelocuite și nu puteau fi văzute ca proprietate comună a acestei comunități de doi oameni—i-au fost returnate lui Heyst, legate cu sfoară într-un mănunchi. Le-a găsit într-o dimineață lângă farfurie. Nu îl deranjase absența lor, pentru că nu încuia niciodată, nici sertare, nici cufer. Heyst n-a zis nimic. Wang, de asemenea, n-a zis nimic. Poate că fusese mereu un om taciturn; poate că era influențat de geniul localității, care era cu siguranță cel al tăcerii. Până să debarce Heyst și cu Morrison în Golful Diamantului Negru și să-i dea nume, partea aceea a Samburanului abia dacă auzise sunetul graiului omenesc. Era ușor să fii taciturn cu Heyst, care se arunca într-un abis de meditație cu cărțile lui, și rămânea așa

books, and remained in it till the shadow of Wang falling across the page, and the sound of a rough, low voice uttering the Malay word "*makan*," would force him to climb out to a meal.

Wang in his native province in China might have been an aggressively, sensitively genial person; but in Samburan he had clothed himself in a mysterious stolidity, and did not seem to resent not being spoken to except in single words, at a rate which did not average half a dozen per day. And he gave no more than he got. It is to be presumed that if he suffered constraint, he made up for it with the Alfuro woman. He always went back to her at the first fall of dusk, vanishing from the bungalow suddenly at this hour, like a sort of topsy-turvy, day-hunting Chinese ghost with a white jacket and a pigtail. Presently, giving way to a Chinaman's ruling passion, he could be observed breaking the ground near his hut, between

Wang profilându-se pe pagină și un glas gutural și profund rostind cuvântul malaiez *makan* îl scula silindu-l să se așeze la masă.

Poate că în provincia lui natală din China, Wang să fi fost o persoană amabilă, plină de sensibilitate și de inițiative generoase, dar în Samburan se îmbrăcase într-un flegmatism misterios și părea să nu se simtă ofensat că nu i se vorbește decât monosilabic și într-un ritm care nu totaliza mai mult de-o jumătate de duzină de cuvinte pe zi. Și nici el nu dădea mai mult decât primea. E de presupus că, dacă suferea de pe urma asta, recupera pe seama femeii din tribul Alfuro. Se-ntorcea totdeauna la ea îndată ce se lăsa asfințitul, dispărând subit în bungalow când se făcea ora, ca un fel de fantomă diurnă de chinez pe de-a-ndoaselea, cu veston alb și cu coadă. În curând, cedând unei dominante pasiuni chineze, putea fi văzut săpând

până ce umbra lui Wang căzând pe foaie și sunetul unei voci scăzute, aspre, rostind cuvântul malaiez „makan”, îl forțau să se așeze cu el la masă.

Wang se poate să fi fost o persoană agresiv și sensibil de agreabilă în provincia natală din China. Dar în Samburan îmbrăca haina unei impasibilități misterioase și nu părea să-i displace să nu i se vorbească decât în cuvinte scurte, nu mai mult de vreo șase pe zi. Și el răspundea întocmai. Se poate presupune că dacă suferea din cauza asta, compensa cu femeia Alfuro. Mereu se întorcea la ea la lăsarea serii, dispărând subit în bungalow la această oră, ca un fel de fantomă chineză anapoda, cu o jachetă albă și plete, care bântuie doar ziua. Curând, dând frâu liber unei pasiuni de chinez, putea fi văzut lucrând pământul de lângă colibă, între buturugi falnice de copaci doborâți, cu târnăcopul unui miner. După o vreme, a

the mighty stumps of felled trees, with a miner's pickaxe. After a time, he discovered a rusty but serviceable spade in one of the empty storerooms, and it is to be supposed that he got on famously; but nothing of it could be seen, because he went to the trouble of pulling to pieces one of the company's sheds in order to get materials for making a high and very close fence round his patch, as if the growing of vegetables were a patented process, or an awful and holy mystery entrusted to the keeping of his race.

Heyst, following from a distance the progress of Wang's gardening and of these precautions—there was nothing else to look at—was amused at the thought that he, in his own person, represented the market for its produce. The Chinaman had found several packets of seeds in the store-rooms, and had surrendered to an

pământul în apropierea colibeii sale, între cioturi masive de copaci tăiați, cu un târnăcop de miner. După o vreme a decoperit undeva, într-o magazie goală, un hârleț ruginit, dar încă bun și e de bănuț că treaba mergea admirabil, dar de văzut nu s-a putut vedea nimic, pentru că și-a dat osteneala să desfacă unul din șoproanele Companiei ca să-și facă rost de materiale să-și ridice un gard înalt și bine închis în jurul peticului de pământ, de parcă creșterea legumelor ar fi fost un procedeu brevetat sau cine-știe-ce grozav și sfânt mister încredințat spre păstrare neamului lui.

Heyst, urmărind de la distanță evoluția grădinăritului lui Wang și toate precauțiunile astea—nu era nimic altceva acolo la ce să privești—se amuza la gândul că el, persoana sa unică, reprezenta piața acestor produse... Chinezul găsisese în magazie câteva pachete de semințe și capitulase în fața ispitei irezistibile de a le

descoperit o lopată ruginită, dar utilizabilă, într-unul din depozitele goale, și probabil îi mergea de minune; dar nimic din toate astea nu era făcut la vedere, fiindcă se deranjase să facă bucăți unul din șoproanele companiei, pentru a obține materiale din care să facă un gard înalt, strâns în jurul terenului său, de parcă creșterea legumelor era un proces brevetat, sau vreaun strașnic și sfânt mister încredințat numai rasei sale.

Heyst, urmărind de la distanță progresul grădinăritului lui Wang și al acelor precauții—n-avea la ce altceva să se uite—se amuzase la gândul că persoana lui reprezenta piața acelor produse. Chinezul găsisese câteva pachete de semințe în depozite și cedase unui impuls irezistibil de a le pune în pământ. Urma să-l facă pe

irresistible impulse to put them into the ground. He would make his master pay for the vegetables which he was raising to satisfy his instinct. And, looking silently at the silent Wang going about his work in the bungalow in his unhasty, steady way, Heyst envied the Chinaman's obedience to his instincts, the powerful simplicity of purpose which made his existence appear almost automatic in the mysterious precision of its facts.

pune în pământ. O să-l facă pe stăpân să-i plătească legumele pe care le cultiva, ca să-și satisfacă acest instinct. Și, privind în tăcere la tăcutul Wang văzându-și de treburi în bungalow în felul lui, fără grabă și fără răgaz, Heyst invidia această supunere a chinezului la instinctele sale, această viguroasă simplitate în scop, care făcea ca viața lui să-i pară aproape automată în misterioasa-i precizie a faptelor.

stăpân să plătească legumele pe care le creștea pentru a-și satisface instinctul. Și, privindu-l în tăcere pe tăcutul Wang trebăluind în bungalou în ritmul său lent, constant, Heyst invidia supunerea chinezului față de instinctele sale, această puternică simplitate a scopului care făcea ca existența lui să pară aproape automată în misterioasa ei precizie a faptelor.

CHAPTER TWO

During his master's absence at Sourabaya, Wang had busied himself with the ground immediately in front of the principal bungalow. Emerging from the fringe of grass growing across the shore end of the coal-jetty, Heyst beheld a broad, clear space, black and level, with only one or two clumps of charred twigs, where the flame had swept from the front of his house to the nearest trees of the forest.

"You took the risk of firing the grass?" Heyst asked.

Wang nodded. Hanging on the arm of the white man before whom he stood was the girl called Alma; but neither from the Chinaman's eyes nor from his expression could anyone have guessed that he was in the slightest degree aware of the fact.

"He has been tidying the place in his labour-saving way," explained Heyst,

Capitolul II

În timpul absenței din Samburan a stăpânului său, Wang se ocupase de terenul din fața bungaloului principal. Ieșind din iarba înaltă care creștea pe mal la capătul debarcaderului pentru cărbuni, Heyst dădu cu ochii de un teren mare, curățat, negru și nivelat, cu una sau două grămezi de crăci carbonizate. Flăcările curățaseră totul între casa lui și arborii pădurii.

„Ai avut curaj să dai foc ierbii?” îl întrebă Heyst.

Wang dădu din cap. La brațul albului în fața căruia se afla, era fata căreia i se zicea Alma, dar nici din ochii chinezului și nici de pe fața lui n-ai fi putut bănui dacă percepușe cât de cât acest fapt.

„A curățat locul într-un fel care economisește truda,” îi explică Heyst fără

Capitolul II

În timpul absenței stăpânului său în Surabaya, Wang se îngrijise de pământul din fața bungaloului principal. Ieșind din hotarul ierbii ce creștea pe malul debarcaderului pentru cărbuni, Heyst a văzut un larg spațiu gol, negru și nivelat, cu una sau două mormane de nuiete pârлите, unde flăcările arseseră tot din fața casei până la cei mai apropiați copaci ai pădurii.

— Ți-ai asumat riscul de a da foc ierbii? a întrebat Heyst.

Wang a dat din cap. La brațul albului în fața căruia stătea se afla fata numită Alma; dar nici din ochii chinezului, nici din expresia lui, nu s-ar fi putut desluși că era măcar conștient de această prezență.

— A făcut curățenie pe-aici în maniera asta care nu necesită multă

without looking at the girl, whose hand rested on his forearm. "He's the whole establishment, you see. I told you I hadn't even a dog to keep me company here."

Wang had marched off towards the wharf.

"He's like those waiters in that place," she said. That place was Schomberg's hotel.

"One Chinaman looks very much like another," Heyst remarked. "We shall find it useful to have him here. This is the house."

They faced, at some distance, the six shallow steps leading up to the verandah. The girl had abandoned Heyst's arm.

"This is the house," he repeated.

She did not offer to budge away from his side, but stood staring fixedly at the steps, as if they had been something unique and impracticable. He waited a little, but she did not move.

să se uite la fată, a cărei mână se rezema pe brațul lui. „El e tot personalul meu, știi... Ți-am spus că n-am nici măcar un câine care să-mi țină tovărășie.”

Wang se îndepărtase spre debarcader.

„E la fel ca chinezii de-acolo”, zise ea. Acolo însemna pentru ea hotelul lui Schomberg.

„Chinezii seamănă foarte mult unul cu altul”, spuse Heyst. „O să ne fie foarte util aici. Asta-i casa.”

În fața lor, la oarecare distanță, șase trepte scunde duceau la verandă. Fata lăsase brațul lui Heyst.

„Asta e casa”, repetă el.

Ea nu manifestă intenția de a se dezlipi de el, ci rămase locului privind fix la trepte, parc-ar fi fost ceva unic, ceva imposibil. El așteptă puțin, dar ea nu se mișcă.

muncă, i-a explicat Heyst fără a o privi pe fată, care-și ținea mâna pe antebrațul său. El e tot personalul de aici, vezi tu. Ți-am spus că n-am nici măcar un câine să-mi țină companie aici.

Wang pornise înspre chei.

—E ca ospătarii din locul ăla, a zis. Locul ăla era hotelul lui Schomberg.

—Chinezii seamănă foarte bine, a remarcat Heyst. Ne va fi util să-l avem aici. Asta-i casa.

Stăteau, la ceva distanță, în fața celor șase trepte joase ce duceau pe verandă. Fata îi dăduse drumul la mână.

—Asta-i casa, a repetat el.

Ea nu s-a oferit să se clintească de lângă el, ci a rămas fixând cu privirea treptele, ca și cum ar fi fost un lucru unic și irealizabil. El a așteptat puțin, dar ea nu s-a mișcat.

"Don't you want to go in?" he asked, without turning his head to look at her. "The sun's too heavy to stand about here." He tried to overcome a sort of fear, a sort of impatient faintness, and his voice sounded rough. "You had better go in," he concluded.

They both moved then, but at the foot of the stairs Heyst stopped, while the girl went on rapidly, as if nothing could stop her now. She crossed the verandah swiftly, and entered the twilight of the big central room opening upon it, and then the deeper twilight of the room beyond. She stood still in the dusk, in which her dazzled eyes could scarcely make out the forms of objects, and sighed a sigh of relief. The impression of the sunlight, of sea and sky, remained with her like a memory of a painful trial gone through—done with at last!

Meanwhile Heyst had walked back slowly towards the jetty; but he did not get

„Nu vrei să intri?” întrebă fără să întoarcă spre ea capul, fără s-o privească. „E prea tare soarele, ca să stăm aici”. Încerca să-și înfrângă un fel de teamă, un fel de slăbiciune enervantă, și vocea lui suna aspră. „Mai bine ai intra înăuntru.”

Porniră împreună, dar la piciorul scării Heyst se opri, în timp ce fata urcă treptele repede, ca și cum nimic n-ar mai fi putut s-o oprească, acum. Străbătu veranda și pătrunse în penumbra camerei mari centrale care se deschidea spre verandă, apoi în crepusculul mai profund din camera cealaltă. Rămase nemișcată în obscuritatea în care ochii ei orbiți de-abia dacă puteau deosebi formele obiectelor și scoase un suspin de ușurare. Impresiile lăsate de soare, de mare, de cer erau pentru ea ca amintirea unei încercări dureroase—și din care, în fine, scăpase!

În vremea asta Heyst pornise încet înapoi spre debarcader, dar n-a apucat s-

—Nu vrei să intri? a zis, fără să-și întoarcă privirea la ea. Soarele arde prea tare ca să stăm pe-afară. Încerca să depășească un soi de teamă, un soi de slăbiciune nerăbdătoare, iar vocea îi sunase aspră. Mai bine intri, a conchis.

Amândoi s-au mișcat atunci, dar la piciorul scărilor Heyst s-a oprit, în vreme ce fata a urcat repede, de parcă nimic n-ar mai fi putut-o opri. A traversat iute veranda și a intrat în obscuritatea marii camere centrale înspre care dădea, și-apoi în și mai marea obscuritate a camerei următoare. Stătea nemișcată în fața amurgului, în care ochii ei uluiți abia puteau distinge formele obiectelor, și a oftat ușurată. Imaginile razelor soarelui, a mării și a cerului erau o amintire a încercării grele prin care trecuse—scăpase în sfârșit!

Între timp, Heyst pornise încet înapoi pe chei, dar nu a ajuns atât de

so far as that. The practical and automatic Wang had got hold of one of the little trucks that had been used for running baskets of coal alongside ships. He appeared pushing it before him, loaded lightly with Heyst's bag and the bundle of the girl's belongings, wrapped in Mrs. Schomberg's shawl. Heyst turned about and walked by the side of the rusty rails on which the truck ran. Opposite the house Wang stopped, lifted the bag to his shoulder, balanced it carefully, and then took the bundle in his hand.

"Leave those things on the table in the big room – understand?"

"Me savee," grunted Wang, moving off.

Heyst watched the Chinaman disappear from the verandah. It was not till he had seen Wang come out that he himself entered the twilight of the big room. By that time Wang was out of sight at the back of the house, but by no means out of

ajungă până acolo. Wang, practic și mașinal, pusese mâna pe unul dintre vagonetele care fuseseră folosite la căratul coșurilor cu cărbune până la vapor. Apăru împingându-l înaintea sa, încărcat cu sacul de voiaj al lui Heyst și cu bocceluța cu lucrurile fetei, legată în șalul doamnei Schomberg. Heyst se întoarse și porni alături de șinele ruginite pe care aluneca vagonetul. În dreptul casei, Wang se opri, ridică sacul pe umeri, îl echilibra cu grijă, apoi luă bocceluța în mână.

„Pune lucrurile astea pe masă, în camera mare – înțelegi?”

„Eu știe”, mormăi Wang pornind.

Heyst îl urmări pe chinez dispărând de pe verandă. De-abia după ce-l văzu pe Wang ieșind, pătrunse și el în penumbra camerei mari. În timpul acesta Wang, din dosul casei, nu mai putea vedea, dar putea în orice caz auzi. Chinezul putu auzi vocea

departe. Practicul și automaticul Wang pusese mâna pe unul din vagonetele care fuseseră folosite pentru a duce coșurile cu cărbune către nave. I-a ieșit în față împingându-l, încărcat doar cu sacul lui Heyst și cu lucrurile fetei, înfășurate în șalul doamnei Schomberg. Heyst s-a întors pe călcâie și a mers de-a lungul șinelor ruginite pe care înainta vagonetul. În fața casei, Wang s-a oprit, a ridicat sacul pe umăr, l-a stabilizat cu atenție pe umeri și-apoi a luat bocceluța în mână.

—Lasă asta pe masa din camera mare – ai înțeles?

—Eu priceput, a mormăit Wang, pornind.

Heyst l-a privit pe chinez dispărând de pe verandă. Abia când l-a văzut ieșind, a intrat și el în obscuritatea camerei mari. Atunci, Wang deja dispăruse în spatele casei, dar putea încă să îi audă. Chinezul a auzit vocea aceluia pe care, când erau mulți

hearing. The Chinaman could hear the voice of him who, when there were many people there, was generally referred to as "Number One." Wang was not able to understand the words, but the tone interested him.

"Where are you?" cried Number One.

Then Wang heard, much more faint, a voice he had never heard before – a novel impression which he acknowledged by cocking his head slightly to one side.

"I am here – out of the sun."

The new voice sounded remote and uncertain. Wang heard nothing more, though he waited for some time, very still, the top of his shaven poll exactly level with the floor of the back verandah. His face meanwhile preserved an inscrutable immobility. Suddenly he stooped to pick up the lid of a deal candle-box which was lying on the ground by his foot. Breaking it

celui căruia, pe vremea când era mai multă lume pe insulă, i se spunea „Numărul Unu”. Nu înțelegea cuvintele, dar îl interesa tonul.

„Unde ești?” strigase Numărul Unu.

Apoi Wang auzi, mult mai stins, un glas pe care nu-l mai auzise niciodată până atunci – impresie nouă de care luă cunoștință înclinându-și ușor capul într-o parte.

„Sunt aici – am fugit de soare”.

Glasul cel nou suna îndepărtat și nesigur. Wang n-a mai auzit nimic, deși a așteptat o bucată de vreme, fără să facă nicio mișcare, cu capul său ras exact la nivelul pardoselii verandei din dos. În toată vremea asta fața lui a rămas într-o imobilitate inscrutabilă. Deodată se plecă să ridice capacul unei cutii de lumânări care zăcea pe pământ la picioarele sale.

oameni acolo, îl striga de obicei „Numărul Unu”. Wang nu înțelegea cuvintele, dar tonul îi trezise interesul.

–Unde ești? strigase „Numărul Unu”.

Apoi Wang a auzit, mult mai slabă, o voce pe care n-o mai auzise niciodată – o impresie nouă pe care a întâmpinat-o aplecându-și ușor capul într-o parte.

–Sunt aici – la umbră.

Vocea cea nouă suna îndepărtată și nesigură. Wang n-a mai auzit altceva, deși a așteptat o vreme, neclintit, vârful căpățânii lui chele exact la aceeași înălțime cu podeaua verandei din spate. În acest timp, fața sa păstrase o imobilitate impenetrabilă. Deodată, s-a aplecat să ridice capacul unei cutii de lumânări care era pe pământ la piciorul său. Rupându-l

up with his fingers, he directed his steps towards the cook-shed, where, squatting on his heels, he proceeded to kindle a small fire under a very sooty kettle, possibly to make tea. Wang had some knowledge of the more superficial rites and ceremonies of white men's existence, otherwise so enigmatically remote to his mind, and containing unexpected possibilities of good and evil, which had to be watched for with prudence and care.

Rupându-l între degete, își îndreptă pașii spre șopronul-bucătărie unde, lăsându-se pe călcâie, se apucă să aprindă focul sub un ceainic foarte afumat, poate pentru ca să facă ceai. Wang avea oarecare idee, mai mult sau mai puțin superficială, despre ritualurile și ceremoniile din viața oamenilor albi, de altminteri atât de enigmatic deosebite de mentalitatea lui, și din care făceau parte neprevăzute posibilități de bine sau de rău pe care trebuia să le urmărești cu grijă și prudență.

între degete, s-a îndreptat către șopronul-bucătărie, unde, așezându-se pe vine, a început un mic foc sub un ibric foarte negru, probabil ca să facă ceai. Wang avea ceva cunoștințe despre ritualurile și ceremoniile din viața albilor, altfel, atât de enigmatice minții sale îndepărtate, și conținând neașteptate posibilități de bine și rău, ce trebuiau urmărite cu prudență și grijă.

CHAPTER THREE

That morning, as on all the others of the full tale of mornings since his return with the girl to Samburan, Heyst came out on the verandah and spread his elbows on the railing, in an easy attitude of proprietorship. The bulk of the central ridge of the island cut off the bungalow from sunrises, whether glorious or cloudy, angry or serene. The dwellers therein were debarred from reading early the fortune of the new-born day. It sprang upon them in its fulness with a swift retreat of the great shadow when the sun, clearing the ridge, looked down, hot and dry, with a devouring glare like the eye of an enemy. But Heyst, once the Number One of this locality, while it was comparatively teeming with mankind, appreciated the prolongation of early coolness, the subdued, lingering half light, the faint

Capitolul III

În dimineața aceea, ca în toate diminețile din întreg șirul de când se întorsese în Samburan cu fata, Heyst ieși pe verandă și își propti coatele pe balustradă, într-o poziție comodă de proprietar. Creasta centrală a lanțului muntos ascundea celor din bungalow răsăritul soarelui, fie el strălucitor sau înnourat, încruntat sau senin. Locuitorii lui erau privați de citirea din zori a soartei zilei nou-născute. Ea cădea asupra lor în toată plinătatea ei, silind umbra profundă la o retragere precipitată când soarele, apărând pe creastă, privea în jos dogorind și uscând cu o strălucire mistuitoare ca o privire de dușman. Dar Heyst, pe vremuri Numărul Unu al locului acestuia, pe când aici era oarecum un furnicar de oameni, prețuia prelungirea răcorii matinale, lumina firavă, atenuată, întârziind, palidă nălucă a

Capitolul III

În acea dimineață, ca în toate celelalte dimineți de când se întorsese cu fata în Samburan, Heyst a ieșit pe verandă, punându-și coatele pe balustradă cu purtarea degajată a unui proprietar. Creasta centrală a insulei priva casa cu verandă de răsăritul soarelui, fie el glorios sau înnorat, cu dinți sau senin. Locuitorii casei erau privați de o citire timpurie a felului noii zile. Izvora peste ei în toată splendoarea-i, cu o retragere grăbită a umbrei imense când soarele, trecând peste creastă, arzător și uscat, arunca priviri devoratoare, ca ochiul unui dușman. Dar Heyst, cândva Numărul Unu al acestui loc, când era doldora de oameni, aprecia prelungirea dimineții răcoroase, lumina slabă, difuză și persistentă, umbră vagă a nopții trecute, roua ce-i parfuma sufletul mohorât, surprins pentru încă un moment

ghost of the departed night, the fragrance of its dewy, dark soul captured for a moment longer between the great glow of the sky and the intense blaze of the uncovered sea.

It was naturally difficult for Heyst to keep his mind from dwelling on the nature and consequences of this, his latest departure from the part of an unconcerned spectator. Yet he had retained enough of his wrecked philosophy to prevent him from asking himself consciously how it would end. But at the same time he could not help being temperamentally, from long habit and from set purpose, a spectator still, perhaps a little less naïve but (as he discovered with some surprise) not much more far-sighted than the common run of men. Like the rest of us who act, all he could say to himself, with a somewhat affected grimness, was:

“We shall see!”

This mood of grim doubt intruded

noptii ce se stinsese, roua ei parfumată, suflet sumbru, captiv o clipă-n plus între măreața strălucire a cerului și dogoarea intensă a mării încinse.

Lui Heyst, prin însăși firea lui, îi venea greu să-și împiedice mintea de a stăruie asupra naturii și a consecințelor acestei ultime abateri de la rolul său de spectator indiferent. Păstrase cu toate acestea destul din filozofia sa de naufragiat ca să nu-și pună în mod conștient întrebarea cum se vor sfârși toate astea. Dar, în același timp, nu putea să nu fie, și dintr-un vechi obicei și din proprie inițiativă, totuși, un spectator, poate mai puțin naiv, dar (cum descoperi cu oarecare surprindere) nu mult mai perspicace decât majoritatea oamenilor obișnuiți. Ca și noi, ceilalți oameni de acțiune, tot ce-și putea spune, cu o îndârjire oarecum afectată, era:

„Vom vedea!”

Această stare de spirit de acra

între razele orbitoare și căldura intensă a mării deschise.

Lui Heyst îi era, din fire, dificil să nu stăruie asupra naturii și a consecințelor acestei ultime îndepărtări de la rolul său de spectator nepăsător. Și totuși, își păstrase destul din filozofia lui naufragiată pentru a nu își pune conștient problema sfârșitului apropiat. Dar, în același timp, nu putea să nu fie spectator în continuare, asumat, dintr-un vechi obicei, poate mai puțin naiv, dar (după cum a descoperit cu surprindere), nu cu mult mai clarvăzător decât oamenii de rând. Ca și noi, restul oamenilor de acțiune, tot ce își putea spune, cu un fel de înverșunare afectată, era:

— Vom vedea!

Această stare de îndoială nemiloasă

on him only when he was alone. There were not many such moments in his day now; and he did not like them when they came. On this morning he had no time to grow uneasy. Alma came out to join him long before the sun, rising above the Samburan ridge, swept the cool shadow of the early morning and the remnant of the night's coolness clear off the roof under which they had dwelt for more than three months already. She came out as on other mornings. He had heard her light footsteps in the big room—the room where he had unpacked the cases from London; the room now lined with the backs of books halfway up on its three sides. Above the cases the fine matting met the ceiling of tightly stretched white calico. In the dusk and coolness nothing gleamed except the gilt frame of the portrait of Heyst's father, signed by a famous painter, lonely in the middle of a wall.

îndoială nu-l cuprindea decât când era singur. Acum nu avea, ziua-ntreagă, multe asemenea momente, și când le-avea, plăcere nu-i făceau. În dimineața asta n-avu timp să fie cuprins de neliniște. Alma apărură mult înainte ca soarele, ridicându-se deasupra crestei muntoase din Samburan, să fi măturat prospețimea umbrei acestui început de dimineață și ce mai rămăsese din răcoarea nopții sub acoperișul sub care locuiau acum de mai bine de trei luni de zile. Apărură pe terasă ca și în celelalte dimineți. El îi auzise pașii în odaia mare—odaia în care despachetase lăzile de la Londra, odaia care acum era căptușită cu cărți pe trei dintre pereți până la jumătatea înălțimii. Deasupra rafturilor, pereții erau tapisați cu rogojini fine până la tavanul pe care era întinsă pânză albă. În penumbra și răcoarea interiorului nu lucea nimic altceva decât rama aurită a portretului tatălui lui Heyst, semnat de un pictor celebru—solitar în mijlocul peretului.

îl copleșea doar când era singur. Astfel de momente nu mai erau frecvente acum, și nu îi plăcea când apăreau. În dimineața asta n-avusese timp să se neliniștească. Alma i se alăturase afară cu mult timp înainte ca soarele, ridicându-se peste culmea din Samburan, să fi împrăștiat umbra răcoroasă a dimineții și răcoarea nopții trecute de peste acoperișul sub care locuiau deja de trei luni. Ea a ieșit ca și în alte dimineți. El îi auzise pașii ușori în camera mare, cea în care despachetase cutiile de la Londra, acum căptușită pe trei pereți cu cotoare de cărți până la jumătatea înălțimii. Deasupra cărților, rogojina fină de pe pereți întâlnea stamba albă cu care era învelit tavanul. În semiobscuritatea și în răcoarea din interior nimic nu lucea, cu excepția ramei aurite a portretului tatălui, semnat de un pictor faimos și așezat solitar în mijlocul unui perete.

Heyst did not turn round.

"Do you know what I was thinking of?" he asked.

"No," she said. Her tone betrayed always a shade of anxiety, as though she were never certain how a conversation with him would end. She leaned on the guard-rail by his side.

"No," she repeated. "What was it?" She waited. Then, rather with reluctance than shyness, she asked:

"Were you thinking of me?"

"I was wondering when you would come out," said Heyst, still without looking at the girl—to whom, after several experimental essays in combining detached letters and loose syllables, he had given the name of Lena.

She remarked after a pause:

"I was not very far from you."

"Apparently you were not near enough for me."

"You could have called if you

Heyst nu se întoarse.

„Știi la ce mă gândeam?” întrebă el.

„Nu”, zise ea. Tonul ei trăda totdeauna o urmă de neliniște, ca și cum n-ar fi fost niciodată sigură de felul în care ar putea sfârși o conversație cu el. Se rezemă de balustradă, alături de el.

„Nu”, repetă ea. „La ce te gândeau?” Așteptă. Apoi, mai curând cu reticență decât cu timiditate, întrebă:

„Te gândeau la mine?”

„Mă-ntrebam când ai să apari”, zise Heyst tot fără să se uite la fată—căreia, după mai multe încercări experimentale în a combina litere izolate și silabe detașate, îi dăduse numele de Lena.

Ea făcu remarca:

„Nu eram prea departe”.

„Pare-se că nu erai destul de aproape, după gustul meu.”

„Ai fi putut să mă chemi, dacă aveai

Heyst nu s-a întors.

—Știi la ce mă gândeam? a întreat.

—Nu, a zis ea. Tonul trăda mereu o umbră de neliniște, ca și cum n-ar fi fost niciodată sigură cum s-ar putea termina o conversație cu el. S-a sprijinit de balustrada de lângă el.

—Nu, a repetat ea. La ce te gândeau? A așteptat. Apoi, mai degrabă ezitantă decât timidă, a întreat:

—Te gândeau la mine?

—Mă întrebam când o să ieși, a zis Heyst, în continuare fără a o privi pe fată, căreia, după o serie de experimente—o literă de aici, una de-acolo, câteva silabe răzlețe—îi dăduse numele de Lena.

După o pauză, fata a remarcat:

—Nu eram foarte departe.

—S-ar părea că nu erai destul de aproape pentru mine.

—Puteai să mă strigi dacă voiai să

wanted me," she said. "And I wasn't so long doing my hair."

"Apparently it was too long for me."

"Well, you were thinking of me, anyhow. I am glad of it. Do you know, it seems to me, somehow, that if you were to stop thinking of me I shouldn't be in the world at all!"

He turned round and looked at her. She often said things which surprised him. A vague smile faded away on her lips before his scrutiny.

"What is it?" he asked. "Is it a reproach?"

"A reproach! Why, how could it be?" she defended herself.

"Well, what did it mean?" he insisted.

"What I said – just what I said. Why aren't you fair?"

"Ah, this at least is a reproach!"

She coloured to the roots of her hair.

nevoie de mine", răspunse ea. „N-a ținut atât de mult, pieptănatul meu”.

„Prea mult, după mine.”

„Mă rog, în orice caz, te gândeai la mine. Îmi pare bine. Știi, am impresia, într-un fel, că dacă nu te-ai mai gândi la mine, nici n-aș mai exista pe lumea asta!”

Heyst se întoarse s-o privească. Spunea de multe ori lucruri care îl surprindeau. Privirea lui îi stinse un zâmbet vag care-i plutea pe buze.

„Ce vrei să spui?” întrebă el. „E un reproș?”

„Reproș?! Cum ar putea fi un reproș?” se apăra ea.

„Atunci, ce voiai să spui?” insistă el.

„Ce-am spus – exact ce-am spus. De ce nu ești drept?”

„Eh, ăsta, în orice caz, e un reproș!”

Ea roși până la rădăcina părului.

vin, a zis ea. Și n-am stat așa mult să-mi fac părul.

– Din câte se pare, a fost prea mult pentru mine.

– Ei, în orice caz, te gândeai la mine. Asta mă bucură. Știi că, mi se pare mie, cel puțin, dacă ai înceta să te mai gândești la mine, nici n-aș mai exista pe lumea asta!

S-a întors și s-a uitat la ea. Deseori spunea lucruri care-l surprindeau. În fața privirii sale cercetătoare, zâmbetul ei vag a pălit.

– Ce-i asta? a întrebat el. E un reproș?

– Un reproș?! Dar cum? s-a apărat ea.

– Păi ce-ai vrut să zici? a insistat el.

– Ce-am zis – doar atât. De ce nu ești așa?

– Ah, acum măcar e un reproș!

Ea a roșit până-n creștetul capului.

"It looks as if you were trying to make out that I am disagreeable," she murmured. "Am I? You will make me afraid to open my mouth presently. I shall end by believing I am no good."

Her head drooped a little. He looked at her smooth, low brow, the faintly coloured cheeks, and the red lips parted slightly, with the gleam of her teeth within.

"And then I *won't* be any good," she added with conviction. "That I won't! I can only be what you think I am."

He made a slight movement. She put her hand on his arm, without raising her head, and went on, her voice animated in the stillness of her body:

"It is so. It couldn't be any other way with a girl like me and a man like you. Here we are, we two alone, and I can't even tell where we are."

"A very well-known spot of the globe," Heyst uttered gently. "There must

„S-ar putea să-ncerci s-ajungi la concluzia că-s o ființă dezagreabilă", murmură ea. „Chiar sunt? O să mă faci să-mi fie teamă să mai deschid gura. Am s-ajung să cred că nu-s bună de nimic."

Capul i se lăsă puțin în jos. Heyst privi la fruntea ei netedă, și îngustă, la obrajii ușor îmbujorați și la buzele roșii întredeschise, cu strălucirea dinților sclipind îndărătul lor.

„Și-atunci, într-adevăr *n-am* să fiu bună de nimic," adăugă ea cu convingere. „Eu nu pot să fiu decât ce crezi tu că sunt!"

El schiță un gest. Ea puse mâna pe brațul lui fără să-și înalțe capul și continuă cu vocea plină de însuflețire, în ciuda imobilității trupului:

„Așa e. Nici nu s-ar putea altfel, cu o fată ca mine și un bărbat ca tine. Suntem aici, numai noi doi, singuri, și nici măcar nu știu unde."

„Un foarte bine cunoscut punct de pe glob," rosti Heyst cu blândețe. „Trebuie

— Pare că încerci să arăți că sunt nesuferită, a murmurat ea. Sunt? O să-mi fie frică să mai deschid gura de-acuma. O să ajung să cred că nu-s bună.

Și-a aplecat ușor capul. El s-a uitat la fruntea ei fină, mică, la obrajii ușor aprinși și la buzele roșii lăsând să se vadă puțin din strălucirea dinților.

— Și-atunci chiar că n-o să mai fiu bună, a adăugat ea cu convingere. Nu pot fi decât ce crezi tu că sunt.

El a făcut un gest ușor. Ea și-a pus mâna pe a lui fără să-și ridice capul și a continuat, vocea fiindu-i animată în corpul care nemișcat.

— Așa e. Nici n-ar putea fi altfel, cu o fată ca mine și un bărbat ca tine. Suntem aici, doar noi doi, iar eu nici nu-mi dau seama ce-i locul ăsta.

— Un loc foarte cunoscut de pe glob, a rostit Heyst cu blândețe. Trebuie să fi fost

have been at least fifty thousand circulars issued at the time—a hundred and fifty thousand, more likely. My friend was looking after that, and his ideas were large and his belief very strong. Of us two it was he who had the faith. A hundred and fifty thousand, certainly.”

“What is it you mean?” she asked in a low tone.

“What should I find fault with you for?” Heyst went on. “For being amiable, good, gracious—and pretty?”

A silence fell. Then she said:

“It’s all right that you should think that of me. There’s no one here to think anything of us, good or bad.”

The rare timbre of her voice gave a special value to what she uttered. The indefinable emotion which certain intonations gave him, he was aware, was more physical than moral. Every time she spoke to him she seemed to abandon to

să fi fost emise cel puțin cincizeci de mii de prospecte, atunci—o sută cincizeci de mii mult mai probabil. S-a ocupat de asta prietenul meu, și ideile lui erau foarte mari, convingerile foarte puternice. Dintre noi doi, el era cel cu credința. Cu siguranță că au fost o sută cincizeci de mii.”

„Ce vrei să spui?” întrebă ea cu glas scăzut.

„Ce cusur aș putea să-ți găsesc?” continuă el. „Că ești prietenoasă, bună, plină de grație și... drăgălașă?”

Se lăsă tăcere. Apoi ea spuse:

„E foarte bine dacă gândești astfel despre mine. Aici nu-i nimeni care să gândească ceva despre noi, nici de bine, nici de rău.”

Timbrul neasemuit al vocii ei dădea o valoare deosebită cuvintelor pe care le rostea. Emoția indefinisabilă pe care i-o dădeau lui Heyst anumite intonații ale ei era—își dădea seama—mai mult fizică decât morală. De câte ori îi vorbea, ea lăsa

emise măcar cincizeci de mii de prospecte la vremea aceea—mai degrabă o sută cincizeci de mii. Prietenul meu se ocupa de asta, și avea idei mărețe și o convingere de fier. Dintre noi doi, el credea. O sută cincizeci de mii, sigur.

—Ce vrei să spui? a întrebat ea încet.

—De ce m-aș plânge de tine? a continuat Heyst. Că ești prietenoasă, bună, grațioasă...și drăguță?

S-a așternut tăcerea. Apoi, ea a zis:

—E foarte bine că gândești asta despre mine. Nu-i nimeni pe-aici să gândească ceva despre noi, de bine sau de rău.

Timbrul neobișnuit al vocii sale dădea o valoare aparte cuvintelor. Emoția imposibil de definit pe care i-o transmiteau anumite intonații era mai mult fizică decât morală, iar el era conștient de asta. De fiecare dată când îi vorbea, fata părea să-i

him something of herself—something excessively subtle and inexpressible, to which he was infinitely sensible, which he would have missed horribly if she were to go away. While he was looking into her eyes she raised her bare forearm, out of the short sleeve, and held it in the air till he noticed it and hastened to pose his great bronze moustaches on the whiteness of the skin. Then they went in.

Wang immediately appeared in front, and, squatting on his heels, began to potter mysteriously about some plants at the foot of the verandah. When Heyst and the girl came out again, the Chinaman had gone in his peculiar manner, which suggested vanishing out of existence rather than out of sight, a process of evaporation rather than of movement. They descended the steps, looking at each other, and started off smartly across the cleared ground; but they were not ten yards away when, without perceptible stir or sound, Wang

impresia că-i dă ceva din ea însăși—ceva nespus de subtil, imposibil de formulat, la care era extrem de sensibil și a cărei lipsă ar fi resimțit-o cumplit dacă ea ar fi trebuit să plece. În timp ce-o privea în ochi, ea își ridică brațul gol din mâneca scurtă și îl ținu în aer, până ce el băgă de seamă și se grăbi să-și lipească mustățile mari, arămii, de albeața pielii. Apoi intrară în casă.

Wang apărui imediat în fața casei și, lăsându-se pe călcâie, începu să se afle-n treabă plin de mistere pe lângă niște plante la picioarele verandei. Când Heyst cu fata ieșiră din nou din casă, chinezul dispăruse în felul lui ciudat: părea nu că-ți pierde din ochi, părea că dispare de pe lume, mai curând un fel de evaporare, decât deplasare. Ei coborâră treptele cu ochii unu-ntr-ai celuilalt și porniră sprinten pe terenul defrișat. Nu apucaseră să facă zece pași când, fără urmă de zgomot sau mișcare, Wang se materializă în camera

cedeze o parte din ea—ceva atât de subtil și de inefabil, la care el era infinit de sensibil, care i-ar fi lipsit îngrozitor de tare dacă ea ar fi plecat. În timp ce o privea în ochi, ea și-a ridicat brațul gol din mâneca scurtă și l-a ținut în aer până el a observat-o și s-a grăbit să-i atingă albul pielii cu strașnicele lui mustăți arămii. Apoi au intrat în casă.

Wang a apărut imediat în față și, așezându-se pe vine, a început să-și facă de lucru misterios cu niște plante de la baza verandei. Când au ieșit Heyst și cu fata, chinezul dispăruse în felul său caracteristic, care mai degrabă sugera dispariția în neant decât din câmpul privirii, mai degrabă un proces de evaporare decât unul de mișcare. Au coborât scările uitându-se unul la celălalt și au pornit vioi pe pământul curățat. Nu merseseră nici zece metri când, fără să-l auzi, Wang și-a făcut apariția în camera

materialized inside the empty room. The Chinaman stood still with roaming eyes, examining the walls as if for signs, for inscriptions; exploring the floor as if for pitfalls, for dropped coins. Then he cocked his head slightly at the profile of Heyst's father, pen in hand above a white sheet of paper on a crimson tablecloth; and, moving forward noiselessly, began to clear away the breakfast things.

Though he proceeded without haste, the unerring precision of his movements, the absolute soundlessness of the operation, gave it something of the quality of a conjuring trick. And, the trick having been performed, Wang vanished from the scene, to materialize presently in front of the house. He materialized walking away from it, with no visible or guessable intention; but at the end of some ten paces he stopped, made a half turn, and put his hand up to shade his eyes. The sun had topped the grey ridge of Samburan.

rămasă goală. Chinezul stătea nemișcat scormonind cu privirea, examinând pereții în căutarea unor semne, inscripții, explorând dușumeaua în căutarea unor capcane, a unor gologani picați pe jos. Apoi dădu ușor din cap către profilul tatălui lui Heyst cu condeiul în mână în fața unei foi albe de hârtie pe o față de masă roșie; și, deplasându-se fără zgomot, începu să strângă tacâmurile de la micul dejun.

Cu toate că se mișca fără grabă, precizia impecabilă a gesturilor sale, tăcerea absolută în care le executa căpătau un aer de prestidigitație, de jonglerie. Și, odată jongleria terminată, Wang dispărea de pe scenă, ca să se materializeze imediat în fața casei. Se materializă depărtându-se de ea, fără ca să poți să-i vezi sau să-i ghicești intenția, dar după vreo zece pași se opri, se răsuci în călcâie pe jumătate și își umbri ochii cu palma. Soarele răzbise peste creasta cenușie a Samburanului. Umbra deasă a dimineții dispăruse, și departe, în

goală. Chinezul stătea nemișcat cu ochi rătăcitori, examinând pereții ca după semne sau inscripții, explorând podeaua ca după curse sau monede scăpate. Apoi și-a înclinat ușor capul către profilul tatălui lui Heyst, cu tocul în mână deasupra unei hârtii albe pe o față de masă roșie. Și, mergând fără zgomot înainte, a început să strângă micul dejun.

Deși lucra fără grabă, precizia desăvârșită a mișcărilor și silențiozitatea absolută a operațiunii îi confereau calitatea unui truc de magie. Odată îndeplinit trucul, Wang a dispărut de la fața locului, pentru a apărea deodată în fața casei. A apărut îndepărtându-se de casă, fără a-și face intențiile vizibile. Dar după vreo zece pași s-a oprit, s-a întors pe călcâie și și-a umbrit ochii cu mâna. Soarele urcase peste creasta cenușie din Samburan. Umbra vastă de dimineață dispăruse iar departe, în soarele nimicitor, Wang i-a putut vedea

The great morning shadow was gone; and far away in the devouring sunshine Wang was in time to see Number One and the woman, two remote white specks against the sombre line of the forest. In a moment they vanished. With the smallest display of action, Wang also vanished from the sunlight of the clearing.

Heyst and Lena entered the shade of the forest path which crossed the island, and which, near its highest point, had been blocked by felled trees. But their intention was not to go so far. After keeping to the path for some distance, they left it at a point where the forest was bare of undergrowth, and the trees, festooned with creepers, stood clear of one another in the gloom of their own making. Here and there great splashes of light lay on the ground. They moved, silent in the great stillness, breathing the calmness, the infinite isolation, the repose of a slumber without dreams. They emerged at the

dogoarea misterioasă a soarelui, Wang apucă să mai vadă pe Numărul Unu și femeia – două puncte albe în depărtare, pe linia sumbră a pădurii. Într-o clipă dispărură. Cu minimum de mișcări dispăru și Wang din soarele de pe poiană.

Heyst și Lena pătrunseră în umbra pădurii pe drumeagul care traversa insula și care, sus, aproape de punctul cel mai înalt, fusese blocat cu copaci doborâți. Dar ei n-aveau intenția să meargă atât de departe. După ce au ținut o vreme poteca, au părăsit-o într-un loc unde pădurea n-avea lăstăriș și copacii, împodobiți cu liane, stăteau depărtați unul de altul, în propria lor umbră. Ici-colo, pe pământ, pete mari de lumină. Umblau fără să scoată o vorbă, în această imensă tăcere ce respira calmul, solitudinea infinită, odihna unui somn fără vise. Ieșiră la limita superioară a vegetației, printre stânci, într-o depresiune a falezei

chiar atunci pe Numărul Unu și pe femeie, două puncte albe îndepărtate, pe linia întunecată a pădurii. Într-un moment dispăruseră. Cu cea mai mică demonstrație de acțiune, Wang a dispărut din lumina zonei defrișate.

Heyst și Lena au intrat în umbra pădurii pe cărarea care traversa insula și care, în cel mai înalt punct al său, fusese blocată de copaci doborâți. Dar nu intenționau să se aventureze atât de departe. După ce au rămas pe cărare un timp, au părăsit-o într-un loc în care pădurea nu avea vegetație joasă, iar copacii, împânziți de plante agățătoare, erau departe unul de celălalt în întunericul frunzișului. Pe ici pe colo, mari bălți de lumină acopereau pământul. Mergeau tăcuți în marea liniște respirând calmul, izolarea infinită, odihna unui somn fără vise. Au ieșit la limita superioară a

upper limit of vegetation, among some rocks; and in a depression of the sharp slope, like a small platform, they turned about and looked from on high over the sea, lonely, its colour effaced by sunshine, its horizon a heat mist, a mere unsubstantial shimmer in the pale and blinding infinity overhung by the darker blaze of the sky.

"It makes my head swim," the girl murmured, shutting her eyes and putting her hand on his shoulder.

Heyst, gazing fixedly to the southward, exclaimed:

"Sail ho!"

A moment of silence ensued.

"It must be very far away," he went on. "I don't think you could see it. Some native craft making for the Moluccas, probably. Come, we mustn't stay here."

With his arm round her waist, he led her down a little distance, and they settled

abrupte, un fel de mic platou, și se întoarseră să privească, de sus, marea pustie, cu culoarea ștearsă de soare, cu orizontul într-o ceață de caniculă, simplă licărire imponderabilă într-un infinit pal și orbitor peste care atârna vâlvătaia mai sumbră a cerului.

„Îmi vine amețeală,” murmură fata închizând ochii și punând mâna pe umărul lui.

Heyst, privind fix spre sud, exclamă:

„O pânză!”

Urmă o clipă de tăcere.

„Trebuie să fie foarte departe”, continuă el. „Nu cred c-o poți vedea. Vreo ambarcațiune indigenă, îndreptându-se spre Molute, probabil. Hai, nu trebuie să stăm aici.”

Luând-o cu brațul de mijloc o duse ceva mai departe, la umbră, și se așezară,

vegetației, printre niște stânci. Într-o depresiune a versantului abrupt, ca o platformă mică, s-au întors și-au privit de sus marea goală, culoarea-i ștearsă de soare, cu o ceață de căldură la orizont, doar o licărire inconsistentă în infinitul pal și orbitor peste care ardea mai întunecat cerul.

— Mă ia cu amețeală, a murmurat fata, închizându-și ochii și punându-i mâna pe umăr.

Heyst, privind fix înspre sud, a exclamat:

— Uite-o pânză!

A urmat un moment de tăcere.

— Trebuie să fie foarte departe, a continuat el. Nu cred că o poți vedea. Un fel de ambarcațiune băștinașă, merge înspre Molute probabil. Hai, nu trebuie să stăm aici.

Ținând-o de mijloc, au coborât împreună și s-au așezat undeva la umbră.

themselves in the shade; she, seated on the ground, he a little lower, reclining at her feet.

"You don't like to look at the sea from up there?" he said after a time.

She shook her head. That empty space was to her the abomination of desolation. But she only said again:

"It makes my head swim."

"Too big?" he inquired.

"Too lonely. It makes my heart sink, too," she added in a low voice, as if confessing a secret.

"I'm afraid," said Heyst, "that you would be justified in reproaching me for these sensations. But what would you have?"

His tone was playful, but his eyes, directed at her face, were serious. She protested.

"I am not feeling lonely with you – not a bit. It is only when we come up to that place, and I look at all that water and all

ea pe pământ, el lungit la picioarele ei, ceva mai jos.

„Nu-ți place să privești marea, de-acolo de sus?” zise el după o vreme.

Ea clătină din cap. Pentru ea, imensitatea aia pustie însemna o oroare, culmea dezolării, dar nu spuse decât:

„Îmi dă amețeală.”

„E prea vastă?”

„Prea pustie. Și face să mi se strângă inima,” adăugă încet, ca și cum ar fi mărturisit un secret.

„Teamă-mi e,” zise Heyst, „că ai avea dreptul să-mi reproșezi senzațiile astea. Dar ce puteam face?”

Tonul spuselor lui era puțin glumeț, dar privirea cu care o fixa era gravă. Ea protestă:

„Nu mă simt deloc singură cu tine – absolut deloc. Numai când venim în locul ăsta, și văd atâta apă, atâta lumină...”

Fata pe pământ, el un pic mai jos la picioarele ei.

—Nu-ți place să te uiți la mare de-acolo sus? a zis el după o vreme.

Ea a scuturat din cap. Spațiul acela gol, pentru ea, era o dezolare abominabilă. A spus, însă, din nou:

—Mă ia cu amețeală.

—Prea vastă? a întrebat el.

—Prea singuratică. Mi se strânge inima, a mai spus ea cu o voce joasă, ca o confesiune.

—Mi-e teamă, a zis Heyst, că ai avea dreptate să-mi reproșezi senzațiile astea. Dar ce ai fi preferat?

Tonul îi era jucăuș, dar ochii, aținti pe chipul ei, erau sobri. Ea a protestat:

—Nu mă simt singură cu tine – niciun pic. Doar când urcăm în locul ăsta, și văd toată apa și toată lumina...

that light — “

“We will never come here again, then,” he interrupted her.

She remained silent for a while, returning his gaze till he removed it.

“It seems as if everything that there is had gone under,” she said.

“Reminds you of the story of the deluge,” muttered the man, stretched at her feet and looking at them. “Are you frightened at it?”

“I should be rather frightened to be left behind alone. When I say, I, of course I mean *we*.”

“Do you?” . . . Heyst remained silent for a while. “The vision of a world destroyed,” he mused aloud. “Would you be sorry for it?”

“I should be sorry for the happy people in it,” she said simply.

His gaze travelled up her figure and reached her face, where he seemed to

„N-o să mai venim niciodată aici, dacă-i așa,” o întrerupse el.

O vreme ea tăcu, privindu-l, până ce el își întoarse ochii.

„E ca și cum tot ce era deasupra s-a scufundat,” zise ea.

„Îți aduci aminte de legenda potopului,” murmură Heyst întins la picioarele ei, privindu-le. „Ți-e frică de potop?”

„Mai curând mi-ar fi frică dacă aş rămâne eu singură după potop. Când spun *eu*, mă gândesc, natural, la *noi*.”

„Da...?” Heyst rămase pe gânduri. „Viziunea unei lumi năruite,” gândi el cu glas tare. „Ți-ar părea rău după ea?”

„Mi-ar părea rău după oamenii fericiți care trăiau pe ea,” zise fata simplu.

Privirea lui se ridică de la picioare, de-a lungul trupului, până la chipul ei, pe

—Nu vom mai veni aici niciodată, atunci, a întrerupt-o el.

Ea a rămas tăcută o vreme, întorcându-i privirea până ce nu s-a mai uitat la ea.

—Pare că tot ce era s-a dus la fund, a zis ea.

—Îți aduce aminte de istoria potopului, a murmurat omul, întins la picioarele fetei și privindu-le. Te sperie?

—Mai degrabă mi-ar fi frică să rămân singură după potop. Mă refer la amândoi, să rămânem singuri...

—Chiar așa? Heyst a rămas tăcut un timp. Viziunea unei lumi distruse, a cugetat el cu voce tare. Ți-ar părea rău pentru ea?

—Mi-ar părea rău pentru oamenii fericiți de pe lume, a zis fata direct.

Privirea lui Heyst a urcat până la chipul fetei unde i s-a părut că remarcă o

detect the veiled glow of intelligence, as one gets a glimpse of the sun through the clouds.

"I should have thought it's they specially who ought to have been congratulated. Don't you?"

"Oh, yes—I understand what you mean; but there were forty days before it was all over."

"You seem to be in possession of all the details."

Heyst spoke just to say something rather than to gaze at her in silence. She was not looking at him.

"Sunday school," she murmured. "I went regularly from the time I was eight till I was thirteen. We lodged in the north of London, off Kingsland Road. It wasn't a bad time. Father was earning good money then. The woman of the house used to pack me off in the afternoon with her own girls. She was a good woman. Her husband was in the post-office. Sorter or something.

care i se păru că descoperă o licărire de inteligență, învăluită, cum sclipește câteodată soarele printre nori.

„Aș fi zis că tocmai ei sunt cei care ar trebui felicitați. Nu crezi?"

„Oh, ba da—înțeleg ce vrei să spui; dar a ținut patruzeci de zile."

„Pari să cunoști toate amănuntele."

Heyst vorbise ca să nu tacă, să spună ceva în loc de a o privi în tăcere. Ea nu se uita la el.

„Școala de catehism," murmură ea. „M-am dus regulat, de când am avut opt ani și până m-am făcut de treisprezece. Stăteam în partea de nord a Londrei, dincolo de Kingsland Road. Nu ne mergea rău, pe-atunci. Tata câștiga parale bune. Mă trimitea proprietăreasa, după-amiază, cu fetele ei. Era o femeie de treabă. Bărbatul ei lucra la poștă. La cartare, sau așa ceva.

sclipire de inteligență voalată, cum se întrezărește soarele printre nori.

— Aș fi crezut că tocmai ei ar trebui felicitați. Nu crezi?

— O, da, înțeleg ce spui. Dar a durat patruzeci de zile până s-a terminat.

— Pari a cunoaște toate detaliile.

Heyst a vorbit doar pentru a spune ceva, în loc să o privească în tăcere. Fata nu se uita la el.

— Școala duminicală, a murmurat ea. M-am dus regulat de la opt ani până la treisprezece. Locuiam cu chirie în nordul Londrei, după strada Kingsland. Nu erau vremuri rele. Atunci, tata câștiga bani buni. Proprietara mă trimitea după-amiază împreună cu fetele ei. Era o femeie bună. Soțul ei lucra la poștă. Sortator, ceva de felul ăsta. Așa tăcut era. Uneori după cină

Such a quiet man. He used to go off after supper for night duty, sometimes. Then one day they had a row, and broke up the home. I remember I cried when we had to pack up all of a sudden and go into other lodgings. I never knew what it was, though—

“The deluge,” muttered Heyst absently.

He felt intensely aware of her personality, as if this were the first moment of leisure he had found to look at her since they had come together. The peculiar timbre of her voice, with its modulations of audacity and sadness, would have given interest to the most inane chatter. But she was no chatterer. She was rather silent, with a capacity for immobility, an upright stillness, as when resting on the concert platform between the musical numbers, her feet crossed, her hands reposing on her lap. But in the intimacy of their life her grey, unabashed gaze forced upon him the

Un om tare liniștit. Câteodată pleca și seara; serviciu de noapte. Pe urmă, într-o zi, s-au certat și au stricat casa. Mi-aduc aminte că am plâns când a trebuit să împachetăm, așa deodată, toate lucrurile, și să ne mutăm. N-am aflat niciodată despre ce-a fost vorba, cu toate că...”

„Potopul,” murmură Heyst cu gândul în altă parte.

Devenea, cu profundă intensitate, conștient de personalitatea ei — ca și cum ar fi fost primul moment de răgaz pe care-l aflase de când erau împreună ca s-o privească. Timbrul ei straniu, cu modulații de îndrăzneală sau tristețe, ar fi dat preț până și celei mai stupide trăncăneli. Dar ea nu trăncănea. Era mai curând taciturnă, cu o mare capacitate de imobilitate; sta dreaptă, nemișcată, cum rămânea înaintea pe estradă să se odihnească între două numere din program, picior peste picior și cu mâinile în poală. Dar în intimitatea vieții lor, privirea ei cenușie, neclintită îi dădea

pleca la postul de noapte. Apoi, într-o zi, au avut o ceartă și au rupt căsnicia. Mi-amintesc că am plâns când a trebuit deodată să facem bagajele și să locuim altundeva. N-am știut niciodată care-a fost motivul, deși...

— Potopul, a mormăit Heyst absent.

Se simțea tot mai intens conștient de personalitatea fetei, ca și cum acesta ar fi fost primul răgaz pe care-l găsea să se uite la ea de când veniseră împreună. Timbrul neobișnuit al vocii sale, modulând între îndrăzneală și curaj, ar fi făcut interesantă și cea mai insipidă flecăreală. Dar ea nu era o flecară. Era foarte tăcută, capabilă de neclintire totală, ca atunci când stătea pe platforma sălii de concerte între numere muzicale, picior peste picior și cu mâinile așezate în poală. Dar în intimitatea vieții lor, privirea ei fățiș mohorâtă îi dădea senzația că în ea sălășuiește ceva

sensation of something inexplicable
reposing within her; stupidity or
inspiration, weakness or force—or simply
an abysmal emptiness, reserving itself
even in the moments of complete
surrender.

During a long pause she did not
look at him. Then suddenly, as if the word
“deluge” had stuck in her mind, she asked,
looking up at the cloudless sky:

“Does it ever rain here?”

“There is a season when it rains
almost every day,” said Heyst, surprised.
“There are also thunderstorms. We once
had a mud-shower.”

“Mud-shower?”

“Our neighbour there was shooting
up ashes. He sometimes clears his red-hot
gullet like that; and a thunderstorm came
along at the same time. It was very messy;
but our neighbour is generally well
behaved—just smokes quietly, as he did

lui Heyst, fără voia lui, sentimentul că în ea
zăcea ceva inexplicabil—stupiditate sau
inspirație, slăbiciune sau forță, sau pur și
simplu un gol de abis, o reținere
permanentă chiar și în clipele de abandon
total.

Se așternu o tăcere mai lungă, în
care timp ea nu-și îndreptă privirile spre el.
Apoi, deodată, ca și cum cuvântul „potop”
îi rămăsese înfipt în minte, îl întrebă,
privind în sus la cerul fără nori:

„Plouă pe-aici vreodată?”

„E o vreme când plouă aproape-n
fiecare zi,” zise Heyst surprins. „Sunt și
furtuni. Am avut odată și o ploaie de
noroi.”

„Ploaie de noroi?”

„Vecinul nostru de colo scuipă
cenușă. Câteodată își limpezește-n felul
ăsta gâtulejul înroșit ca para. Și a venit în
același timp o furtună. A fost destul de
greu, dar în general vecinul nostru se
comportă bine—se mulțumește să fumege

inexplicabil—prostie sau inspirație,
slăbiciune sau forță, sau, pur și simplu, un
gol abisal, care rămânea și-n momente de
supunere totală.

O vreme mai lungă, fata nu l-a
privit. Apoi, privind cerul fără nori, ca și
cum i-ar fi rămas în cap cuvântul „potop”,
a întrebat dintr-odată:

—Plouă vreodată aici?

—Există un sezon în care plouă
aproape în fiecare zi, a zis Heyst, surprins.
Mai sunt și vijelii. Odată, am avut o ploaie
de nămol.

—Ploaie de nămol?

—Vecinul de-acolo scuipă cenușă.
Așa își drege uneori gâtul roșu-aprins. Și în
același timp a venit o furtună. A fost
neplăcut, dar în general vecinul nostru se
comportă bine—doar scoate fum în liniște,
așa cum făcea în ziua când ți-am arătat

that day when I first showed you the smudge in the sky from the schooner's deck. He's a good-natured, lazy fellow of a volcano."

"I saw a mountain smoking like that before," she said, staring at the slender stem of a tree-fern some dozen feet in front of her. "It wasn't very long after we left England—some few days, though. I was so ill at first that I lost count of days. A smoking mountain—I can't think how they called it."

"Vesuvius, perhaps," suggested Heyst.

"That's the name."

"I saw it, too, years, ages ago," said Heyst.

"On your way here?"

"No, long before I ever thought of coming into this part of the world. I was yet a boy."

She turned and looked at him

liniștit, ca în ziua când ți-am arătat pentru prima oară fumul lui gros pe cer, de pe puntea schooner-ului. E un vulcan cumsecade, un puturos..."

"Am mai văzut odată un munte fumegând, ca ăsta," zise ea, cu ochii fixați pe un trunchi subțire de ferigă arborescentă la zece-doisprezece pași în fața ei. „Era după plecarea noastră din Anglia, nu mult, câteva zile poate. La început am fost atât de bolnavă, că nici zilele nu le-am numărat. Un munte care fumega—dar nu mai știu cum îi zicea.”

„Vezuviu, poate,” sugeră Heyst.

„Exact. Așa-i zicea.”

„L-am văzut și eu, cu ani în urmă, cu veacuri,” zise Heyst.

„Venind înapoi?”

„Nu. Cu mult înainte de a-mi fi trecut prin cap să vin prin partea asta a lumii. Eram copil încă.”

Ea se întoarse atunci să se uite la el,

norul de fum de pe cer, la bordul goaletei. E un vulcan înțelegător, leneș.

—Am mai văzut un munte fumegând așa, a zis ea, holbându-se la tulpina subțire a unei ferigi arborescente la vreo zece pași de ei. N-a fost la multă vreme după ce am plecat din Anglia—la câteva zile, chiar. La început mi-era așa rău că n-am mai ținut socoteala zilelor. Un munte fumegând—nu-mi amintesc cum îi ziceau.

—Vezuviu, poate, a sugerat Heyst.

—Da, el e!

—Și eu l-am văzut, acum ani de zile, a zis Heyst.

—În drum înapoi?”

—Nu, cu mult înainte de a mă gândi să vin în partea asta a lumii. Eram doar un băiat.

Fata s-a întors ca să-l privească

attentively, as if seeking to discover some trace of that boyhood in the mature face of the man with the hair thin at the top and the long, thick moustaches. Heyst stood the frank examination with a playful smile, hiding the profound effect these veiled grey eyes produced – whether on his heart or on his nerves, whether sensuous or spiritual, tender or irritating, he was unable to say.

“Well, princess of Samburan,” he said at last, “have I found favour in your sight?”

She seemed to wake up, and shook her head.

“I was thinking,” she murmured very low.

“Thought, action – so many snares! If you begin to think you will be unhappy.”

“I wasn’t thinking of myself!” she declared with a simplicity which took Heyst aback somewhat.

parc-ar fi căutat să descopere vreo urmă a acelei copilării pe fața matură a bărbatului cu părul rărit în creștet și cu mustața lungă și deasă. Heyst suportă examinarea aceasta francă zâmbind amuzat, disimulând influența profundă pe care o aveau asupra-i acești ochi cenușii, voalați – atât asupra inimii, cât și asupra nervilor – și n-ar fi fost în stare să spună dacă era senzuală sau spirituală, tandră sau iritantă.

„Ei, principesă de Samburan,” zise el în cele din urmă, „aflat-am îngăduință în ochii tăi?”

Ea păru că se trezește, și clătină din cap.

„Ma gândeam,” murmură ea foarte încet.

„Gânduri, fapte – toate-s capcane! Dacă începi să te gândești, ai să fii nefericită.”

„Nu mă gândeam la mine,” spuse ea cu o simplitate care, într-o măsură, îl deconcertă pe Heyst.

atent, ca și cum ar fi încercat să descopere o urmă a acelei copilării pe fața matură a bărbatului cu păr rar în creștetul capului și mustați lungi și dese. Heyst a suportat examinarea onestă cu un zâmbet jucăuș, tăinuind efectul profund cauzat de acei misterioși ochi gri – de era asupra inimii sau a nervilor, de era senzual sau spiritual, delicat sau iritant, nu era în stare să spună.

– Ei bine, prințesă de Samburan, a zis el în cele din urmă, mă aflu-n grațiile tale?

Fata își scutură capul, ca trezită dintr-un vis.

– Mă gândeam... a murmurat foarte încet.

– Gând, acțiune... atâtea capcane! Dacă începi să te gândești, te vei neferici.

– Nu mă gândeam la mine, a declarat ea cu o simplitate care l-a luat prin surprindere pe Heyst.

"On the lips of a moralist this would sound like a rebuke," he said, half seriously; "but I won't suspect you of being one. Moralists and I haven't been friends for many years."

She had listened with an air of attention.

"I understood you had no friends," she said. "I am pleased that there's nobody to find fault with you for what you have done. I like to think that I am in no one's way."

Heyst would have said something, but she did not give him time. Unconscious of the movement he made she went on:

"What I was thinking to myself was, why are you here?"

Heyst let himself sink on his elbow again.

"If by 'you' you mean 'we' – well, you know why we are here."

She bent her gaze down at him.

„În gura unui moralist vorbele astea ar avea un aer de reproș,” zise el, pe jumătate serios, „dar pe tine nu te bănuiesc a fi. Moraliștii și cu mine nu mai suntem prieteni de multă vreme.”

Ea ascultase cu multă atenție.

„Din câte am înțeles, n-ai prieteni,” zise ea. „Îmi pare bine că nu e nimeni să-ți spună că n-ai făcut bine ce-ai făcut. Sunt bucuroasă că nu stau în calea nimănui.”

Heyst ar fi vrut să spună ceva, dar ea nu-i dădu răgaz. Fără să-și dea seama de intenția lui, continuă:

„Ce mă-ntrebam eu în gând e: de ce ești aici?”

Heyst se lăsă din nou în cot.

„Dacă prin „ești” vrei să spui „suntem” – atunci știi foarte bine de ce suntem aici.”

Ea coborî privirea spre el.

— În gura unui moralist, asta ar suna ca o mustrare, a zis el, pe jumătate serios, dar nu te voi suspecta că ai fi unul. Moraliștii nu-mi sunt de mulți ani prieteni, și nici eu lor.

Ea ascultase cu un aer preocupat.

— Am înțeles că nu ai prieteni, a zis. Mă bucură că nu e nimeni să te-acuze pentru ce-ai făcut. Îmi place să cred că nu stau în cale nimănui.

Heyst ar fi vrut să zică ceva, dar ea nu i-a permis. Fără să vadă tresărirea lui, fata a continuat:

— Ce mă gândeam eu este: de ce ești tu aici?

Heyst s-a lăsat pe coate din nou.

— Dacă prin „tu”, vrei să zici „noi”, ei bine, știi de ce suntem aici.

Ea și-a coborât privirea înspre el.

"No, it isn't that. I meant before — all that time before you came across me and guessed at once that I was in trouble, with no one to turn to. And you know it was desperate trouble too."

Her voice fell on the last words, as if she would end there; but there was something so expectant in Heyst's attitude as he sat at her feet, looking up at her steadily, that she continued, after drawing a short, quick breath:

"It was, really. I told you I had been worried before by bad fellows. It made me unhappy, disturbed — angry, too. But oh, how I hated, hated, *hated* that man!"

"That man" was the florid Schomberg with the military bearing, benefactor of white men ('decent food to eat in decent company') — mature victim of belated passion. The girl shuddered. The

„Nu, nu asta. Vreau să zic înainte — tot timpul înainte de-a fi dat peste mine și-a fi ghicit dintr-o dată că eram într-o situație disperată și că n-aveam pe nimeni spre care să mă-ndrept. Și tu știi foarte bine cât era de disperată situația."

La cuvintele acestea din urmă, vocea ei scăzu ca și cum ar fi vrut să se oprească aici, dar în atitudinea lui Heyst, așa cum ședea la picioarele ei privind în sus la ea neclintit, se citea atâta așteptare, încât, după ce trase puțin aer în piept, ea continuă:

„Era, într-adevăr. Ți-am spus că mai fusesem chinuită de indivizi insuportabili. Mă făceau să mă simt nefericită, îngrijorată, chiar și furioasă. Dar ah, cât îl uram, îl uram, îl *uram* pe omul ăla!"

„Omul ăla" era împopoțonatul de Schomberg, cu comportarea lui milităroasă, binefăcătorul albilor („hrană cumsecade pentru oameni cumsecade"), matura victimă a unei pasiuni întârziate.

—Nu, nu asta zic. Vreau să zic... înainte — tot timpul înainte să dai peste mine și să intuiești imediat că am necazuri și sunt neajutorată. Și știi ce necazuri teribile erau.

Vocea i-a coborât la ultimele cuvinte, ca și cum ar fi dorit să încheie cu ele; dar era ceva atât de răbdător în poziția lui Heyst la picioarele ei, privirea lui constantă, încât, după ce și-a tras sufletul, a continuat:

—Chiar erau. Ți-am spus că mă mai deranjaseră indivizi neplăcuți. Mă supărau, mă speriau — mă înfuriau, chiar. Dar ah, cât puteam să-l urăsc pe omul ăla!

„Omul ăla" era îngâmfatul de Schomberg cu purtarea de militar, binefăcător al albilor („mâncare plăcută într-o companie plăcută"), o victimă matură a pasiunilor întârziate. Pe fată au

characteristic harmoniousness of her face became, as it were, decomposed for an instant. Heyst was startled.

“Why think of it now?” he cried.

“It’s because I was cornered that time. It wasn’t as before. It was worse, ever so much. I wished I could die of my fright – and yet it’s only now that I begin to understand what a horror it might have been. Yes, only now, since we –”

Heyst stirred a little.

“Came here,” he finished.

Her tenseness relaxed, her flushed face went gradually back to its normal tint.

“Yes,” she said indifferently, but at the same time she gave him a stealthy glance of passionate appreciation; and then her face took on a melancholy cast, her whole figure drooped imperceptibly.

Fata se cutremură. O clipă, armonia care-i caracteriza chipul se descompuse. Heyst fu impresionat.

„De ce te gândești la asta, acum!” exclamă el.

„Pentru că eram încolțită rău, atunci. Nu mai era ca înainte. Era mai rău, mult mai rău. Aș fi vrut să pot muri, de frică ce-mi era – și cu toate astea de-abia acum încep să-mi dau seama ce oroare-ar fi putut să fie. Da, de-abia acum, când noi...”

Heyst fu cuprins de o ușoară agitație.

„Am venit aici,” completă el.

Tensiunea ei se potoli, obrajii îmbujorați își reluară încet culoarea normală.

„Da,” spuse ea pe un ton neutru, aruncându-i în același timp pe furis o privire plină de admirație pasionată, după care chipul îi luă o expresie melancolică, trupul părând să se strângă imperceptibil.

trecut-o fiorii. Armonia caracteristică feței sale s-a descompus, s-ar putea spune, pentru o clipă. Heyst a tresărit.

– De ce să te mai gândești la asta?! a întrebat el.

– Pentru că am fost pusă la zid atunci. Nu a fost ca înainte. A fost mai rău, mult mai mult. Voiam să mor de spaimă; și totuși, abia acum înțeleg ce oribil trebuie să fi fost. Da, abia acum, de când noi doi...

Heyst s-a fâțâit puțin.

– Am venit aici, a încheiat el.

Odată ce s-a destins, chipul fetei s-a întors treptat la culoarea naturală.

– Da, a spus ea cu indiferență, aruncându-i totuși o privire de apreciere pasionată; iar apoi, fața i-a devenit melancolică, întregul corp i s-a moleșit imperceptibil.

"But you were coming back here anyhow?" she asked.

"Yes. I was only waiting for Davidson. Yes, I was coming back here, to these ruins—to Wang, who perhaps did not expect to see me again. It's impossible to guess at the way that Chinaman draws his conclusions, and how he looks upon one."

"Don't talk about him. He makes me feel uncomfortable. Talk about yourself."

"About myself? I see you are still busy with the mystery of my existence here; but it isn't at all mysterious. Primarily the man with the quill pen in his hand in that picture you so often look at is responsible for my existence. He is also responsible for what my existence is, or rather has been. He was a great man in his way. I don't know much of his history. I suppose he began like other people; took fine words for good, ringing coin and

„Dar te-ai fi întors aici în orice caz?” insistă ea.

„Da. Îl așteptam pe Davidson. Da. M-aș fi întors aici la ruinele astea, la Wang, care poate că nu se mai aștepta să mai dea ochii cu mine. Imposibil să ghicești concluziile la care poate ajunge chinezul asta, sau ce părere are despre tine.”

„Nu vorbi despre el. Mă indispuie. Vorbește-mi despre tine.”

„Despre mine? Te mai preocupă, văd, misterul vieții mele, dar ea n-are nimic misterios. Mai întâi, omul cu pana de gâscă în mână, la care te uiți atât de des, e cel care mi-a dat zile. Tot el e cel care a făcut din viața mea ceea ce este, sau mai curând ceea ce a fost. În felul lui, era un om mare. Nu știu mare lucru din povestea lui. Bănuiesc c-a început ca toată lumea. Lua de bune cuvintele frumoase, drept bani buni idealurile nobile. În treacăt fie zis, era el

—Dar tu te întorceai aici oricum? a întrebat ea.

—Da. Îl așteptam doar pe Davidson. Da, mă întorceam aici printre ruinele astea, la Wang, care poate că nu se aștepta să mă mai vadă. E imposibil să îți dai seama cum ajunge chinezul acela la o concluzie, sau ce crede despre tine.

—Nu vorbi despre el. Mă neliniștește. Vorbește despre tine.

—Despre mine? Văd că încă te preocupă misterul existenței mele de aici, dar nu este deloc un lucru misterios. În primul rând, omul cu pana de gâscă în mână din tabloul ăla la care te uiți atât de des este responsabil pentru existența mea. Tot de el a depins cum îmi este viața sau, mai degrabă cum mi-a fost. Era un om mare, în felul lui. Nu știu multe despre trecutul lui. Probabil că a început ca toți alții: pune preț pe vorba aleasă și știa că

noble ideals for valuable banknotes. He was a great master of both, himself, by the way. Later he discovered—how am I to explain it to you? Suppose the world were a factory and all mankind workmen in it. Well, he discovered that the wages were not good enough. That they were paid in counterfeit money.”

“I see!” the girl said slowly.

“Do you?”

Heyst, who had been speaking as if to himself, looked up curiously.

“It wasn’t a new discovery, but he brought his capacity for scorn to bear on it. It was immense. It ought to have withered this globe. I don’t know how many minds he convinced. But my mind was very young then, and youth I suppose can be easily seduced—even by a negation. He was very ruthless, and yet he was not without pity. He dominated me without difficulty. A heartless man could not have done so. Even to fools he was not utterly

însuși mare maestru în amândouă. Mai târziu a descoperit—cum să-ți explic?—să zicem că lumea ar fi o fabrică imensă și omenirea toată muncitori în ea. Ei bine, el a descoperit că lefurile nu erau destul de bune. Că oamenii erau plătiți cu bani falși.”

„Înțeleg,” rosti fata lent.

„Înțelegi?”

Heyst, care vorbise ca pentru sine, ridică uimit ochii.

„Descoperirea nu era nouă, dar el i se consacră cu toată capacitatea sa de dispreț. Era imensă. Ar fi putut să veștejească globul întreg. Nu știu câte capete a convins. Dar al meu era foarte tânăr pe-atunci și presupun că tinerețea poate fi ușor sedusă—chiar de o negație. Era teribil de dur, și cu toate astea nu lipsit de milă. Mă domina fără dificultate. Un om fără inimă n-ar fi izbutit. Chiar și cu proștii nu era lipsit de îndurare. Putea să se

idealul nobil înseamnă bani. În treacăt fie spus, în amândouă era mare maestru. Mai apoi a descoperit—cum să-ți explic eu? Să zicem că toate lumea ar fi o fabrică și toată omenirea, muncitori în ea. Ei bine, a descoperit că salariile nu erau corecte. Că erau plătiți cu bani falși.

—Înțeleg! a zis fata lent.

—Ești sigură?

Heyst, care vorbise parcă pentru sine, și-a ridicat privirea cu curiozitate.

—Nu era o descoperire nouă, dar avea și aportul capacității sale de disprețui, care era colosală. Ar fi putut veșteji tot globul. Nu știu câte minți a convertit. Dar mintea mea era foarte tânără atunci, iar tinerețea este, presupun, ușor de sedus—chiar de o negație. Era foarte nemilos, și totuși, nu era lipsit de compasiune. Mă domina cu ușurință. Un om cu inima de piatră n-ar fi reușit. Nici cu proștii nu era complet nemilos. Putea fi

merciless. He could be indignant, but he was too great for flouts and jeers. What he said was not meant for the crowd; it could not be; and I was flattered to find myself among the elect. They read his books, but I have heard his living word. It was irresistible. It was as if that mind were taking me into its confidence, giving me a special insight into its mastery of despair. Mistake, no doubt. There is something of my father in every man who lives long enough. But they don't say anything. They can't. They wouldn't know how, or perhaps, they wouldn't speak if they could. Man on this earth is an unforeseen accident which does not stand close investigation. However, that particular man died as quietly as a child goes to sleep. But, after listening to him, I could not take my soul down into the street to fight there. I started off to wander about, an independent spectator – if that is possible.”

For a long time the girl's grey eyes

indigneze, dar era prea mare pentru insulte și sarcasme. Ce spunea nu era, nu putea fi destinat gloatei, și eu mă simțeam măgulit să mă aflu printre aleși. Ei îi citeau cărțile, eu însă îi ascultasem cuvântul viu. Era irezistibil, cuvântul lui. Era ca și cum spiritul lui îmi acorda încredere, îmi împărtășea secretele, permițându-mi mie, în mod special, să întrevăd aptitudinea sa de a domina disperarea. Eroare, fără îndoială. E ceva din tatăl meu în orice om care trăiește destul de mult. Dar aceștia nu spun nimic. Nu pot. N-ar ști cum, sau poate de-ar ști, tot n-ar vorbi. Pe pământul ăsta omul e un accident neprevăzut, care nu rezistă unei cercetări mai riguroase. Oricum, omul acesta a murit tot atât de liniștit cum adoarme un copil. Dar, după ce-i ascultasem cuvântul, nu mi-am mai putut împinge sufletul în stradă, să lupte. Am pornit să călătoresc, spectator independent – dacă așa ceva e cu putință.”

Multă vreme ochii cenușii ai fetei

revoltat, dar era prea bun pentru batjocură și împunsături. Ce zicea nu era pentru mase – n-avea cum să fie – iar eu eram onorat să mă aflu printre cei aleși. Ei i-au citit cărțile, dar eu i-am ascultat glasul viu. Era irezistibil. Era de parcă i-aș fi fost confident, oferindu-mi să pătrund esența felului în care domina disperarea. Fără-ndoială, o greșeală. E ceva din tatăl meu în orice om care trăiește destul. Dar ei nu zic nimic, n-au cum. N-ar ști cum, sau poate dac-ar ști n-ar vorbi. Omul, pe pământul ăsta, e un accident neprevăzut care nu rezistă unei cercetări amănunțite. Cu toate astea, moartea acestui om a fost ca somnul unui copil. Dar, după ce l-am ascultat pe el, n-am putut să-mi cobor sufletul în stradă să lupt acolo. Am început să hoinăresc, un spectator independent – dacă asta-i posibil.

O vreme îndelungată, ochii cenușii

had been watching his face. She discovered that, addressing her, he was really talking to himself. Heyst looked up, caught sight of her as it were, and caught himself up, with a low laugh and a change of tone.

“All this does not tell you why I ever came here. Why, indeed? It’s like prying into inscrutable mysteries which are not worth scrutinizing. A man drifts. The most successful men have drifted into their successes. I don’t want to tell you that this is a success. You wouldn’t believe me if I did. It isn’t; neither is it the ruinous failure it looks. It proves nothing, unless perhaps some hidden weakness in my character – and even that is not certain.”

He looked fixedly at her, and with such grave eyes that she felt obliged to smile faintly at him, since she did not understand what he meant. Her smile was reflected, still fainter, on his lips.

“This does not advance you much in

observaseră chipul lui. Descoperi că, adresându-se ei, el vorbea în realitate cu sine însuși. Heyst ridică ochii, prinse privirea ei și își reveni cu un râs scurt și o schimbare de ton.

„Toate astea nu-ți spun de ce-am venit aici. Într-adevăr, de ce? E ca și cum ai forța mistere nepătrunse care nici nu merită să fie pătrunse. Omul e luat în derivă. Oamenii care au reușit admirabil au ajuns la succesele lor lăsându-se purtați în derivă. Nu vreau să spun că viața mea e un succes. Nu m-ai crede, dacă aș spune-o. Și nici nu e. Dar nu e nici eșecul dezastruos ce pare a fi. Asta nu dovedește nimic, afară doar poate de vreo slăbiciune ascunsă a caracterului meu – și nici asta nu-i sigur.”

O privi fix, cu ochi atât de gravi încât ea se simți obligată să-i surâdă ușor, pentru că nu înțelesese ce voia să spună. Surâsul ei se reflectă, mai palid, pe buzele lui.

„Cu astea n-ai avansat prea mult în

ai fetei îl urmăriseră. Fata a descoperit că, deși i se adresa, de fapt vorbea cu el însuși. Heyst și-a ridicat privirea, a văzut-o și s-a adunat, râzând încet și schimbându-și tonul.

–Toate astea nu-ți arată de ce-am venit aici. Chiar, de ce? E ca și cum ai examina mistere de nepătruns, care nu merită deslușite. Omul se mai lasă-n voia sorții. Cei mai de succes oameni au rătăcit până în poziția pe care o au. Nu vreau să-ți spun că ar fi un succes. Nu m-ai crede dacă aș face-o. Și nu este, dar nu este nici un eșec dezastruos, cum pare. Nu dovedește nimic, dacă nu cumva vreo slăbiciune ascunsă a caracterului meu, și nici asta nu e lucru cert.

A privit-o fix și atât de grav încât fata s-a simțit forțată să-i zâmbească ușor, din moment ce nu-l înțelesese. El i-a întors un zâmbet și mai vag.

–Toate astea nu prea te ajută cu

your inquiry," he went on. "And in truth your question is unanswerable; but facts have a certain positive value, and I will tell you a fact. One day I met a cornered man. I use the word because it expresses the man's situation exactly, and because you just used it yourself. You know what that means?"

"What do you say?" she whispered, astounded. "A man!"

Heyst laughed at her wondering eyes.

"No! No! I mean in his own way."

"I knew very well it couldn't be anything like that," she observed under her breath.

"I won't bother you with the story. It was a custom-house affair, strange as it may sound to you. He would have preferred to be killed outright—that is, to have his soul dispatched to another world, rather than to be robbed of his substance,

investigația ta," continuă el. „Și, într-adevăr, la întrebarea pe care o pui, nu se poate răspunde. Dar faptele au în sine o anumită valoare pozitivă, și am să-ți povestesc un fapt. Într-o zi am întâlnit un om încolțit. Întrebuințez expresia, pentru că exprimă exact situația omului și pentru că ai folosit-o și tu adineauri. Știi ce înseamnă, nu?"

„Cum se poate?" șopti ea stupefiată. „Un bărbat?"

Heyst izbucni în râs când îi văzu ochii uluiți.

„Nu! Nu! E un fel de a vorbi."

„Mi-am dat foarte bine seama că nu putea fi vorba de-așa ceva," rosti ea în șoaptă.

„N-am să te plictisesc cu toată istoria. Era o chestie de vamă, oricât de straniu ți s-ar părea. El ar fi preferat să fie pur și simplu omorât—adică sufletul lui să fie expediat pe lumea cealaltă, în loc de a se vedea despuiat de bunul lui, un bun foarte

cercetarea ta, a continuat el. Și, ca să-ți spun adevărul, ai pus o întrebare la care nu există răspuns, dar faptele au o anumită valoare pozitivă și-ți voi împărtăși un fapt. Într-o zi am cunoscut un om încolțit. Folosesc acest cuvânt fiindcă exprimă exact situația omului și fiindcă l-ai folosit chiar tu mai devreme. Știi ce înseamnă, nu?

—Ce vrei să spui? a șoptit ea uimită. Un bărbat!

Heyst a râs văzându-i ochii mirați.

—Nu, nu! Pentru el, vreau să spun.

—Știam foarte bine că nu poate fi asta, a punctat ea în șoaptă.

—Nu te voi bate la cap cu povestea. A fost o afacere la vamă, oricât de ciudat ți-ar părea. Ar fi preferat să fie ucis pe loc—adică, să-i fie trimis sufletul pe lumea cealaltă, mai degrabă decât să-i fie jefuită toată averea, una nesemnificativă, în felul

his very insignificant substance, in this. I saw that he believed in another world because, being cornered, as I have told you, he went down on his knees and prayed. What do you think of that?"

Heyst paused. She looked at him earnestly.

"You didn't make fun of him for that?" she said.

Heyst made a brusque movement of protest.

"My dear girl, I am not a ruffian," he cried. Then, returning to his usual tone: "I didn't even have to conceal a smile. Somehow it didn't look a smiling matter. No, it was not funny; it was rather pathetic; he was so representative of all the past victims of the Great Joke. But it is by folly alone that the world moves, and so it is a respectable thing upon the whole. And besides, he was what one would call a good man. I don't mean especially because he had offered up a prayer. No! He was really

puțin însemnat pe lumea asta. Am înțeles că omul credea în lumea cealaltă, pentru că simțindu-se încolțit, așa cum spuneam, a căzut în genunchi și s-a rugat. Ce zici de asta?"

Heyst se opri. Ea îl privea gravă, atentă.

„N-ai râs de el din cauza asta, nu-i așa?” zise ea.

„Copilă scumpă, nu sunt o brută,” izbucni el. Apoi, reluându-și tonul obișnuit: „N-a trebuit nici măcar să-mi ascund un zâmbet. Nu aveai de ce zâmbi. Nu, nu era nimic comic, mai curând emoționant. El era întruchiparea tuturor victimelor din trecut ale Marii Farse. Dar lumea-i mânată de prostie, și din pricina asta ea devine în cele din urmă respectabilă. Și-afară de asta, el era ceea ce se cheamă un om cumsecade. Nu spun asta pentru că se rugase. Nu! Era efectiv un om

acela. Am văzut că credea în lumea cealaltă pentru că, fiind încolțit, cum ți-am spus, s-a așezat în genunchi și s-a rugat. Ce părere ai despre asta?

Heyst s-a oprit. Ea l-a privit cu seriozitate.

—N-ai râs de el din cauza asta? a zis ea.

Heyst a protestat brusc cu un gest.

—Draga mea, nu sunt un ticălos, a strigat el. Apoi a revenit la tonul obișnuit. Nu a trebuit nici să-mi ascund un zâmbet. Cumva, nu părea o chestiune amuzantă. Nu, nu era deloc, era chiar duioasă — omul era atât de reprezentativ pentru victimele din trecut ale Marii Farse. Dar lumea se mișcă doar alimentată de nebunie, așa că este, în general, un lucru respectabil. Și-apoi, era ceea ce ai putea numi un om bun. Nu spun asta pentru că-a făcut o rugăciune. Nu! Era chiar un individ cumsecade, era

a decent fellow, he was quite unfitted for this world, he was a failure, a good man cornered—a sight for the gods; for no decent mortal cares to look at that sort.” A thought seemed to occur to him. He turned his face to the girl. “And you, who have been cornered too—did you think of offering a prayer?”

Neither her eyes nor a single one of her features moved the least bit. She only let fall the words:

“I am not what they call a good girl.”

“That sounds evasive,” said Heyst after a short silence. “Well, the good fellow did pray and after he had confessed to it I was struck by the comicality of the situation. No, don’t misunderstand me—I am not alluding to his act, of course. And even the idea of Eternity, Infinity, Omnipotence, being called upon to defeat the conspiracy of two miserable Portuguese half-castes did not move my

de treabă, absolut nepotrivit pentru lumea asta, un eşuat, un om de treabă încolțit—demn de mila zeilor, pentru că niciun muritor de treabă nu-și pierde vremea cu de-alde el.” Un gând păru că-i naște în minte. Se întoarse către fată. „Și tu, și tu ai fost încolțită—spune-mi, te-ai gândit să te rogi?”

Nici ochii, nici o singură trăsătură de pe fața ei nu se clintiră. Lăsa doar să-i pice vorbele:

„Eu nu sunt ceea ce se cheamă o fată cumsecade.”

„Sună cam evaziv,” spuse Heyst după o scurtă pauză. „Ei bine, omul de treabă s-a rugat, și după ce mi-a mărturisit asta, m-a izbit comicul situației. Nu, să nu mă înțelegi greșit—nu mă refer la gestul lui, firește. Și nici chiar la ideea de a chema eternitatea, infinitul, atotputernicia ca să înfrângi conspirația a doi nenorociți de metiși portughezi n-ar fi fost de-ajuns ca să-mi trezească veselia. Din punctul de

foarte nepotrivit pentru lumea asta, un ratat, un om bun încolțit—un deliciu pentru zei, fiindcă niciun muritor cumsecade nu vrea să privească așa ceva. Un gând a părut că-i trece prin cap. Și-a întors fața către ea. Dar tu, care ai fost la rândul tău încolțită, te-ai gândit să te rogi?

Nici ochii, nici vreuna din trăsăturile fetei, nu s-au mișcat. Doar a rostit cuvintele:

—Nu sunt ceea ce s-ar numi o fată bună.

—Sună evaziv, a zis Heyst după o scurtă tăcere. Ei, bunul om s-a rugat și după ce mi-a mărturisit-o, am fost izbit de hazul situației. Nu, nu mă-nțelege greșit—nu mă refer la gestul lui, firește. Și nici ideea de Eternitate, Infinit, Omnipotență, chemate să distrugă conspirația a doi nenorociți de metiși portughezi nu m-a împins la râs. Din punctul de vedere al suplicantului, pericolul implicit era ca

mirth. From the point of view of the suppliant, the danger to be conjured was something like the end of the world, or worse. No! What captivated my fancy was that I, Axel Heyst, the most detached of creatures in this earthly captivity, the veriest tramp on this earth, an indifferent stroller going through the world's bustle – that I should have been there to step into the situation of an agent of Providence. *I*, a man of universal scorn and unbelief. . . .”

“You are putting it on,” she interrupted in her seductive voice, with a coaxing intonation.

“No. I am like that, born or fashioned, or both. I am not for nothing the son of my father, of that man in the painting. I am he, all but the genius. And there is even less in me than I make out, because the very scorn is falling away from me year after year. I have never been so amused as by that episode in which I was

vedere al celui care se ruga, primejdia ce trebuia evitată era ceva cam ca sfârșitul lumii, sau mai rău chiar. Nu. Ceea ce mi-a sedus fantezia era faptul că eu, eu, Axel Heyst, cea mai detașată dintre toate făpturile-n această captivitate pământească, cel mai autentic vagabond de pe tot globul, un hoinar nepăsător pe pământul ăsta plin de zarvă – că tocmai eu eram cel care juca rolul unui agent al providenței. Eu, omul disprețului universal, necredinciosul...”

„Exagerezi,” îl întrerupse ea cu vocea-i seducătoare, cu inflexiuni caline.

„Nu. Așa sunt eu. Născut sau făcut, sau amândouă. Nu-s degeaba fiul tatălui meu, omul din portret. Sunt el întreg – afară de geniu. Și-s mai puțin chiar și decât atât, pentru că până și disprețul mi se stinge, an de an. Niciodată n-am fost atât de amuzat ca atunci, cu episodul ăsta în care eram chemat pe negândite să joc un rol

sfârșitul lumii, sau mai rău. Nu! Ce mi-a captivat fantezia a fost că eu, Axel Heyst, cea mai imparțială ființă din captivitatea asta terestră, cel mai veritabil vagabond de pe pământ, un hoinar indiferent care trece prin îmbulzeala lumii, că tocmai eu mă aflam în postura unui agent al providenței. Eu, un om al reproșului universal și al necredinței...

– Faci pe grozavul, a întrerupt ea cu vocea ei seducătoare și convingătoare.

– Nu. Așa sunt eu, născut sau făcut, sau amândouă. Nu degeaba-s fiul tatălui meu, a bărbatului din pictură. Sunt el, cu excepția geniului. Și e în mine mai puțin, chiar, decât arăt de fapt, fiindcă tocmai disprețul mi-l pierd de la an la an. N-am fost niciodată mai amuzat ca de acel episod în care am fost deodată chemat pentru un

suddenly called to act such an incredible part. For a moment I enjoyed it greatly. It got him out of his corner, you know."

"You saved a man for fun—is that what you mean? Just for fun?"

"Why this tone of suspicion?" remonstrated Heyst. "I suppose the sight of this particular distress was disagreeable to me. What you call fun came afterward, when it dawned on me that I was for him a walking, breathing, incarnate proof of the efficacy of prayer. I was a little fascinated by it—and then, could I have argued with him? You don't argue against such evidence, and besides it would have looked as if I had wanted to claim all the merit. Already his gratitude was simply frightful. Funny position, wasn't it? The boredom came later, when we lived together on board his ship. I had, in a moment of inadvertence, created for myself a tie. How to define it precisely I don't know. One gets attached in a way to

incredibil. Pentru moment m-am amuzat grozav. L-am scos din încurcătură, știi."

„Ai salvat un om ca să te amuzi—asta vrei să spui? Doar așa, ca să te amuzi?"

„De ce tonul ăsta de suspiciune?" protestă Heyst. „Presupun că priveliștea acestei teribile suferințe mi-era dezagreabilă. Ceea ce numești tu amuzament a venit mai târziu, când mi-am dat seama că eram pentru el o dovadă palpabilă, vie, încarnată a eficacității rugăciunii. Mă fascina chiar puțin... Și-apoi, puteam să discut? Evidența nu se discută, și-afară de asta aș fi avut aerul că revendic meritul pentru mine. Și-așa recunoștința lui era pur și simplu înspăimântătoare. Caraghioasă situație, nu? Necazul a venit mai târziu, când am fost împreună, pe vasul lui. Într-o clipă de nechibzuință mi-am creat o legătură. Cum s-o definesc exact nu prea știu. Te pomenești legat într-un fel oarecare de

rol așa de incredibil. La început mi-a plăcut. L-am scos din colț, să știi.

—Ai salvat un om în glumă, asta spui? Doar de distracție?

—De ce ai tonul ăsta bănuiitor? a obiectat Heyst. Mă gândesc că priveliștea acestui necaz m-a tulburat. Ce numești tu distracție a venit mai târziu, când am realizat că pentru el eram o dovadă în carne și oase a eficienței rugăciunii. Am fost puțin fascinat chiar—și apoi, aș fi putut oare să-l contrazic? Nu te poți lupta cu dovezile lor, și-apoi, ar fi părut că vreau să-mi arog toate meritele. Deja gratitudinea lui era pur și simplu înfricoșătoare. Haioasă postură, nu-i așa? Mai târziu n-am mai râs, când locuiam amândoi pe vasul lui. Mă alesesem, într-un moment de neatenție, cu o legătură. S-o definesc mai precis, nu știu. Oamenii se atașează cumva de cei pentru care au făcut ceva. Dar să fie asta prietenie? Nu sunt

people one has done something for. But is that friendship? I am not sure what it was. I only know that he who forms a tie is lost. The germ of corruption has entered into his soul."

Heyst's tone was light, with the flavour of playfulness which seasoned all his speeches and seemed to be of the very essence of his thoughts. The girl he had come across, of whom he had possessed himself, to whose presence he was not yet accustomed, with whom he did not yet know how to live; that human being so near and still so strange, gave him a greater sense of his own reality than he had ever known in all his life.

oameni cărora le-ai făcut un bine. Dar, înseamnă asta prietenie? Nu sunt chiar atât de sigur. Ce știi e că omul care și-a făcut o legătură, e pierdut. Germenul stricăciunii i-a pătruns în suflet."

Heyst vorbea pe un ton ușor, cu un iz de glumă care colora totdeauna tot ce spunea, și părea să izvorască din însăși esența gândurilor sale. Fata ce-i ieșise-n cale și pe care pusese stăpânire, cu a cărei prezență nu se obișnuise încă și cu care încă nu știa cum să trăiască, ființa asta omenească, atât de aproape și totuși atât de străină, îi dădea un sentiment al propriei sale realități mai mare decât tot ce cunoscuse în toată viața lui.

sigur ce era. Știu doar că dacă formezi o legătură, ești pierdut. Ai fost infectat de microbul coruperii.

Tonul lui Heyst era blând, cu aerul jovial care-i îmbogățea toate discursurile și părea a fi parte din esența gândurilor lui. Fata peste care dăduse, care devenise a lui, cu a cărei prezență nu era încă obișnuit și cu care nu știa încă să trăiască, această ființă omenească atât de apropiată și în același timp atât de necunoscută, îi oferea un simț al propriei realități mai puternic decât tot ce cunoscuse în viața lui.

CHAPTER FOUR

With her knees drawn up, Lena rested her elbows on them and held her head in both her hands.

"Are you tired of sitting here?" Heyst asked.

An almost imperceptible negative movement of the head was all the answer she made.

"Why are you looking so serious?" he pursued, and immediately thought that habitual seriousness, in the long run, was much more bearable than constant gaiety. "However, this expression suits you exceedingly," he added, not diplomatically, but because, by the tendency of his taste, it was a true statement. "And as long as I can be certain that it is not boredom which gives you this severe air, I am willing to sit here and look at you till you are ready to go."

Capitolul IV

Cu genunchii trași sub bărbie, Lena își rezemase coatele de ei și-și ținea capul în mâini.

„Ești sătulă de-atâta stat aici?” întrebă Heyst.

O mișcare negativă din cap, aproape imperceptibilă fu tot răspunsul.

„De ce aerul ăsta atât de serios?” continuă el, și imediat gândi că această obișnuință a seriozității era mult mai suportabilă decât o veselie permanentă. „Oricum, expresia asta îți stă teribil de bine,” adăugă, nu din diplomație ci absolut sincer, pentru că așa îi plăcea lui. „Și atâta vreme cât pot fi sigur că nu plictiseala îți dă aerul ăsta sever, sunt dispus să stau aici și să te privesc până când ai să te ridici să pleci.”

Capitolul IV

Lena și-a așezat coatele pe genunchii strânși la piept și și-a ținut capul între mâini.

— Ai obosit de stat aici? a întrebat Heyst.

O mișcare negativă din cap, aproape imperceptibilă, a fost tot răspunsul fetei.

— De ce ești așa încruntată? a continuat el, gândindu-se imediat că seriozitatea înveterată, pe termen lung, era mult mai tolerabilă decât voioșia constantă. Totuși, expresia asta îți vine ca o mănășă, a adăugat el, nu din curtoazie ci fiindcă era pe gustul său. Și atâta timp cât am siguranța că nu plictiseala îți dă aerul ăsta sever, sunt dispus să mă uit la tine până vei fi gata de plecare.

And this was true. He was still under the fresh sortilege of their common life, the surprise of novelty, the flattered vanity of his possession of this woman; for a man must feel that, unless he has ceased to be masculine. Her eyes moved in his direction, rested on him, then returned to their stare into the deeper gloom at the foot of the straight tree-trunks, whose spreading crowns were slowly withdrawing their shade. The warm air stirred slightly about her motionless head. She would not look at him, from some obscure fear of betraying herself. She felt in her innermost depths an irresistible desire to give herself up to him more completely, by some act of absolute sacrifice. This was something of which he did not seem to have an idea. He was a strange being without needs. She felt his eyes fixed upon her; and as he kept silent, she said uneasily—for she didn't know what his silences might mean:

Și asta era adevărat. Se afla încă sub vraja proaspătă a vieții lor în comun, a surprizei noutății ei, a vanității măgulite prin posesiunea acestei femei; pentru că un bărbat trebuie să simtă în felul ăsta, câtă vreme n-a încetat de a fi bărbat. Ochii ei se îndreptară spre el, își odihniră privirea pe el, apoi și-o întoarseră să se piardă în obscuritatea mai profundă de la poalele copacilor drepți ale căror vaste coroane își retrăgeau încetișor umbra. Aerul cald tremura ușor în jurul capului ei nemișcat. Nu voia să se uite la el, dintr-o teamă ascunsă de a nu se trăda. Simțea, în străfundul sufletului ei, o irezistibilă dorință de a i se dăruia cât mai desăvârșit cu putință, prin vreun act de sacrificiu absolut. Părea că el nu-și dă seama de asta. Era o ființă stranie, n-avea nevoi. Simțea privirea lui fixând-o, și cum nu scotea o vorbă, ea, puțin jenată—pentru că nu-și dădea seama ce puteau însemna aceste tăceri—spuse:

Asta așa era. Era încă sub inedita vrajă a vieții lor în comun, a surprizei noutății ei, a vanității flatate de posesia unei femei; fiindcă un bărbat are nevoie de asta, dacă e să-și păstreze masculinitatea. Ochii ei s-au mișcat în direcția lui, s-au oprit asupra lui, apoi s-au întors la fixarea la întunericului și mai profund de la baza copacilor drepți, ale căror coroane întinse își retrăgeau lent umbra. Aerul cald sufla ușor deasupra capului ei nemișcat. Nu voia să-l privească, dintr-o frică ascunsă de a nu se trăda. Simțea, în adâncul sufletului, o dorință irezistibilă de a i se oferi și mai mult, printr-un act de sacrificiu absolut. Era un fapt de care el nu părea să fie conștient. Era o ființă stranie, fără nevoi. Fata a simțit o privire fixă și, cât el își păstra tăcerea și fiindcă nu putea ști ce înseamnă tăcerile lui, a zis:

"And so you lived with that friend – that good man?"

"Excellent fellow," Heyst responded, with a readiness that she did not expect. "But it was a weakness on my part. I really didn't want to, only he wouldn't let me off, and I couldn't explain. He was the sort of man to whom you can't explain anything. He was extremely sensitive, and it would have been a tigerish thing to do to mangle his delicate feelings by the sort of plain speaking that would have been necessary. His mind was like a white-walled, pure chamber, furnished with, say, six straw-bottomed chairs, and he was always placing and displacing them in various combinations. But they were always the same chairs. He was extremely easy to live with; but then he got hold of this coal idea – or, rather, the idea got hold of him. It entered into that scantily furnished chamber of which I have just spoken, and sat on all the chairs. There was

„Și așa, stăteai cu prietenul ăla – omul de treabă.”

„Admirabil om,” răspunse Heyst cu o promptitudine la care ea nu se așteptase. „Dar din partea mea a fost o slăbiciune. Realmente nu voiam, numai că el nu-mi dădea drumul, și nu-i puteam explica. Era genul de om căruia nu-i poți explica nimic. De o sensibilitate extremă, ar fi fost o ferocitate de tigru să maltratezi sentimentele lui delicate cu felul brutal cu care-ar fi trebuit să spui lucrurilor pe nume. Minteai lui era ca o cameră curată cu patru pereți văruiți alb, mobilată să zicem cu șase scaune cu fundul de paie pe care el le muta veșnic dintr-un loc într-altul. Mereu alte combinații, dar totdeauna aceleași scaune. Viața cu el era foarte ușoară, dar i-a venit ideea cu cărbunele – sau mai bine zis ideea a pus stăpânire pe el. I-a intrat în cap, în odaia aia de-abia mobilată despre care ți-am vorbit, și s-a așezat pe toate scaunele. Nu mai era chip s-

– Și deci ai trăit cu prietenul ăla, cu omul ăla bun?

– Excelent om, a răspuns Heyst cu o promptitudine neașteptată. Dar a fost o slăbiciune din partea mea. Eu chiar nu voiam, doar că el nu m-a lăsat, și nu i-am putut explica. Era felul de om căruia nu-i poți explica nimic. Era extrem de sensibil, și-ar fi fost o cruzime să-i sfârtec sentimentele sensibile cu felul de vorbe directe care-ar fi fost necesare. Minteai lui era ca o cameră curată cu pereți albi, mobilată, să zicem, cu șase scaune cu fundul de paie pe care le tot aranja în diverse combinații. Dar erau mereu aceleași scaune. Era foarte ușor să trăiești cu el; dar apoi s-a apucat de ideea asta cu cărbunele, sau, mai degrabă, ideea l-a apucat pe el. A intrat în camera aia slab mobilată de care ți-am vorbit și s-a pus pe toate scaunele. Crede-mă că de-acolo n-o mai ridikai! Urma să facem o avere. Toată lumea urma să facă o avere. În anii din

no dislodging it, you know! It was going to make his fortune, my fortune, everybody's fortune. In past years, in moments of doubt that will come to a man determined to remain free from absurdities of existence, I often asked myself, with a momentary dread, in what way would life try to get hold of me? And this was the way! He got it into his head that he could do nothing without me. And was I now, he asked me, to spurn and ruin him? Well, one morning—I wonder if he had gone down on his knees to pray that night!—one morning I gave in."

Heyst tugged violently at a tuft of dried grass, and cast it away from him with a nervous gesture.

"I gave in," he repeated.

Looking towards him with a movement of her eyes only, the girl noticed the strong feeling on his face with that intense interest which his person

o scoți de-acolo. Îți dai seama? Avea să facă avere cu ea, eu aveam să fac avere, toată lumea avea să facă avere. Pe vremuri, în momentele de îndoială pe care le are orice om hotărât să rămână în afara absurdităților existenței, mă întrebam de multe ori, cu destulă teamă, în ce fel o să-ncerce viața să pună gheara pe mine. Ăsta a fost felul! Omul și-a băgat în cap că nu putea face nimic fără mine. Și aveam de gând, acum, să-l abandonez, să-l ruinez? Așa-mi vorbea. Ei, și într-o bună dimineață—mă-ntreb dacă și-n noaptea aia căzuse-n genunchi și se rugase—într-o bună dimineață am cedat."

Smulse violent un smoc de iarbă uscată și-o aruncă departe, cu un gest nervos.

„Am cedat,” repetă el.

Îndreptându-și privirea spre el, dintr-o mișcare a ochilor numai, fata, cu interesul intens pe care-l trezea persoana lui în mintea și-n sufletul ei, citi pe chipul

urmă, în momentele de îndoială pe care le mai are un om determinat să rămână liber de absurditățile existenței, m-am întrebam deseori cu groază în ce fel, oare, va încerca viața să mă prindă. Și asta era felul! Îi intrase în cap că nu poate face nimic fără mine. Și eu acum, m-am întrebam, voiam să dau cu piciorul la tot, ruinându-l? Ei, și într-o dimineață—mă întreb dacă-n noaptea dinainte a căzut în genunchi să se roage—într-o dimineață, am cedat.

Heyst a smuls cu violență un smoc de iarbă uscată și l-a azvârlit cu un gest nervos.

— Am cedat, a repetat.

Uitându-se înspre el, fata a observat sentimentul puternic de pe chipul său cu acel interes intens pe care persoana lui îl trezea în mintea și-n inima ei. Dar s-a

awakened in her mind and in her heart. But it soon passed away, leaving only a moody expression.

“It’s difficult to resist where nothing matters,” he observed. “And perhaps there is a grain of freakishness in my nature. It amused me to go about uttering silly, commonplace phrases. I was never so well thought of in the islands till I began to jabber commercial gibberish like the veriest idiot. Upon my word, I believe that I was actually respected for a time. I was as grave as an owl over it; I had to be loyal to the man. I have been from first to last, completely, utterly loyal to the best of my ability. I thought he understood something about coal. And if I had been aware that he knew nothing of it, as in fact he didn’t, well—I don’t know what I could have done to stop him. In one way or another I should have had to be loyal. Truth, work, ambition, love itself, may be only counters in the lamentable or despicable game of

lui un sentiment puternic, care dispăru însă repede, lăsând în urmă doar o expresie morocănoasă.

„E greu de rezistat când totul n-are nicio importanță,” observă el. „Și poate că e și un grăunte de bizarerie în firea mea. Mă amuza să umblu de colo până colo debitând fraze stupide, platitudini. Niciodată nu m-am bucurat în insule de atâta considerație ca atunci când începusem să trăncănesc într-un jargon comercial ca cel mai idiot dintre idioți. Pe cuvântul meu, cred că o vreme am fost realmente respectat. Eram serios ca o bufniță pe chestia asta—trebuia să fiu loial față de omul ăla. Am fost, din primul moment și până-n cel din urmă, absolut loial cu el, cât știam eu. Credeam că se pricepe ceva la cărbune. Și dacă mi-aș fi dat seama că habar n-avea—pentru că, de fapt, habar n-avea—tot nu știu ce-aș fi putut face ca să-l opresc. Și într-un caz și într-altul, tot ar fi trebuit să fiu loial. Adevărul,

răspândit repede, lăsând în loc doar o expresie prost dispusă.

—E dificil să rezisti când nimic nu contează, a observat el. Și poate că firea mea are un strop de ciudățenie. Mă amuza să merg rostind aiurea fraze banale. Niciodată n-am fost privit mai bine decât când am început să trăncănesc absurdități comerciale ca un idiot. Pe cuvântul meu, cred că m-au și respectat o vreme. Eram grav ca o bufniță în problema asta—trebuia să-i fiu loial omului. I-am fost cât de loial puteam eu să fiu, de la început la sfârșit. Credeam că știe câte ceva despre cărbune. Și dac-aș fi știut că habar n-avea, cum era de fapt cazul, ei bine... nu știu ce-ar fi trebuit să fac ca să-l opresc. În ambele situații, ar fi trebui să-i rămân loial. Adevărul, munca, ambiția, dragostea însăși s-ar putea să fie doar niște fise în jocul lamentabil ori vrednic de dispreț al vieții, dar când ți se oferă o mână, trebuie

life, but when one takes a hand one must play the game. No, the shade of Morrison needn't haunt me. What's the matter? I say, Lena, why are you staring like that? Do you feel ill?"

Heyst made as if to get on his feet. The girl extended her arm to arrest him, and he remained staring in a sitting posture, propped on one arm, observing her indefinable expression of anxiety, as if she were unable to draw breath.

"What has come to you?" he insisted, feeling strangely unwilling to move, to touch her.

"Nothing." She swallowed painfully. "Of course it can't be. What name did you say? I didn't hear it properly."

"Name?" repeated Heyst dazedly. "I only mentioned Morrison. It's the name

munca, ambiția, chiar și dragostea, poate că nu-s decât jetoane în jocul ăsta lamentabil sau demn de dispreț care-i viața, dar dac-ai luat cărțile-n mână, trebuie să joci partida. Nu, umbra lui Morrison n-are de ce să mă urmărească. Ce-i? Ce s-a-ntâmplat? Lena, de ce te uiți așa la mine? Te simți rău?"

Heyst făcu un gest să se ridice-n picioare. Lena întinse brațul să-l oprească și el rămase jos, privind fix la ea, proptit într-un cot, urmărind expresia ei indefinisabilă de spaimă, ca și cum nici aer în piept nu mai putea trage.

„Ce s-a-ntâmplat cu tine?” insistă el, cuprins de o senzație stranie care-l împiedica să se miște, s-o atingă.

„Nimic.” Înghițea greu. „Firește, nu poate fi vorba de el. Ce nume-ai spus? N-am auzit bine.”

„Nume?” repetă Heyst uluit. „N-am pomenit decât de Morrison. E numele celui

s-o joci. Nu, umbra lui Morrison n-are de ce să mă bântuie. Care-i problema, ce-ai pățit? Dar Lena, de ce te holbezi așa la mine? Te simți rău?

Heyst a făcut un gest, parcă să se ridice în picioare. Fata și-a întins mâna să-l oprească, iar el a rămas jos, sprijinit într-un braț, uitându-se la expresia ei echivocă de neliniște, ca și cum n-ar fi reușit să tragă aer în piept.

—Ce-ai pățit? a insistat el, simțind nedumerit că nu vrea să se miște, să o atingă.

—Nimic. A înghițit cu dificultate. Firește că nu poate fi el. Ce nume ai zis? Nu l-am auzit bine.

—Nume? a repetat Heyst zăpăcit. Nu l-am menționat decât pe Morrison. E

of that man of whom I've been speaking. What of it?"

"And you mean to say that he was your friend?"

"You have heard enough to judge for yourself. You know as much of our connection as I know myself. The people in this part of the world went by appearances, and called us friends, as far as I can remember. Appearances—what more, what better can you ask for? In fact you can't have better. You can't have anything else."

"You are trying to confuse me with your talk," she cried. "You can't make fun of this."

"Can't? Well, no, I can't. It's a pity. Perhaps it would have been the best way," said Heyst, in a tone which for him could be called gloomy. "Unless one could forget the silly business altogether." His faint playfulness of manner and speech returned, like a habit one has schooled

despre care ți-am vorbit. Ce-i cu el?"

„Și vrei să spui că era prietenul tău?"

„Ți-am spus destule ca să poți judeca și singură. Știi acum tot atât de mult despre legătura noastră cât știu și eu. Prin partea asta a lumii oamenii se iau după aparențe și ne socoteau prieteni, după câte-mi amintesc. Aparențe... ce poți să pretinzi mai mult? Ceva mai bun, n-ai. Nu le poți cere altceva."

„Încerci să mă zăpăcești cu-atâtea vorbe!" exclamă ea. „Nu poți să glumești pe chestia asta."

„Nu pot? Da, așa-i. Păcat. Poate c-ar fi fost cel mai bun lucru," zise Heyst, pe un ton care la el s-ar fi putut numi sumbru. „Afară doar dac-aș putea să uit cu totul de afacerea asta stupidă." Ușoara lui voioșie în maniere și vorbire—ca un obicei pe care singur ți-l faci—îi revenise încă înainte de

numele celui om de care am vorbit. Ce-i cu el?

—Și vrei să spui că-ți era prieten?

—Ai auzit destule să judeci și singură. Știi la fel de multe despre legătura dintre noi doi, câte știu eu. Oamenii din partea asta a lumii, mergând pe aparențe, ne ziceau prieteni, din câte-mi amintesc. Aparențe—ce poți cere mai mult de-atât? De fapt, n-ai ceva mai bun de-atât. Nu le poți cere altceva decât aparențe.

—Încerci să mă aiurești cu vorbăria asta, a strigat ea. Nu poți să glumești cu așa ceva!

—Nu? Ei bine, nu, nu pot. E păcat. Poate c-ar fi fost cel mai bine, a zis Heyst pe un ton care pentru el era mahnit. Dacă nu cumva aș putea uita întreaga afacere stupidă. Ușoara jovialitate în comportare și în vorbire i-a revenit, ca un obicei deprins, chiar înainte de a i se liniști fruntea. Dar de

oneself into, even before his forehead had cleared completely. "But why are you looking so hard at me? Oh, I don't object, and I shall try not to flinch. Your eyes –"

He was looking straight into them, and as a matter of fact had forgotten all about the late Morrison at that moment.

"No," he exclaimed suddenly. "What an impenetrable girl you are, Lena, with those grey eyes of yours! Windows of the soul, as some poet has said. The fellow must have been a glazier by vocation. Well, nature has provided excellently for the shyness of your soul."

When he ceased speaking, the girl came to herself with a catch of her breath. He heard her voice, the varied charm of which he thought he knew so well, saying with an unfamiliar intonation:

"And that partner of yours is dead?"

"Morrison? Oh, yes, as I've told you, he –"

a i se fi înseninat fruntea. „Dar de ce te uiți atât de aspru la mine? Oh, nu protestez și-am să-ncerc nici să nu clipesc măcar. Ochii tăi...”

Se uită drept în ochii ei și realmente în clipa asta uitase complet de răposatul Morrison.

„Nu!” exclamă el brusc. „Ce fată de nepătruns ești tu, Lena, cu ochii ăștia cenușii ai tăi! Ferestre ale sufletului, cum a spus un poet. Tipul trebuie să fi fost geamgiu din vocație. Mă rog, natura te-a înzestrat admirabil, pentru timiditatea sufletului tău.”

Când se opri din vorbit, fata își revenise, își recăpătase răsuflarea. Îi auzi glasul, al cărui farmec schimbător el credea că-l știe atât de bine și, cu o inflexiune neîntâlnită încă, zise:

„Și tovarășul ăsta al tău, a murit?”

„Morrison? Da, ți-am spus, el...”

ce te uiți așa apăsător la mine? O, nu obiectez, și voi încerca să nu mă mișc. Ochii tăi...

Se uita fix în ei și chiar uitase totul de răposatul Morrison în acel moment.

—Nu, a exclamat deodată. Ce fată de nedeslușit ești, Lena, cu ochii tăi cenușii! Ferestre ale sufletului, cum a zis un poet odată. Tipul trebuie să fi fost geamgiu de meserie. Ei, natura te-a servit excelent, pentru timiditatea sufletului tău.

Când s-a oprit din vorbit, fata s-a adunat trăgându-și sufletul. I-a auzit vocea, pe-al cărei farmec nestatornicit credea că-l cunoaște așa bine, spunând cu o intonație neobișnuită:

—Și partenerul ăla al tău e mort?

—Morrison? O, da, cum ți-am zis, el...

"You never told me."

"Didn't I? I thought I did; or, rather, I thought you must know. It seems impossible that anybody with whom I speak should not know that Morrison is dead."

She lowered her eyelids, and Heyst was startled by something like an expression of horror on her face.

"Morrison!" she whispered in an appalled tone. "Morrison!" Her head drooped. Unable to see her features, Heyst could tell from her voice that for some reason or other she was profoundly moved by the syllables of that unromantic name. A thought flashed through his head—could she have known Morrison? But the mere difference of their origins made it wildly improbable.

"This is very extraordinary!" he said. "Have you ever heard the name before?"

Her head moved quickly several

„Nu mi-ai spus niciodată.”

„Nu? Credeam că ți-am spus. Sau mai curând îmi închipuiam că trebuie să știi. Mi se pare improbabil ca un om cu care vorbesc să nu știe că Morrison a murit.”

Ea coborî pleoapele și Heyst tresări percepând pe fața ei o expresie ca de oroare.

„Morrison!” șopti ea pe un ton înspăimântat. „Morrison!” Lăsă capul în jos. Fără să-i mai poată vedea fața, Heyst putea după glas să-și dea seama că, pentru un motiv sau altul, ea era profund afectată de silabele acestui nume atât de puțin romantic. Un gând îi fulgeră prin minte—să-l fi cunoscut ea pe Morrison? Dar simpla deosebire de origine făcea lucrul cu totul improbabil.

„Asta-i extraordinar!” zise el. „Ai mai auzit numele asta vreodată?”

Ea mișcă repede și repetat capul în

—Nu mi-ai zis.

—Nu? Credeam că ți-am zis. Sau, mai degrabă, credeam că știi. Pare imposibil ca un om cu care vorbesc să nu știe că Morrison e mort.

Fata și-a coborât pleoapele, iar Heyst a fost uimit de expresia ca de groază de pe chipul ei.

—Morrison! a șoptit cu un ton înfricoșător. Morrison! Și-a lăsat în jos capul. Incapabil să-i vadă chipul, Heyst a dedus din vocea ei că, din cine știe ce motiv, era profund mișcată de silabele acelui nume prozaic. L-a fulgerat un gând—se poate să-l fi cunoscut fata pe Morrison? Dar numai diferența de origine îl făcea un lucru extrem de improbabil.

—Asta e foarte neașteptat! a zis el. Ai mai auzit numele înainte?

Capul i s-a mișcat repede de câteva

times in tiny affirmative nods, as if she could not trust herself to speak, or even to look at him. She was biting her lower lip.

"Did you ever know anybody of that name?" he asked.

The girl answered by a negative sign: and then at last she spoke, jerkily, as if forcing herself against some doubt or fear. She had heard of that very man, she told Heyst.

"Impossible!" he said positively. "You are mistaken. You couldn't have heard of him. It's—"

He stopped short, with the thought that to talk like this was perfectly useless; that one doesn't argue against thin air.

"But I did hear of him; only I didn't know then, I couldn't guess, that it was your partner they were talking about."

"Talking about my partner?" repeated Heyst slowly.

mici gesturi afirmative, ca și cum n-ar fi avut curajul să-i vorbească sau măcar să-l privească. Își mușcă buza de jos.

„Ai cunoscut vreodată pe cineva cu numele ăsta?”

Fata răspunse printr-un gest negativ, după care în sfârșit începu să vorbească, sacadat, parcă s-ar fi silit, înfrângându-și o îndoială sau o teamă. Auzise vorbindu-se chiar despre omul ăsta, îi spuse ea lui Heyst.

„Imposibil!” zise el categoric. „Te înșeli. Nu se poate să fi auzit vorbindu-se despre el. E...!”

Se opri deodată, dându-și seama că a vorbi în felul ăsta era perfect inutil, că nu se discută cu morile de vânt.

„Dar îți spun că am auzit vorbindu-se despre el. Numai că atunci nu știam, nu puteam să știu, să bănuiesc că despre tovarășul tău se vorbea.”

„Se vorbea despre tovarășul meu?” repetă Heyst rar.

ori în mici semne afirmative, ca și cum n-ar fi avut încredere în sine să vorbească, sau măcar să-l privească. Își mușcă buza de jos.

— Ai cunoscut pe cineva pe numele ăsta? a întrebat.

Fata a răspuns cu un semn negativ. Și apoi, în sfârșit, a vorbit, convulsiv, parcă forțându-se în ciuda unei îndoieli sau a unei frici. Auzise chiar de omul ăsta, i-a spus lui Heyst.

— Imposibil! a zis el hotărât. Te înșeli. Nu se poate să fi auzit de el. E...

S-a oprit, gândindu-se că să vorbească așa era complet inutil, că nu poți să te cerți cu absurdul.

— Dar chiar am auzit de el, doar că nu știam atunci, nu puteam să-mi închipui că de partenerul tău vorbeau.

— Vorbeau de partenerul meu? a repetat Heyst lent.

"No." Her mind seemed almost as bewildered, as full of incredulity, as his. "No. They were talking of you, really; only I didn't know it."

"Who were they?" Heyst raised his voice. "Who was talking of me? Talking where?"

With the first question he had lifted himself from his reclining position; at the last he was on his knees before her, their heads on a level.

"Why, in that town, in that hotel. Where else could it have been?" she said.

The idea of being talked about was always novel to Heyst's simplified conception of himself. For a moment he was as much surprised as if he had believed himself to be a mere gliding shadow among men. Besides, he had in him a half-unconscious notion that he was above the level of island gossip.

„Nu.” În mintea ei părea să fie tot atâta uluială, tot atâta incredulitate ca și într-a lui. „Nu. De fapt ei vorbeau despre tine, decât că eu nu știam.”

„Cine ei?” Heyst ridică tonul. „Cine vorbea despre mine? Vorbeau, unde?”

Cu prima întrebare el se săltase în sus; la cea din urmă era în genunchi, cu capetele la același nivel.

„Cum unde? În oraș, la hotelul ăla. Unde-n altă parte ar fi putut să fie?” zise ea.

Cu concepția lui simplistă despre sine însuși, ideea că s-ar putea vorbi despre el era totdeauna o noutate pentru Heyst. Pentru moment fu tot atât de surprins de parcă s-ar fi pomenit o simplă umbră alunecând printre oameni. Și-afară de asta avea, pe jumătate inconștient, impresia că se situa deasupra nivelului bârfelilor de pe insule.

—Nu. Mintea ei părea aproape la fel de tulburată, la fel de plină de neîncredere ca și a lui. Nu. De fapt, ei vorbeau de tine. Doar că eu nu știam.

—Cine sunt ei? și-a ridicat Heyst vocea. Cine vorbea de mine? Unde se vorbea?

Cu prima întrebare se și ridicase din poziția lungită — cu ultima, era în genunchi în fața ei, cu ochii la același nivel cu ai ei.

—În orașul ăla, la hotel, bineînțeles. Unde altundeva să vorbească? a zis.

Ideea că se vorbește despre el era mereu inedită pentru concepția simplistă pe care Heyst o avea despre sine. Pentru moment, a fost la fel de surprins de parcă s-ar fi crezut o simplă fantomă printre oameni. Pe lângă asta, avea senzația, pe jumătate inconștientă, că e peste nivelul bârfei de pe insulă.

"But you said first that it was of Morrison they talked," he remarked to the girl, sinking on his heels, and no longer much interested. "Strange that you should have the opportunity to hear any talk at all! I was rather under the impression that you never saw anybody belonging to the town except from the platform."

"You forget that I was not living with the other girls," she said. "After meals they used to go back to the Pavilion, but I had to stay in the hotel and do my sewing, or what not, in the room where they talked."

"I didn't think of that. By the by, you never told me who *they* were."

"Why, that horrible red-faced beast," she said, with all the energy of disgust which the mere thought of the hotel-keeper provoked in her.

"Oh, Schomberg!" Heyst murmured carelessly.

"Dar la început ai spus că despre Morrison vorbeau," îi obiectă el fetei, lăsându-se iar jos și vorbind cu un ton mai puțin interesat. „Ciudat lucru c-ai putut auzi vorbindu-se, indiferent despre ce. Aveam mai curând impresia că nu vedeai niciodată pe nimeni din oraș – decât de pe stradă.”

„Uiți că nu locuiam la un loc cu celelalte fete,” zise ea. „După ce mâncam, ele se duceau înapoi în pavilion, dar eu trebuia să rămân în hotel și să cos sau să fac mai știu eu ce, în odaie, unde ei stăteau de vorbă.”

„Nu m-am gândit la asta. Dar, pentru că veni vorba, nu mi-ai spus cine erau ei.”

„Cum cine? Bruta aia oribilă cu mutra stacojie,” zise ea cu toată vigoarea dezgustului pe care i-o provoca simpla amintire a hotelierului.

„Oh, Schomberg,” murmură Heyst cu nepăsare.

—Dar mai întâi ai zis că despre Morrison vorbeau, i-a atras el atenția, lăsându-se jos, mai puțin interesat. Straniu că ai avut ocazia să auzi vreo discuție! Aveam impresia că nu vedeai pe cineva din oraș decât de pe platformă.

—Uiți că nu locuiam cu celelalte fete, a zis ea. După masă se duceau înapoi în pavilion, dar eu trebuia să rămân în hotel și să cos sau să-mi găsesc de lucru în camera unde vorbeau ei.

—La asta nu m-am gândit. Că veni vorba, nu mi-ai spus cine vorbea.

—Cine altul decât bruta aia cu fața roșie, a zis ea, cu toată energia dată de dezgustul pe care i-l provoca gândul la hotelier.

—O, Schomberg! a murmurat Heyst fără să se sinchisească.

"He talked to the boss—to Zangiacomo, I mean. I had to sit there. That devil-woman sometimes wouldn't let me go away. I mean Mrs. Zangiacomo."

"I guessed," murmured Heyst. "She liked to torment you in a variety of ways. But it is really strange that the hotel-keeper should talk of Morrison to Zangiacomo. As far as I can remember he saw very little of Morrison professionally. He knew many others much better."

The girl shuddered slightly.

"That was the only name I ever overheard. I would get as far away from them as I could, to the other end of the room; but when that beast started shouting, I could not help hearing. I wish I had never heard anything. If I had got up and gone out of the room I don't suppose the woman would have killed me for it; but she would have rowed me in a nasty way.

„Îi vorbea patronului—vreau să zic lui Zangiacomo. Trebuia să stau acolo. Diavolița aia de femeie câteodată nu mă lăsa să plec. Vreau să zic nevasta lui Zangiacomo."

„Bănuiam eu," murmură Heyst. „Îi plăcea să te tortureze în fel și chip. Dar e realmente ciudat că Schomberg să-i fi vorbit lui Zangiacomo despre Morrison. Din câte-mi aduc aminte, l-a văzut prea puțin pe Morrison, din punct de vedere profesional. Pe alții îi cunoștea mult mai bine."

Fata se cutremură.

„E singurul nume pe care l-am auzit. Mă duceam cât mai departe de ei, în celălalt colț al odăii, dar când bestia începea să urle, n-aveam încotro, azeam. Aș dori să nu fi auzit nimic. Dacă m-aș fi ridicat și aș fi ieșit afară din odaie, poate că femeia n-ar fi sărit după mine să mă omoare, dar scandal monstru tot ar fi făcut. M-ar fi amenințat, m-ar fi insultat. Oamenii

—Vorbea cu șeful, adică cu Zangiacomo. Trebuia să stau acolo. Scorpia aia de femeie uneori nu mă lăsa să plec. Nevasta lui Zangiacomo, adică.

—Mi-am dat seama, a murmurat Heyst. Îi plăcea să te chinuiască în mai multe feluri. Dar e foarte ciudat ca hotelierul să-i fi vorbit de Morrison lui Zangiacomo. Din câte-mi amintesc, l-a văzut foarte puțin pe Morrison, profesional. Îi știa mult mai bine pe mulți alții.

Fata s-a înfiorat ușor.

—Ăsta a fost singurul nume pe care l-am auzit. Mă duceam cât mai departe posibil, în celălalt capăt al camerei. Dar când bestia aia începea să zbiere, nu puteam să nu aud. Mi-aș dori să nu fi auzit nimic. Dacă m-aș fi ridicat și-aș fi ieșit din cameră, nu cred că femeia aia m-ar fi omorât, dar m-ar fi luat la zor rău de tot. M-ar fi amenințat și m-ar fi înjurat. Pe cei ca ea,

She would have threatened me and called me names. That sort, when they know you are helpless, there's nothing to stop them. I don't know how it is, but bad people, real bad people that you can see are bad, they get over me somehow. It's the way they set about downing one. I am afraid of wickedness."

Heyst watched the changing expressions of her face. He encouraged her, profoundly sympathetic, a little amused.

"I quite understand. You needn't apologize for your great delicacy in the perception of inhuman evil. I am a little like you."

"I am not very plucky," she said.

"Well! I don't know myself what I would do, what countenance I would have before a creature which would strike me as being evil incarnate. Don't you be ashamed."

She sighed, looked up with her pale, candid gaze and a timid expression on her

ăștia, când te știu fără apărare, nu dau înapoi de la nimic. Nu știu cum se întâmplă, dar oamenii răi, oamenii răi cu adevărat, la care le vezi pe față că sunt răi, mă dau gata. Mă doboară. Mi-e frică de răutate."

Heyst urmărea cum se schimba expresia pe fața ei. O încurajă, cu multă afecțiune, puțin amuzat chiar.

„Înțeleg foarte bine. N-ai nevoie să te scuzi pentru marea ta sensibilitate la răutatea omenească. Într-o oarecare măsură sunt și eu ca tine."

„Nu-s tare curajoasă," zise ea.

„Să-ți spun drept, nici eu nu știu ce figură aș face în fața unei creaturi care mi s-ar părea că-i răutatea-n carne și oase. N-are de ce să-ți fie jenă."

Ea oftă, ridică privirea pală și nevinovată, și cu o expresie de timiditate

când își dau seama că ești neajutorat, nu-i mai oprește nimic. Nu știu cum e, dar oamenii răi, ăia cu adevărat răi, de se vede pe ei, mă distrug cumva. Mă dărâcă. Mi-e teamă de răutate.

Heyst urmărea expresiile schimbătoare de pe chipul ei. O încuraja, foarte înțelegător, ușor amuzat.

— Te înțeleg bine. Nu trebuie să-ți ceri scuze pentru marea delicatețe cu care percepi răutatea inumană. Îți semăn, într-un fel.

— Nu-s foarte îndrăzneță, a zis.

— Să-ți zic sincer, nu știu eu ce-aș face, cum m-aș purta în fața unei creaturi care mi s-ar părea răul în persoană. Să nu-ți fie rușine.

Fata a oftat, s-a uitat în sus cu privirea abătută, sinceră și cu o expresie

face, and murmured:

"You don't seem to want to know what he was saying."

"About poor Morrison? It couldn't have been anything bad, for the poor fellow was innocence itself. And then, you know, he is dead, and nothing can possibly matter to him now."

"But I tell you that it was of *you* he was talking!" she cried. "He was saying that Morrison's partner first got all there was to get out of him, and then, and then – well, as good as murdered him – sent him out to die somewhere!"

"You believe that of me?" said Heyst, after a moment of perfect silence.

"I didn't know it had anything to do with you. Schomberg was talking of some Swede. How was I to know? It was only when you began telling me about how you came here –"

"And now you have my version." Heyst forced himself to speak quietly. "So

pe față murmură:

„S-ar părea că nu vrei să știi ce spunea.”

„De sărmanul Morrison? Nu puteau spune nimic rău, pentru că bietul om era inocența personificată. Și-apoi, știi, e mort, și pentru el nimic nu mai are nicio importanță.”

„Dar ți-am spus că despre *tine* vorbea!” strigă ea. „Zicea că tovarășul lui Morrison întâi l-a stors de tot ce se putea stoarce și pe urmă, pe urmă – da, doar că nu l-a omorât – l-a trimis să moară nu-știu-unde!”

„Și ai crezut tu asta despre mine?” zise Heyst după o clipă de tăcere absolută.

„Nu știam că are ceva de-a face cu tine. Schomberg vorbea despre un suedez. De unde era să știu? De-abia după ce-ai început să-mi povestești cum ai ajuns aici...”

„Și acum știi și versiunea mea.” Heyst se silea să vorbească liniștit. „Va să

timidă a murmurat:

– Nu pare că vrei să afli ce zicea.

– Despre săracul Morrison? Nu poate să fi fost ceva rău, fiindcă săracul era inocența însăși. Și-apoi, știi, e mort, ce-i mai pasă acum?

– Dar îți zic că despre *tine* se vorbea! a strigat ea. Zicea că partenerul lui Morrison mai întâi i-a luat tot ce era de luat și-apoi...și-apoi, ei bine, aproape că l-a omorât. L-a trimis undeva să moară!

– Crezi asta despre mine? a zis Heyst, după un moment de liniște deplină.

– Nu știam că are de-a face cu tine. Schomberg vorbea de un suedez. Cum era să știu? Doar când ai început să-mi zici cum ai ajuns aici...

– Și acum ai versiunea mea. Heyst s-a forțat să păstreze un ton calm. Deci așa

that's how the business looked from outside!" he muttered.

"I remember him saying that everybody in these parts knew the story," the girl added breathlessly.

"Strange that it should hurt me!" mused Heyst to himself; "yet it does. I seem to be as much of a fool as those everybodies who know the story – and no doubt believe it. Can you remember any more?" he addressed the girl in a grimly polite tone. "I've often heard of the moral advantages of seeing oneself as others see one. Let us investigate further. Can't you recall something else that everybody knows?"

"Oh! Don't laugh!" she cried.

"Did I laugh? I assure you I was not aware of it. I won't ask you whether you believe the hotel-keeper's version. Surely you must know the value of human judgement."

She unclasped her hands, moved

zică, așa arăta afacerea pe afară!" murmură el.

„Îmi aduc aminte că zicea c-aici toată lumea știe povestea," adăugă fata pe nerăsuflăte.

„Ciudat lucru, să mă doară," murmură Heyst pentru sine. „Și totuși, mă doare. S-ar părea că-s la fel de nerod ca toți acei Cutare și Cutare care știu povestea – și fără doar și poate c-o și cred. Îți mai aduci aminte și de altceva?" se adresă el fetei cu o politețe sarcastică. „Am auzit adesea vorbindu-se despre avantajele de a te vedea cu ochii altora. Hai să ne continuăm cercetările. Îți mai aduci aminte de ceva ce știe toată lumea?"

„Oh, nu râde!" strigă ea.

„Am râs? Te asigur că nu mi-am dat seama. N-am să te întreb dacă crezi versiunea hotelierului. Cu siguranță că știi valoarea judecăților omenești."

Ea își descleștă mâinile, făcu un gest

a arătat afacerea din afară! a murmurat.

—Îmi amintesc că zicea că toți de prin părțile astea știu povestea, a mai adăugat fata, respirând greu.

—Ciudat să mă rănească! a reflectat Heyst pentru sine. Și totuși, mă rănește. Se pare că-s la fel de fraier ca toți ăștia care știu povestea – și o mai și cred, fără-ndoială. Îți mai amintești și altceva? s-a adresat fetei pe un ton sinistru de politicoș. Am auzit deseori despre avantajele morale de a te vedea așa cum te văd alții. Nu-ți amintești și altceva din ce știe toată lumea?

—Of, nu râde! s-a plâns ea.

—Am râs? Te asigur că nu eram conștient c-o fac. Nu te voi întreba dacă crezi varianta hotelierului. Sigur cunoști valoarea judecății omenești.

Fata și-a desprins mâinile, le-a

them slightly, and twined her fingers as before. Protest? Assent? Was there to be nothing more? He was relieved when she spoke in that warm and wonderful voice which in itself comforted and fascinated one's heart, which made her lovable.

"I heard this before you and I ever spoke to each other. It went out of my memory afterwards. Everything went out of my memory then; and I was glad of it. It was a fresh start for me, with you—and you know it. I wish I had forgotten who I was—that would have been best; and I very nearly did forget."

He was moved by the vibrating quality of the last words. She seemed to be talking low of some wonderful enchantment, in mysterious terms of special significance. He thought that if she only could talk to him in some unknown tongue, she would enslave him altogether by the sheer beauty of the sound,

vag cu ele și-și împreună la loc degetele ca mai înainte. Protest? Asentiment? N-avea ce mai spune altceva? Simți o ușurare când ea începu să vorbească, cu vocea aceea caldă, minunată, care prin ea însăși mângâia și fascina, și care o făcea adorabilă.

„Le-am auzit, astea, înainte ca noi doi să fi vorbit. După aceea, le-am uitat. Am uitat toate, după aceea, și îmi părea bine. Pentru mine înseamnă că iau viața de la început, cu tine—și știi asta. Aș fi vrut să uit și cine sunt—ar fi fost cel mai bun lucru; și aproape c-am uitat.”

El era mișcat de felul vibrant în care rostise ea cuvintele din urmă. Ea, parcă vorbea încet de cine-știe-ce vrajă minunată, în cuvinte misterioase cu înțeles profund. Lui îi trecu prin cap gândul că dacă ea ar ști să-i vorbească în vreo limbă necunoscută, l-ar robi cu totul prin simpla frumusețe a vocii, care sugera adâncimi infinite de

mișcat ușor și și-a împletit degetele ca înainte. Protest? Consimțământ? Nu mai era nimic altceva? El s-a liniștit când ea a început să vorbească pe acel ton cald și încântător care alină și fascinează inima, căreia i se face simpatcă.

— Am auzit asta înainte ca noi doi să fi vorbit vreodată. Mi-a ieșit din minte după aceea. Totul mi-a ieșit din minte după—și eram mulțumită de asta. A fost un nou început pentru mine, cu tine, iar tu știi asta. Aș vrea să fi uitat și cine-am fost—așa ar fi fost cel mai bine, și, de fapt, aproape c-am și uitat.

Era mișcat de calitatea vibrantă a ultimelor cuvinte. Părea a vorbi tainic de vreo vrajă minunată, în termeni misterioși cu o semnificație specială. Se gândea că dacă fata i-ar vorbi numai într-o limbă străină, l-ar înrobi cu desăvârșire prin frumusețea absolută a glasului, care sugera adâncimi infinite de înțelepciune și trăire.

suggesting infinite depths of wisdom and feeling.

"But," she went on, "the name stuck in my head, it seems; and when you mentioned it —"

"It broke the spell," muttered Heyst in angry disappointment, as if he had been deceived in some hope.

The girl, from her position a little above him, surveyed with still eyes the abstracted silence of the man on whom she now depended with a completeness of which she had not been vividly conscious before, because, till then, she had never felt herself swinging between the abysses of earth and heaven in the hollow of his arm. What if he should grow weary of the burden!

"And, moreover, nobody had ever believed that tale!"

Heyst came out with an abrupt burst of sound which made her open her steady eyes wider, with an effect of

înțelepciune și simțire.

„Dar,” continuă ea, „numele mi-a rămas în cap, pare-se și când l-ai pomenit...”

„Am spulberat vraja,” murmură Heyst, dezamăgit și supărat, ca și cum ar fi fost înșelat în vreo speranță.

De pe locul ei, ceva mai sus decât al lui, fata urmărea cu ochii nemișcați tăcerea absentă a bărbatului de care acum depindea cu o plenitudine de care nu fusese atât de arzător conștientă înainte, pentru că până acum nu se simțise niciodată legănată la brațul lui între abisele cerului și-ale pământului. Ce o să se întâmple dacă povara asta o să-l obosească?

„Și, de-altminteri, nimeni n-a crezut vreodată în povestea asta!”

Explozia asta vocală a lui Heyst o făcu să deschidă și mai mari ochii ei neclintiti, cu o expresie de imensă surpriză.

— Dar, a continuat ea, numele mi-a rămas în cap, s-ar părea. Și când l-ai menționat...

— S-a rupt vraja, a mormăit Heyst cu o dezamăgire mâniată, de parcă i-ar fi fost înșelate speranțele.

Fata, din poziția ei puțin mai înaltă ca a lui, a cercetat cu ochi nemișcați tăcerea distrată a bărbatului de care depindea acum cu o deplinătate de care nu fusese atât de precis conștientă fiindcă, până acum, nu mai simțise că se leagăna la brațul lui între abisurile terestre și cele cerești. Și dacă va deveni o povară prea grea?!

— Și, oricum, nimeni n-a crezut vreodată povestea asta!

Explozia sonoră a lui Heyst i-a deschis și mai tare ochii ficși, într-o expresie de imensă surpriză. O expresie

immense surprise. It was a purely mechanical effect, because she was neither surprised nor puzzled. In fact, she could understand him better than at any moment since she first set eyes on him.

He laughed scornfully.

"What am I thinking of?" he cried. "As if it could matter to me what anybody had ever said or believed, from the beginning of the world till the crack of doom!"

"I never heard you laugh till today," she observed. "This is the second time!"

He scrambled to his feet and towered above her.

"That's because, when one's heart has been broken into in the way you have broken into mine, all sorts of weaknesses are free to enter—shame, anger, stupid indignation, stupid fears—stupid laughter, too. I wonder what interpretation you are putting on it?"

"It wasn't gay, certainly," she said.

Un efect pur mecanic, pentru că în fond nu era nici surprinsă nici perplexă. De fapt îl înțelegea acum mai bine decât oricând, din clipa în care dăduse cu ochii de el.

El râse disprețuitor.

"Unde mi-s mințile?" exclamă el. „Ca și cum ar avea vreo importanță ce-a spus sau ce-a crezut cineva, de la facerea lumii și pân' la Judecata de Apoi!"

"Până astăzi nu te-am auzit râzând," remarcă ea. „E a doua oară."

El se ridică în picioare, dominând-o.

"Asta-i pentru că atunci când faci o breșă în inima cuiva, așa cum ai făcut tu într-a mea, pot pătrunde și tot felul de slăbiciuni—rușine, mânie, indignare stupidă, frică stupidă—și răs stupid. Măntreb ce interpretare îi dai tu?"

"Vesel nu era, asta-i cert," zise ea.

pur mecanică, fiindcă nu era nici surprinsă, nici nedumerită. De fapt, nu îl înțelesese niciodată mai bine ca acum.

El a râs disprețuitor.

—La ce mă gândesc? a strigat. De parcă ar conta pentru mine ce a zis sau a crezut cineva, de la începutul lumii până la sfârșitul ei.

—Nu te-am mai auzit râzând până acum, a observat ea. E a doua oară.

El s-a ridicat în picioare, înălțându-se deasupra ei.

—Asta-i pentru că atunci când te năpustești în inima cuiva așa cum ai făcut tu cu mine, tot felul de slăbiciuni intră și ele—rușine, furie, indignare stupidă, temeri stupide—răs stupid, de asemenea. Mă întreb ce-ți spune râsul meu.

—Cu siguranță n-a fost vesel, a zis

"But why are you angry with me? Are you sorry you took me away from those beasts? I told you who I was. You could see it."

"Heavens!" he muttered. He had regained his command of himself. "I assure you I could see much more than you could tell me. I could see quite a lot that you don't even suspect yet; but you can't be seen quite through."

He sank to the ground by her side and took her hand. She asked gently:

"What more do you want from me?"

He made no sound for a time.

"The impossible, I suppose," he said very low, as one makes a confidence, and pressing the hand he grasped.

It did not return the pressure. He shook his head as if to drive away the thought of this, and added in a louder, light tone:

„Dar de ce te superi pe mine? Ți pare rău că m-ai luat de la bestiile alea? Ți-am spus cine sunt. Puteai s-o vezi și singur."

„Oh, Doamne!" murmură el. Era din nou stăpân pe sine. „Te asigur că am văzut mult mai mult decât îmi puteai tu spune. Am văzut o seamă de lucruri de care nici acum tu nu ți-ai dat încă seama. Dar, mai sunt la tine lucruri pe care nu le pot pătrunde."

Se lăsă la pământ lângă ea și-i apucă mâna. Ea îl întreabă, blând:

„Ce mai vrei de la mine?"

O vreme el nu spuse nimic.

„Imposibilul, bănuiesc," răspunse el foarte încet, ca atunci când faci o mărturisire, și îi strânse mâna pe care o ținea."

Strânsoarea rămase fără răspuns. El dădu din cap, parc-ar fi vrut să gonească gândul ăsta, și adăugă ceva mai tare, pe un ton mai puțin grav:

ea. Dar de ce ești supărat pe mine? Ți pare rău că m-ai luat de lângă bestiile alea? Ți-am spus cine sunt. Ai văzut și tu.

—Dumnezeule! a bombănit el. Își redobândise controlul de sine. Te asigur că am văzut mai mult decât puteai tu să-mi spui. Am văzut chiar multe pe care nici nu le bănuiești încă; dar nu te înțeleg nici pe de-a întregul.

S-a întins pe pământ lângă ea și a luat-o de mână. Ea a întrebat cu blândețe:

—Ce mai vrei de la mine?

El n-a zis nimic o vreme.

—Imposibilul, îmi închipui, a zis foarte încet, cum se fac confidențele, strângând mâna pe care o ținea.

Aceasta n-a întors strânsoarea. El și-a scuturat capul, să alunge parcă gândul acesta și, mai tare dar pe un ton mai liniștit, a zis:

"Nothing less. And it isn't because I think little of what I've got already. Oh, no! It is because I think so much of this possession of mine that I can't have it complete enough. I know it's unreasonable. You can't hold back anything – now."

"Indeed I couldn't," she whispered, letting her hand lie passive in his tight grasp. "I only wish I could give you something more, or better, or whatever it is you want."

He was touched by the sincere accent of these simple words.

"I tell you what you can do – you can tell me whether you would have gone with me like this if you had known of whom that abominable idiot of a hotel-keeper was speaking. A murderer – no less!"

"But I didn't know you at all then," she cried. "And I had the sense to understand what he was saying. It wasn't

„Nimic mai puțin. Și asta nu pentru că nu pun preț destul pe ceea ce am căpătat până acum. Nu, nu! E pentru că pun atât de mult preț pe ceea ce am acum, încât mi se pare că n-am destul. Știu că nu e rezonabil. Nu mai poți să ții nimic pentru tine... de-acum înainte..."

„Firește că nu," șopti ea, lăsându-și pasiv mâna în strânsoarea lui. „Tot ce vreau e să-ți dau ceva mai bun, mai mult, să-ți dau tot ce-ai putea dori."

Accentul sincer al cuvintelor acestora simple îl mișcă.

„Să-ți spun ce-ai putea să faci... Ai putea să-mi spui dac-ai fi plecat cu mine, așa cum ai plecat, dac-ai fi știut despre cine vorbea idiotul ăla dezgustător de hotelier. Cu un ucigaș – nu altceva!"

„Dar nu te cunoșteam deloc atunci", exclamă ea. „Și aveam destul bun-simț ca să pricep ce spunea. Nu era vorba de ucis.

– Nimic mai puțin. Și nu fiindcă ar fi puțin ceea ce am deja. O, nu! Ci tocmai pentru că țin așa mult la ce am acum, nu mă mulțumesc cu atât. Știu că e de neînțeles. Acum nu mai poți să ții nimic doar pentru tine.

– Sigur că nu, a șoptit ea, lăsându-și mâna inertă în strânsoarea lui. N-aș vrea decât să-ți pot oferi ceva mai mult, mai bun, sau ce-ți dorești tu.

Sinceritatea acestor cuvinte simple l-a mișcat.

– Îți voi spune ce poți face – poți să-mi spui dacă ai mai fi plecat cu mine așa dacă ai fi știut despre cine vorbea idiotul ăla înfiorător de hotelier. Despre un criminal!

– Dar atunci nu te știam deloc, a strigat ea. Și aveam bunul-simț să înțeleg ce zicea. Nu era vorba efectiv de crimă,

murder, really. I never thought it was."

"What made him invent such an atrocity?" Heyst exclaimed. "He seems a stupid animal. He *is* stupid. How did he manage to hatch that pretty tale? Have I a particularly vile countenance? Is black selfishness written all over my face? Or is that sort of thing so universally human that it might be said of anybody?"

"It wasn't murder," she insisted earnestly.

"I know. I understand. It was worse. As to killing a man, which would be a comparatively decent thing to do, well—I have never done that."

"Why should you do it?" she asked in a frightened voice.

"My dear girl, you don't know the sort of life I have been leading in unexplored countries, in the wilds; it's difficult to give you an idea. There are men who haven't been in such tight places as I have found myself in who have had to—to

Niciun moment n-am crezut asta."

„Ce l-o fi făcut să scornească o asemenea atrocitate?" spuse Heyst. „Pare să fie un dobitoc stupid. Cum a făcut de-a scornit povestea asta nostimă? Am eu mutră de asasin? Stă scris pe fața mea un egoism sălbatic? Sau e felul ăsta de a fi atât de general omenesc, încât poate fi pus pe seama orișicui?"

„Nu era vorba de asasinat," insistă ea.

„Știu. Înțeleg. Era mai rău. A ucide un om, ceea ce prin comparație ar fi încă un lucru decent, ce să zic—n-am făcut încă niciodată."

„De ce-ai face-o?" întrebă ea cu spaimă în glas.

„Copila mea scumpă, nu știi felul de viață pe care l-am dus în țările neexplorate, în sălbăticiile astea; e greu să-ți dau o idee. Sunt oameni care n-au trecut prin situații atât de grele ca mine și care au trebuit să... să facă vărsare de sânge, cum se zice. Chiar

niciodată nu m-am gândit că e.

—Ce l-a împins să inventeze așa o atrocitate? a exclamat Heyst. Pare a fi un animal prost. Chiar e prost. Cum a scornit minciuna asta grozavă? Am eu o figură mai infamă? Mi se citește pe față o zgârcenie nemaipomenită? Sau e ceva atât de universal că s-ar putea spune despre oricine?

—N-a fost vorba de crimă, a insistat ea cu sinceritate.

—Știu, înțeleg. A fost mai rău. Cât despre omorâtul unui om, care ar fi un lucru mai decent decât asta—ei bine, n-am făcut-o niciodată.

—De ce s-o fi făcut? a întreat ea pe un ton înspăimântat.

—Draga mea, nu știi ce fel de viață am dus în țări neexplorate, în sălbăticie—e dificil să-ți faci o idee. Oameni care n-au fost în situații-limită ca mine au fost nevoiți s-o facă—să verse sânge, cum e vorba. Chiar și sălbăticia tentează cu câștiguri pe unii;

shed blood, as the saying is. Even the wilds hold prizes which tempt some people; but I had no schemes, no plans – and not even great firmness of mind to make me unduly obstinate. I was simply moving on, while the others, perhaps, were going somewhere. An indifference as to roads and purposes makes one meeker, as it were. And I may say truly, too, that I never did care, I won't say for life – I had scorned what people call by that name from the first – but for being alive. I don't know if that is what men call courage, but I doubt it very much."

"You! You have no courage?" she protested.

"I really don't know. Not the sort that always itches for a weapon, for I have never been anxious to use one in the quarrels that a man gets into in the most innocent way, sometimes. The differences for which men murder each other are, like everything else they do, the most

și în sălbăciunile astea se găsește pradă care ispitește pe câte unii. Dar eu n-am avut socoteli, n-am avut planuri... nici măcar multă hotărâre n-am avut, care să mă facă să fiu prea îndărătnic. Mă duceam pur și simplu dintr-un loc într-altul, pe când alții poate că se duceau undeva. Indiferența pentru drumuri, pentru scopuri face pe om mai cuminte, ca să zicem așa. Și pot să spun sincer că niciodată nu m-am sinchisit, n-am să zic de viață – am disprețuit totdeauna ceea ce lumea numește viață – dar de-a fi în viață. Nu știu dacă asta-i ce numesc oamenii curaj, dar mă-ndoiesc foarte tare."

„Tu? Tu n-ai curaj?” protestă ea.

„Realmente nu știu. Nu-i vorba de curaj de-ăla cu arma-n mână, pentru că niciodată nu m-a tentat să mă folosesc de-așa ceva în certurile în care un bărbat se pomenește câteodată din senin amestecat. Neînțelegerile pentru care oamenii se omoară unii pe alții sunt ca tot ce fac ei, cele

dar eu nu pusesem la cale nimic, nu aveam vreun plan – și nici foarte decis nu eram încât să mă facă prea încăpățânat. Pur și simplu continuam să merg, în vreme ce alții, poate, mergeau undeva anume. Indiferența față de drumuri și scopuri face omul mai blând, ca să zic așa. Și pot să spun cu sinceritate că niciodată nu mi-a păsat, să nu zicem de viață, pentru că respinsesem de la început ceea ce oamenii numesc viață, dar de a fi în viață. Nu știu dacă asta numesc unii curaj, dar mă îndoiesc foarte tare.

–Tu? Tu să nu fii curajos? a protestat ea.

–Chiar nu știu. Nu din acela care tânjește să pună mâna pe armă, fiindcă niciodată n-am fost nerăbdător să folosesc una în certurile în care mai intră din când în când omul fără voia lui. Divergențele pentru care se ucid oamenii sunt, ca toate celelalte pe care le fac, cele mai demne de

contemptible, the most pitiful things to look back upon. No, I've never killed a man or loved a woman—not even in my thoughts, not even in my dreams.”

He raised her hand to his lips, and let them rest on it for a space, during which she moved a little closer to him. After the lingering kiss he did not relinquish his hold.

“To slay, to love—the greatest enterprises of life upon a man! And I have no experience of either. You must forgive me anything that may have appeared to you awkward in my behaviour, inexpressive in my speeches, untimely in my silences.”

He moved uneasily, a little disappointed by her attitude, but indulgent to it, and feeling, in this moment of perfect quietness, that in holding her surrendered hand he had found a closer

mai demne de dispreț, cele mai lamentabile lucruri de care să merite să-ți mai amintești. Nu, n-am omorât niciodată vreun om și n-am iubit niciodată o femeie—nici măcar în gând, nici măcar în vis.”

Îi ridică mâna la buze și o ținu așa o vreme, și ea se apropie de el puțin. După sărutul prelungit nu-i mai dădu drumul mâinii.

„Să omori, să iubești—cele mai mari lucruri din viața unui om! Și eu n-am nicio experiență, în nici unul dintre ele. Trebuie să-mi ierți orice poate să ți se fi părut stângaci în comportarea mea, inexpressiv în vorbe, nepotrivit în tăcerile mele.”

Se agita jenat, puțin dezamăgit de atitudinea ei, dar indulgent, având sentimentul, în această clipă de liniște desăvârșită, că ținându-i mâna lăsată-n voie într-a lui realizase cea mai strânsă

dispreț, cele mai demne de milă lucruri la care să te întorci cu gândul. Nu, niciodată n-am ucis un om și n-am iubit o femeie—nici măcar în gând, nici măcar în vis.

Și-a ridicat mâna la buzele ei și le-a lăsat să se așeze pe ea o vreme, timp în care ea s-a mai apropiat de el. După sărutul lung, nu i-a eliberat mâna.

—Să ucizi, să iubești—cele mai de seamă fapte din viața unui om! Și eu nu le-am trăit. Trebuie să-mi ierți orice ți s-o fi părut ciudat în purtarea mea—în vorbe inexpressiv, în tăcere inoportun.

S-a mișcat incomodat, puțin dezamăgit de atitudinea ei și simțind, în acest moment de liniște perfectă, că ținându-i mâna pe care fata i-o cedase, descoperise o comuniune mai deplină

communion than they had ever achieved before. But even then there still lingered in him a sense of incompleteness not altogether overcome—which, it seemed, nothing ever would overcome—the fatal imperfection of all the gifts of life, which makes of them a delusion and a snare.

All of a sudden he squeezed her hand angrily. His delicately playful equanimity, the product of kindness and scorn, had perished with the loss of his bitter liberty.

“Not murder, you say! I should think not. But when you led me to talk just now, when the name turned up, when you understood that it was of me that these things had been said, you showed a strange emotion. I could see it.”

“I was a bit startled,” she said.

“At the baseness of my conduct?” he asked.

“I wouldn’t judge you; not for anything.”

comuniune a lor de până acum. Dar tot îi mai rămase o oarecare senzație de nedesăvârșire, încă incomplet înfrântă—care, părea, nimic n-avea s-o înfrângă vreodată—fatala imperfecțiune a tuturor darurilor vieții care face din ele miraje, capcane.

Deodată, îi strânse mâna cu mânie. Calmul lui delicat și jucăuș, produs al bunătății și disprețului, pierise odată cu pierderea amarei sale libertăți.

„Nu asasinat, zici! Cred și eu că nu. Dar când m-ai făcut să vorbesc, adineauri, când am pomenit numele, când ai priceput că despre mine fuseseră spuse toate ororile alea, ți s-a citit pe față o emoție stranie. Am văzut-o.”

„Am fost puțin surprinsă,” zise ea.

„De josnicia purtării mele?” întrebă el.

„N-aș putea judeca niciodată faptele tale, pentru nimic în lume.”

decât avuseseră vreodată. Dar și atunci avea un sentiment de nedesăvârșire pe care nu-l depășise cu totul și pe care, s-ar părea, nimic n-avea să-l ajute s-o facă—imperfecțiunea fatală a tuturor darurilor vieții, care le transformă într-o deziluzie și o capcană.

Dintr-odată i-a strâns mâna cu furie. Serenitatea lui delicată, jucăușă, produsul bunătății și al disprețului, pierise cu pierderea amarei sale libertăți.

—Nu crimă, zici tu! Așa cred și eu. Dar când m-ai făcut să vorbesc acum, când am spus numele, când ai înțeles că despre mine fuseseră spuse lucrurile astea, ai trăit o emoție stranie. S-a văzut pe chipul tău.

—Am fost puțin surprinsă, a zis ea.

—De comportamentul meu josnic? a întrebat el.

—Nu te-aș judeca—pentru nimic.

“Really?”

“It would be as if I dared to judge everything that there is.” With her other hand she made a gesture that seemed to embrace in one movement the earth and the heaven. “I wouldn’t do such a thing.”

Then came a silence, broken at last by Heyst:

“I! I! do a deadly wrong to my poor Morrison!” he cried. “I, who could not bear to hurt his feelings. I, who respected his very madness! Yes, this madness, the wreck of which you can see lying about the jetty of Diamond Bay. What else could I do? He insisted on regarding me as his saviour; he was always restraining the eternal obligation on the tip of his tongue, till I was burning with shame at his gratitude. What could I do? He was going to repay me with this infernal coal, and I had to join him as one joins a child’s game in a nursery. One would no more have thought of humiliating him than one

„Într-adevăr?”

„Ar fi ca și cum aş îndrăzni să judec tot ce există.” Cu cealaltă mână ea făcu un gest ce păru să îmbrățișeze dintr-o singură mișcare, și cerul și pământul. „N-aș putea face una ca asta.”

După care urmă o tăcere, întreruptă în cele din urmă de Heyst.

„Eu! Eu! Să-i fac eu un rău de moarte lui Morrison!” strigă el. „Eu, care n-am putut suporta să-i jignesc măcar sentimentele! Eu, care i-am respectat până și nebunia! Da, nebunia asta, ale cărei ruine le poți vedea și tu zăcând pe lângă debarcader la Diamantul Negru. Ce altceva puteam să fac? El se-ndărătnicea să mă considere salvatorul lui, avea totdeauna pe vârful limbii recunoștință veșnică, c-ajunsesem să-mi ardă obraji de rușine la recunoștința lui. Ce puteam să fac? Voia să mă răsplătească cu blestematul lui de cărbune, și a trebuit să mă pretez, cum te pretezi la un joc de copii în odaia

— Chiar așa?

— Ar fi ca și cum aş îndrăzni să judec tot ce există pe lume. Cu cealaltă mână a făcut un gest care părea să cuprindă cu o mișcare pământul și cerul. N-aș face una ca asta.

S-a lăsat apoi o tăcere, curmată în cele din urmă de Heyst:

— Eu, eu! Să-l nedreptățesc fatal pe Morrison! a strigat. Eu, care nu suportam să-i jignesc sentimentele. Eu, care-i respectam și nebunia! Da, nebunia asta a cărei epavă o poți vedea lângă cheiul Diamantului Negru. Ce altceva era să fac? Insista că-i sunt salvator—cunoșteai perfect la el eterna grațitudine, încât mă umpleam de rușine în fața unei asemenea recunoștințe. Ce puteam să fac? Voia să mă răsplătească cu cărbunele ăsta infernal, și a trebuit să mă alătur lui cum te alături unui joc în odaia copiilor. Să-l umilești pe el era ca și cum ai umili un copil. Ce sens are să vorbim de toate astea? Firește că oamenii

would think of humiliating a child. What's the use of talking of all this! Of course, the people here could not understand the truth of our relation to each other. But what business of theirs was it? Kill old Morrison! Well, it is less criminal, less base – I am not saying it is less difficult – to kill a man than to cheat him in that way. You understand that?"

She nodded slightly, but more than once and with evident conviction. His eyes rested on her, inquisitive, ready for tenderness.

"But it was neither one nor the other," he went on. "Then, why your emotion? All you confess is that you wouldn't judge me."

She turned upon him her veiled, unseeing grey eyes in which nothing of her wonder could be read.

"I said I couldn't," she whispered.

lor. Nu putea fi vorba să-l umilești pe el, cum nu poate fi vorba să umilești un copil. La ce bun să mai vorbim de toate astea! Natural că oamenii de-aici nu puteau înțelege adevărul din raporturile dintre noi doi. Dar ce-i privea asta pe ei? Să-l omor pe bătrânul Morrison! Ce să spun, e mai puțin criminal, mai puțin mârșav – nu spun că-i mai puțin greu – să omori un om decât să-l înșeli în felul ăsta. Înțelegi ce vreau să spun?"

Ea dădu ușor din cap, de mai multe ori, cu convingere. Ochii lui inchizitori, gata de tandrețe, n-o părăseau.

„Dar n-a fost nici una, nici alta,” continuă el. „Atunci, de ce te-ai emoționat? Tot ce accepți să mărturisești e că nu mă judeci.”

Ea își întoarse spre el ochii voalați, cenușii, care nu vedeau nimic și-n care nimic din uimirea ei nu se putea citi.

„Am spus că n-aș putea,” șopti ea.

de aici nu puteau înțelege adevărul relației noastre. Dar ce treabă aveau ei? Să-l omor pe bătrânul Morrison! Ei bine, e mai puțin criminal, mai puțin josnic – nu zic c-ar fi mai ușor – să omori un om decât să-l păcălești astfel. Înțelegi asta?

Ea a dat ușor din cap, evident convinsă. El își ținea ochii pe ea, cercetători, gata de amabilitate.

– Dar n-a fost nici una, nici alta, a continuat el. Așa că, de ce această emoție? Tot ce-ai mărturisit a fost că nu m-ai judeca.

Și-a întors înspre el ochii cenușii, umbriți, pe care nu se putea citi uimirea pe care o avea.

– Am zis că n-aș putea, a șoptit ea.

"But you thought that there was no smoke without fire!" The playfulness of tone hardly concealed his irritation. "What power there must be in words, only imperfectly heard—for you did not listen with particular care, did you? What were they? What evil effort of invention drove them into that idiot's mouth out of his lying throat? If you were to try to remember, they would perhaps convince me, too."

"I didn't listen," she protested. "What was it to me what they said of anybody? He was saying that there never were such loving friends to look at as you two; then, when you got all you wanted out of him and got thoroughly tired of him, too, you kicked him out to go home and die."

Indignation, with an undercurrent of some other feeling, rang in these quoted words, uttered in her pure and enchanting voice. She ceased abruptly and lowered her

„Dar te-ai gândit că de unde nu e foc nu iese fum!" Nota jucăușă din ton nu reușea să-i acopere iritarea. „Ce putere trebuie să zacă-n cuvinte, nici măcar auzite ca lumea—pentru că tu n-ai ascultat cu atenție, nu-i așa? Ce fel de cuvinte erau? Ce efort ticălos de scornire le-a scos din gâtulejul ăla mincinos și le-a vârât în gura idiotului? Dacă-ai încerca să-ți amintești, poate că m-ai convinge și pe mine."

„N-am ascultat," protestă ea. „Ce-mi păsa mie de ce spuneau ei despre alții? Zicea că nu s-au văzut niciodată doi inși care s-arate așa de buni prieteni ca voi doi; pe urmă, după ce-ai stors de la el tot ce-ai vrut și te-ai săturat de el, i-ai dat un picior și l-ai trimis să moară-acasă."

Răsuna, în aceste cuvinte citate de glasul ei pur, încântător, și indignare și un alt sentiment, subteran, confuz. Ea se opri brusc și-și coborî genele lungi și negre,

—Dar ai crezut că nu iese fum fără foc! Jovialitatea tonului cu greu îi ascundea iritarea. Ce putere trebuie să aibă cuvintele auzite pe jumătate—fiindcă n-ai ascultat cu mare băgare de seamă, nu? Care-au fost cuvintele astea? Ce efort mârșav al imaginației le-a aruncat din gâtul aceluia idiot? Dacă-ai încerca să-ți amintești, poate m-ar convinge și pe mine.

—N-am ascultat, a protestat ea. Ce-mi păsa mie ce zice ei despre cineva? Zicea că n-au existat niciodată prieteni mai apropiați ca voi doi. Apoi, când ai obținut tot ce voiai de la el și te-ai plictisit de om, l-ai alungat să plece acasă să moară.

Indignarea, dar și un alt sentiment, subteran, se simțea în aceste cuvinte citate, rostite cu vocea ei pură și încântătoare. S-a oprit brusc și și-a coborât genele lungi și

long, dark lashes, as if mortally weary, sick at heart.

“Of course, why shouldn’t you get tired of that or any other—company? You aren’t like any one else, and—and the thought of it made me unhappy suddenly; but indeed, I did not believe anything bad of you. I—”

A brusque movement of his arm, flinging her hand away, stopped her short. Heyst had again lost control of himself. He would have shouted, if shouting had been in his character.

“No, this earth must be the appointed hatching planet of calumny enough to furnish the whole universe! I feel a disgust at my own person, as if I had tumbled into some filthy hole. Pah! And you—all you can say is that you won’t judge me; that you—”

She raised her head at this attack, though indeed he had not turned to her.

“I don’t believe anything bad of

parc-ar fi fost obosită de moarte, copleșită de greață.

„Natural, de ce să nu te sature de tovărășia unuia sau a altuia? Nu semeni cu nimeni și... gândul ăsta m-a făcut nefericită, deodată, dar desigur, nu cred nimic rău despre tine. Eu...”

O mișcare bruscă a brațului, aruncând mâna ei încolo, îi retează vorba. Din nou Heyst își pierduse controlul de sine. Ar fi strigat, dacă strigătul i-ar fi stat în fire.

„Nu, pământul ăsta pesemne c-a fost făcut să fie cuibar de calomnie clocită pentru universu-ntreg! Mi-e silă de mine însumi, de parc-aș fi căzut într-o cloacă. Puah! Și tu—tot ce-mi poți spune e că n-ai să mă judeci, că tu...”

Față de acest atac, ea înălță capul, cu toate că nu se uitase la ea.

„Eu nu cred nimic rău despre tine,”

negre, ca obosită de moarte și abătută.

—Firește, de ce nu te-ai plictisi de unul ori altul—de orice companie? Nu ești ca restul și... și acest gând m-a mâhnit deodată. Dar, sigur, n-am crezut nimic rău despre tine. Eu...

O mișcare bruscă a brațului lui, aruncându-i mâna fetei deoparte, a oprit-o. Heyst își pierduse din nou controlul de sine. Ar fi urlat, dacă urlatul i-ar fi stat în fire.

—Nu, pământul nostru probabil că e lăsat sălaş pentru calomnia unui univers întreg! Mi-e silă de mine, de parcă m-aș fi rostogolit într-o groapă jengoasă. Pfui! Iar tu, tot ce poți tu să spui este că nu mă vei judeca. Că, nu...

La acest atac, ea și-a ridicat capul, deși el nu se întorsese spre ea.

—Nu cred nimic rău despre tine, a

you," she repeated. "I couldn't."

He made a gesture as if to say:

"That's sufficient."

In his soul and in his body he experienced a nervous reaction from tenderness. All at once, without a transition, he detested her. But only for a moment. He remembered that she was pretty, and, more, that she had a special grace in the intimacy of life. She had the secret of individuality which excites – and escapes.

He jumped up and began to walk to and fro. Presently his hidden fury fell into dust within him, like a crazy structure, leaving behind emptiness, desolation, regret. His resentment was not against the girl, but against life itself – that commonest of snares, in which he felt himself caught, seeing clearly the plot of plots and unconsolated by the lucidity of his mind.

repetă ea. „N-aș putea...”

El făcu un gest parc-ar fi vrut să spună:

„Ajunge!”

El trăia, în suflet și-n trup, o reacție nervoasă a tandreței. Brusc, fără nicio tranziție, simți că o detestă. Dar numai o clipă. Își aminti cât de drăguță era și, mai mult, că avea o grație a ei în intimitatea vieții. Avea secretul personalității, care te ațâță... și-ți scapă.

Sări în picioare și începu să umble de colo până colo. Imediat, furia-i mocnită i se spulberă înlăuntrul lui ca o alcătuire a nebuniei, lăsând în urmă vid, pustiu, regrete. Resentimentul lui nu era împotriva fetei, ci împotriva vieții înseși – cea mai ordinară dintre cursele întinse, în care se simțea prins, văzând limpede acest complot al comploturilor, negăsind consolare în luciditatea minții sale.

repetat. N-aș putea crede.

El a făcut un gest ca și cum ar spune:

„Ajunge!”

În suflet și-n corp trăia o reacție agitată a blândeții. Dintr-odată, fără un interludiu, o detesta. Dar asta numai pentru un moment. Și-a amintit că era drăguță și, mai mult, avea un farmec special în intimitatea vieții. Avea secretul personalității care stârnește. Și apoi scapă.

El a sărit în picioare și a început să meargă de colo colo. Îndată, furia-i ascunsă s-a prefăcut în praf, ca o structură fisurată, lăsând în urmă goliciune, dezolare, regret. Resentimentul lui nu era față de ea, ci față de viață însăși – cea mai josnică dintre curse, în care se simțea prins, văzând clar complotul cel mare și nefiind consolat de o minte lucidă.

He swerved and, stepping up to her, sank to the ground by her side. Before she could make a movement, or even turn her head his way, he took her in his arms and kissed her lips. He tasted on them the bitterness of a tear fallen there. He had never seen her cry. It was like another appeal to his tenderness – a new seduction. The girl glanced round, moved suddenly away, and averted her face. With her hand she signed imperiously to him to leave her alone – a command which Heyst did not obey.

Se răsuçi pe călcâie, și, îndreptându-se spre ea, se așeză pe pământ, alături. Înainte ca ea să poată face vreo mișcare sau măcar să-și întoarcă spre el capul, o luă în brațe și o sărută pe buze. Simți pe ele amărăciunea unei lacrimi picate acolo. N-o văzuse plângând niciodată. Era ca un nou apel la tandrețea lui – un nou farmec. Fata aruncă o privire în jur, se depărtă brusc, își întoarse fața. Cu mâna îi făcu un semn imperios, s-o lase în pace – poruncă la care Heyst nu se supuse.

S-a abătut de la traseu și, apropiindu-se, s-a trântit pe pământ lângă ea. Înainte ca ea să poată face o mișcare sau chiar să-și întoarcă înspre el capul, a luat-o în brațe și a sărutat-o pe buze. A simțit gustul amar al unei lacrimi căzute acolo. N-o văzuse plângând, niciodată. Era ca un nou apel la blândețea lui – o nouă seducție. Fata s-a uitat în jur, a plecat din senin și și-a ferit privirea. Cu mâna i-a făcut un semn imperios să o lase în pace – o poruncă pe care Heyst nu a respectat-o.

CHAPTER FIVE

When she opened her eyes at last and sat up, Heyst scrambled quickly to his feet and went to pick up her cork helmet, which had rolled a little way off. Meanwhile she busied herself in doing up her hair, plaited on the top of her head in two heavy, dark tresses, which had come loose. He tendered her the helmet in silence, and waited as if unwilling to hear the sound of his own voice.

"We had better go down now," he suggested in a low tone.

He extended his hand to help her up. He had the intention to smile, but abandoned it at the nearer sight of her still face, in which was depicted the infinite lassitude of her soul. On their way to regain the forest path they had to pass through the spot from which the view of the sea could be obtained. The flaming

Capitolul V

Când în cele din urmă ea deschise ochii și se ridică, Heyst sări în picioare și se duse să-i ia de pe jos casca colonială care se rostogolise ceva mai încolo. În răstimp, ea se afla în treabă aranjându-și părul, strâns deasupra capului în două cozi groase negre, care se desfăcuseră. El îi întinse casca în tăcere și așteptă, parcă n-ar mai fi vrut să-și audă nici propriul său glas.

„Am face mai bine să coborâm,” sugera el șoptit.

Întinse mâna s-o ajute să se ridice în picioare. Avea de gând să zâmbească, dar renunță când văzu mai de aproape fața ei imobilă, pe care se oglindea infinita oboseală a sufletului ei. În drumul lor spre poteca din pădure, trebuia să treacă prin locul de unde se putea vedea marea. Vidul abisului, strălucirea lichidă unduind,

Capitolul V

Când în cele din urmă ea și-a deschis ochii și s-a ridicat, Heyst a sărit în picioare și s-a grăbit să-i ridice casca colonială, care se rostogolise într-o parte. Între timp, ea se ocupa să-și aranjeze părul, strâns deasupra capului în două cozi groase și negre, care se desfăcuseră. El i-a oferit casca în tăcere și a așteptat parcă nevrând să mai audă nici sunetul propriei voci.

—Mai bine coborâm acum, a sugerat el încet.

I-a întins mâna s-o ajute să se ridice. Avusese intenția să zâmbească, dar a abandonat-o văzându-i mai de aproape fața neclintită, care-i înfățișa infinita oboseală a sufletului. În timp ce căutau să ajungă din nou pe cărare, au fost nevoiți să treacă pe lângă locul de unde se putea vedea marea. Abisul înflăcărat, lucirea

abyss of emptiness, the liquid, undulating glare, the tragic brutality of the light, made her long for the friendly night, with its stars stilled by an austere spell; for the velvety dark sky and the mysterious great shadow of the sea, conveying peace to the day-weary heart. She put her hand to her eyes. Behind her back Heyst spoke gently.

“Let us get on, Lena.”

She walked ahead in silence. Heyst remarked that they had never been out before during the hottest hours. It would do her no good, he feared. This solicitude pleased and soothed her. She felt more and more like herself—a poor London girl playing in an orchestra, and snatched out from the humiliations, the squalid dangers of a miserable existence, by a man like whom there was not, there could not be, another in this world. She felt this with elation, with uneasiness, with an intimate pride—and with a peculiar sinking of the heart.

brutalitatea tragică a luminii o făceau să-i fie dor de noaptea prietenoasă, cu stelele ei încremenite de o vrajă austeră, de cerul sumbru și catifelat, de umbra cea mare și misterioasă a mării aducând pace în inima ei obosită de zi. Își duse mâna la ochi. Din spatele ei, Heyst îi vorbi blând.

„Hai să mergem, Lena.”

Ea porni înainte, tăcută. Heyst făcu observația că ei nu ieșiseră niciodată până acum la aceste ore toride. Se temuse să nu-i facă ei rău. Această solitudine îi făcu plăcere, o mângâie. Se simțea redevenind încetul cu încetul din nou ea însăși—o biată fată din Londra cântând într-o orchestră, smulsă din umilințele, din primejdiile sordide ale unei existențe de mizerie, de un bărbat care nu avea, nu putea să aibă pereche pe lume. Simțea toate astea cu exaltare, cu jenă, cu o mândrie lăuntrică—și cu o stranie strângere de inimă.

lichidă, unduitoare, brutalitatea tragică a luminii, o făceau să tânjească după noaptea prietenoasă, cu stelele-i marcate de o vrajă austeră, după cerul negru de catifea și după umbra misterioasă și măreață a mării, oferind pace unei inimi ostenite de zi. Și-a pus mâna la ochi. În spatele ei, Heyst a vorbit cu blândețe:

—Să mergem înainte, Lena.

A mers înainte în liniște. Heyst a remarcat că nu mai ieșiseră niciodată la orele cele mai fierbinți. Se temea că nu o să-i facă bine ei. Bunăvoința aceasta o mulțumea și o alina. Se simțea din ce în ce mai mult ea însăși—o londoneză necăjită, fată într-o orchestră, înșfăcată din umilințele, din pericolele mizere ale unei existențe jalnice de un om cum nu este și nu va mai fi altul pe lumea asta. Simțea asta cu exaltare, cu neliniște, cu o mândrie interioară—și cu o stranie întristare.

"I am not easily knocked out by any such thing as heat," she said decisively.

"Yes, but I don't forget that you're not a tropical bird."

"You weren't born in these parts, either," she returned.

"No, and perhaps I haven't even your physique. I am a transplanted being. Transplanted! I ought to call myself uprooted – an unnatural state of existence; but a man is supposed to stand anything."

She looked back at him and received a smile. He told her to keep in the shelter of the forest path, which was very still and close, full of heat if free from glare. Now and then they had glimpses of the company's old clearing blazing with light, in which the black stumps of trees stood charred, without shadows, miserable and sinister. They crossed the open in a direct line for the bungalow. On the verandah they fancied they had a glimpse of a

„Nu mă las eu doborâtă chiar așa de ușor de căldură,” spuse pe un ton hotărât.

„Frumos. Dar eu nu uit că nu ești o făptură tropicală.”

„Nici tu nu te-ai născut prin locurile astea,” răspunse ea.

„Nu, și poate că nici rezistența ta fizică nu o am. Eu sunt o ființă transplantată. Transplantată! Ar trebui să-mi spun dezrădăcinat – un fel nenatural de viață, dar unui bărbat i se pretinde să reziste la orice.”

Ea întoarse capul să se uite la el și fu întâmpinată cu un zâmbet. Heyst o sfătui să umble la adăpost, pe poteca din pădure, care era adormită, acoperită, încinsă de căldură, dar nu orbită de lumină. Din când în când zăreau poiana fostei Companii dogorind sub lumină, în care cioturile copacilor stăteau drepte, carbonizate, mizerabile, sinistre, fără să facă nicio umbră. Traversară poiana în linie dreaptă până la bungalow. Li se păru că-l zăriră pe

– Nu mă răpune prea ușor un lucru ca temperatura, a zis ea hotărâtă.

– Da, dar nu uit că nu ești o pasăre tropicală.

– Nici tu nu te-ai născut prin părțile astea, a ripostat ea.

– Nu, și poate că nici fizicul tău nu-l am. Sunt o ființă strămutată. Strămutată! Ar trebui să-mi zic dezrădăcinat – o stare de existență nenaturală, dar se presupune că un bărbat ar trebui să reziste la orice.

Ea s-a uitat în urmă, la el, și a primit un zâmbet. I-a spus să rămână la adăpostul cărării, care era foarte pașnică și îngrădită, plină de căldură, dar ferită de lumina supărătoare. Ici și colo puteau să vadă defrișarea făcută de companie, strălucind de lumină, în care buturugile copacilor stăteau pârlite, fără umbră, mohorâte și sinistre. Au trecut prin luminiș în linie dreaptă înspre bungalou. Li s-a părut că pe verandă îl văd pe Wang dispărând, deși

vanishing Wang, though the girl was not at all sure that she had seen anything move. Heyst had no doubts.

“Wang has been looking out for us. We are late.”

“Was he? I thought I saw something white for a moment, and then I did not see it any more.”

“That’s it—he vanishes. It’s a very remarkable gift in that Chinaman.”

“Are they all like that?” she asked with naive curiosity and uneasiness.

“Not in such perfection,” said Heyst, amused.

He noticed with approval that she was not heated by the walk. The drops of perspiration on her forehead were like dew on the cool, white petal of a flower. He looked at her figure of grace and strength, solid and supple, with an ever-growing appreciation.

“Go in and rest yourself for a

verandă pe Wang evaporându-se, cu toate că Lena nu era deloc sigură că văzuse realmente ceva. Heyst însă n-avea nicio îndoială.

„Wang se uita după noi. Am întârziat.”

„Crezi că se uita? Mi s-a părut și mie o clipă că văd ceva alb, pe urmă n-am mai văzut nimic.”

„Asta-i—dispare. E un dar foarte remarcabil al chinezului ăstuia.”

„Toți sunt așa?” întrebă ea cu o curiozitate naivă și jenată.

„Nu chiar atât de izbutiți,” zise Heyst, amuzat.

Constată că ea nu suferise de pe urma căldurii, și asta îl liniști. Picăturile de transpirație de pe fruntea ei arătau ca boabele de rouă pe o petală albă de floare. Căta la chipul ei plin de grație și vigoare, voinic și suplu, cu o admirație mereu mai mare.

„Du-te înăuntru și odihnește-te un

fata nu era deloc sigură că văzuse ceva mișcând. Heyst n-avea nicio îndoială.

—Wang ne caută; am întârziat.

—Așa crezi? Mi s-a părut că văd ceva alb pentru o secundă, iar apoi n-am mai văzut.

—Așa-i, dispare. E un dar remarcabil al chinezului ăstuia.

—Toți sunt așa? a întrebat ea cu o curiozitate naivă și stânjenită.

—Nu toți au dibăcia lui, a zis Heyst amuzat.

A observat aprobator că n-o afectase căldura din timpul plimbării. Picăturile de sudoare de pe fruntea ei erau ca roua pe petala unei flori albe, reci. S-a uitat la chipul ei grațios și puternic, rezistent și suplu, cu o apreciere mereu crescândă.

—Intră și odihnește-te un sfert de

quarter of an hour; and then Mr. Wang will give us something to eat," he said.

They had found the table laid. When they came together again and sat down to it, Wang materialized without a sound, unheard, uncalled, and did his office. Which being accomplished, at a given moment he was not.

A great silence brooded over Samburan—the silence of the great heat that seems pregnant with fatal issues, like the silence of ardent thought. Heyst remained alone in the big room. The girl seeing him take up a book, had retreated to her chamber. Heyst sat down under his father's portrait; and the abominable calumny crept back into his recollection. The taste of it came on his lips, nauseating and corrosive like some kinds of poison. He was tempted to spit on the floor, naively, in sheer unsophisticated disgust of the physical sensation. He shook his head,

sfert de oră; după asta domnul Wang o să ne dea ceva de mâncare," zise el.

Găsiră masa pusă. Când se întoarseră amândoi și se așezară la masă, Wang se materializă din nou, fără niciun zgomot, fără să-l fi auzit cineva, fără să-l fi chemat, și își îndeplini oficiul. Pentru ca, oficierea o dată încheiată, la un moment dat iarăși să dispară.

O mare tăcere se așternuse peste Samburan – tăcerea unei călduri toride ce pare grea de presimțiri funeste, ca tăcerea unei gândiri intense. Heyst rămase singur în odaia cea mare. Lena, văzându-l că luase o carte în mână, se retrăsese în camera ei. Heyst se așază sub portretul tatălui său, și calomnia odioasă îi reveni în minte. Îi simți pe buze gustul, greșos și coroziv, ca al unei otrăvi. Îi venea să scuipe, cu naivitate, din simplu dezgust inocent pentru o senzație fizică. Clătină din cap, surprins de sine însuși. Nu era deprins să recepteze impresiile sale intelectuale în felul ăsta –

oră; iar apoi, domnul Wang o să ne dea ceva să mâncăm, a zis el.

Găsiseră masa pusă. Când s-au reunit și s-au așezat, Wang s-a materializat fără sunet, neauzit, nechemat, și a oficiat masa. Când au terminat, Wang a și dispărut.

O lungă tăcere se așternuse peste Samburan—tăcerea mării călduri ce prevestește moarte, ca tăcerea gândului înflăcărat. Heyst a rămas singur în camera mare. Fata s-a retras în odaie când l-a văzut că se apucă de citit o carte. Heyst ședea sub portretul tatălui, iar calomnia abominabilă se strecura în amintirea lui. Îi simțea gustul amar pe buze, greșos și corosiv ca unele otrăvuri. A fost tentat să scuipe pe podea, naiv, dintr-un dezgust simplu față de senzația fizică. Și-a scuturat capul, surprins de sine. Nu era obișnuit să aibă de-a face cu impresiile sale intelectuale în maniera asta,

surprised at himself. He was not used to receive his intellectual impressions in that way—reflected in movements of carnal emotion. He stirred impatiently in his chair, and raised the book to his eyes with both hands. It was one of his father's. He opened it haphazard, and his eyes fell on the middle of the page. The elder Heyst had written of everything in many books—of space and of time, of animals and of stars; analysing ideas and actions, the laughter and the frowns of men, and the grimaces of their agony. The son read, shrinking into himself, composing his face as if under the author's eye, with a vivid consciousness of the portrait on his right hand, a little above his head; a wonderful presence in its heavy frame on the flimsy wall of mats, looking exiled and at home, out of place and masterful, in the painted immobility of profile.

And Heyst, the son, read:

Of the stratagems of life the most cruel

reflectate în reacții de emoție carnală. Se agită nervos în scaun și ridică în sus cartea, cu amândouă mâinile. Era o carte scrisă de tatăl său. O deschise la întâmplare și ochii îi căzură pe un mijloc de pagină. Heyst bătrânul scrisese despre de toate în unele cărți—despre spațiu și timp, despre animale sau aștri, analizând idei și acțiuni, râsul și încruntarea oamenilor, grimasele și chinurile lor. Fiul citea, chircindu-se în sine însuși, compunându-și fața de parcă s-ar fi aflat sub privirea autorului, cu conștiința vie că are portretul în dreapta sa, puțin deasupra capului; prodigioasă prezență în rama grea pe șubredul perete acoperit cu rogojină, cu un aer în același timp și de exilat și de la-el-acasă, și ne-la-locul-lui și dominator în imobilitatea pictată a profilului.

Și Heyst-fiul citi:

Dintre stratagemele vieții, cea mai

reflectate de mișcări de emoție carnală. S-a fâstâcit pe scaun și a ridicat cartea la ochi cu ambele mâini. Era una din cărțile scrise de tată. A deschis-o la întâmplare, iar ochii i-au căzut pe mijlocul paginii. Bătrânul Heyst scrisese despre toate în cărțile sale—despre spațiu și timp, despre animale și despre stele; analizând idei și acțiuni, râsetele și încruntările oamenilor și grimasele agoniei lor. Fiul citea, făcându-se mic, compunându-și chipul ca pentru inspecția autorului, cu o vie conștiință a portretului din dreapta, puțin deasupra capului său; o prezență minunată în rama grea de pe zidul subțire acoperit cu rogojină, părând exilat dar totuși acasă, nelalocul lui și maiestuos, în imobilitatea pictată a profilului.

Și Heyst, fiul, a citit:

Dintre strategemele vieții, cea mai

is the consolation of love – the most subtle, too; for the desire is the bed of dreams.

He turned the pages of the little volume, "Storm and Dust," glancing here and there at the broken text of reflections, maxims, short phrases, enigmatical sometimes and sometimes eloquent. It seemed to him that he was hearing his father's voice, speaking and ceasing to speak again. Startled at first, he ended by finding a charm in the illusion. He abandoned himself to the half-belief that something of his father dwelt yet on earth—a ghostly voice, audible to the ear of his own flesh and blood. With what strange serenity, mingled with terrors, had that man considered the universal nothingness! He had plunged into it headlong, perhaps to render death, the answer that faced one at every inquiry, more supportable.

Heyst stirred, and the ghostly voice ceased; but his eyes followed the words on

crudă e consolarea iubirii – dar și cea mai subtilă, pentru că dorința e patul visurilor.

Frunzări paginile micului volum „Vijelie și pulbere”, aruncând ici și colo câte o privire la textul fără șir, de reflecții, maxime, fraze scurte, uneori enigmatice, alteori elocvente. I se părea că aude vocea tatălui său, vorbind, întrerupându-se. Puțin speriat la început, sfârși prin a găsi un oarecare farmec în aceste iluzii. Se lăsa în voia pseudo-impresiei că ceva din tatăl său mai dăinuia încă pe acest pământ—o voce fantomatică, audibilă numai urechii din carnea și sângele său. Cu ce stranie seninătate, amestecată cu teroare, cântărise omul ăsta nimicnicia universală! Plonjase în ea cu capul înainte, poate pentru a face ca moartea, răspunsul pe care-l primeai la orice investigare, să fie mai suportabilă.

Heyst se răsuci în scaun, și fantomaticul glas amuți, dar ochii lui îi

crudă este consolarea iubirii – e și cea mai subtilă; fiindcă dorința este patul visurilor.

A răsfoit paginile micului volum „Furtună și Pulbere” aruncând câte o privire la textul răspândit—reflecții, maxime, fraze scurte, uneori enigmatice, alteori elocvente. I se părea că aude vocea tatălui, vorbind și apoi tăcând. La început surprins, a ajuns să-i găsească farmec iluziei. S-a lăsat în voia credinței parțiale că dăinuia pe pământ ceva din tatăl său—o voce fantomatică, pe care numai urechea lui o auzea. Omul acesta judecase nimicnicia universală cu așa o stranie serenitate, cu teroare! Se aruncase în ea cu capul înainte, poate pentru a face moartea, răspunsul la fiecare întrebare a omului, mai suportabilă.

Heyst s-a învârtit în scaun, iar vocea fantomatică a tăcut. Ochii lui au urmărit

the last page of the book:

Men of tormented conscience, or of a criminal imagination, are aware of much that minds of a peaceful, resigned cast do not even suspect. It is not poets alone who dare descend into the abyss of infernal regions, or even who dream of such a descent. The most inexpressive of human beings must have said to himself, at one time or another: "Anything but this!" . . .

We all have our instants of clairvoyance. They are not very helpful. The character of the scheme does not permit that or anything else to be helpful. Properly speaking its character, judged by the standards established by its victims, is infamous. It excuses every violence of protest and at the same time never fails to crush it, just as it crushes the blindest assent. The so-called wickedness must be, like the so-called virtue, its own reward – to be anything at all . . .

Clairvoyance or no clairvoyance, men

urmăriră cuvintele pe ultima pagină a cărții:

Oamenii cu conștiința tulburată sau cu o imaginație criminală își dau seama de multe lucruri pe care minți cu un caracter mai pașnic, mai resemnat nici nu le bănuiesc. Nu numai poezii cutează să coboare în abisul regiunilor infernale, sau măcar să viseze la o atare coborâre. Până și cea mai inexpressivă dintre fapăturile umane trebuie să-și fi spus într-un moment oarecare: „Orice, numai asta nu!”

Avem cu toții clipele noastre de clarviziune. Nu ne sunt de mare ajutor. Mersul lucrurilor nu le permite, lor sau oricui altcuiva, să ne vină în ajutor. La drept vorbind, acest mers al lucrurilor, judecat după criterii stabilite de victimele lui, este infam. El admite orice violență în protest, dar în același timp nu omite de a o zdrobi, la fel cum zdrobește și cea mai oarbă supunere. Așa-numita ticăloșie își găsește, ca și așa-numita virtute, în sine însăși propria sa recompensă – aceea de a exista...

Cu clarviziune sau fără, oamenii țin la

însă cuvintele de pe ultima pagină a cărții:

Oameni cu conștiință chinuită sau cu imaginație criminală sunt conștienți de multe lucruri pe care mințile pașnice, resemnate, nici nu le pot suspecta. Nu doar poezii îndrăznesc să coboare în abisul regiunilor infernale, sau să viseze măcar la așa o coborâre. Cea mai inexpressivă ființă omenească trebuie să-și fi spus, la un moment dat: „Orice, numai asta nu!”...

Cu toții avem momentele noastre de clarviziune. Nu sunt foarte utile. Orânduirea nu permite acestora, sau oricărui alt lucru, să fie util. De fapt, această orânduire, judecând după standardele stabilite de victimele sale, este o infamie. Scuză orice violență în protest și în același timp nu eșuează să o înăbușe, așa cum înăbușă cea mai oarbă consimțire. Așa-zisa răutate este, ca și așa-zisa virtute, propria-i recompensă – aceea de a exista...

Clarviziune sau nu, oamenii-și

love their captivity. To the unknown force of negation they prefer the miserably tumbled bed of their servitude. Man alone can give one the disgust of pity; yet I find it easier to believe in the misfortune of mankind than in its wickedness.

These were the last words. Heyst lowered the book to his knees. Lena's voice spoke above his drooping head:

"You sit there as if you were unhappy."

"I thought you were asleep," he said.

"I was lying down, right enough, but I never closed my eyes."

"The rest would have done you good after our walk. Didn't you try?"

"I was lying down, I tell you, but sleep I couldn't."

"And you made no sound! What want of sincerity! Or did you want to be alone for a time?"

"I—alone?" she murmured.

captivitatea lor. Forței necunoscute a negației, ei îi preferă mizerul culcuș răscolit al robiei. Numai omul poate stârni dezgustul milei. Și cu toate astea, mi-e mai ușor să cred în nenorocul omenirii decât în ticăloșia ei.

Acestea erau ultimele cuvinte. Heyst lăsa cartea pe genunchi. Deasupra capului său plecat se auzi vocea Lenei:

„Așa cum șezi, parc-ai fi nefericit.”

„Credeam că dormi,” zise el.

„M-am lungit puțin, e drept, dar n-am închis o clipă ochii.”

„Odihna ți-ar fi făcut bine, după plimbarea noastră. N-ai încercat?”

„Îți spun că m-am întins puțin, dar de dormit n-am putut dormi.”

„Și n-ai făcut niciun zgomot! Ce lipsă de sinceritate! Sau ai vrut, poate, să fii puțin singură?”

„Eu... singură?” murmură ea.

îndrăgesc captivitatea. Forței necunoscute a negației îi preferă jalnicul culcuș răvășit al robiei. Numai omul poate provoca dezgustul milei. Chiar și așa, găsesc că e mai ușor să cred în ghinionul umanității decât în răutatea ei.

Acestea erau ultimele cuvinte. Heyst a așezat cartea pe genunchi. Vocea Lenei a vorbit deasupra capului său plecat:

— Pari nefericit, stând așa.

— Credeam că dormi, a zis el.

— Am stat întinsă, da, dar nu am închis ochii.

— Ți-ar fi prins bine odihna după plimbarea noastră. N-ai încercat să dormi?

— Am stat întinsă, ți-am zis, dar n-am putut să adorm.

— Și n-ai scos niciun sunet! Ce lipsă de sinceritate! Sau ai vrut să fii singură o vreme?

— Eu... singură?! a murmurat ea.

He noticed her eyeing the book, and got up to put it back in the bookcase. When he turned round, he saw that she had dropped into the chair – it was the one she always used – and looked as if her strength had suddenly gone from her, leaving her only her youth, which seemed very pathetic, very much at his mercy. He moved quickly towards the chair.

“Tired, are you? It’s my fault, taking you up so high and keeping you out so long. Such a windless day, too!”

She watched his concern, her pose languid, her eyes raised to him, but as unreadable as ever. He avoided looking into them for that very reason. He forgot himself in the contemplation of those passive arms, of these defenceless lips, and – yes, one had to go back to them – of these wide-open eyes. Something wild in their grey stare made him think of sea-birds in the cold murkiness of high

El remarcă privirea ei oprită pe carte și se sculă să o pună la loc în raft. Când se întoarse, văzu că se lăsase să cadă pe scaun – era cel pe care-l folosea ea de obicei – și arăta ca și cum toată vloga i se scursese din trup, și nu-i rămăsese decât tinerețea, foarte emoționantă, patetică, cu totul la discreția lui. Se apropie repede de scaun.

„Ești obosită, nu-i așa? E vina mea. Te-am făcut să urci prea sus și te-am ținut atât de mult afară. Și încă pe-o zi ca asta, fără-un pic de adiere!”

Ea urmărea îngrijorarea lui, într-o atitudine de lăncezeală, cu ochii ridicați spre el, dar la fel de indescifrabil ca totdeauna. El evită să se uite-ntr-ai ei tocmai pentru acest motiv. Se pierdu în contemplarea brațelor ei pasive, a buzelor fără apărare și – da, trebuia să se întoarcă la ei – a ochilor acelora mari-deschiși. Ceva sperios în privirea aceea cenușie fixă îl făcu să se gândească la păsări de mare în

El a observat că fata se uita la carte și s-a ridicat s-o așeze înapoi pe raft. Când s-a întors, a văzut-o cufundată în scaun, cel pe care-l folosea mereu, arătând de parcă puterile ar fi părăsit-o, lăsându-i doar tinerețea, care era foarte emoționantă, la discreția lui. S-a apropiat repede de scaun.

—Ești obosită? E vina mea, te-am dus așa sus și te-am ținut prea mult. Și așa o zi fără vânt!

Ea i-a urmărit fără vlogă îngrijorarea, cu ochii ridicați spre el dar la fel de indescifrabil ca întotdeauna. Din acest motiv, el a evitat să-i întâlnească privirea. S-a pierdut în contemplarea brațelor nemișcate, a buzelor fără apărare și – da, trebuia să se întoarcă asupra lor – a ochilor acelora larg deschiși. Ceva sălbatic în privirea ei cenușie îl făcea să se gândească la păsări de mare în

latitudes. He started when she spoke, all the charm of physical intimacy revealed suddenly in that voice.

"You should try to love me!" she said.

He made a movement of astonishment.

"Try!" he muttered. "But it seems to me—" He broke off, saying to himself that if he loved her, he had never told her so in so many words. Simple words! They died on his lips. "What makes you say that?" he asked.

She lowered her eyelids and turned her head a little.

"I have done nothing," she said in a low voice. "It's you who have been good, helpful, and tender to me. Perhaps you love me for that—just for that; or perhaps you love me for company, and because—well! But sometimes it seems to me that you can never love me for myself, only for

tenebrele reci ale latitudinilor înalte. Tresări auzindu-i glasul, în care se dezvăluia dintr-o dată tot farmecul intimității lor fizice.

„Ar trebui să-ncerci să mă iubești,” zise ea.

El avu un gest de uimire.

„Să-ncerc!” murmură el. „Cred că...” Se opri, spunându-și că, dacă o iubea, nu i-o spusese niciodată ca lumea. Cu vorbe simple. Îi mureau pe buze. „Ce te face să spui asta?” întrebă el.

Ea coborî pleoapele și întoarse puțin capul.

„Eu n-am făcut nimic,” zise ea cu glas încet. „Tu ești cel care ai fost bun, tandru, mi-ai venit în ajutor. Poate că pentru asta mă iubești... numai pentru asta, sau poate că mă iubești pentru că să ai pe cineva lângă tine, și pentru... în fine. Dar uneori mi se pare că nu poți, că n-ai putea

întunecimea rece a latitudinilor înalte. Când ea a vorbit, el a tresărit, tot farmecul intimității fizice fiindu-i așiat în voce.

— Ar trebui să încerci să mă iubești! a zis ea.

El a făcut un gest de uimire.

— Să încerc! a murmurat. Dar mi se pare... S-a oprit, spunându-și că dacă o iubea, nu i-o spusese niciodată cu asemenea cuvinte. Cuvinte simple! I se stingeau pe buze. Ce te face să spui asta? a întreat el.

Ea și-a coborât pleoapele și a întors ușor capul.

— N-am făcut nimic, a zis ea încet. Tu ai fost cel bun, m-ai ajutat și ai avut grijă de mine. Poate că mă iubești din cauza asta—doar din cauza asta; sau poate că mă iubești pentru compania mea și pentru că... în fine! Dar uneori mi se pare că nu mă poți iubi pentru cine sunt, doar pentru mine

myself, as people do love each other when it is to be for ever." Her head drooped. "For ever," she breathed out again; then, still more faintly, she added an entreating: "Do try!"

These last words went straight to his heart—the sound of them more than the sense. He did not know what to say, either from want of practice in dealing with women or simply from his innate honesty of thought. All his defences were broken now. Life had him fairly by the throat. But he managed a smile, though she was not looking at him; yes, he did manage it—the well-known Heyst smile of playful courtesy, so familiar to all sorts and conditions of men in the islands.

"My dear Lena," he said, "it looks as if you were trying to pick a very unnecessary quarrel with me—of all people!"

niciodată să mă iubești pentru mine, așa cum se iubesc doi când e să fie pentru totdeauna." Capul i se plecă. „Pentru totdeauna,” șopti ea din nou, apoi, cu un glas și mai slab, adăugă rugător: „Încearcă!”

Ultimele cuvinte îi merșeră drept la inimă—mai curând muzica lor decât înțelesul. Nu știa ce să spună, fie pentru că era lipsit de experiență în relațiile cu femei, sau poate pur și simplu din probitatea sa înăscută de gândire. Acum, toate lucrările lui de apărare erau năruite. Viața îi pusese mâna-n beregată de-a binelea. Dar reuși să zâmbească, cu toate că ea nu se uita la el. Da reuși—bine-cunoscutul zâmbet al lui Heyst, plin de voioasă curtenie, atât de familiar oamenilor de tot felul și de toate condițiile de pe insule.

„Draga mea Lena,” zise el, „lași impresia că-mi cauți, absolut inutil, ceartă cu lumânarea—tocmai mie, dintre toți oamenii de pe lume!”

însămi, cum se iubesc oamenii când e menit să dureze pentru totdeauna. Și-a plecat capul. Totdeauna, a mai șoptit o dată. Apoi, și mai încet, a adăugat stăruitor:

—Încearcă, te rog!

Aceste cuvinte i-au ajuns drept la inimă—mai mult sunetul lor, decât sensul. Nu știa ce să spună, fie din lipsă de experiență cu femeile, fie din înăscută-onestitate a gândirii. Toate apărările îi erau acum distruse. Viața îl ținuse serios. Dar a reușit să zâmbească, deși ea nu se uita. Da, a reușit, binecunoscutul zâmbet al lui Heyst cu politețe jovială, atât de familiar tuturor straturilor sociale de pe insulă.

—Draga mea Lena, a zis el, pare că încerci să te cerți fără motiv—tocmai cu mine!

She made no movement. With his elbows spread out he was twisting the ends of his long moustaches, very masculine and perplexed, enveloped in the atmosphere of femininity as in a cloud, suspecting pitfalls, and as if afraid to move.

"I must admit, though," he added, "that there is no one else; and I suppose a certain amount of quarrelling is necessary for existence in this world."

That girl, seated in her chair in graceful quietude, was to him like a script in an unknown language, or even more simply mysterious: like any writing to the illiterate. As far as women went he was altogether uninstructed and he had not the gift of intuition which is fostered in the days of youth by dreams and visions, exercises of the heart fitting it for the encounters of a world in which love itself rests as much on antagonism as on attraction. His mental attitude was that of

Ea nu făcu nicio mișcare. Heyst, cu coatele-n afară, își răsucea vârfurile mustăților lungi, cu un aer foarte masculin și foarte perplex, învăluit ca într-un nor în atmosfera de feminitate, suspectând capcane și parcă temându-se și de a se mișca.

„Trebuie să admit, totuși,” adăugă el, „că nu mai e nimeni aici, și presupun că o anumită doză de ceartă e necesară vieții pe lumea asta.”

Lena, șezând în fotoliul ei într-o chietudine plină de grație, era pentru el ca un manuscris într-o limbă necunoscută, sau chiar mai mult: pur și simplu un mister, ca scrisul pentru un analfabet. În măsura în care era vorba de femei, era complet ignorant, și era și lipsit de darul intuiției pe care în tinerețe îl alimentează, îl stimulează visuri și viziuni și care pregătesc inima pentru intrarea într-o viață în care însăși dragostea se reazimă tot atât de mult pe antagonisme cât pe atracție.

Ea nu s-a mișcat. Cu coatele întinse, el își răsucea capetele mustăților lungi, foarte masculine și perplex, învăluit în atmosfera feminității ca un nor, așteptându-se la capcane, parcă temător să se miște.

—Totuși, trebuie să recunosc, a adăugat el, că altcineva nu mai e și o anumită cantitate de ceartă ar putea fi necesară existenței pe lumea asta.

Fata, așezată pe scaun într-o tăcere grațioasă, era pentru el ca o scriere într-o limbă străină sau și mai misterioasă: ca scrisul pentru omul fără carte. În ceea ce privește femeile, era complet neinstruit și nu avea darul intuiției care este cultivat în zilele tinereții de vise și viziuni, exerciții ale inimii, care o pregătesc pentru întâlnirea cu o lume în care iubirea însăși se bazează pe antagonism la fel de mult ca pe atracție. Atitudinea sa mentală era cea a unui bărbat care se uită peste o scriere pe

a man looking this way and that on a piece of writing which he is unable to decipher, but which may be big with some revelation. He didn't know what to say. All he found to add was:

"I don't even understand what I have done or left undone to distress you like this."

He stopped, struck afresh by the physical and moral sense of the imperfections of their relations—a sense which made him desire her constant nearness, before his eyes, under his hand, and which, when she was out of his sight, made her so vague, so elusive and illusory, a promise that could not be embraced and held.

"No! I don't see clearly what you mean. Is your mind turned towards the future?" he interpellated her with marked playfulness, because he was ashamed to let such a word pass his lips. But all his

Atitudinea sa mentală era aceea a unui bărbat care răsucea pe toate fețele o bucată de hârtie scrisă pe care nu era în stare s-o descifreze, dar care ascundea poate cine știe ce revelație. Nu știa ce să spună. Nu găsi de adăugat decât:

„Nici măcar nu știu ce-am făcut sau ce n-am făcut ca să te amărăsc atât.”

Se opri, izbit încă o dată de senzația fizică și morală a imperfecțiunii relațiilor dintre ei—o senzație care-l făcea să dorească permanent apropierea ei, s-o vadă alături de el, s-o poată atinge cu mâna, și care, când nu era sub ochii lui, o făcea să-i pară atât de vagă, de fantomatică, de iluzorie, o făgăduială care nu poate fi nici prinsă-n brațe, nici păstrată.

„Nu, nu înțeleg ce vrei să spui. Ți-e gândul oare la viitor?” o întreabă el cu un aer jovial, pentru că-i era rușine să lase un asemenea cuvânt să-i iasă de pe buze. Dar toate scumpele lui negații le abandona una

care nu o poate descifra, dar care ar putea conține o revelație. Nu știa ce să spună. Tot ce-a mai găsit să adauge a fost:

—Nici nu înțeleg ce am făcut sau am lăsat nefăcut ca să te necăjesc într-atât.

S-a oprit, uimit iarăși de simțul imperfecțiunii fizice și morale a relației lor—un simț care îl făcea să-și dorească apropierea constantă a fetei, sub ochii săi, de mâna lui și care, când fata nu era, i-o făcea atât de vagă, atât de evazivă și iluzorie, o promisiune care nu putea fi îmbrățișată și păstrată.

—Nu! Nu înțeleg ce vrei să spui. Te gândești la viitor? a interpelat-o el cu jovialitate marcată, fiindcă era rușinat că lăsase să scape așa un cuvânt. Dar toate negațiile lui prețioase îl părăseau una câte

cherished negations were falling off him one by one.

"Because if it is so there is nothing easier than to dismiss it. In our future, as in what people call the other life, there is nothing to be frightened of."

She raised her eyes to him; and if nature had formed them to express anything else but blank candour he would have learned how terrified she was by his talk and the fact that her sinking heart loved him more desperately than ever. He smiled at her.

"Dismiss all thought of it," he insisted. "Surely you don't suspect after what I have heard from you, that I am anxious to return to mankind. I! I! murder my poor Morrison! It's possible that I may be really capable of that which they say I have done. The point is that I haven't done it. But it is an unpleasant subject to me. I ought to be ashamed to confess it—but it is! Let us forget it. There's that in you,

câte una.

„Pentru că, dacă-i așa, nimic nu-i mai ușor decât să le gonești. În viitorul nostru, ca și în ceea ce lumea numește viața de apoi, nu-i nimic de care să te temi.”

Ea ridică ochii spre el, și dacă natura ar fi lăsat acești ochi să exprime altceva decât candoare pură, el ar fi aflat cât era de terorizată de vorbele lui și de faptul că inima ei oprimată îl iubea cu mai multă disperare decât oricând. El îi zâmbi.

„Gonește orice gând de felul ăsta,” insistă el. „Cu siguranță că nu mă bănuiești că mai am vreo poftă, după toate cele pe care le-am auzit de la tine, să mă întorc printre oameni. Eu! Eu, să-l ucid pe bietul Morrison! E pur și simplu imposibil să fiu în stare să fac ceea ce se spune c-am făcut. Chestia e că n-am făcut-o. Dar pentru mine e un subiect dezagreabil. Ar trebui să-mi fie rușine s-o mărturisesc—dar așa-i! Hai

una.

—Fiindcă, dacă-i așa, nu-i nimic mai ușor decât să le-alungi. În viitorul nostru, ca și în ceea ce oamenii numesc viața cealaltă, nu-i nimic de care să te temi.

Și-a ridicat ochii către el; și dacă natura i-ar fi format să exprime altceva în afară de candoare deplină, ar fi aflat cât de îngrozită era de vorbele lui și de faptul că inima ei chinuită îl iubea cu mai multă disperare ca oricând. El i-a zâmbit.

—Alungă orice gând legat de asta, a insitat el. Cu siguranță nu te aștepti, după ce am auzit de la tine, să fiu nerăbdător să mă întorc în umanitate. Eu! Eu să-l omor pe săracul Morrison! Poate că sunt capabil să fac ceea ce ei spun că aş fi făcut. Ideea e că n-am făcut-o. Dar este un subiect incomod pentru mine. Ar trebui să-mi fie rușine s-o mărturisesc, dar este! Să-l uităm. Este ceva în tine, Lena, care mă poate consola de

Lena, which can console me for worse things, for uglier passages. And if we forget, there are no voices here to remind us."

She had raised her head before he paused.

"Nothing can break in on us here," he went on and as if there had been an appeal or a provocation in her upward glance, he bent down and took her under the arms, raising her straight out of the chair into a sudden and close embrace. Her alacrity to respond, which made her seem as light as a feather, warmed his heart at that moment more than closer caresses had done before. He had not expected that ready impulse towards himself which had been dormant in her passive attitude. He had just felt the clasp of her arms round his neck, when, with a slight exclamation – "He's here!" – she disengaged herself and bolted away into her room.

să uităm totul. Lena, tu ai în tine daruri care mă pot consola și de rele mai mari, de momente mai urâte. Și dacă uităm, aici nu s glasuri care să ni le amintească."

Ea ridicase capul înainte de a se fi oprit el din vorbit.

"Nimic nu poate veni peste noi aici," continuă el și, ca și cum în privirea ei ridicată în sus ar fi fost un apel sau o provocare, se plecă, o apucă de subsuori și o ridică drept în sus de pe scaun, într-o îmbrățișare neașteptată și strânsă. Ea răspunse cu o grabă care o făcu să pară ușoară ca un fulg și care lui îi încălzi inima mai fierbinte decât mângâierile, mai strânse, de alte dăți. Nu se așteptase la un elan atât de viu mcnind în atitudinea ei pasivă. Dar de-abia simțise brațele fetei înnodându-i-se în jurul gâtului, când, cu o ușoară exclamație – „Uite-l!” – ea se eliberă și fugi în camera ei.

lucruri mai rele, de întâmplări mai neplăcute. Și dacă uităm, nu vor fi voci aici să ne amintească.

Ea își ridicase capul înainte ca el să se fi oprit.

– Nimic nu poate interveni între noi aici, a continuat el și, ca și cum ar fi existat un apel sau o provocare în privirea ei ridicată, s-a aplecat și ridicat-o de subsuori din scaun într-o rapidă îmbrățișare strânsă. Ardoarea cu care i-a răspuns, care a făcut-o să pară ușoară ca pana, i-a încălzit lui inima în acel moment mai mult decât o făcuseră îmbrățișări mai apropiate în trecut. Nu se așteptase la un avânt atât de bucurios, latent în atitudinea ei pasivă. Tocmai ce simțise strânsoarea brațelor ei pe gât, când, cu o ușoară exclamație – „E aici!” – s-a desprins de el și a fugit în camera ei.

CHAPTER SIX

Heyst was astounded. Looking all round, as if to take the whole room to witness of this outrage, he became aware of Wang materialized in the doorway. The intrusion was as surprising as anything could be, in view of the strict regularity with which Wang made himself visible. Heyst was tempted to laugh at first. This practical comment on his affirmation that nothing could break in on them relieved the strain of his feelings. He was a little vexed, too. The Chinaman preserved a profound silence.

"What do you want?" asked Heyst sternly.

"Boat out there," said the Chinaman sternly.

"Where? What do you mean? Boat adrift in the straits?"

Some subtle change in Wang's

Capitolul VI

Heyst era uluit. Își roti privirea în jur, ca și cum ar fi vrut să ia martoră toată odaia la acest cumplit ultraj, când constată că Wang se materializase în prag. Această intruziune era cât se poate de surprinzătoare, dacă țineai seama de stricta regularitate cu care se lăsa Wang să fie văzut. La început Heyst se simți tentat să râdă. Comentariul acesta pragmatic la afirmația lui că nimic nu putea veni peste ei relaxă puțin tensiunea sentimentelor sale. Dar era și iritat, puțin. Chinezul tăcea.

„Ce dorești?” întrebă Heyst sever.

„Balcă acolo afală,” răspunse chinezul.

„Unde? Ce vrei să spui? Vas în derivă în strâmtori?”

O schimbare de nuanță în

Capitolul VI

Heyst era uluit. Uitându-se în jur, luând parcă întreaga cameră martoră la această jignire, și-a dat seama că Wang apăruse în pragul ușii. Intruziunea era foarte surprinzătoare, din cauza regularității stricte cu care Wang se afișa. Heyst a fost tentat să râdă, mai întâi. Acest comentariu practic asupra afirmației sale că nimic nu putea interveni între ei doi domolise presiunea de pe sentimentele sale. Era și puțin nervos. Chinezul păstra o tăcere profundă.

—Ce dorești? l-a întrebat Heyst cu severitate.

—Barcă acolo, a zis chinezul, tot cu severitate.

—Unde? Ce vrei să spui? O barcă în derivă în strâmtori?

O ușoară schimbare în postura lui

bearing suggested his being out of breath; but he did not pant, and his voice was steady.

"No – row."

It was Heyst now who was startled and raised his voice.

"Malay man, eh?"

Wang made a slight negative movement with his head.

"Do you hear, Lena?" Heyst called out. "Wang says there is a boat in sight – somewhere near apparently. Where's that boat, Wang?"

"Round the point," said Wang, leaping into Malay unexpectedly, and in a loud voice. "White men – three."

"So close as that?" exclaimed Heyst, moving out on the verandah followed by Wang. "White men? Impossible!"

Over the clearing the shadows were already lengthening. The sun hung low; a ruddy glare lay on the burnt black patch in front of the bungalow, and slanted on the

comportarea lui Wang te lăsa să-ți dai seama că de-abia își trăgea sufletul, dar nu gâfâia, și vocea lui era fermă.

„Nu – vâsle.”

Acuma, fu Heyst cel care tresări și ridică glasul.

„Malaezi?”

Wang făcu un ușor gest de negație cu capul.

„Auzi, Lena?” strigă Heyst. „Wang spune că se zărește o barcă – undeva pe aproape, pare-se. Unde-i barca, Wang?”

„Dublat capul,” zise Wang, trecând pe negândite la limba malaeză și vorbind tare. „Albi – trei.”

„Atât de aproape?” exclamă Heyst ieșind pe verandă urmat de Wang. „Albi? Imposibil!”

Umbrele, peste poiană, începuseră să se lungească. Soarele se apropiase de asfințit, aruncând o lumină roșie ca para focului pe peticul negru de pământ ars din

Wang sugera că alergase; dar nu gâfâia, iar vocea îi era stabilă.

– Nu – vâsle.

Era rândul lui Heyst să fie alarmat și să-și ridice vocea.

– Malaezi, deci?

Wang a făcut o ușoară mișcare negativă din cap.

– Auzi, Lena? a strigat Heyst. Wang zice că se vede o barcă – undeva aproape, se pare. Unde-i barca, Wang?

– După cap, a zis Wang, trecând subit în malaeză și țipând răspunsul. Albi – trei.

– Așa de aproape? a exclamat Heyst, ieșind pe verandă, urmat de Wang. Albi? Nu se poate!

Umbrele se întindeau deja peste lumină. O lumină arămie strălucea pe parcela arsă din fața casei și pe pământul dintre copacii înalți ca niște catarge, fără

ground between the straight, tall, mast-like trees soaring a hundred feet or more without a branch. The growth of bushes cut off all view of the jetty from the verandah. Far away to the right Wang's hut, or rather its dark roof of mats, could be seen above the bamboo fence which insured the privacy of the Alfuro woman. The Chinaman looked that way swiftly. Heyst paused, and then stepped back a pace into the room.

"White men, Lena, apparently. What are you doing?"

"I am just bathing my eyes a little," the girl's voice said from the inner room.

"Oh, yes; all right!"

"Do you want me?"

"No. You had better—I am going down to the jetty. Yes, you had better stay in. What an extraordinary thing!"

It was so extraordinary that nobody could possibly appreciate how extraordinary it was but himself. His mind

fața casei, razele lui trecând pieziș printre copacii înalți și drepti ca niște catarge, fără nicio cracă până la vreo șaizeci de coți înălțime. Tufișurile crescuseră înalte și tăiau vederea de pe verandă spre schelă. Departe, spre dreapta, putea fi zărită coliba lui Wang, sau mai curând acoperișul ei de rogojini înnegrite, dincolo de un gard de bambus care asigura solitudinea femeii din tribul Alfuro. Heyst se opri, apoi făcu un pas înapoi, în cameră.

„S-ar părea că-s niște albi, Lena. Ce faci acolo?”

„Mă clătesc puțin pe ochi,” se auzi glasul fetei din camera cealaltă.

„Ah, da. Foarte bine.”

„Ai nevoie de mine?”

„Nu. Tu, mai bine... Eu mă duc până jos la debarcader. Da, stai mai bine în casă. Ce lucru extraordinar!”

Era atât de extraordinar, încât nimeni altul decât el nu-și putea da seama cât de extraordinar era. Cu mintea plină de

vreo creangă până la vreo treizeci de metri sau mai mult. Tufișurile opreau orice vedere a debarcaderului de pe verandă. Departe, înspre dreapta, se putea vedea coliba lui Wang sau, mai degrabă, acoperișul ei negru de rogojină, deasupra gardului de bambus care asigura intimitatea femeii Alfuro. Chinezul s-a uitat repede într-acolo. Heyst s-a oprit și apoi a făcut un pas înapoi în cameră.

— Albi, s-ar părea, Lena. Ce faci?

— Mă spăl un pic pe ochi, a zis vocea fetei din camera interioară.

— Ah, da, bine!

— Vrei să vin?

— Nu. Mai bine... eu mă duc la debarcader. Da, mai bine stai aici. Ce chestie extraordinară!

Era atât de extraordinară, că nimeni n-avea cum să aprecieze cât de extraordinară era, cu excepția lui. Mintea îi

was full of mere exclamations, while his feet were carrying him in the direction of the jetty. He followed the line of the rails, escorted by Wang.

"Where were you when you first saw the boat?" he asked over his shoulder.

Wang explained in Malay that he had gone to the shore end of the wharf, to get a few lumps of coal from the big heap, when, happening to raise his eyes from the ground, he saw the boat—a white man boat, not a canoe. He had good eyes. He had seen the boat, with the men at the oars; and here Wang made a particular gesture over his eyes, as if his vision had received a blow. He had turned at once and run to the house to report.

"No mistake, eh?" said Heyst, moving on. At the very outer edge of the belt he stopped short. Wang halted behind him on the path, till the voice of Number One called him sharply forward into the open. He obeyed.

imprecații, picioarele-l duceau mașinal în direcția cheului. Mergea de-a lungul șinelor, escortat de Wang.

„Unde erai când ai zărit barca?” îl întreabă peste umăr.

Wang îi explică în malaeză că se dusesse la capătul dinspre mal al schelei, să ia câteva bucăți de cărbune din haldă, când, ridicând din întâmplare ochii de la pământ, zări barca—o barcă de albi, nu o canoe. Avea ochi buni. Văzuse barca, cu oameni la rame—și aici Wang făcu un anume gest cu mâna la ochi, parc-ar fi primit o lovitură. Se-ntorsese imediat acasă, să spună ce-a văzut.

„Nu cumva ți s-a părut?” zise Heyst continuând să meargă. La marginea exterioară a zonei se opri brusc. Wang se opri și el, în spate, pe cărare, până ce „Numărul Unu”, cu glas repezit, îl chemă să iasă la lumină. Se supuse.

era plină de exclamații, în vreme ce picioarele îl purtau în direcția debarcaderului. Urmărea linia șinelor, însoțit de Wang.

—Unde erai când ai văzut prima dată barca? a întrebat peste umăr.

Wang a explicat în malaeză că se dusesse la partea dinspre mal a debarcaderului, să ia câteva grămezi de cărbune, când, ridicându-și din întâmplare privirea din pământ, a văzut o barcă—o barcă de albi, nu o canoe. Avea ochi buni. Văzuse barca, cu oamenii la vâsle; iar aici, Wang a făcut un gest cu mâna la ochi, ca și cum apariția l-ar fi lovit. Se întorsese imediat și fugise spre casă pentru a raporta.

—N-ai greșit, cumva? a zis Heyst, mergând înainte. La marginea exterioară a zonei, s-a oprit în loc. Wang s-a oprit în spatele lui, pe cărare, până ce vocea lui Numărul Unu l-a strigat aspru să iasă la lumină. S-a conformat.

"Where's that boat?" asked Heyst forcibly. "I say – where is it?"

Nothing whatever was to be seen between the point and the jetty. The stretch of Diamond Bay was like a piece of purple shadow, lustrous and empty, while beyond the land, the open sea lay blue and opaque under the sun. Heyst's eyes swept all over the offing till they met, far off, the dark cone of the volcano, with its faint plume of smoke broadening and vanishing everlastingly at the top, without altering its shape in the glowing transparency of the evening.

"The fellow has been dreaming," he muttered to himself.

He looked hard at the Chinaman. Wang seemed turned into stone. Suddenly, as if he had received a shock, he started, flung his arm out with a pointing forefinger, and made guttural noises to the effect that there, there, there, he had seen a boat.

„Unde-i barca?” întrebă Heyst energic. „Unde-i? Ia spune!”

Între cap și schelă nu se vedea nimic. Toată întinderea Golfului Diamantului Negru, era o singură umbră purpurie, lucitoare, pustie, în timp ce dincolo de promontoriu, în larg, marea zăcea albastră și opacă în soare. Ochii lui Heyst alunecaseră peste toată suprafața mării, în larg, până se opriră pe conul sumbru al vulcanului, cu panașul lui subțire de fum lățindu-se și spulberându-se etern în sus, fără să-și schimbe forma în transparența strălucitoare a asfințitului.

„Tipul a visat,” mormăi Heyst ca pentru sine.

Îl privi pe chinez, aspru. Wang parcă se făcuse stană de piatră. Deodată, parc-ar fi suferit un șoc, întinse brațul arătând cu degetul și, scoțând niște sunete guturale, păru să spună că acolo, acolo, acolo, văzuse barca.

—Unde-i barca aia? a întrebat cu vigoare Heyst. Ia spune, unde e?

Nu se vedea nimic între cap și debarcader. Strâmtoarea Diamantului Negru era ca o umbră purpurie, lucitoare și goală, în vreme ce dincolo de țarm marea întinsă era albastră și opacă sub soare. Ochii lui Heyst au cutreierat orizontul până au întâlnit, în depărtare, conul tainic al vulcanului, cu penajul mic de fum tot lărgindu-se și dispărând în vârf, fără a-și schimba forma în transparența lucitoare a serii.

—Omul visează, a murmurat pentru sine.

S-a uitat bine la chinez. Wang parcă înlemnise. Deodată, ca după un șoc, a tresărit, și-a aruncat brațul în față, cu degetul întins și a făcut sunete guturale arătând că acolo, acolo, chiar acolo, văzuse o barcă.

It was very uncanny. Heyst thought of some strange hallucination. Unlikely enough; but that a boat with three men in it should have sunk between the point and the jetty, suddenly, like a stone, without leaving as much on the surface as a floating oar, was still more unlikely. The theory of a phantom boat would have been more credible than that.

"Confound it!" he muttered to himself.

He was unpleasantly affected by this mystery; but now a simple explanation occurred to him. He stepped hastily out on the wharf. The boat, if it had existed and had retreated, could perhaps be seen from the far end of the long jetty.

Nothing was to be seen. Heyst let his eyes roam idly over the sea. He was so absorbed in his perplexity that a hollow sound, as of somebody tumbling about in a boat, with a clatter of oars and spars,

Era foarte neliniștitor. Heyst se gândea la cine-știe-ce halucinație. Destul de improbabil. Dar ca o barcă cu trei oameni în ea să se fi scufundat așa deodată, ca un bolovan, fără să rămână nimic la suprafață, o vâslă sau ceva, plutind, era și mai improbabil. Mai credibilă ar fi fost teoria unei bărci-fantomă, decât asta.

„Să fie-a dracului!” murmură Heyst pentru sine.

Misterul ăsta îl afecta destul de dezagreabil, dar îi veni în minte o explicație simplă. Se duse repede până la capătul schelei. Dacă barca existase și se retrăsese, poate că mai putea fi zărită de la capătul dinspre larg al schelei, care era destul de lungă.

Nu se vedea nimic. Heyst își lăsa privirea să rătăcească alene pe mare. Era atât de absorbit în perplexitatea lui, încât un zgomot înfundat, parcă s-ar fi împiedicat cineva într-o barcă, și apoi un

Era foarte nefiresc. Heyst s-a gândit la o halucinație stranie. Puțin probabil, însă. Dar, ca o barcă cu trei oameni în ea să se fi scufundat între cap și debarcader, deodată, ca un bolovan, fără a lăsa măcar o vâslă la suprafață, era și mai puțin probabil. Teoria unei bărci-fantomă era mai credibilă decât asta.

—Drace! a murmurat pentru sine.

Era afectat neplăcut de acest mister, dar i-a venit în minte o explicație simplă. A pășit în grabă pe debarcader. Barca, dacă existase și plecase înapoi, putea fi văzută probabil din capătul înalt al debarcaderului.

Nu se vedea nimic. Heyst și-a plimbat absent ochii peste mare. Era atât de absorbit de perplexitatea sa încât un sunet înfundat, ca a unui om rostogolindu-se în barcă, urmat de un zăngănit de vâsle, nu l-

failed to make him move for a moment. When his mind seized its meaning, he had no difficulty in locating the sound. It had come from below – under the jetty!

He ran back for a dozen yards or so, and then looked over. His sight plunged straight into the stern-sheets of a big boat, the greater part of which was hidden from him by the planking of the jetty. His eyes fell on the thin back of a man doubled up over the tiller in a queer, uncomfortable attitude of drooping sorrow. Another man, more directly below Heyst, sprawled on his back from gunwale to gunwale, half off the after thwart, his head lower than his feet. This second man glared wildly upward, and struggled to raise himself, but to all appearance was much too drunk to succeed. The visible part of the boat contained also a flat, leather trunk, on which the first man's long legs were tucked up nervelessly. A large earthenware jug,

zdrăngănit de vâsle și cângi, o clipă nu-l trezi. Dar când mintea îi percepu semnificația, nu-i fu greu deloc să determine locul de unde venise. Venise de jos, de sub schelă!

Alergă înapoi vreo zece metri sau cam așa ceva și cercetă cu privirea. Dădu imediat peste pupa unei șalupe mari, din care cea mai bună parte îi rămânea ascunsă sub scândurile schelei. Ochii îi căzură pe spinarea îngustă a unui bărbat frânt peste bara cârmei într-o poziție ciudată, inconfortabilă, de-o copleșitoare tristețe. Un alt bărbat, chiar dedesubtul lui Heyst, era răsturnat pe spate de-a latul, de la un bord la celălalt, pe jumătate căzut de pe banchet, cu capul mai jos decât picioarele. Acest al doilea bărbat privea rătăcit în sus zbătându-se să se ridice, dar după toate probabilitățile era prea beat ca să poată izbuti. În partea vizibilă a bărcii se mai zărea un cufăr plat de piele, pe care zăceau inerte picioarele primului bărbat. Un

a făcut să se miște pe moment. Când mintea i-a priceput înțelesul, a localizat cu ușurință sunetul. Venise de jos, de sub debarcader!

A alergat înapoi vreo zece metri și apoi s-a uitat în jos. Privirea i-a coborât direct înspre pupa unei bărci mari, din care cea mai mare parte-i era ascunsă de placajul debarcaderului. Ochii i-au căzut pe spatele mic al unui om îndoit peste cârmă într-o postură stranie, incomodă, de o amărăciune puternică. Alt bărbat, dedesubtul lui Heyst, era întins pe spate de la o copastie la alta, pe jumătate căzut de pe bancă, cu capul mai jos decât picioarele. Acest al doilea bărbat privea cu frenezie în sus și se străduia să se ridice dar, în aparență, era prea beat să reușească. Partea vizibilă a bărcii conținea și un cufăr plat, din piele, pe care stăteau picioarele lungi ale primului bărbat. Un mare vas de lut, cu gâtul descoperit, se rostogolea pe fundul

with its wide mouth uncorked, rolled out on the bottom-boards from under the sprawling man.

Heyst had never been so much astonished in his life. He stared dumbly at the strange boat's crew. From the first he was positive that these men were not sailors. They wore the white drill suit of tropical civilization; but their apparition in a boat Heyst could not connect with anything plausible. The civilization of the tropics could have had nothing to do with it. It was more like those myths, current in Polynesia, of amazing strangers, who arrive at an island, gods or demons, bringing good or evil to the innocence of the inhabitants—gifts of unknown things, words never heard before.

Heyst noticed a cork helmet floating alongside the boat, evidently fallen from the head of the man doubled over the tiller, who displayed a dark, bony poll. An oar, too, had been knocked overboard,

urcior mare de pământ, cu gâtul destupat, se rostogolea pe fundul bărcii, pe sub cel tolănit.

Heyst nu mai fusese atât de uluit de când se ştia. Se uita amuţit la straniul echipaj al bărcii. Din capul locului şi-a dat seama că oamenii aştia în orice caz nu erau marinari. Purtau hainele albe de doc ale civilizaţiei tropicale, dar Heyst nu era în stare să lege apariţia lor de nimic plauzibil. Civilizaţia tropicelor n-aveau nimic comun cu ea. Semăna mai curând cu miturile de prin Polinezia, poveşti cu străini ciudaţi care apar într-o insulă, zei sau demoni, aducând locuitorilor nevinovaţi binele sau răul—dăruindu-le lucruri nemaivăzute, rostind cuvinte nemaiauzite.

Heyst observă o cască colonială plutind lângă barcă, căzută probabil de pe capul celui frânt în două peste cârmă, cap oacheş şi ciolănos. Şi o vâslă fusese aruncată peste bord, pesemne de cel care

bărcii, pe sub cel întins.

Heyst nu mai fusese în viaţa lui atât de uimit. Se holba mut la echipajul bărcii. De la început şi-a dat seama că oamenii nu erau marinari. Purtau costumul alb al civilizaţiei de la tropice, dar apariţia lor într-o barcă Heyst n-o putea lega de nimic plauzibil. Civilizaţia tropicelor n-ar fi avut nimic de-a face cu asta. Era mai mult ca acele mituri din Polinezia, despre străini ciudaţi care ajung pe o insulă, zei sau demoni, aducând binele sau răul locuitorilor inocenţi, şi daruri neştiute, cuvinte nemaiauzite.

Heyst a observat o cască colonială plutind pe lângă barcă, în mod clar căzută de pe capul omului aplecat pe cârmă, care arăta negricios şi ciolănos. Şi o vâslă fusese aruncată peste bord, probabil de către

probably by the sprawling man, who was still struggling between the thwarts. By this time Heyst regarded the visitation no longer with surprise, but with the sustained attention demanded by a difficult problem. With one foot posed on the string-piece, and leaning on his raised knee, he was taking in everything. The sprawling man rolled off the thwart, collapsed, and, most unexpectedly, got on his feet. He swayed dizzily, spreading his arms out, and uttered faintly a hoarse, dreamy "Hallo!" His upturned face was swollen, red, peeling all over the nose and cheeks. His stare was irrational. Heyst perceived stains of dried blood all over the front of his dirty white coat, and also on one sleeve.

"What's the matter? Are you wounded?"

The other glanced down, reeled – one of his feet was inside a large pith hat – and, recovering himself, let out a dismal,

zăcea tolănit, care încă se mai zbătea între bancheti. Acum Heyst nu mai considera vizita cu surprindere, ci cu atenția încordată pe care o pretinde o problemă gravă. Cu un picior pe o babală și cu cotul sprijinit pe genunchiul astfel ridicat, își nota totul. Bărbatul tolănit căzu de pe banchet și, lucru de neprevăzut, se ridică în picioare. Se bălăbănea amețit întinzând brațele și articulând slab și răgușit un: „Hallo!” ca din vis. Fața lui, privind în sus, era buhăită, congestionată, scorojită pe nas și pe pomeți. Uitătura îi era fixă, rătăcită, dementă. Heyst observă pete de sânge uscat peste tot pe sacoul alb murdărit, și o pată pe mânecă.

„Ce s-a întâmplat? Ești rănit?”

Celălalt privi în jos, se clătină pe picioare – unul dintre ele era vârat într-o cască colonială – și, revenindu-și, scoase

omul întins, care încă se agita între bănci. Acum, Heyst nu mai privea vizita cu surpriză, ci cu atenția susținută cerută de o problemă dificilă. Cu un picior pe o scândură și sprijinindu-se pe genunchiul ridicat, lua în considerare totul. Bărbatul întins s-a rostogolit de pe bancă, s-a prăbușit și, pe neașteptate, s-a ridicat în picioare. Se clătina amețit, întinzându-și mâinile, și a rostit ușor un „Hallo!” răgușit. Fața lui întoarsă în sus era umflată, roșie, cojită la nas și-n obraji. Privirea-i era fixă și pierdută. Heyst a observat urme de sânge uscat peste toată partea din față a hainei lui albe murdărite, dar și pe mânecă.

—Ce s-a întâmplat? Ești rănit?

Celălalt s-a uitat în jos, ademenit – unul din picioare îi era într-o cască – și, revenindu-și, a scos un scârțâit mohorât, ca

grating sound in the manner of a grim laugh.

"Blood—not mine. Thirst's the matter. Exhausted's the matter. Done up. Drink, man! Give us water!"

Thirst was in the very tone of his words, alternating a broken croak and a faint, throaty rustle which just reached Heyst's ears. The man in the boat raised his hands to be helped up on the jetty, whispering:

"I tried. I am too weak. I tumbled down."

Wang was coming along the jetty slowly, with intent, straining eyes.

"Run back and bring a crowbar here. There's one lying by the coal-heap," Heyst shouted to him.

The man standing in the boat sat down on the thwart behind him. A horrible coughing laugh came through his swollen lips.

un sunet sinistru, scrâșnit, ca un râs sălbatic.

„Sânge? Nu-i al meu. Mi-e sete, asta-i. 'S istovit, asta-i! Ne-a luat dracu! De băut! Dă-ne de băut, dă-ne apă, omule!"

I se simțea setea în glas, un cârâit spasmodic și un șuierat leșinat care de-abia ajungea până la urechile lui Heyst. Omul din barcă ridică mâinile ca să fie ajutat să se urce pe schelă, șoptind:

„Am încercat. Sunt prea slăbit. Am căzut."

Wang venea de-a lungul schelei, încet, privind intens, scrutător.

„Fugi înapoi și adu un clește mare. Vezi că e unul lângă halda de cărbune," îi strigă Heyst.

Omul din barcă se așează pe banchetul de sub el. Un râs hidos, ca o tuse, izbucni de pe buzele lui umflate.

un râs sumbru.

—Sânge. Nu-i al meu. Ne e sete. Suntem frânți. Terminați. Apă, omule! Dă-ne apă!

Se simțea setea în tonul vocii, alternând între o răgușeală și o sâsâială ușoară, guturală, care abia îi ajungea lui Heyst la urechi. Bărbatul din barcă și-a ridicat mâinile să fie urcat pe debarcader, șoptind:

— Am încercat. Sunt prea slăbit. M-am prăbușit.

Wang venea încet de-a lungul debarcaderului, cu o privire hotărâtă și cu ochii strânși.

—Fugi și-adu o rangă. E una lângă grămada de cărbune, i-a strigat Heyst.

Bărbatul care stătea în picioare în barcă s-a așezat pe banca din spatele lui. Un râs oribil, cu tuse, a făcut să-i vibreze buzele umflate.

"Crowbar? What's that for?" he mumbled, and his head dropped on his chest mournfully.

Meantime, Heyst, as if he had forgotten the boat, started kicking hard at a large brass tap projecting above the planks. To accommodate ships that came for coal and happened to need water as well, a stream had been tapped in the interior and an iron pipe led along the jetty. It terminated with a curved end almost exactly where the strangers' boat had been driven between the piles; but the tap was set fast.

"Hurry up!" Heyst yelled to the Chinaman, who was running with the crowbar in his hand.

Heyst snatched it from him and, obtaining a leverage against the string-piece, wrung the stiff tap round with a mighty jerk.

"I hope that pipe hasn't got

„Clește? Pentru ce, clește?" mormăi el, și capul îi căzu trist în piept.

În vremea asta Heyst, ca și cum ar fi uitat de barcă, începu să izbească cu putere într-un robinet mare de alamă care ieșea deasupra scândurilor schelei. Pentru alimentarea vapoarelor care veneau după cărbune și se întâmpla să aibă nevoie și de apă, fusese captat un râu, pe care o conductă metalică îl aducea de-a lungul schelei. Se termina cu un capăt curbat, aproape exact în locul unde barca străinilor nimerise între piloni. Dar robinetul era înțepenit.

„Grăbește-te," strigă Heyst către chinez, care venea alergând, cu cleștele în mână.

Heyst i-l smulse și, servindu-se de el ca de o pârghie, sprijinit pe babală, reuși cu o smucitură puternică să deschidă robinetul înțepenit.

„Sper să nu fie înfundată conducta,"

—Rangă? Pentru ce? a mormăit el, plecându-și îndurerat capul în piept.

Între timp Heyst, ca și cum ar fi uitat de barcă, începuse să lovească tare într-un robinet mare de alamă care ieșea din placaj. Pentru a servi bărcile care veneau pentru cărbune și se întâmpla să aibă nevoie și de apă, un pârâu fusese captat și țeava de fier îl conducea la debarcader. Se termina într-un capăt curbat aproape exact unde barca străinilor fusese adusă între piloni. Dar robinetul era strâns prea tare.

—Grăbește-te! i-a strigat Heyst chinezului, care fugea cu ranga în mână.

Heyst i-a smuls-o din mână și formând o pârghie, a învârtit robinetul înțepenit cu o smucitură puternică.

—Sper că nu s-a blocat conducta! a

choked!" he muttered to himself anxiously.

It hadn't; but it did not yield a strong gush. The sound of a thin stream, partly breaking on the gunwale of the boat and partly splashing alongside, became at once audible. It was greeted by a cry of inarticulate and savage joy. Heyst knelt on the string-piece and peered down. The man who had spoken was already holding his open mouth under the bright trickle. Water ran over his eyelids and over his nose, gurgled down his throat, flowed over his chin. Then some obstruction in the pipe gave way, and a sudden thick jet broke on his face. In a moment his shoulders were soaked, the front of his coat inundated; he streamed and dripped; water ran into his pockets, down his legs, into his shoes; but he had clutched the end of the pipe, and, hanging on with both hands, swallowed, spluttered, choked, snorted with the noises of a swimmer. Suddenly a curious dull roar reached Heyst's ears. Something hairy and

murmură el pentru sine, îngrijorat.

Nu era. Dar nu țâșni un jet puternic. Zgomotul unui fir subțirel de apă, nimerind în parte pe copastia bărcii și în parte în mare alături, se putu auzi imediat. Fu salutat cu un strigăt nearticulat de bucurie sălbatică. Heyst îngenunche pe babală și privi în jos. Bărbatul care vorbise era gata, cu gura deschisă, să primească firicelul sclipitor. Apa îi curgea peste ochi și peste nas, îi gâlgâia în gât, îi curgea pe bărbie. Apoi, ceva ce înfundase parțial conducta cedă, și apa îi țâșni puternic în față. Într-o clipă umerii îi erau ciuciulete, haina learcă, apa curgea șiroaie pe el, îi pătrundea în buzunare, de-a lungul picioarelor, în ghete; dar apucase cu amândouă mâinile capătul țevii și se agățase de ea, înghițea, scuipa, se-neca, sforăia, toate zgomotele unui înotător. Deodată ajunse la urechile lui Heyst un muget ciudat și înfundat. Ceva păros și negru apăru de sub schelă. Un cap zbârlit

murmurat neliniștit pentru sine.

Nu se blocase, dar nu a dat drumul unui șuvoi puternic. S-a auzit deodată sunetul unui curgeri ușoare, o parte spărgându-se pe copastia bărcii, alta stropind alături. A fost întâmpinat cu un strigăt de bucurie inarticulată și sălbatică. Heyst a îngenuncheat pe scândură și s-a uitat în jos. Omul care vorbise își ținea deja gura deschisă sub picăturile strălucitoare. Îi curga apa peste pleoape și peste nas, îi șopotea pe gât și pe bărbie. Apoi a cedat un blocaj din conductă și brusc un șuvoi l-a lovit în față. Imediat, umerii îi erau înmuiați, partea din față a hainei plină de apă; șiroia și se scurgea; îi curgea apă în buzunare, pe picioare, în pantofi; dar apucase capătul țevii, ținându-se cu ambele mâini, înghițind, improșcând, înecându-se și grohăind cu sunete de înotător. Deodată, un straniu răget înfundat i-a ajuns lui Heyst la urechi. Ceva păros și negru a sărit de sub debarcader.

black flew from under the jetty. A dishevelled head, coming on like a cannon-ball, took the man at the pipe in flank, with enough force to tear his grip loose and fling him headlong into the stern-sheets. He fell upon the folded legs of the man at the tiller, who, roused by the commotion in the boat, was sitting up, silent, rigid, and very much like a corpse. His eyes were but two black patches, and his teeth glistened with a death's head grin between his retracted lips, no thicker than blackish parchment glued over the gums.

From him Heyst's eyes wandered to the creature who had replaced the first man at the end of the water-pipe. Enormous brown paws clutched it savagely; the wild, big head hung back, and in a face covered with a wet mass of hair there gaped crookedly a wide mouth full of fangs. The water filled it, welled up in hoarse coughs, ran down on each side of the jaws and down the hairy throat, soaked

își făcu vânt ca o ghiulea și-l izbi în coaste pe omul de la conductă cu atâta putere, încât îl făcu să dea drumul țevii și să cadă lat, jos la pupă, peste picioarele încrucișate ale omului frânt la cârmă care, trezit de izbitură, se ridică în șezut, rigid, mut, parc-ar fi fost un cadavru. Ochii lui nu erau decât două pete negre și dinții rânjeau ca la un cap de mort, printre buzele subțiate și întinse ca un pergament înnegrit pus peste gingii.

De la el, ochii lui Heyst se întoarseră către creatura care-l înlocuise pe primul bărbat la gura conductei. Niște labe enorme, brune, se încheștară de ea cu disperare; capul, uriaș, de sălbatic, atârna dat pe spate, și pe fața plină de o masă de păr negru ud se căsca o gură diformă plină de colți. Apa curgea în ea și-o umplea și era-mproșcată afară de-o tuse aspră; se scurgea pe fălci, pe gâtul păros, inunda

Un cap ciufulit, venind ca o ghiulea, l-a lovit în lateral pe omul de lângă conductă, cu atâta forță încât i-a descătușat strânsoarea și l-a alungat cu capul înainte la pupa. A căzut pe picioarele strânse ale omului de la cârmă care, trezit de agitația din barcă, s-a ridicat în picioare, tăcut și rigid ca un cadavru. Ochii-i erau doar două petice negre, iar dinții îi străluceau ca ai unui schelet între buzele retrase, nu mai groase ca un pergament înnegrit, așezat peste gingii.

De la el, ochii lui Heyst au rătăcit către creatura care-i luase locul primului bărbat la capătul conductei de apă. Gheare maronii enorme o strâneau cu bestialitate; capul mare, sălbatic, atârna în spate, și pe fața acoperită de o masă de păr ud se căsca pocită o gură plină de colți. O umplea apa și țâșnea cu tusețe răgușite din ea, îi curgea de fiecare parte a fălcilor și până pe gâtul păros, îmbiba pielea înnegrită de păr de pe

the black pelt of the enormous chest, naked under a torn check shirt, heaving convulsively with a play of massive muscles carved in red mahogany.

As soon as the first man had recovered the breath knocked out of him by the irresistible charge, a scream of mad cursing issued from the stern-sheets. With a rigid, angular crooking of the elbow, the man at the tiller put his hand back to his hip.

“Don’t shoot him, sir!” yelled the first man. “Wait! Let me have that tiller. I will teach him to shove himself in front of a *caballero*!”

Martin Ricardo flourished the heavy piece of wood, leaped forward with astonishing vigour, and brought it down on Pedro’s head with a crash that resounded all over the quiet sweep of Black Diamond Bay. A crimson patch appeared on the matted hair; red veins appeared in the water flowing all over his

blana deasă de pe pieptul imens, gol sub cămaşa în carouri numai zdrenţe, gâfâind convulsiv, făcând să lucreze o serie de muşchi masivi sculptaţi în mahon roşu.

Îndată ce individul celălalt îşi recăpătă respiraţia pe care atacul irezistibil i-o tăiasse, un urlat de blesteme înnebunit se auzi de la pupă. Cu o îndoire rigidă, colţuroasă a braţului, omul de la bară duse mâna la şold.

„Nu trageţi în el, sir!” urlă celălalt. „Aşteptaţi! Lăsaţi să iau bara. Am să-l învăţ eu să treacă-naintea unui *caballero*!”

Martin Ricardo învărti bucata grea de lemn, făcu un salt înainte cu o uluitoare vigoare şi-o izbi în capul lui Pedro cu o trosnitură ce răsună pe toată întinderea calmă a Golfului Diamantul Negru. O pată stacojie apăru în părul creţ; în apa care curgea peste toată faţa lui se iviră vine roşiatice şi începură să-i curgă picături

pieptul lui enorm, gol sub cămaşa ecosez ruptă, gemând convulsiv şi punând în mişcare muşchi masivi sculptaţi în mahon roşu.

Cum şi-a recăpătat primul bărbat suflarea pe care i-o oprise irezistibila şarjă, un urlat de înjurături nebune a ieşit de la pupă. Cu o îndoire rigidă, ascuţită, a braţului, bărbatul de la cârmă şi-a dus mâna înapoi pe şold.

—Nu-l împuşcaţi, sir! a urlat primul bărbat. Staţi! Daţi-mi mie cârma. O să-l învăţ minte să mai înghiontească un *caballero*!

Martin Ricardo a fluturat bucata grea de lemn, a sărit înainte cu o vigoare uimitoare şi a coborât-o în capul lui Pedro cu un trosnet care a răsunat în toată întinderea tăcută a Golfului Diamantului Negru. O pată stacojie a apărut în părul încâlcit, vine roşii s-au amestecat cu apa care-i curgea pe toată faţă, iar picături roşii

face, and it dripped in rosy drops off his head. But the man hung on. Not till a second furious blow descended did the hairy paws let go their grip and the squirming body sink limply. Before it could touch the bottom-boards, a tremendous kick in the ribs from Ricardo's foot shifted it forward out of sight, whence came the noise of a heavy thud, a clatter of spars, and a pitiful grunt. Ricardo stooped to look under the jetty.

"Aha, dog! This will teach you to keep back where you belong, you murdering brute, you slaughtering savage, you! You infidel, you robber of churches! Next time I will rip you open from neck to heel, you carrion-eater! *Esclavo!*

He backed a little and straightened himself up.

"I don't mean it really," he remarked to Heyst, whose steady eyes met his from above. He ran aft briskly.

roșii și din cap. Dar omul se ținea bine. De-abia după a doua lovitură furibundă labele păroase dădură drumul din încheștare și corpul contorsionat căzu inert. Înainte de a apuca să ajungă pe fundul bărcii, o formidabilă lovitură de picior în coastă, dată de Ricardo, îl aruncă la provă, unde nu se mai văzu, dar de unde se auzi un zgomot greu de cădere, un zdrăngănit de cângi și un geamăt jalnic. Ricardo se aplecă să privească sub schelă.

„Aha, câine! Asta o să te-nvețe minte să rămâi la locul tău, brută ucigașă ce ești, cuțitar sălbatic! Mă, necredinciosule, hoțule de icoane! Dacă mai faci una ca asta vreodată, te spintec de la cap până la picioare, mă, mâncătorule de stârvuri! *Esclavo!*”

Se dădu un pas îndărăt și își îndreptă șira spinării.

„Nu vorbeam serios,” îi spuse el lui Heyst, când îi întâlni privirea fixă, de sus. Se repezi la pupă.

au început să-i picure de pe cap. Dar bărbatul rămăsese acolo. Abia când a coborât o a doua lovitură furioasă, ghearele păroase au dat drumul strânsorii și corpul încolăcit a căzut moale. Înainte să poată atinge fundul bărcii, o lovitură teribilă de picior în coaste din partea lui Ricardo l-a împins înainte, de unde s-a auzit o bufnitură puternică, un zăngănit de vergi și un mormăit jalnic. Ricardo s-a aplecat să se uite sub debarcader.

—Aha, câine! Asta o să te-nvețe minte să stai la locul tău, brută criminală, sălbatic ucigaș ce ești! Necredinciosule, jefuitoarele de biserici! Data viitoare, te despic de la gât la călcâie, mâncătorule de hoituri! *Esclavo!*

S-a dat ușor înapoi și și-a îndreptat spatele.

—Nu vorbeam serios, a remarcat el către Heyst, a cărui privire fixă l-a întâlnit de sus. A fugit iute la pupă.

"Come along, sir. It's your turn. I oughtn't to have drunk first. 'S truth, I forgot myself! A gentleman like you will overlook that, I know." As he made these apologies, Ricardo extended his hand. "Let me steady you, sir."

Slowly Mr. Jones unfolded himself in all his slenderness, rocked, staggered, and caught Ricardo's shoulder. His henchman assisted him to the pipe, which went on gushing a clear stream of water, sparkling exceedingly against the black piles and the gloom under the jetty.

"Catch hold, sir," Ricardo advised solicitously. "All right?"

He stepped back, and, while Mr. Jones revelled in the abundance of water, he addressed himself to Heyst with a sort of justificatory speech, the tone of which, reflecting his feelings, partook of purring and spitting. They had been thirty hours

„Veniți, sir. E rândul dumneavoastră. N-ar fi trebuit să beau eu întâi. Nu mi-am dat seama ce fac. Un gentleman ca dumneavoastră o să-mi treacă asta cu vederea, știu." Scuzându-se astfel, Ricardo întinse mâna. „Dați-mi voie să vă sprijin, sir."

Încetîșor, domnul Jones se desfășură în toată lungimea lui, se clătină, se-mpletici, și se prinse de umărul lui Ricardo. Acolitul său îl ajută să ajungă la țeava din care continua să curgă un izvor de apă limpede, scânteind îmbelșugat, izbindu-se de pilonii din întunericul de sub schelă.

„Țineți-vă bine, sir," îl sfătui Ricardo grijuliu. „Merge?"

Se trase înapoi și, în timp ce domnul Jones savura ca într-o orgie abundența de apă, el se adresă lui Heyst cu un mic discurs justificativ, al cărui ton, reflectându-i sentimentele, semăna a ceva între torsi de mătă și stupit. Treizeci de ore

—Veniți, sir. E rândul dumneavoastră. N-ar fi trebuit să beau eu primul. N-am făcut bine! Un gentleman ca dumneavoastră va trece peste asta, cu siguranță. În timp ce enunța aceste scuze, Ricardo și-a întins mâna. Lăsați-mă să vă ajut, sir.

Ușor, domnul Jones s-a întins în toată suplețea lui, s-a clătinat, s-a poticnit și l-a apucat pe Ricardo de umăr. Acolitul lui l-a dus la conductă, care continua să arunce un șuvoi de apă curată, strălucind puternic și lovindu-se de pilonii negri din întunericul de sub debarcader.

—Țineți-vă bine, sir, l-a sfătuit cu atenție Ricardo. E-n regulă?

A făcut un pas în spate și, în vreme ce domnul Jones se desfăta cu abundența de apă, i s-a adresat lui Heyst cu un soi de discurs justificativ, al cărui ton, reflectându-i sentimentele, semăna cu torsi de pisică și scuipături. Trăseseră de vâsle

tugging at the oars, he explained, and they had been more than forty hours without water, except that the night before they had licked the dew off the gunwales.

Ricardo did not explain to Heyst how it happened. At that precise moment he had no explanation ready for the man on the wharf, who, he guessed, must be wondering much more at the presence of his visitors than at their plight.

trăsese la rame, explica el, și mai bine de patruzeci de ore n-au avut ce bea, decât noaptea să lingă roua de pe copastie.

Ricardo nu i-a explicat lui Heyst cum de s-a întâmplat asta. În acel anume moment n-avea nicio explicație pregătită pentru omul de pe schelă care, bănuia el, trebuia să se minuneze mai mult de prezența vizitatorilor decât de suferința lor.

timp de treizeci de ore, a explicat el, și stătuseră fără apă mai mult de patruzeci de ore, cu excepția nopții când linseseră roua de pe copastii.

Ricardo nu i-a explicat lui Heyst cum se întâmplase. În acel moment nu avea nicio explicație pregătită pentru omul de pe chei care, se gândea el, trebuia să fie mult mai mirat de prezența vizitatorilor decât de starea lor tristă.

CHAPTER SEVEN

The explanation lay in the two simple facts that the light winds and strong currents of the Java Sea had drifted the boat about until they partly lost their bearings; and that by some extraordinary mistake one of the two jars put into the boat by Schomberg's man contained salt water. Ricardo tried to put some pathos into his tones. Pulling for thirty hours with eighteen-foot oars! And the sun! Ricardo relieved his feelings by cursing the sun. They had felt their hearts and lungs shrivel within them. And then, as if all that hadn't been trouble enough, he complained bitterly, he had had to waste his fainting strength in beating their servant about the head with a stretcher. The fool had wanted to drink sea water, and wouldn't listen to reason. There was no stopping him otherwise. It was better to beat him into

Capitolul VII

Explicația se afla în două fapte destul de simple: vânturile ușoare și curenții puternici ai Mării Javei duseseră atât de bine barca în derivă, încât ei aproape că-și pierduseră orientarea; și, printr-o greșeală dintre cele mai stranii, unul dintre urcioarele puse în barcă de omul lui Schomberg conținea apă sărată. Ricardo se străduise să pună puțin patos în ton. Să tragi treizeci de ore la niște rame de șase metri! Și soarele pe deasupra! Își mai ușură sufletul blestemând soarele. Simțiseră cum li se zbârcea în ei inima și plămânii. Și pe deasupra, ca și cum astea toate n-ar fi fost de ajuns, se plângea el acrit, a mai trebuit să-și irosească rămășițele de putere lovindu-l în cap pe servitor cu un traversin, o rezemătoare de picioare la vâslit. Smintitul voia să bea apă de mare și nu pricepea de vorbă. Nu-l

Capitolul VII

Explicația se afla în cele două simple realități că vânturile ușoare și curenții puternici ai Mării Javei abătuseră barca până ce aproape că și-au pierdut relevmentele și că, printr-o greșeală extraordinară, unul din cele două vase puse în barcă de omul lui Schomberg conținea apă de mare. Ricardo încercase să adauge niște patos tonului povestirii. Să vâslești treizeci de ore cu vâsle de cinci metri! Și cu soarele-asta! Ricardo și-a mai domolit sentimentele blestemând soarele. Își simțiseră inimile și plămânii ofilindu-se în ei. Și-apoi, ca și cum toate necazurile astea n-ar fi fost de ajuns, s-a plâns cu amărăciune, fusese nevoit să-și irosească puterea și-așa slăbită pentru a-l bate pe servitor în cap cu o tijă. Prostul voia să bea apă de mare și nu asculta de vorba bună. N-avea cum altfel să-l oprească. Era mai

insensibility than to have him go crazy in the boat, and to be obliged to shoot him. The preventive, administered with enough force to brain an elephant, boasted Ricardo, had to be applied on two occasions – the second time all but in sight of the jetty.

“You have seen the beauty,” Ricardo went on expansively, hiding his lack of some sort of probable story under this loquacity. “I had to hammer him away from the spout. Opened afresh all the old broken spots on his head. You saw how hard I had to hit. He has no restraint, no restraint at all. If it wasn’t that he can be made useful in one way or another, I would just as soon have let the governor shoot him.”

He smiled up at Heyst in his peculiar lip-retracting manner, and added by way of afterthought:

“That’s what will happen to him in

puteai opri în alt fel. Mai bine-l băteai până-l lăsaî lat jos, în nesimțire, decât să ți se-nvârtească prin barcă înnebunit, să trebuiască să-l împuști. Leacul ăsta preventiv, administrat cu destulă forță ca să spargă și-un cap de elefant, se fălea Ricardo, a trebuit să fie aplicat de două ori – a doua oară când s-a zărit schela.

„L-ați văzut pe frumosul ăsta,” continuă Ricardo expansiv, ascunzând sub locvacitate lipsa unei povești plauzibile de orice fel. „Și de la robinet a trebuit să-l dau la o parte cu bătaia. I s-au deschis din nou toate plesniturele de la cap. Ați văzut cât a trebuit să lovesc de tare. Nu se poate abține. Nu se poate abține deloc. De n-ar fi să te mai poți folosi de el la câte-o treabă, l-aș fi lăsat pur și simplu pe patron să-l împuște.”

Îi zâmbi lui Heyst în felul lui ciudat, lungindu-și buzele, și adăugă ca un fel de reflecție:

„Pân’ la urmă asta o să i se-ntâmple,

bine să-i bage mințile-n cap cu forța decât să-l lase să înnebunească în barcă și să fie nevoit să-l împuște. Preventivul, administrat cu destulă forță să spargă capul unui elefant, s-a mândrit Ricardo, a trebuit să fie aplicat de două ori – a doua oară chiar la orizont de debarcader.

– Ați văzut bestia, a continuat Ricardo, ascunzându-și lipsa unei povești credibile cu această logoree. A trebuit să-l dau deoparte de jet. I-a deschis la loc toate crăpăturile proaspete din cap. Ați văzut ce tare a trebuit să lovesc. N-are pic de rezervă. Dacă nu ne-ar fi fost de ajutor cu una, cu alta, l-aș fi lăsat pe patron să-l împuște, mai degrabă.

I-a zâmbit în sus lui Heyst în strania sa manieră, trăgându-și buzele, și a mai zis, ca o completare:

– Așa va păți, până la urmă, dacă

the end, if he doesn't learn to restrain himself. But I've taught him to mind his manners for a while, anyhow!"

And again he addressed his quick grin up to the man on the wharf. His round eyes had never left Heyst's face ever since he began to deliver his account of the voyage.

"So that's how he looks!" Ricardo was saying to himself.

He had not expected Heyst to be like this. He had formed for himself a conception containing the helpful suggestion of a vulnerable point. These solitary men were often tipplers. But no! — this was not a drinking man's face; nor could he detect the weakness of alarm, or even the weakness of surprise, on these features, in these steady eyes.

"We were too far gone to climb out," Ricardo went on. "I heard you walking along, though. I thought I shouted; I tried to. You didn't hear me shout?"

dacă nu se-nvață să se stăpânească. Dar, în orice caz, deocamdată l-am învățat cum să se poarte."

Și din nou rânji spre omul de pe schelă. Ochii lui rotunzi nu-l slăbiseră o clipă pe Heyst, de când începuse să debiteze narațiunea voiajului.

"Va să zică așa arată," își spusese în gând.

Nu se așteptase ca Heyst să aibă înfățișarea asta. Își făcuse despre el o idee în care intra și eventualitatea încurajatoare a unui punct vulnerabil. Solitarii ăștia erau de obicei și bețivi. Dar nu — fața ăstuia nu era față de bețiv. Nici nu putea descoperi pe trăsături, în ochii lui calmi vreun semn de slăbiciune — frică sau măcar surpriză.

"Eram prea istoviți ca să ne putem sălta pe schelă," continuă Ricardo. "Dar v-am auzit venind, am auzit pașii. Cred c-am strigat; în orice caz, am încercat. Nu m-ați auzit strigând?"

nu învăță să se controleze. Dar l-am învățat eu să fie politicoș, cel puțin pentru o vreme!

Și din nou și-a arătat rânjetul rapid către bărbatul de pe debarcader. Ochii lui rotunzi nu părăsiseră fața lui Heyst de când începuse să relateze călătoria.

"Deci așa arată!" își zicea Ricardo în sinea lui.

Nu se așteptase ca Heyst să fie așa. Își formase o imagine cu sugestia utilă a unui punct vulnerabil. ăștia solitari erau de multe ori niște bețivani. Dar nu! Asta nu era fața unui băutor și nici nu putea detecta slăbiciunea alarmării sau chiar vulnerabilitatea unei surprize pe acel chip, în acei ochi.

— Eram prea sfârșiți ca să ne urcăm, a continuat Ricardo. Dar v-am auzit mergând pe-aici. Cred c-am strigat, am încercat să strig. Nu m-ați auzit strigând?

Heyst made an almost imperceptible negative sign, which the greedy eyes of Ricardo—greedy for all signs—did not miss.

“Throat too parched. We didn’t even care to whisper to each other lately. Thirst chokes one. We might have died there under this wharf before you found us.”

“I couldn’t think where you had gone to.” Heyst was heard at last, addressing directly the newcomers from the sea. “You were seen as soon as you cleared that point.”

“We were seen, eh?” grunted Mr. Ricardo. “We pulled like machines—daren’t stop. The governor sat at the tiller, but he couldn’t speak to us. She drove in between the piles till she hit something, and we all tumbled off the thwarts as if we had been drunk. Drunk—ha, ha! Too dry, by George! We fetched in here with the very last of our strength, and no mistake.

Heyst făcu un gest negativ, aproape imperceptibil, pe care ochii avizi ai lui Ricardo—avizi pentru orice fel de semn—nu-l scăpară.

„Gâtul mi-era scoarță. Nici măcar în șoaptă nu mai vorbeam unul cu altul, către sfârșit. Setea te sufocă. Puteam foarte bine să și murim aici sub schelă, dacă nu ne-ați fi găsit.”

„Nu-mi puteam imagina unde-ați dispărut.” Heyst, în fine, se adresase direct nou-veniților de pe mare. „Ați fost văzuți îndată ce ați dublat capul.”

„Am fost văzuți, va să zică,” mormăi Ricardo. „Trăgeam ca niște mașini—nu-ndrăzneam să ne oprim. Patronul era la bară, dar nu mai putea să vorbească. Barca a nimerit printre piloni, până când s-a izbit de ceva, și-am căzut toți de pe bancheți parc-am fi fost băuți. Băuți—ha, ha! Eram uscați—asta eram! Și ultima picătură de putere a trebuit s-o

Heyst a făcut un semn negativ aproape imperceptibil, pe care ochii lacomi ai lui Ricardo—lacomi după un semn—nu l-au ratat.

—Am gâtul prea uscat. Nici nu ne-am sinchisit să șoptim între noi. Te îneacă, setea asta. Am fi putut muri acolo sub debarcaderul ăsta, dacă nu ne-ați fi găsit.

—Nu-mi puteam da seama unde ați dispărut, l-a auzit în cele din urmă pe Heyst vorbind, adresându-se direct nou-veniților de pe mare. Ați fost văzuți imediat ce ați trecut de capul ăla.

—Am fost văzuți, nu? a mormăit domnul Ricardo. Am vâslit ca niște mașini—nu-ndrăzneam să ne oprim. Patronul stătea la cârmă, dar nu putea să vorbească cu noi. Barca a intrat între piloni până s-a izbit de ceva, iar noi ne-am prăbușit de pe bancă de parc-am fi fost beți. Beți, haha! Prea uscați, de fapt! Am ajuns aici cu ultimele puteri—încă o milă

Another mile would have done for us. When I heard your footsteps above, I tried to get up, and I fell down."

"That was the first sound I heard," said Heyst.

Mr Jones, the front of his soiled white tunic soaked and plastered against his breast-bone, staggered away from the water-pipe. Steadying himself on Ricardo's shoulder, he drew a long breath, raised his dripping head, and produced a smile of ghastly amiability, which was lost upon the thoughtful Heyst. Behind his back the sun, touching the water, was like a disc of iron cooled to a dull red glow, ready to start rolling round the circular steel plate of the sea, which, under the darkening sky, looked more solid than the high ridge of Samburan; more solid than the point, whose long outlined slope melted into its own unfathomable shadow blurring the dim sheen on the bay. The forceful stream

stoarcem ca s-ajungem pân-aici, ce mai! Încă o milă, și ne-am fi curățat. Când v-am auzit pașii deasupra, am încercat să mă ridic și am căzut."

"Ăsta a fost primul zgomot pe care l-am auzit," zise Heyst.

Domnul Jones, cu tunica albă pătată udă leoarcă și lipită de coșul pieptului, se depărta împleticindu-se de gura țevii. Sprijinindu-se de umărul lui Ricardo, respiră adânc, își îndreptă capul de pe care apa se scurgea șiroaie, și reuși un zâmbet de o amabilitate sinistă cheltuită de pomană pentru un Heyst pe gânduri. În spatele lui soarele, atingând apa, era ca un disc de fier înroșit începând să se răcească; strălucea de-un roșu mohorât și arăta gata să-nceapă să se rotească de-a lungul plitei circulare de oțel a mării care, sub cerul ce-ncepuse să se-ntunece, părea mai solidă chiar decât creasta înaltă a Samburanului, mult mai solidă decât promontoriul, a cărui pantă lungă se contura topindu-se în

ne-ar fi răpus. Când v-am auzit pașii deasupra, am încercat să mă ridic și-am căzut la loc.

— A fost primul sunet pe care l-am auzit, a zis Heyst.

Domnul Jones, cu tunica albă îmbibată cu apă și lipită de piept, s-a îndepărtat de conductă șchiopătând. Susținându-se de umărul lui Ricardo, a tras adânc aer în piept, și-a ridicat capul de pe care se scurgea apa și a afișat un zâmbet de o amabilitate înspăimântătoare, care s-a irosit pe îngânduratul Heyst. În spatele său soarele, atingând apa, era ca un disc de fier răcit până la o ușoară lucire roșiatică, gata să se rotească în jurul plăcii circulare de oțel a mării care, sub cerul ce se întuneca, arăta mai solidă decât culmea înaltă a Samburanului, mai solidă decât capul, a cărui pantă lungă se topea în propria umbră de nepătruns, umbrind luciul ușor al golfului. Șuvoiul puternic din conductă

from the pipe broke like shattered glass on the boat's gunwale. Its loud, fitful, and persistent splashing revealed the depths of the world's silence.

"Great notion, to lead the water out here," pronounced Ricardo appreciatively.

Water was life. He felt now as if he could run a mile, scale a ten-foot wall, sing a song. Only a few minutes ago he was next door to a corpse, done up, unable to stand, to lift a hand; unable to groan. A drop of water had done that miracle.

"Didn't you feel life itself running and soaking into you, sir?" he asked his principal, with deferential but forced vivacity.

Without a word, Mr. Jones stepped off the thwart and sat down in the stern-

propria-i umbră insondabilă, voalând strălucirea palidă a golfului. Jetul puternic de apă din conductă cădea pe copastia bărcii cu zgomot de sticlă spartă. Împroșcatul acesta zgomotos, capricios, insistent revela profunzimea tăcerii pe lume.

„Grozavă idee, s-aduci apa până aici,” rosti Ricardo cu admirație.

Apa era viață. Se simțea acum în stare s-alerge și o milă, să se cațere peste-un zid de trei metri, să cânte. Dar câteva minute mai înainte era aproape un cadavru, istovit, incapabil să se țină pe picioare, să ridice o mână, incapabil să geamă. Și o picătură de apă făcuse toată minunea asta.

„Parcă sorbeai viață, parcă te scăldai în ea. Nu-i așa, sir?” i se adresă el patronului său cu o vioiciune deferentă, dar forțată.

Fără o vorbă, domnul Jones coborî de pe banc și se așeză pe banchet, la pupă.

se spărgea pe copastia bărcii ca sticla sfărâmată. Stropitul său gălăgios, sporadic și persistent revela adâncimea liniștii lumești.

—Grozavă idee, să captezi apa până aici, s-a pronunțat apreciativ Ricardo.

Apa însemna viață. Acum simțea c-ar putea alerge o milă, că s-ar putea cățara pe un zid de trei metri, c-ar putea și să cânte ceva. Doar cu câteva minute înainte era aproape un hoit, terminat, incapabil să stea pe două picioare, să geamă. O picătură de apă făcuse miracolul.

—N-ați simțit că viața însăși vă curge prin vine și vă-mbie, sir? l-a întrebat el pe patron cu o forțată vioiciune politicoasă.

Fără a spune o vorbă, domnul Jones a coborât de pe bancă și s-a așezat la pupă.

sheets.

"Isn't that man of yours bleeding to death in the bows under there?" inquired Heyst.

Ricardo ceased his ecstasies over the life-giving water and answered in a tone of innocence:

"He? You may call him a man, but his hide is a jolly sight tougher than the toughest alligator he ever skinned in the good old days. You don't know how much he can stand: I do. We have tried him a long time ago. Olà, there! Pedro! Pedro!" he yelled, with a force of lung testifying to the regenerative virtues of water.

A weak "*Señor?*" came from under the wharf.

"What did I tell you?" said Ricardo triumphantly. "Nothing can hurt him. He's all right. But, I say, the boat's getting swamped. Can't you turn this water off before you sink her under us? She's half

„Nu-și pierde oare tot sângele omul ăla, acolo jos, la provă?" întrebă Heyst.

Ricardo își întrerupsese extazierea în fața virtuților dătătoare de viață ale apei, pentru ca să răspundă cu candoare:

„Ăla? Puteți dacă vreți să-i spuneți om, dar pielea lui e mult mai rezistentă decât pielea celui mai rezistent crocodil pe care l-a jupuit el vreodată în zilele lui frumoase de demult. Nici nu vă dați seama la ce poate rezista; eu îmi dau. L-am pus la încercare, demult. Olà! Ehe! Pedro! Pedro!" răcni el cu o vigoare a plămânilor care confirma valoarea regenerativă a apei.

De sub provă se auzi un slab: „*Señor?*"

„Ce v-am spus?" făcu Ricardo triumfător. „Nimic nu-l dă gata. N-are nimic. Dar, ia te uită, barca se umple de apă. Nu puteți să-nchideți robinetul până nu ne ducem la fund, aici sub picioarele

—Nu moare omul vostru plin de sânge, la proră? s-a interesat Heyst.

Ricardo și-a încetat extazul față de apa dătătoare de viață și a răspuns pe un ton inocent:

—El? Îi ziceți dumneavoastră om, dar pielea aia-i mai tare ca al celui mai puternic aligator pe care l-a jupuit în vremurile lui bune. Nu știți de câte e-n stare: eu da. L-am încercat demult. „*Olà, măi Pedro! Pedro!*" a strigat el, cu o forță a plămânilor ce dovedea virtuțile regeneratoare ale apei.

De sub debarcader s-a auzit un slab „*Señor?*"

—Ce v-am spus? a zis Ricardo triumfător. Nimic nu-i face rău. E-n regulă. Dar, ia uite, s-a bălțit barca. Nu puteți opri apa asta, înainte să se scufunde sub noi? Deja s-a umplu pe jumătate.

full already.”

At a sign from Heyst, Wang hammered at the brass tap on the wharf, then stood behind Number One, crowbar in hand, motionless as before. Ricardo was perhaps not so certain of Pedro's toughness as he affirmed; for he stooped, peering under the wharf, then moved forward out of sight. The gush of water, ceasing suddenly, made a silence which became complete when the after-trickle stopped. Afar, the sun was reduced to a red spark, glowing very low in the breathless immensity of twilight. Purple gleams lingered on the water all round the boat. The spectral figure in the stern-sheets spoke in a languid tone:

“That—er—companion—er—secretary of mine is a queer chap. I am afraid we aren't presenting ourselves in a very favourable light.”

Heyst listened. It was the

dumneavoastră? E pe jumătate plină.”

La un semn al lui Heyst, Wang închise, bătându-l cu ciocanul, robinetul de alamă de pe schelă, apoi rămase în picioare în spatele Numărului Unu, cu cleștele în mână, nemișcat ca înainte. Ricardo poate că nu era chiar atât de sigur de rezistența lui Pedro pe cât afirmase, pentru că se plecă sub debarcader să se uite, apoi se duse spre provă, dispărând. Jetul de apă încetând brusc, se lăsă o tăcere care deveni totală de-abia după ce se scurseră și ultimele picături. În zare, soarele rămăsese doar o scânteie roșie licărind foarte aproape de orizont în imensitatea imobilă a amurgului. Sclipiri purpurii întârziiau pe apă împrejurul bărcii. Tipul spectral de la pupă rosti cu o voce tăragănată:

„Tovarășul ăsta... ăă... secretarul ăsta... al meu, e cam sucit. Teamă-mi e că nu ne prezentăm într-o lumină prea favorabilă...”

Heyst asculta. Era vocea uzuală a

La semnul lui Heyst, Wang a lovit robinetul de alamă de pe debarcader, iar apoi s-a așezat în spatele Numărului Unu cu ranga în mână, nemișcat ca înainte. Ricardo poate că nu era atât de sigur pe forța lui Pedro pe cât spusese, fiindcă s-a aplecat să se uite sub debarcader și apoi a mers înainte, dispărând. Șuvoiul de apă, oprindu-se deodată, a lăsat în loc o tăcere desăvârșită de ultima picătură de apă de băut. În depărtare, soarele mai era doar o slabă strălucire roșie în imensitatea liniștită a amurgului. Scânteii purpurii zăboveau pe apă de jur-împrejurul bărcii. Figura spectrală de la pupă a grăit apatic:

—Acest, tovarășul... secretarul ăsta al meu... e un individ straniu. Mă tem că nu ne prezentăm într-o lumină favorabilă.

Heyst asculta. Era obișnuita voce a

conventional voice of an educated man, only strangely lifeless. But more strange yet was this concern for appearances, expressed, he did not know, whether in jest or in earnest. Earnestness was hardly to be supposed under the circumstances, and no one had ever jested in such dead tones. It was something which could not be answered, and Heyst said nothing. The other went on:

“Travelling as I do, I find a man of his sort extremely useful. He has his little weaknesses, no doubt.”

“Indeed!” Heyst was provoked into speaking. “Weakness of the arm is not one of them; neither is an exaggerated humanity, as far as I can judge.”

“Defects of temper,” explained Mr. Jones from the stern-sheets.

The subject of this dialogue, coming out just then from under the wharf into the visible part of the boat, made himself heard

unui om cultivat, doar că ciudat de lipsită de viață. Și mai ciudată încă părea această preocupare a lui pentru aparențe, pe care Heyst nu știa dacă s-o ia în serios sau în glumă. Era greu să iei așa ceva în serios în împrejurările acelea, iar de glumit, nimeni nu glumise până atunci pe un ton atât de lipsit de viață. La așa ceva nu se putea răspunde, și Heyst nu răspunse. Celălalt continuă:

„Călătorind mult, așa cum fac eu, găsesc că un om de felul lui este extrem de util. Fără-ndoială, are și el micile lui slăbiciuni.”

„Într-adevăr?” Heyst nu se putuse abține. „În orice caz, nu în mână îi stă slăbiciunea, și nici de exces de omenie nu poate fi acuzat, din câte-mi pot da seama.”

„Își iese ușor din fire,” explică domnul Jones, de la pupă.

Cel ce făcea obiectul acestui dialog apărând tocmai atunci de sub schelă în partea vizibilă a bărcii, luă cuvântul în

omului educat, doar că surprizător de lipsită de viață. Dar și mai stranie era această preocupare pentru aparențe, afișată fie în glumă, fie în serios—nu-și dădea seama. Seriozitatea nu prea era de bănuț, având în vedere circumstanțele, dar nimeni nu mai glumise pe un ton atât de lipsit de viață. N-avea ce să-i răspundă, așa că n-a spus nimic. Celălalt a continuat:

—Călătorind des, cum fac eu, găsesc deosebit de utili oamenii de felul lui. Au unele slăbiciuni, firește.

—Așa-i! a fost împins Heyst să spună. Printre ele nu se numără și slăbiciunea brațului, sau omenia excesivă.

—Defecte de temperament, a explicat domnul Jones de la pupă.

Obiectul acestui dialog, ieșind chiar atunci de sub debarcader în partea vizibilă a bărcii, s-a făcut auzit în apărarea sa, cu o

in his own defence, in a voice full of life, and with nothing languid in his manner. On the contrary, it was brisk, almost jocose. He begged pardon for contradicting. He was never out of temper with "our Pedro." The fellow was a Dago of immense strength and of no sense whatever. This combination made him dangerous, and he had to be treated accordingly, in a manner which he could understand. Reasoning was beyond him.

"And so" –Ricardo addressed Heyst with animation—"you mustn't be surprised if—"

"I assure you," Heyst interrupted, "that my wonder at your arrival in your boat here is so great that it leaves no room for minor astonishments. But hadn't you better land?"

"That's the talk, sir!" Ricardo began to bustle about the boat, talking all the time. Finding himself unable to "size up"

propria sa apărare, cu un glas plin de vigoare, cu nimic tărăgănat în comportarea sa. Dimpotrivă, era vioi, aproape ghiduș. Își ceru iertare pentru faptul că era de altă părere. Nu-și ieșea niciodată din fire cu „Pedro al nostru”. Individul era un *dago* de-o putere inimaginabilă, dar lipsit cu totul de minte. Combinația asta îl făcea teribil de periculos, și trebuia tratat în consecință, într-un fel pe care să-l priceapă și el. Să-ncerci să-l faci să-nțeleagă însemna să-ți pierzi timpul.

„Așa că...” i se adresă Ricardo lui Heyst cu vioiciune, „... nu trebuie să fiți uimiți dacă...”

„Vă asigur,” îl întrerupse Heyst, „că uimirea mea în fața apariției bărcii dumneavoastră aici e atât de mare, încât nu lasă loc pentru uimiri minore. Dar, n-ar fi mai bine să debarcați?”

„Admirabilă idee, sir!” Ricardo începu să se agite prin barcă, vorbind întruna. Nesimțindu-se în stare să-l

voce plină de viață și cu nicio lentoare în statură. Din contră, era sprinten, aproape vesel. Și-a cerut iertare că trebuia să-l contrazică. Nu-și ieșea niciodată din fire cu „Pedro al nostru”. Individul era un *dago* cu o forță imensă și cu niciun pic de minte. Combinația îl făcea periculos, și trebuia tratat în consecință, într-un fel care să-i fie pe înțeles. Rațiunea îl depășea.

—Așa că, i s-a adresat Ricardo lui Heyst, animat, nu trebuie să fiți surprins dacă...

—Vă asigur, a întrerupt Heyst, că surpriza mea la venirea voastră aici într-o barcă e atât de grozavă, că nu lasă loc pentru uimiri ulterioare. Dar n-ar fi mai bine să urcați?

—Bine ziceți, sir! Ricardo a început să se agite în barcă, tot bombănind. Fiind incapabil să-l măsoare din priviri pe acest

this man, he was inclined to credit him with extraordinary powers of penetration, which, it seemed to him, would be favoured by silence. Also, he feared some pointblank question. He had no ready-made story to tell. He and his patron had put off considering that rather important detail too long. For the last two days, the horrors of thirst, coming on them unexpectedly, had prevented consultation. They had had to pull for dear life. But the man on the wharf, were he in league with the devil himself, would pay for all their sufferings, thought Ricardo with an unholy joy.

Meantime, splashing in the water which covered the bottom-boards, Ricardo congratulated himself aloud on the luggage being out of the way of the wet. He had piled it up forward. He had roughly tied up Pedro's head. Pedro had nothing to grumble about. On the contrary, he ought

cântărească pe omul ăsta, se simțea tentat să-i acorde o putere de pătrundere extraordinară pe care, avea el impresia, tăcerea sa ar fi favorizat-o. De asemenea, se temea de o întrebare pusă de-a dreptul. Nu avea nicio poveste gata pregătită. Și el și patronul amânaseră prea mult examinarea acestui amănunt, foarte important de altminteri. În ultimele două zile chinurile setei dând peste ei pe neașteptate, n-au mai avut chef de niciun fel de chibzuială. Au trebuit să tragă la rame ca să-și scape viața. Dar omul de pe schelă o să plătească pentru toate chinurile lor, de-ar fi tovarăș chiar cu dracu! își zicea în gând Ricardo cu o bucurie necurată.

În vremea asta, călcând și împrôșcând prin apa din fundul bărcii, Ricardo se felicita în gura mare că bagajul nu se udase. Îl stivuisse la provă. Pe Pedro îl bandajase la cap, destul de rudimentar, așa că părosul n-avea de ce se plânge. Dimpotrivă, trebuia să-i fie nespus de

om, era înclinat să-i atribuie puteri de percepție extraordinare pe care, i se părea, tăcerea sa le-ar fi favorizat. De asemenea, se temea de o întrebare directă. Nu avea nicio poveste gata, să i-o zică. El și patronul amânaseră prea mult să se gândească la acest detaliu destul de important. În ultimele două zile, ororile setei care-i copleșise pe neașteptate împiedicaseră o discuție. Fuseseră nevoiți să tragă, pe viață și pe moarte. Dar omul de pe debarcader, de-ar fi frate cu dracul tot va plăti pentru toate suferințele lor, s-a gândit Ricardo cu teribilă bucurie.

Între timp, stropind în apa care acoperea fundul bărcii, Ricardo se felicita cu voce tare că nu așezase bagajele în calea apei. Le pusese grămadă la proră. Îl legase oarecum pe Pedro la cap, așa că n-avea de ce să mormăie. Din contră, trebuia să-i fie tare recunoscător lui – Ricardo – că mai era

to be mighty thankful to him, Ricardo, for being alive at all.

"Well, now, let me give you a leg up, sir," he said cheerily to his motionless principal in the stern-sheets. "All our troubles are over—for a time, anyhow. Ain't it luck to find a white man on this island? I would have just as soon expected to meet an angel from heaven—eh, Mr. Jones? Now then—ready, sir? One, two, three, up you go!"

Helped from below by Ricardo, and from above by the man more unexpected than an angel, Mr. Jones scrambled up and stood on the wharf by the side of Heyst. He swayed like a reed. The night descending on Samburan turned into dense shadow the point of land and the wharf itself, and gave a dark solidity to the unshimmering water extending to the last faint trace of light away to the west. Heyst stared at the guests whom the renounced world had sent him thus at the end of the day. The

recunoscător lui, lui Ricardo, că mai era în viață.

„Ei, și-acuma dați-mi voie să v-ajut să puneți un picior sus, sir,” se adresa el surâzător patronului său de la pupă. „Am scăpat de toate necazurile... pentru moment cel puțin. Nu-nseamnă c-avem noroc, când găsim un alb pe insula asta? E ca și cum te-ai fi așteptat să dai peste-un înger pogorât din cer—nu-i așa, domnule Jones? Ei—gata, sir? Un, doi, trei, sus!”

Ajutat de jos de Ricardo și de sus de albul mai neașteptat decât un înger, domnul Jones se cățăra pe debarcader și se opri alături de Heyst. Se legăna ca o trestie. Noaptea care se lăsa peste Samburan transforma într-o umbră densă promontoriul și schela, dând mării neclintite o soliditate sumbră, stingând și ultima slabă licărire de lumină până la apus, departe. Heyst privea la oaspeții trimiși în acest sfârșit de zi de-o lume la care renunțase. Singurul vestigiu de

în viață.

—Bun, lăsați-mă deci să vă ajut să urcați, sir, i-a zis el voios patronului care stătea nemișcat la pupă. S-au sfârșit necazurile noastre, cel puțin pentru o vreme. Ce noroc c-am găsit un alb pe insula asta! Mai curând m-aș fi așteptat să întâlnim un înger din cer, nu, domnule Jones? Haideți, sunteți gata? Unu, doi, trei, hopa sus!

Ajutat de jos de Ricardo și de sus de albul mai surprinzător ca un înger, domnul Jones s-a îngrămădit sus și s-a așezat pe debarcader lângă Heyst. Se clătina ca o trestie. Noaptea ce cobora asupra Samburanului preschimba capul și debarcaderul într-o umbră densă și conferea o soliditate întunecată apei nemișcate, mergând până la ultima urmă de lumină, departe înspre apus. Heyst se uita la oaspeții pe care lumea abandonată i-i trimisese la finalul zilei. Singurul

only other vestige of light left on earth lurked in the hollows of the thin man's eyes. They gleamed, mobile and languidly evasive. The eyelids fluttered.

"You are feeling weak," said Heyst.

"For the moment, a little," confessed the other.

With loud panting, Ricardo scrambled on his hands and knees upon the wharf, energetic and unaided. He rose up at Heyst's elbow and stamped his foot on the planks, with a sharp, provocative, double beat, such as is heard sometimes in fencing-schools before the adversaries engage their foils. Not that the renegade seaman Ricardo knew anything of fencing. What he called "shooting-irons" were his weapons, or the still less aristocratic knife, such as was even then ingeniously strapped to his leg. He thought of it, at that moment. A swift stooping motion, then, on the recovery, a ripping blow, a shove off the wharf, and no noise except a splash in

lumină rămasă pe pământ zăcea în fundul ochilor cavernoși ai slăbănogului, care luceau, mobili și evazivi. Pleoapele clipeau.

„Vă simțiți slăbit,” zise Heyst.

„Pentru moment, da, puțin,” mărturisi celălalt.

Ricardo, gâfâind zgomotos, se cățăra pe schelă cu mâinile și cu genunchii, voinicește, neajutat de nimeni. Se ridică lângă Heyst și bătu, de două ori, scurt și imperativ în scânduri, cum se aude uneori la școlile de scrimă înainte ca adversarii să-și angajeze floretele. Nu că marinarul apostat ar fi știut ceva despre scrimă. Armele lui erau pistoalele sau mai puțin-aristocraticele cuțite, cum era și cel pe care chiar și-acum îl avea prins la picior. Își aduse aminte de el în clipa asta. O mișcare rapidă de aplecare, o lovitură epatantă o dată cu ridicarea, și-un brânci jos de pe schelă; niciun alt zgomot decât un plescăit în apă, care de-abia dac-ar tulbura liniștea.

vestigiu luminos rămas pe pământ pândea în golul ochilor omului mai subțire. Luceau, viguroși și evazivi, iar pleoapele clipeau.

— Vă simțiți slăbit, a zis Heyst.

— Pe moment, ușor, a mărturisit celălalt.

Cu un gâfâit sonor, Ricardo s-a urcat în genunchi pe debarcader, energic și pe cont propriu. S-a ridicat la umărul lui Heyst și a izbit scândurile cu o bătaie dublă ascuțită și provocatoare, cum se aude uneori în școlile de scrimă, înainte ca adversarii să-și încrucișeze floretele. Nu c-ar fi știut ceva despre scrimă marinarul renegat Ricardo. Armele sale erau pistoalele, sau și mai puțin aristocraticele cuțite, așa cum era acum cel legat ingenios de pulpă. S-a gândit la el în acest moment. O aplecare iute, apoi în urcare o lovitură zdrobitoare, o împingere peste debarcader și niciun sunet cu excepția împrăștiurii din apă care cu greu ar deranja liniștea.

the water that would scarcely disturb the silence. Heyst would have no time for a cry. It would be quick and neat, and immensely in accord with Ricardo's humour. But he repressed this gust of savagery. The job was not such a simple one. This piece had to be played to another tune, and in much slower time. He returned to his note of talkative simplicity.

"Ay; and I too don't feel as strong as I thought I was when the first drink set me up. Great wonder-worker water is! And to get it right here on the spot! It was heaven—hey, sir?"

Mr Jones, being directly addressed, took up his part in the concerted piece:

"Really, when I saw a wharf on what might have been an uninhabited island, I couldn't believe my eyes. I doubted its existence. I thought it was a delusion till the boat actually drove between the piles, as you see her lying

N-ar avea timp nici măcar să țipe. Ar fi rapid, curățel, și perfect în stilul lui Ricardo. Dar își stăpâni acest val de ferocitate. Treaba nu era chiar atât de simplă. Piesa asta se cânta pe altă melodie, într-un tempo mult mai lent. Reveni la flecăreala lui simplistă.

„Ei, nici eu nu mă simt atât de tare cât mă credeam când prima înghițitură ne-a pus pe picioare. Mare vrăjitoare, și apa asta! Și să dai de ea chiar aici, la nas! Minune cerească, sir, ce ziceți?"

Cuvintele fiindu-i adresate direct, domnul Jones își jucă rolul în această piesă bine pusă la cale:

„Adevărat, când am văzut o schelă pe-o insulă care-ar fi putut foarte bine să fie nelocuită, nu-mi venea să-mi cred ochilor. Habar n-aveam de existența ei. Credeam că mi se pare, până când am nimerit cu barca-nre piloni, aici unde-o vedeți acum."

Heyst n-ar avea timp să strige. Ar fi rapid și curat și extrem de conform cu firea lui Ricardo. Dar a reprimat această izbucnire de sălbăticie. Afacerea nu era una așa de simplă. Piesa asta trebuia cântată pe o altă melodie și într-un tempo mult mai lent. S-a întors la vorbăria lui simplă.

—Vai, și nu mă simt așa puternic cum am crezut când m-a pus pe picioare prima gură de apă. Mare minunăție mai e și apa! Și s-o ai și-aici la îndemână. A fost mană cerească, nu, sir?

Domnul Jones, fiind adresat direct, și-a asumat rolul în această piesă concertată:

—Așa e, când am văzut un debarcader pe ceea ce putea fi o insulă nelocuită, nu mi-am crezut ochilor. M-am îndoit de existența lui. Am crezut că-i o nălucă, până ce barca a intrat între piloni, cum o vedeți acum că stă.

now.”

While he was speaking faintly, in a voice which did not seem to belong to the earth, his henchman, in extremely loud and terrestrial accents, was fussing about their belongings in the boat, addressing himself to Pedro:

“Come, now – pass up the dunnage there! Move, yourself, *hombre*, or I’ll have to get down again and give you a tap on those bandages of yours, you growling bear, you!”

“Ah! You didn’t believe in the reality of the wharf?” Heyst was saying to Mr. Jones.

“You ought to kiss my hands!”

Ricardo caught hold of an ancient Gladstone bag and swung it on the wharf with a thump.

“Yes! You ought to burn a candle before me as they do before the saints in your country. No saint has ever done so much for you as I have, you ungrateful

Vorbea cu voce slabă, parcă n-ar fi fost de pe lumea asta, în timp ce acolitul lui, cu tonalități foarte puternice și terestre, se agita pe chestia bagajelor din barcă, spunându-i lui Pedro:

„Hai, hop! Zvârle sacii ăia-ncoa! Mișcă, măi *hombre*, sau mă faci să mă dau jos la tine și să-ți mai croiesc una pe bandaj, mă, urs mormăit ce ești!”

„Oh, nu credeți că debarcaderu-i real?” îi spunea Heyst domnului Jones.

„Ar trebui să-mi săruți mâinile!”

Ricardo prinse o valiză de piele moale, veche, și o trânti pe schelă.

„Da! Ar trebui s-aprinzi și-o lumânare-n fața mea, cum faceți în fața sfinților în țara voastră. Nu există sfânt să fi făcut atâta pentru tine cât am făcut eu,

În timp ce vorbea slăbit, cu o voce care nu părea să fie de pe pământ, acolitul său, cu niște accente extrem de puternice și pământene, i s-a adresat lui Pedro:

– Hai, treci încoace. Dă-mi sacii ăia de-acolo! Mișcă-te, *hombre*, nu mă face să cobor iar și să-ți ard una peste capul ăla de urs mormăit bandajat!

– Ah! N-ați crezut în existența debarcaderului? îi zicea Heyst domnului Jones.

– Ar trebui să-mi pupi mâna!

Ricardo a apucat un sac vechi de voiaj și l-a azvârlit pe debarcader unde a aterizat cu o bufnitură.

– Da! Ar trebui să-mi aprinzi o lumânare, cum fac pentru sfinții din țara ta. Niciun sfânt n-a făcut atâtea pentru tine, câte am făcut eu, vagabond nerecunoscător

vagabond. Now then! Up you get!"

Helped by the talkative Ricardo, Pedro scrambled up on the wharf, where he remained for some time on all fours, swinging to and fro his shaggy head tied up in white rags. Then he got up clumsily, like a bulky animal in the dusk, balancing itself on its hind legs.

Mr Jones began to explain languidly to Heyst that they were in a pretty bad state that morning, when they caught sight of the smoke of the volcano. It nerved them to make an effort for their lives. Soon afterwards they made out the island.

"I had just wits enough left in my baked brain to alter the direction of the boat," the ghostly voice went on. "As to finding assistance, a wharf, a white man—nobody would have dreamed of it. Simply preposterous!"

"That's what I thought when my Chinaman came and told me he had seen a boat with white men pulling up," said

mă, vagabond nerecunoscător! Hai! Sus!"

Ajutat de flecarul Ricardo, Pedro se cățără pe schelă, unde o vreme rămase în patru labe, clătinându-și încoace și-ncolo capu-i lăptos înfășurat în zdrențe albe. Apoi, stângaci ca un animal butucănos, se ridică, legănându-se în întuneric pe picioarele dindărăt.

Domnul Jones începu să-i explice trăgănat lui Heyst că erau într-un hal destul de jalnic în dimineața aia când au zărit fumul vulcanului. Asta le-a dat putere să mai facă un efort ca să-și salveze viața. Nu mult după asta au zărit insula.

„Am mai avut încă destulă judecată-n capul meu istovit încât să dau bărcii direcția care trebuia,” continuă spectral vocea. „Cât despre găsit ajutor, un debarcader, un alb... nimeni n-ar fi visat. Ar fi fost pur și simplu absurd.”

„Asta am crezut și eu când a venit chinezul meu să-mi spună că a văzut o barcă, cu albi trăgând la rame,” zise Heyst.

ce ești! Hai, ridică-te!

Ajutat de vorbărețul Ricardo, Pedro s-a cocoțat pe debarcader, unde a rămas o vreme în patru labe, clătinându-și capul mișos legat cu cârpe albe. Apoi s-a ridicat stângaci, ca o matahală în amurg, stabilizându-se pe picioarele din spate.

Domnul Jones a început să-i explice lent lui Heyst că se aflau într-o stare foarte rea în acea dimineață, când au zărit fumul vulcanului. I-a împins să facă un ultim efort pentru a-și salva viața. La scurt timp, au zărit și insula.

— Am avut spiritul necesar, în ciuda epuizării, să mai schimb doar cursul bărcii, a continuat vocea fantomatică. Cât despre găsierea unui ajutor, a unui debarcader, a unui alb—nici nu visam la așa ceva. Complet absurd!

— Asta m-am gândit și eu când chinezul meu a venit și mi-a zis c-a văzut aproape o barcă și niște albi vâslind, i-a

Heyst.

"Most extraordinary luck," interjected Ricardo, standing by anxiously attentive to every word. "Seems a dream," he added. "A lovely dream!"

A silence fell on that group of three, as if everyone had become afraid to speak, in an obscure sense of an impending crisis. Pedro on one side of them and Wang on the other had the air of watchful spectators. A few stars had come out pursuing the ebbing twilight. A light draught of air, tepid enough in the thickening twilight after the scorching day, struck a chill into Mr. Jones in his soaked clothes.

"I may infer, then, that there is a settlement of white people here?" he murmured, shivering visibly.

Heyst roused himself.

"Oh, abandoned, abandoned. I am alone here—practically alone; but several empty houses are still standing. No lack of

„Un noroc extraordinar,” făcu Ricardo, care asista, gata să intervină, neliniștit, atent la fiecare cuvânt. „Pare un vis,” adăugă el. „Un vis frumos.”

Peste grupul celor trei se lăsă tăcerea, ca și cum fiecare se temea acum să vorbească, dintr-un obscur sentiment al unei crize iminente. Cu Pedro de o parte a lor și cu Wang de cealaltă, aveau aerul unor spectatori circumspecți. Apăruseră câteva stele urmărind crepusculul gonit de noapte. O ușoară adiere, destul de caldă în amurgul înăbușitor după o zi toridă, făcu să treacă un fior prin domnul Jones cu hainele sale ude.

„Pot trage concluzia că există aici o așezare de albi?” murmură el tremurând vizibil.

Heyst își reveni.

„Oh, părăsită, părăsită. Sunt aici singur, efectiv singur. Dar mai sunt încă în picioare câteva case. Nu-i lipsă de locuințe.

spus Heyst.

—Un noroc extraordinar, a intervenit Ricardo, așteptând și ascultând cu nerăbdare fiecare cuvânt. Pare un vis totul, a mai zis el. Un vis minunat!

S-a așternut tăcerea asupra grupului de trei, ca și cum fiecăruia i-ar fi fost teamă să vorbească, prevăzând parcă o criză iminentă. Pedro de-o parte, iar Wang de cealaltă, aveau aerul unor spectatori atenți. Câteva stele ieșiseră, căutând amurgul alungat de noapte. Un ușor curent de aer, destul de cald în amurgul de după ziua toridă, l-a făcut pe domnul Jones, cu hainele lui ude, să tresară.

—Să deduc, așadar, că există pe aici o așezare pentru albi? a murmurat el, tremurând vizibil.

Heyst s-a trezit deodată.

—O, abandonată, da. Sunt singurul de aici—aproape singurul; dar câteva case goale sunt încă în picioare. E loc de

accommodation. We may just as well – here, Wang, go back to the shore and run the trolley out here.”

The last words having been spoken in Malay, he explained courteously that he had given directions for the transport of the luggage. Wang had melted into the night in his soundless manner.

“My word! Rails laid down and all,” exclaimed Ricardo softly, in a tone of admiration. “Well, I never!”

“We were working a coal-mine here,” said the late manager of the Tropical Belt Coal Company. “These are only the ghosts of things that have been.”

Mr Jones’s teeth were suddenly started chattering by another faint puff of wind, a mere sigh from the west, where Venus cast her rays on the dark edge of the horizon, like a bright lamp hung above the grave of the sun.

De altfel, ar fi mai bine... ascultă, Wang, du-te și adu vagonetul înapoi.”

Ultimele cuvinte fiind spuse în malaieză, el le explică, curtenitor, că dăduse instrucțiuni pentru aducerea bagajelor lor. Wang se topise în noapte în felul lui silențios.

„Pe cuvântul meu! Aveți și linie ferată și tot!” exclamă Ricardo moale, pe un ton de admirație. „Ce să zic...”!

„A fost în exploatare, aici, o mină de cărbune,” spuse fostul director al Companiei Tropical Belt Coal. „Astea nu-s decât rămășițele spectrale ale celor ce-au fost.”

Din nou dinții domnului Jones începură brusc să clănțâne, la o altă adiere, plăpândă ca un suspin, venită dinspre apus, de unde Venus își trimitea razele să cadă pe dunga neagră a orizontului, ca o lampă strălucitoare atârnată deasupra mormântului soarelui.

găzduit. Am putea chiar să... Ei, Wang, du-te înapoi la mal și adu vagonetul acela aici.

Ultimele cuvinte fiind grăite în malaieză, le-a explicat politicos că dăduse instrucțiuni să le fie transportate bagajele. Wang se contopise cu întunericul nopții în felul lui tăcut.

—Pe legea mea! Șine și tot ce trebuie! a exclamat Ricardo ușor, pe un ton admirativ. N-aș fi crezut!

—Lucram la o mină de cărbune aici, a zis fostul patron al Companiei Tropical Belt Coal. Astea-s doar nălucile lucrurilor de odată.

Dinții domnului Jones au pornit din nou să tremure la o altă adiere de vânt dinspre apus, de unde Venus își arunca razele asupra marginii întunecate a orizontului, ca un felinar aprins, atârnat deasupra mormântului soarelui.

"We might be moving on," proposed Heyst. "The Chinaman and that—ah—ungrateful servant of yours, with the broken head, can load the things and come along after us."

The suggestion was accepted without words. Moving towards the shore, the three men met the trolley, a mere metallic rustle which whisked past them, the shadowy Wang running noiselessly behind. Only the sound of their footsteps accompanied them. It was a long time since so many footsteps had rung together on that jetty. Before they stepped on to the path trodden through the grass, Heyst said:

"I am prevented from offering you a share of my own quarters." The distant courtliness of this beginning arrested the other two suddenly, as if amazed by some manifest incongruity. "I should regret it more," he went on, "if I were not in a position to give you the choice of those

„Am putea porni", propuse Heyst. „Chinezul și... ăă... servitorul dumneavoastră nerecunoscător cu capul spart pot să-ncarce ei bagajele și or să vină după noi."

Propunerea a fost acceptată fără comentarii. Pe când se îndreptau spre țărm, cei trei se întâlneau cu vagonetul, un simplu uruit metalic trecând repede pe lângă ei, Wang, ca o umbră, alergând fără zgomot în urma lui. Nu-i însoțea decât eoul pașilor lor. Era multă vreme de când nu mai răsunaseră atâția pași pe schela asta. Înainte de a intra pe poteca bătută în iarbă, Heyst spuse:

„Îmi pare rău că nu vă pot oferi să stați în propria mea locuință." Curtenia distantă a acestui început îi opri în loc pe cei doi, uluiți ca de o absurditate manifestă. „Aș regreta-o și mai mult dacă nu aș fi în măsură să vă ofer, ca adăpost temporar, aceste bungalowuri goale."

—Am putea să pornim, a sugerat Heyst. Chinezul și... acel... servitorul dumneavoastră nerecunoscător, cu capul spart, pot să încarce lucrurile și să ne însoțească.

Sugestia a fost acceptată fără cuvinte. Mergând înspre mal, cei trei bărbați au întâlnit vagonetul, un fâșâit metalic ce gonea în fața lor, împins din spate de un Wang care alerga din umbră fără sunet. Numai sunetul pașilor lor îi acompania. De multă vreme nu mai sunaseră atâția pași laolaltă pe acel chei. Înainte să pășească pe cărarea făcută în iarbă, Heyst a spus:

—Îmi este imposibil să vă ofer o cameră în locuința mea. Politețea distantă a acestui început i-a oprit în loc pe ceilalți doi, uimiți parcă de o incompatibilitate fățișă. Mi-ar părea și mai rău, dacă nu aș putea să vă ofer acele bungalouri goale pe post de locuință temporară.

empty bungalows for a temporary home.”

He turned round and plunged into the narrow track, the two others following in single file.

“Queer start!” Ricardo took the opportunity for whispering, as he fell behind Mr. Jones, who swayed in the gloom, enclosed by the stalks of tropical grass, almost as slender as a stalk of grass himself.

In this order they emerged into the open space kept clear of vegetation by Wang’s judicious system of periodical firing. The shapes of buildings, unlighted, high-roofed, looked mysteriously extensive and featureless against the increasing glitter of the stars. Heyst was pleased at the absence of light in his bungalow. It looked as uninhabited as the others. He continued to lead the way, inclining to the right. His equable voice was heard:

“This one would be the best. It was

Se întoarse și porni pe poteca îngustă, cu ceilalți doi în șir indian după el.

„Cam aiurea început!” Ricardo prinse un moment să-i șoptească domnului Jones, în urma căruia mergea, și care se legăna în întuneric înconjurat de iarba tropicală și-aproape tot atât de slab ca și-un fir de iarbă.

În aceeași ordine își făcură intrarea în poiana pe care sistemul judicios al lui Wang de a-i da foc din timp în timp o debarasa de vegetație. Siluetele clădirilor, neluminate și cu acoperișuri înalte, păreau mari și misterioase, și scânteierea mereu mai bogată a stelelor le stingeă orice detaliu. Heyst era satisfăcut că nu se vedea nicio lumină în bungalowul lui. Arăta la fel de nelocuit ca și celelalte. Continuă să meargă în frunte, apucând-o spre dreapta. Se auzi vocea lui egală:

„Cred că ăsta-i cel mai bun. Aici era

S-a întors și a înaintat pe șinele înguste, ceilalți doi urmându-l în șir.

—Ce început bizar! a profitat Ricardo să-i șoptească domnului Jones în urmă căruia mergea, și care se clătina în întuneric, curpins de iarba tropicală, aproape la fel de subțire ca firul de iarbă.

În această ordine au ieșit în spațiul deschis, curățat de vegetație de sistemul judicios de ardere periodică al lui Wang. Formele clădirilor, neluminate, cu acoperișuri înalte, erau misterioase, întinse și lipsite de trăsături pe fundalul lucirii tot mai puternice a stelelor. Heyst a fost mulțumit că nu erau lumini aprinse în casa lui. Arăta la fel de nelocuită ca și celelalte. A continuat să meargă înainte, cotind la dreapta. Apoi, i s-a auzit vocea invariabilă:

—Acesta ar fi cel mai potrivit. Aici

our counting-house. There is some furniture in it yet. I am pretty certain that you'll find a couple of camp bedsteads in one of the rooms."

The high-pitched roof of the bungalow towered up very close, eclipsing the sky.

"Here we are. Three steps. As you see, there's a wide verandah. Sorry to keep you waiting for a moment; the door is locked, I think."

He was heard trying it. Then he leaned against the rail, saying:

"Wang will get the keys."

The others waited, two vague shapes nearly mingled together in the darkness of the verandah, from which issued a sudden chattering of Mr. Jones's teeth, directly suppressed, and a slight shuffle of Ricardo's feet. Their guide and host, his back against the rail, seemed to have forgotten their existence. Suddenly he moved, and murmured:

contabilitatea. Mai e încă ceva mobilă înăuntru. Sunt sigur că o să găsiți două paturi de campanie într-una din odăi."

Acoperișul înalt al bungalowului se înălța ca un turn, foarte aproape, eclipsând cerul.

„Am ajuns. Trei trepte. După cum vedeți, e și o verandă mare. Îmi pare rău că o să vă fac să așteptați un moment; cred că ușa e încuiată."

Îl auziră încercând-o. Apoi se plecă peste balustradă:

„Wang o să aducă cheile."

Ceilalți așteptau, două siluete confuze, aproape topite una într-alta, în întunericul de pe verandă, de unde se auzi un brusc clănțănit din dinți al domnului Jones, reprimat imediat, și un hârșăit al picioarelor lui Ricardo. Ghidul și gazda lor, cu spatele rezemat de balustradă, părea să le fi uitat existența. Deodată făcu o mișcare și spuse:

era contabilitatea. Mai are încă niște mobilă. Sunt sigur că veți găsi niște paturi de campanie într-una din camere.

Acoperișul înalt al bungaloului trona în apropiere, eclipsând cerul.

—Iată-ne ajunși. Trei trepte. După cum vedeți, are o verandă mare. Îmi cer scuze că vă fac să așteptați o secundă, cred că ușa este încuiată.

S-a auzit cum încearcă ușa. Apoi s-a aplecat peste balustradă.

— Va aduce Wang cheile.

Ceilalți au așteptat, două siluete vagi aproape contopite în întunericul de pe verandă, din care a ieșit un clănțănit de dinți subit al domnului Jones, înăbușit imediat, și un ușor târșăit al picioarelor lui Ricardo. Ghidul și gazda lor, cu spatele rezemat de balustradă, părea să fi uitat de existența lor. Deodată s-a mișcat și a zis:

"Ah, here's the trolley."

Then he raised his voice in Malay, and was answered, "*Ya tuan*," from an indistinct group that could be made out in the direction of the track.

"I have sent Wang for the key and a light," he said, in a voice that came out without any particular direction—a peculiarity which disconcerted Ricardo.

Wang did not tarry long on his mission. Very soon from the distant recesses of obscurity appeared the swinging lantern he carried. It cast a fugitive ray on the arrested trolley with the uncouth figure of the wild Pedro drooping over the load; then it moved towards the bungalow and ascended the stairs. After working at the stiff lock, Wang applied his shoulder to the door. It came open with explosive suddenness, as if in a passion at being thus disturbed after two years' repose. From the dark slope of a tall stand-up writing-desk a forgotten, solitary sheet

„Ah, a sosit vagonetul.”

Apoi ridică vocea spunând ceva în limba malaieză și i se răspunse: „*Ya tuan*” dintr-un grup ce putea fi foarte bănuït prin preajma șinelor.

„L-am trimis pe Wang după cheie și lumină,” zise Heyst cu o voce care nu-ți dădeai seama de unde vine—ciudățenie care-l tulbură pe Ricardo.

Wang nu zăbovi mult în misiunea lui. Foarte curând, din adâncul îndepărtat al întunericii apărură, legănându-se, felinarul pe care-l ținea în mână. Aruncă în treacă o rază de lumină pe vagonetul oprit și pe silueta necioplită a sălbaticului Pedro aplecată pe încărcătură, apoi se îndreaptă spre bungalow și urcă treptele. După ce încercă cheia în broasca înțepenită, Wang își propti umărul în ușă. Se deschise brusc aproape ca o explozie, ca un acces de mânie la incursiunea asta, după doi ani de repaus. De pe planul înclinat al unui pupitru de registre, o foaie de hârtie uitată, solitară, se

— Ah, iată vagonetul.

Apoi a strigat în malaieză și i s-a răspuns „*Ya tuan*,” dinspre un grup indistinct care se putea zări în direcția șinelor.

— L-am trimis pe Wang după cheie și după lumină, a zis el, cu o voce care a ieșit fără o destinație specifică, o ciudățenie care l-a descumpănit pe Ricardo.

Wang n-a pierdut multă vreme în misiune. Foarte curând, din cotloanele îndepărtate ale obscurității, a apărut, legănându-se, felinarul pe care îl ducea. A aruncat în grabă o rază de lumină asupra vagonetului, cu figura greoaie a sălbaticului Pedro aplecându-se peste încărcătură. Apoi s-a mișcat către bungalou și a urcat scările. După ce s-a chinuit cu lacătul înțepenit, Wang a deschis ușa cu o lovitură de umăr. S-a deschis ca o explozie, înfuriată parcă de așa un deranj după doi ani de repaus. De pe planul înclinat al unei mese de scris înalte,

of paper flew up and settled gracefully on the floor.

Wang and Pedro came and went through the offended door, bringing the things off the trolley, one flitting swiftly in and out, the other staggering heavily. Later, directed by a few quiet words from Number One, Wang made several journeys with the lantern to the storerooms, bringing in blankets, provisions in tins, coffee, sugar, and a packet of candles. He lighted one, and stuck it on the ledge of the stand-up desk. Meantime Pedro, being introduced to some kindling-wood and a bundle of dry sticks, had busied himself outside in lighting a fire, on which he placed a ready-filled kettle handed to him by Wang impassively, at arm's length, as if across a chasm. Having received the thanks of his guests, Heyst wished them good-night and withdrew, leaving them to their repose.

ridică în zbor și se lăsă plină de grație pe dușumea.

Wang și Pedro intrau și ieșeau pe ușa forțată aducând lucrurile din vagonet, unul sprinten, celălalt împleticindu-se greoi. După care, mânat de câteva cuvinte potolite ale Numărului Unu, Wang făcu până la magazie mai multe drumuri cu lanterna, aducând pături, cutii de conserve, cafea, zahăr și un pachet de lumânări. Aprinse una dintre ele și o fixă pe marginea pupitrului. În răstimp Pedro, căruia i se dăduseră câteva surcele și un braț de crengi uscate, își găsisese de lucru afară, aprinzând un foc pe care așeză un ceainic plin cu apă, dat de un Wang impasibil cu un braț întins parcă peste o prăpastie. Primind mulțumirile musafirilor, Heyst le ură noapte bună și se retrase, lăsându-i să se odihnească.

fără scaun, o foaie de hârtie uitată și singură a fost luată de curent și s-a așternut cu grație pe podea.

Wang și Pedro veneau și ieșeau pe ușa astfel agresată, aducând lucrurile din vagonet, unul iute, celălalt împleticindu-se greoi. Mai târziu, îndrumat de câteva cuvinte ușoare ale Numărului Unu, Wang a făcut câteva drumuri cu lanterna până la depozit, aducând pături, conserve, cafea, zahăr și un pachet de lumânări. A aprins una și a așezat-o pe marginea mesei de scris. Între timp Pedro, fiindu-i arătat niște lemn de foc și o grămadă de bețe uscate, se ocupase afară cu aprinderea unui foc, pe care a așezat un ibric umplut, înmânat impasibil de Wang, cu brațul întins ca peste un hău. După ce a primit mulțumirile oaspeților săi, Heyst le-a urat noapte bună și s-a retras, lăsându-i să se odihnească.

CHAPTER EIGHT

Heyst walked away slowly. There was still no light in his bungalow, and he thought that perhaps it was just as well. By this time he was much less perturbed. Wang had preceded him with the lantern, as if in a hurry to get away from the two white men and their hairy attendant. The light was not dancing along any more; it was standing perfectly still by the steps of the verandah.

Heyst, glancing back casually, saw behind him still another light – the light of the strangers' open fire. A black, uncouth form, stooping over it monstrosly, staggered away into the outlying shadows. The kettle had boiled, probably.

With that weird vision of something questionably human impressed upon his senses, Heyst moved on a pace or two.

Capitolul VIII

Heyst se depărtă încetișor. În bungalowul lui nu se vedea nici acum vreo lumină și se gândea că poate-i mai bine așa. Era mult mai puțin tulburat, acum. Wang pornise înainte cu felinarul, ca și cum s-ar fi grăbit să scape de cei doi albi și de părosul lor servitor. Lumina nu se mai legăna; se oprise, nemișcată, la treptele verandei.

Uitându-se din întâmplare înapoi, Heyst văzu altă lumină – focul sub cerul liber al străinilor. O siluetă neagră, stranie, monstuoasă se pleca peste el, dispărând apoi în tenebrele înconjurătoare. Pesemne că apa fiersese.

Cu imaginea asta sinistră, îndoielnic omenească, în minte, Heyst mai făcu un pas-doi înainte. Cine puteau fi ăștia doi

Capitolul VIII

Heyst a plecat încet. Încă nu se vedea vreo lumină în casă și s-a gândit că n-are cum să fie un lucru rău. Acum nu mai era atât de agitat. Wang mersese înaintea sa cu felinarul, ca și cum s-ar fi grăbit să se îndepărteze de cei doi albi și de asistentul lor păros. Lumina nu mai dansa acum, ci era fixă pe treptele verandei.

Heyst, aruncând cu dezinvoltură o privire în spate, a văzut în spatele lui o altă lumină, cea de la focul străinilor. O formă întunecată, cavernoasă, s-a aplecat mătăhălos peste el, apoi a plecat împleticindu-se în umbrele dimprejur. Fiersese apa, probabil.

Cu această stranie imagine îndoielnic omenească în minte, Heyst a mai făcut câțiva pași. Ce oameni erau aceștia

What could the people be who had such a creature for their familiar attendant? He stopped. The vague apprehension, of a distant future, in which he saw Lena unavoidably separated from him by profound and subtle differences; the sceptical carelessness which had accompanied every one of his attempts at action, like a secret reserve of his soul, fell away from him. He no longer belonged to himself. There was a call far more imperious and august. He came up to the bungalow, and, at the very limit of the lantern's light, on the top step, he saw her feet and the bottom part of her dress. The rest of her person was suggested dimly as high as her waist. She sat on a chair, and the gloom of the low eaves descended upon her head and shoulders. She didn't stir.

"You haven't gone to sleep here?" he asked.

"Oh, no! I was waiting for you – in

care aveau drept servitor o asemenea creatură? Se opri. Vaga lui teamă în fața unui viitor mai îndepărtat, în care o vedea pe Lena inevitabil separată de el de profunde și subtile dezacorduri, nepăsarea sceptică ce-nsoțea, ca un fel de reținere tăinuită a sufletului său, orice tentativă de acțiune, dispăruseră. El nu-și mai aparținea. Apăruse o chemare mult mai imperioasă, mai măreață. Ajunse la bungalow și, la marginea luminii felinarului, pe treapta de sus, îi zări picioarele și tivul rochiei. Restul făpturii ei mai mult îl ghiceai, confuz, cam până la talie. Ședea într-un fotoliu, și întunericul făcut de streășina joasă îi acoperea capul și umerii. Nu se clinti din loc.

„Nu te-ai dus încă să te culci?”
întrebă el.

„Oh, nu! Te așteptam, în întuneric.”

care aveau așa o creatură drept slujitor? S-a oprit. Spaima vagă în fața unui viitor îndepărtat, în care o vedea pe Lena inevitabil separată de el de diferențe profunde și subtile, nepăsarea sceptică care-i însoțise fiecare din tentativele de acțiune, ca o rezervă ascunsă a sufletului, se diminuaseră. Nu simțea că ar mai fi propriul stăpân. Exista o chemare mult mai imperioasă și mai augustă. S-a apropiat de casă și, la limita luminii felinarului, pe treapta cea mai de sus, i-a văzut picioarele fetei sub partea de jos a rochiei. Restul, până la talie, era doar vag sugerat. Stătea pe un scaun, iar întunericul de la streășina joasă îi acoperea capul și umerii. Nu se clintea.

– Nu te-ai culcat? a întrebat el.

– O, nu! Te-am așteptat, cu lumina

the dark."

Heyst, on the top step, leaned against a wooden pillar, after moving the lantern to one side.

"I have been thinking that it is just as well you had no light. But wasn't it dull for you to sit in the dark?"

"I don't need a light to think of you." Her charming voice gave a value to this banal answer, which had also the merit of truth. Heyst laughed a little, and said that he had had a curious experience. She made no remark. He tried to figure to himself the outlines of her easy pose. A spot of dim light here and there hinted at the unfailing grace of attitude which was one of her natural possessions.

She had thought of him, but not in connection with the strangers. She had admired him from the first; she had been attracted by his warm voice, his gentle eye,

Heyst, în capul scării, dădu felinarul mai într-o parte și se rezemă de-un stâlp de lemn.

„Mă gândeam c-ai făcut foarte bine că n-ai aprins lumina. Dar nu ți-a fost urât să stai pe întuneric?"

„N-am nevoie de lumină ca sa mă gândesc la tine." Farmecul vocii ei dădea valoare acestui răspuns banal, care mai avea și meritul de a fi adevărat. Heyst râse o clipă, apoi îi spuse că trăise un lucru foarte ciudat. Ea nu făcu nicio remarcă. El încercă să-și închipuie silueta ei odihnindu-se comod în fotoliu. Câte o pată mică de lumină slabă licărind ici și colo te lăsa să bănuiești grația impecabilă a atitudinii, unul dintre atributele ei naturale.

Ea se gândise la el, dar nu în legătură cu străinii. Îl admirase din primul moment; o atrăsese vocea lui caldă, privirea blândă, dar îl simțise prea uluitor

stinsă.

Heyst, pe treapta cea mai de sus, s-a sprijinit de un stâlp de lemn, după ce a mutat lanterna într-o parte.

— Mă gândeam că e bine că n-ai stat pe lumină. Dar nu te-ai plictisit, în întuneric?

— N-am nevoie de lumină să mă gândesc la tine. Vocea ei fermecătoare dădea valoare unui răspuns banal care avea și meritul de a fi adevărat. Heyst a răs ușor și a spus că avusese o experiență stranie. Ea n-a făcut nicio remarcă. El încerca să deslușească un contur în ținuta ei destinsă. Un strop de lumină slabă pe ici, pe colo, amintea de grația constantă a atitudinii, care era una din însușirile ei naturale.

Se gândise la el, dar nu în legătură cu străinii. Îl admirase de la început, fusese atrasă de vocea lui caldă, de privirea blândă, dar îl simțise amețitor de dificil de

but she had felt him too wonderfully difficult to know. He had given to life a savour, a movement, a promise mingled with menaces, which she had not suspected were to be found in it – or, at any rate, not by a girl wedded to misery as she was. She said to herself that she must not be irritated because he seemed too self-contained, and as if shut up in a world of his own. When he took her in his arms, she felt that his embrace had a great and compelling force, that he was moved deeply, and that perhaps he would not get tired of her so very soon. She thought that he had opened to her the feelings of delicate joy, that the very uneasiness he caused her was delicious in its sadness, and that she would try to hold him as long as she could – till her fainting arms, her sinking soul, could cling to him no more.

“Wang’s not here, of course?” Heyst said suddenly. She answered as if in her sleep.

de dificil de pătruns. Dăduse vieții ei savoare, un impuls nou, o făgăduială în care mijeia și o doză de primejdie despre care nu bănuise c-ar putea fi găsite în ea – sau, în orice caz, nu de o fată sortită mizeriei, cum era ea. Își spunea că nu trebuie să se irite din pricină că el se arăta prea rezervat, prea întors în sine, parc-ar fi fost închis într-o lume numai a lui. Când o lua în brațe, ghicea în îmbrățișarea lui o forță imensă, irezistibilă, îl simțea cuprins de o emoție profundă, și gândea, spera că poate n-o să se plictisească de ea chiar atât de repede. Mai gândea că trezise în ea sentimente de bucurie gingașă, că însăși tulburarea pe care i-o provoca era încântătoare în tristețea ei, și că o să încerce să-l păstreze cât mai mult va putea – până când brațele ei istovite, sufletul ei epuizat nu vor mai avea puterea să se agațe de el.

„Wang nu-i aici, firește,” spuse Heyst deodată. Ea îi răspunse ca din vis:

cunoscut. Dăduse vieții o savoare, o mișcare, o promisiune amestecată cu pericol, pe care ea nu se așteptase să le găsească sau, oricum, nu tocmai ea, o fată sortită traiului mizer. Își spunea că nu trebuie să fie iritată fiindcă el părea prea închis în sine, închis parcă într-o lume a lui. Când o lua în brațe, simțea că îmbrățișarea lui avea o forță bună și convingătoare, că îl mișca profund și că, poate, nu se va plictisi prea curând de ea. Credea că stărnise în ea sentimente de bucurie delicată, că însăși neliniștea pe care i-o provoca era delicioasă în tristețea ei, și că va încerca să îl păstreze atât cât va reuși – până ce brațele-i obosite, sufletul ei sfârșit, nu vor mai putea să rămână legate de el.

– Wang nu-i aici, nu? a zis deodată Heyst. Ea a răspuns parcă din somn:

"He put this light down here without stopping, and ran."

"Ran, did he? H'm! Well, it's considerably later than his usual time to go home to his Alfuro wife; but to be seen running is a sort of degradation for Wang, who has mastered the art of vanishing. Do you think he was startled out of his perfection by something?"

"Why should he be startled?"

Her voice remained dreamy, a little uncertain.

"I have been startled," Heyst said.

She was not listening. The lantern at their feet threw the shadows of her face upward. Her eyes glistened, as if frightened and attentive, above a lighted chin and a very white throat.

"Upon my word," mused Heyst, "now that I don't see them, I can hardly believe that those fellows exist!"

„A pus felinarul aici, jos, fără să se oprească și a fugit.”

„A fugit, zici? Hm! Da, e trecut mult de vremea la care se duce de obicei acasă, la femeia Alfuro, dar ca să se lase văzut alergând e un fel de decădere pentru Wang, care-i maestru în arta de a se face nevăzut. Crezi că l-a tulburat ceva în așa măsură încât să-l facă să-și uite desăvârșirea?”

„Ce să-l fi tulburat?”

Vocea ei rămăsese visătoare, puțin nesigură.

„Pe mine, m-a tulburat,” zise Heyst.

Ea nu-l asculta. Felinarul de la picioarele lor proiecta în sus umbra capului ei. Ochii, parcă speriați, îi scânteiau deasupra bărbiei luminate și a unui gât foarte alb.

„Pe cuvântul meu,” murmură Heyst, „acuma, că nu-i mai văd, aproape că nu-mi vine să cred că indivizii ăștia există

— A așezat lumina asta aici fără să se oprească și a fugit.

— A fugit, zici? Hm! Ei bine, e mult mai târziu decât merge el de obicei acasă la nevasta Alfuro, dar să fie văzut fugind e un fel de degradare pentru Wang, de-acum expert în arta dispariției. Crezi că l-a alarmat ceva de și-a pierdut meticulozitatea?

— De ce să-l fi alarmat ceva anume?

Vocea ei rămânea visătoare, ușor nesigură.

— Pe mine m-a neliniștit, a zis Heyst.

Fata nu-l asculta. Felinarul de la picioarele lor îi proiecta umbra feței în sus. Îi luceau ochii, speriați parcă, și atenți, deasupra unei bărbii iluminate și a unui gât foarte alb.

— Pe cuvântul meu, a cugetat Heyst, acum că nu-i mai văd, nici nu-mi vine să cred că indivizii aceia există!

"And what about me?" she asked, so swiftly that he made a movement like somebody pounced upon from an ambush. "When you don't see me, do you believe that I exist?"

"Exist? Most charmingly! My dear Lena, you don't know your own advantages. Why, your voice alone would be enough to make you unforgettable!"

"Oh, I didn't mean forgetting in that way. I dare say if I were to die you would remember me right enough. And what good would that be to anybody? It's while I am alive that I want —"

Heyst stood by her chair, a stalwart figure imperfectly lighted. The broad shoulders, the martial face that was like a disguise of his disarmed soul, were lost in the gloom above the plane of light in which his feet were planted. He suffered from a trouble with which she had nothing to do. She had no general conception of the

cu adevărat!"

„Dar eu?” întrebă ea cu atâta vioiciune, încât el făcu o mișcare ca unul care se simte prins într-o cursă. „Pe mine, când nu mă vezi, mai crezi că exist?”

„Dacă ești? Ești extraordinară! Draga mea Lena, tu nu-ți dai seama de propriul tău farmec! Numai vocea ta, și-i destul ca să te facă de neuitat!”

„Oh, nu despre felul ăsta de uitat vorbeam. Cred că dac-ar fi să mor, ți-ai aduce destul de bine aminte de mine. Dar la ce-ar folosi asta, cuiva? Cât trăiesc așa vrea...”

În picioare, lângă fotoliul ei, Heyst apăru ca o siluetă athletică insuficient luminată. Umerii lui lați, fața marțială, care era mai curând o mască a sufletului său dezarmat, se pierdeau în obscuritatea de deasupra zonei de lumină în care li se aflau picioarele. El era tulburat de o neliniște pe care ea n-o bănuia, căci nu avea nici măcar

—Și cum rămâne cu mine? a întrebat ea atât de iute că el a tresărit ca prins într-o ambuscadă. Când nu mă vezi, îți vine să crezi că exist?

—Să ești? Și încă atât de fermecător! Lena, dragă, nu-ți cunoști atuurile. Doar vocea ta te face de neuitat!

—O, nu m-am referit la uitarea asta. Îndrăznesc să spun că dacă aş muri, ți-ai aminti bine de mine. Și la ce bun? Eu cât sunt în viață vreau...

În picioare lângă scaunul ei, Heyst apărea ca o figură robustă, imperfect iluminată. Umerii lați, chipul războinic care era ca o mască a sufletului dezarmat, se pierdeau în întunericul de deasupra porțiunii de lumină în care îi stăteau picioarele. Suferea dintr-un necaz cu care ea n-avea nicio legătură. Nu avea nicio

conditions of the existence he had offered to her. Drawn into its peculiar stagnation she remained unrelated to it because of her ignorance.

For instance, she could never perceive the prodigious improbability of the arrival of that boat. She did not seem to be thinking of it. Perhaps she had already forgotten the fact herself. And Heyst resolved suddenly to say nothing more of it. It was not that he shrank from alarming her. Not feeling anything definite himself he could not imagine a precise effect being produced on her by any amount of explanation. There is a quality in events which is apprehended differently by different minds or even by the same mind at different times. Any man living at all consciously knows that embarrassing truth. Heyst was aware that this visit could bode nothing pleasant. In his present soured temper towards all mankind he

o idee generală despre condițiile de existență pe care i le oferise. Cufundată într-o stranie stagnare, rămânea lipsită de legătură cu această existență, pentru că o ignora.

De pildă, nu putea deloc să-și dea seama de fantastica neverosimilitate a sosirii bărcii acesteia. Aveai impresia că nici nu se gândește la ea. Poate că uitase chiar faptul însuși. Și Heyst, brusc, se hotărî să nu-l mai pomenească. Nu c-ar fi ezitat de teamă să n-o sperie. Propriile lui sentimente nefiind încă bine definite, nu-și putea imagina efectele precise pe care le-ar produce asupra ei, oricâte explicații i-ar da. Există în evenimente o anumită calitate, care este diferit percepută de minți diferite, sau chiar de aceeași minte la epoci diferite. Orice om care are cât de cât o conștiință de sine cunoaște acest adevăr cam stingheritor. Heyst își dădea seama că vizita asta nu putea aduce nimic agreabil. Acreala cu care considera el omenirea

înțelegere a condițiilor de existență pe care el i le oferise. Atrasă de stagnarea ei caracteristică, rămânea nelegată de existența asta din ignoranță.

De pildă, nu putea niciodată să înțeleagă improbabilitatea imensă a sosirii acelei bărci. Nu părea să se gândească la asta. Poate că uitase deja de asta. Iar Heyst s-a hotărât deodată să nu mai spună nimic. Nu era vorba că se ferea să o alarmeze. Nesimțind nici el ceva clar, nu-și putea imagina cu precizie ce efect ar produce asupra ei explicații, oricât de multe ar găsi. Evenimentele au o calitate surprinsă diferit de minți diferite sau chiar de aceleași minți în momente diferite. Orice om care trăiește în mod conștient cunoaște acest adevăr rușinos. Heyst era conștient că vizita asta nu prevestea nimic bun. În atitudinea ursuză, din prezent, față de întreaga umanitate, privea această vizită ca pe ceva deosebit de agresiv.

looked upon it as a visitation of a particularly offensive kind.

He glanced along the verandah in the direction of the other bungalow. The fire of sticks in front of it had gone out. No faint glow of embers, not the slightest thread of light in that direction, hinted at the presence of strangers. The darker shapes in the obscurity, the dead silence, betrayed nothing of that strange intrusion. The peace of Samburan asserted itself as on any other night. Everything was as before, except—Heyst became aware of it suddenly—that for a whole minute, perhaps, with his hand on the back of the girl's chair and within a foot of her person, he had lost the sense of her existence, for the first time since he had brought her over to share this invincible, this undefiled peace. He picked up the lantern, and the act made a silent stir all along the verandah. A spoke of shadow swung

întreagă în momentul de față îl făcea să socotească sosirea străinilor deosebit de agresivă.

Aruncă o privire peste verandă, în direcția celui alt bungalow. Focul de vreascuri se stinsese. Nicio palidă strălucire de jărat, nici cea mai mică urmă de lumină nu lăsa să se bănuiască prezența unor străini. Formele lor sumbre abia distincte în obscuritate, tăcerea de moarte, nu trădau cu nimic strania intruziune. Pacea din Samburan se manifesta ca în orice altă noapte, afară doar—Heyst își dădu seama deodată—că timp de un moment întreg, cu mâna pe rezemătoarea fotoliului fetei, la un pas de făptura ei, pierduse sentimentul existenței ei, și asta se întâmpla pentru prima oară de când o adusesse aici să împartă cu el această liniște imaculată și neînvinsă. Ridică felinarul, și gestul stârni pe verandă un tremur tăcut. O rază de umbră alunecă repede peste fața fetei, pentru ca apoi lumina puternică să se

S-a uitat peste verandă în direcția celui alt bungalow. Lemnele de foc din față se stinseseră. Nici vreo strălucire difuză de tăciuni, nici cea mai slabă rază de lumină nu indicau prezența străinilor. Umbrele mai întunecate din întuneric, tăcerea de moarte, nu trădau nimic din acea intruziune bizară. Pacea din Samburan se afirma ca în orice altă noapte. Totul era ca înainte, doar că—și-a dat deodată seama Heyst—pentru un minut, poate, cu mâna pe spătarul scaunului fetei și la un pas de ea, pierduse sentimentul existenței ei pentru prima dată de când o adusesse să se bucure împreună de această pace invincibilă, nepângărită. A ridicat felinarul, ceea ce a creat o agitație difuză pe verandă. O rază de umbră a alunecat iute peste fața ei și lumina puternică s-a așezat pe chipul ei imobil, ca al unei fete ce are o

swiftly across her face, and the strong light rested on the immobility of her features, as of a woman looking at a vision. Her eyes were still, her lips serious. Her dress, open at the neck, stirred slightly to her even breathing.

"We had better go in, Lena," suggested Heyst, very low, as if breaking a spell cautiously.

She rose without a word. Heyst followed her indoors. As they passed through the living-room, he left the lantern burning on the centre table.

oprească pe trăsăturile ei imobile, ca ale unei femei pradă unei viziuni. Ochii nu se mișcau, buzele erau grave. Rochia, deschisă la gât, sălta ușor în ritmul respirației.

„Mai bine-am intra în casă, Lena,” zise Heyst, foarte încet, ca și cum s-ar fi temut să nu tulbure o vrajă.

Ea se ridică fără să scoată o vorbă. Heyst o urmă înăuntru. Traversând camera cea mare, lăsă felinarul aprins pe masa din mijloc.

viziune. Ochii îi erau ficși, buzele severe. Rochia, deschisă la gât, tremura ușor în ton cu respirația ei calmă.

— Mai bine intrăm, Lena, a sugerat Heyst foarte încet, ca și cum ar fi rupt cu tandrețe o vrajă.

Ea s-a ridicat fără să rostească un cuvânt. Heyst a urmat-o înăuntru. Trecând prin camera de zi, a lăsat felinarul să ardă pe masa din mijloc.

CHAPTER NINE

That night the girl woke up, for the first time in her new experience, with the sensation of having been abandoned to her own devices. She woke up from a painful dream of separation brought about in a way which she could not understand, and missed the relief of the waking instant. The desolate feeling of being alone persisted. She was really alone. A night-light made it plain enough in the dim, mysterious manner of a dream; but this was reality. It startled her exceedingly.

In a moment she was at the curtain that hung in the doorway, and raised it with a steady hand. The conditions of their life in Samburan would have made peeping absurd; nor was such a thing in her character. This was not a movement of curiosity, but of downright alarm – the

Capitolul IX

În noaptea aceea, pentru prima oară în noua ei viață, Lena se trezi cu senzația de a fi fost lăsată în seama propriilor ei resurse. Se trezi dintr-un vis chinuitor: visase că se pomenise despărțită de el, într-un fel pe care nu-l putea pricepe, și la deșteptare nu simți ușurarea pe care o ai de obicei când te trezești. Persista un sentiment deprimant de singurătate. Era realmente singură. Lumina puțină a lămpii de pe noptieră i-o dovedi, în felul confuz și misterios al viselor; dar de data asta era realitate. Se sperie foarte tare.

Într-o clipă fu la perdeaua atârnată în dreptul ușii și o dădu deoparte cu o mână hotărâtă. N-avea rost să arunce o privire discretă; în condițiile în care trăiau ei în Samburan, ar fi fost absurd, și un asemenea lucru nici nu-i era în fire. A fost un gest nu de curiozitate, ci de-a dreptul de

Capitolul IX

În acea noapte fata s-a trezit, pentru prima dată în noua ei viață, cu senzația că fusese lăsată în voia sortii. Avusese un vis dureros despre despărțire, provocat nici ea nu știa de ce, iar liniștea deșteptării nu o îmbiase ca altădată. Nu-i dădea pace senzația de pustietate. Chiar era singură. O veioză aprinsă îi arăta asta, ca un vis palid și misterios; dar era realitatea. A speriat-o îngrozitor.

Într-o clipă, era la perdeaua care atârna în pragul ușii, ridicând-o cu o mână calmă. Condițiile traiului lor din Samburan ar fi făcut absurd trasul cu ochiul și nici nu-i stătea în fire. Nu era un moment de curiozitate, ci de-a dreptul de alarmă – neliniștea și frica din vis. Zorii nu puteau fi

continued distress and fear of the dream. The night could not have been very far advanced. The light of the lantern was burning strongly, striping the floor and walls of the room with thick black bands. She hardly knew whether she expected to see Heyst or not; but she saw him at once, standing by the table in his sleeping-suit, his back to the doorway. She stepped in noiselessly with her bare feet, and let the curtain fall behind her. Something characteristic in Heyst's attitude made her say, almost in a whisper:

"You are looking for something."

He could not have heard her before; but he didn't start at the unexpected whisper. He only pushed the drawer of the table in and, without even looking over his shoulder, asked quietly, accepting her presence as if he had been aware of all her movements:

"I say, are you certain that Wang didn't go through this room this evening?"

spaimă—dezolarea și spaima din vis. Noaptea probabil că nu era prea înaintată. Lumina felinarului, încă puternică, stria dușumeaua și pereții odăii cu fâșii late de întuneric. Aproape că nu-și dădea seama dacă se aștepta să-l vadă acolo pe Heyst sau nu; dar îl văzu imediat, șezând la masă în pijama, cu spatele la ușă. Intră desculță, fără zgomot, lăsând perdeaua să cadă în urma ei. Ceva special în atitudinea lui Heyst o făcu să spună, aproape în șoaptă:

„Cauți ceva?”

Nu se putea ca el s-o fi auzit intrând, dar nu tresări la auzul șoaptei. Doar împinse sertarul mesei și, fără măcar să se uite peste umăr la ea, o întrebă liniștit, acceptându-i prezența ca și cum i-ar fi văzut toate mișcărilor:

„Spune-mi, ești sigură că Wang n-a trecut aseară prin odaia asta?”

prea aproape. Lumina din felinar ardea cu putere, creștând pe pereți și pe podeaua camerei fâșii groase de negru. Nici nu știa dacă se aștepta sau nu să-l vadă pe Heyst, dar l-a zărit din prima, stând la masă în pijama, cu spatele la ușă. A intrat în liniște, cu picioarele goale, lăsând perdeaua să cadă în urma ei. Ceva caracteristic în purtarea lui Heyst a făcut-o să zică, aproape în șoaptă:

—Cauți ceva.

N-avea cum s-o fi auzit mai devreme, dar nu a tresărit la auzul neașteptatei șoapte. A închis doar sertarul mesei și, fără a se uita măcar peste umăr, acceptându-i prezența ca și cum ar fi fost conștient de toate mișcărilor ei, a întrebat încet:

—Spune, ești sigură că Wang n-a trecut prin camera asta astă-seară?

"Wang? When?"

"After leaving the lantern, I mean."

"Oh, no. He ran on. I watched him."

"Or before, perhaps—while I was with these boat people? Do you know? Can you tell?"

"I hardly think so. I came out as the sun went down, and sat outside till you came back to me."

"He could have popped in for an instant through the back verandah."

"I heard nothing in here," she said. "What is the matter?"

"Naturally you wouldn't hear. He can be as quiet as a shadow, when he likes. I believe he could steal the pillows from under our heads. He might have been here ten minutes ago."

"What woke you up? Was it a noise?"

"Can't say that. Generally one can't

„Wang? Când?"

„După ce-a lăsat felinarul, vreau să spun."

„Nu. A fugit imediat. Mă uitam la el."

„Sau poate înainte—cât eram eu cu oamenii ăia, cu barca. Ți-aduci aminte?"

„Nu-mi vine să cred. Am ieșit afară când a apus soarele și am rămas acolo până te-ai întors."

„Ar fi putut să se strecoare prin veranda din dos."

„N-am auzit nimic aici înăuntru," zise ea. „Ce s-a întâmplat?"

„Era natural să nu fi auzit. Dacă vrea, poate să nu facă mai mult zgomot decât o umbră. Cred că ne-ar putea fura și perna de sub cap. Ar fi putut să fi fost aici și-acum zece minute."

„Ce te-a trezit? Vreun zgomot?"

„N-aș putea spune. În general

—Wang? Când?

—După ce a lăsat felinarul.

—O, nu. A fugit, l-am urmărit eu.

—Sau mai înainte, poate, în timp ce eram cu cei din barcă? Nu știi? Gândește-te!

—Nu cred. Am ieșit când a apus soarele și am stat afară până te-ai întors la mine.

—Ar fi putut să intre doar o secundă pe veranda din spate.

—N-am auzit nimic aici, a zis ea. Ce s-a întâmplat?

—Firește că n-ai auzit. E tăcut ca o umbră, când vrea. Cred că ne-ar putea fura pernele de sub cap. Se poate să fi fost aici și acum zece minute.

—Ce te-a trezit? A fost un zgomot?

—Nu știu să zic. În general nu-ți dai

tell; but is it likely, Lena? You are, I believe, the lighter sleeper of us two. A noise loud enough to wake me up would have awakened you, too. I tried to be as quiet as I could. What roused you?"

"I don't know – a dream, perhaps. I woke up crying."

"What was the dream?"

Heyst, with one hand resting on the table, had turned in her direction, his round, uncovered head set on a fighter's muscular neck. She left his question unanswered, as if she had not heard it.

"What is it you have missed?" she asked in her turn, very grave.

Her dark hair, drawn smoothly back, was done in two thick tresses for the night. Heyst noticed the good form of her brow, the dignity of its width, its unshining whiteness. It was a sculptural forehead. He had a moment of acute appreciation intruding upon another order of thoughts.

niciodată nu poți spune, dar crezi c-ar fi fost posibil, Lena? Tu ai, cred, dintre noi doi, somnul mai ușor. Un zgomot destul de puternic ca să mă trezească pe mine te-ar fi trezit și pe tine. Am încercat să fac cât mai puțin zgomot. Ce te-a trezit?"

„Nu știu – un vis poate. M-am trezit plângând.”

„Ce-ai visat?”

Heyst, cu o mână rezemată de masă, își întoarse spre ea capul rotund, pleșuv, așezat pe un gât muscular de luptător. Ea lăsa întrebarea fără răspuns, ca și cum n-ar fi auzit-o.

„Ce nu găsești?” întrebă ea la rândul ei, foarte gravă.

Părul fetei, de culoare închisă, tras frumos la spate, era împletit pentru noapte în două cozi groase. Heyst observă forma pură a frunții, noblețea ei amplă, albul mat. O frunte sculpturală. O clipă de vie admirație îi întrerupsese șirul gândurilor. Părea că n-o să se mai sfârșească niciodată

seama, dar e probabil oare, Lena? Ești, cred, cea care doarme mai ușor dintre noi doi. Am încercat să fiu cât am putut de tăcut. Un zgomot care m-ar trezi pe mine te-ar fi trezit și pe tine. Am încercat să fiu cât mai tăcut. Ce te-a trezit?

– Nu știu, poate un vis. M-am trezit plângând.

– Ce vis?

Heyst, cu o mână așezată pe masă, se întorsese înspre ea, cu capul lui rotund și chel, purtat de un gât muscular, de luptător. Fata nu i-a răspuns, ca și cum nu l-ar fi auzit.

– Ce-ai rătăcit? a întrebat la rândul ei, foarte gravă.

Părul ei negru, strâns bine la spate, era prins în două cozi groase pentru la noapte. Heyst a observat forma plăcută a frunții, demnitatea lățimii și albul ei șters. Era o frunte sculpturală. Un moment de apreciere acută i-a întrerupt un alt gând. A fost ca și cum descoperirile despre fată, în

It was as if there could be no end of his discoveries about that girl, at the most incongruous moments.

She had on nothing but a hand-woven cotton sarong—one of Heyst's few purchases, years ago, in Celebes, where they are made. He had forgotten all about it till she came, and then had found it at the bottom of an old sandalwood trunk dating back to pre-Morrison days. She had quickly learned to wind it up under her armpits with a safe twist, as Malay village girls do when going down to bathe in a river. Her shoulders and arms were bare; one of her tresses, hanging forward, looked almost black against the white skin. As she was taller than the average Malay woman, the sarong ended a good way above her ankles. She stood poised firmly, halfway between the table and the curtained doorway, the insteps of her bare feet gleaming like marble on the over-shadowed matting of the floor. The fall of

cu descoperirile pe care le făcea la fata asta—în momentele cele mai neașteptate.

N-avea pe ea decât un sarong de bumbac țesut de mână—una dintre rarele lui cumpărături, cu ani în urmă, în Celebes, unde se fac asemenea lucruri. Uitase complet de el până la venirea ei, când din întâmplare dădu peste el într-un fund de cufăr din lemn de santal, datând din zilele dinainte de Morrison. Ea a-nvățat repede să-l înfășoare, cu o răsucire vânjoasă, pe la subsuori, cum fac fetele malaeze când se duc jos la râu să se scalde. Umerii și brațele îi erau goale; una dintre cozi, căzându-i pe piept, arăta aproape neagră pe pielea-i albă. Cum era mai înaltă decât sunt în general femeile malaeze, sarongul nu-i ajungea până la glezne. Stătea, bine înfiptă pe picioare, la jumătatea drumului dintre masă și perdeaua ușii, picioarele-i desculțe, cambrate strălucind ca marmura pe rogojinile sumbre de pe dușumea. Linia

cele mai nepotrivite momente, nu s-ar putea sfârși vreodată.

Fata nu purta decât un sarong din bumbac țesut de mână—una din puținele achiziții ale lui Heyst, cu ani în urmă în Celebes, unde se fac. Uitase de el până când a venit fata, găsindu-l apoi la fundul unui cufăr din lemn de santal din vremurile precedente erei Morrison. Fata învățase repede să-l ruleze sub subțiori cu vioiciune, așa cum fac malaiezele când merg la râu să se scalde. Avea umerii și brațele dezgolite, iar una din cozi, atârând pe piept, părea aproape neagră în contrast cu albul pielii. Cum era mai înaltă decât malaiezele obișnuite, sarongul se termina mai sus de glezne. Stătea hotărâtă în picioare, la jumătatea distanței dintre masă și ușa cu perdea, picioarele-i goale strălucind ca marmura pe căptușeala plină de umbre a podelei. Conturul umerilor ei iluminați, linia puternică și fină a brațelor

her lighted shoulders, the strong and fine modelling of her arms hanging down her sides, her immobility, too, had something statuesque, the charm of art tense with life. She was not very big – Heyst used to think of her, at first, as “that poor little girl,” – but revealed free from the shabby banality of a white platform dress, in the simple drapery of the sarong, there was that in her form and in the proportions of her body which suggested a reduction from a heroic size.

She moved forward a step.

“What is it you have missed?” she asked again.

Heyst turned his back altogether on the table. The black spokes of darkness over the floor and the walls, joining up on the ceiling in a path of shadow, were like the bars of a cage about them. It was his turn to ignore a question.

“You woke up in a fright, you say?” he said.

umerilor ei luminați, linia viguroasă și fină a brațelor atârându-i pe lângă trup, imobilitatea ei de asemenea, aveau ceva statuar, vraja artei vibrând de viață. Nu era prea înaltă – la început Heyst gândise despre ea „sărmana mititică” – dar scăpată de banalitatea ponosită a rochiei albe pentru estradă, drapată simplu în sarong, avea în formele și proporțiile ei ceva ce-ți sugera o micșorare a unor dimensiuni eroice.

Făcu un pas înainte.

„Ce nu găsești?” întrebă ea din nou.

Heyst se întoarse complet cu spatele la masă. Spițele negre de umbră peste dușumea și pereți, care se întâlneau într-o pată mare de întuneric pe tavan, erau ca gratiile unei cuști în jurul lor. Era rândul lui acum să ignore întrebarea.

„Zici că te-ai trezit speriată?” spuse.

atârându-i de-o parte și de alta, dar și imobilitatea ei, aveau ceva impunător, farmecul vieții acutizate de artă. Nu era foarte înaltă – Heyst se gândea la ea, la început, ca la „sărmana copilă” – dar eliberată de banalitatea ponosită a rochiei de concert, îmbrăcată în veșmântul simplu al sarongului, avea acel ceva în postura ei și în proporțiile corpului care sugerau o micșorare de la o dimensiune eroică.

Fata a făcut un pas înainte.

– Ce-ai rătăcit? a întrebat ea din nou.

Heyst s-a întors cu totul cu spatele la masă. Dungile de întuneric de pe podea și de pe pereți, întâlnindu-se pe tavan într-un petic de umbră, îi înconjurau ca barele unei cuști. Venise rândul lui să ignore o întrebare.

– Te-ai trezit speriată, zici?

She walked up to him, exotic yet familiar, with her white woman's face and shoulders above the Malay sarong, as if it were an airy disguise; but her expression was serious.

"No," she replied. "It was distress, rather. You see, you weren't there, and I couldn't tell why you had gone away from me. A nasty dream – the first I've had, too, since –"

"You don't believe in dreams, do you?" asked Heyst.

"I once knew a woman who did. Leastwise, she used to tell people what dreams mean, for a shilling."

"Would you go now and ask her what this dream means?" inquired Heyst jocularly.

"She lived in Camberwell. She was a nasty old thing!"

Heyst laughed a little uneasily.

"Dreams are madness, my dear. It's things that happen in the waking world,

Fata se apropie de el, exotică și totuși cu un aer de intimitate, cu chipul și umerii de femeie albă apărând din sarongul malaiez parcă s-ar fi deghizat, dar expresia ei era serioasă.

„Nu!” răspunse ea. „Dezolată, mai curând. Înțelegi, tu lipseai și nu știam de ce plecaseși de lângă mine. Oribil vis – primul pe care l-am avut de când...”

„Nu crezi în vise, nu-i așa?” întreabă Heyst.

„Am cunoscut odată o femeie care credea. În orice caz, ți le tălmăcea, dacă-i dădeai un șiling.”

„Te-ai mai duce acum s-o întrebi ce-nseamnă visul ăsta?” întreabă Heyst glumind.

„Stătea în Camberwell. Era o babă urâcioasă.”

Heyst râse, puțin jenat.

„Visele, draga mea, sunt nebunie curată. Ce-aș vrea eu să-mi tălmăcesc

Ea s-a apropiat de el, exotică și totuși familiară, cu chipul și umerii de femeie albă din sarongul malaiez, ca o deghizare veselă. Dar avea o mină sobră.

–Nu! a replicat ea. A fost mai degrabă durere. Tu nu erai acolo și nu mi-am dat seama de ce-ai plecat de lângă mine. Un vis urât – primul pe care l-am avut, de când...

–Nu crezi în vise, nu-i așa? a întrebat Heyst.

–Am cunoscut o femeie care credea. Cel puțin, le explica oamenilor visele pentru un șiling.

–Te-ai duce acum s-o întrebi ce-a însemnat visul? s-a interesat Heyst în joacă.

–Trăia în Camberwell. Era o băbătie afurisită!

Heyst a râs, ușor incomod.

–Visele sunt o nebunie, draga mea. Lucrurile care se întâmplă în lumea trează,

while one is asleep, that one would be glad to know the meaning of."

"You have missed something out of this drawer," she said positively.

"This or some other. I have looked into every single one of them and come back to this again, as people do. It's difficult to believe the evidence of my own senses; but it isn't there. Now, Lena, are you sure that you didn't—"

"I have touched nothing in the house but what you have given me."

"Lena!" he cried.

He was painfully affected by this disclaimer of a charge which he had not made. It was what a servant might have said—an inferior open to suspicion—or, at any rate, a stranger. He was angry at being so wretchedly misunderstood; disenchanted at her not being instinctively aware of the place he had secretly given her in his thoughts.

cineva e ce-nseamnă lucrurile care se-ntâmplă-n lumea trează în timp ce eu dorm. Asta aş vrea să ştiu."

„Îți lipsește ceva din sertarul ăsta,” zise Lena, sigură.

„Din ăsta, sau din altul. Am căutat în fiecare, și m-am întors iar la ăsta, așa cum face omul. Nu-mi vine să cred în ce văd cu ochii, dar lipsește. Ascultă, Lena, ești sigură că n-ai...”

„Nu m-am atins de nimic din casa asta decât de ce mi-ai dat tu.”

„Lena!” exclamă el.

Îl durea această dezvinovățire pentru o învinuire pe care nu i-o adusese. Erau vorbe pe care le-ar fi putut spune o servitoare—un inferior susceptibil a fi bănuț—sau în orice caz un străin. Îl supăra faptul că fusese în așa hal rău înțeles. Îl dezamăgea constatarea că ea nu-și dăduse, din instinct, seama de locul pe care el i-l afectase, în taină, în gândurile lui.

cât omul doarme, înțelesul lor ar face bine omul să-l afle.

— Ai rățăcit ceva din sertarul ăsta, a zis ea convinsă.

— Din ăsta sau din altul. M-am uitat în fiecare din ele și mă tot întorc la ăsta, cum fac oamenii. E greu să-mi cred ochilor, dar nu-i aici. Spune-mi, Lena, ești sigură că n-ai...

— N-am atins nimic din casă decât ce mi-ai dat tu.

— Lena! a strigat el.

Îl durea declinarea unei acuzații pe care nu o înaintase. Era ce-ar fi spus un servitor—un inferior demn de bănuț—sau, oricum, un străin. Îl enerva să fie atât de greșit înțeles, îl decepționa faptul că ea nu era conștientă instinctiv de locul pe care-l avea, în secret, în gândurile sale.

"After all," he said to himself, "we are strangers to each other."

And then he felt sorry for her. He spoke calmly:

"I was about to say, are you sure you have no reason to think that the Chinaman has been in this room tonight?"

"You suspect him?" she asked, knitting her eyebrows.

"There is no one else to suspect. You may call it a certitude."

"You don't want to tell me what it is?" she inquired, in the equable tone in which one takes a fact into account.

Heyst only smiled faintly.

"Nothing very precious, as far as value goes," he replied.

"I thought it might have been money," she said.

"Money!" exclaimed Heyst, as if the suggestion had been altogether

„La urma urmei, suntem unul pentru altul niște străini," își spuse el în gând.

Apoi îi păru rău pentru ea. Reluă vorba, calm:

„Voiam să spun, dacă ești sigură că n-ai niciun motiv să bănuiești că Wang a fost astă-seară aici, în odaie."

„Îl bănuiești?" întrebă ea încruntând sprâncenele.

„N-am pe altcineva pe cine bănuie. S-ar putea spune că-i o certitudine."

„Nu vrei să-mi spui despre ce-i vorba?" întrebă ea pe un ton uniform.

Heyst se mulțumi să zâmbească ușor:

„Nimic de mare preț, ca valoare," răspunse el.

„Am crezut că poate-i vorba de bani," zise ea.

„Bani!" exclamă Heyst, ca și cum o asemenea idee ar fi fost pur și simplu

—Până la urmă, și-a zis el în gând, suntem străini între noi.

Apoi i-a părut rău pentru ea. A zis, calm:

—Voiam să zic, ești sigură că n-ai niciun motiv să crezi că chinezul a fost în cameră astă-seară?

—Îl suspectezi? a întrebat ea, încruntându-și sprâncenele.

—Pe cine altcineva? Nu-l suspectez, sunt sigur.

—Nu vrei să-mi zici despre ce e vorba? a întrebat ea, pe un ton constant.

Heyst doar a zâmbit vag.

—Nimic prețios, din punct de vedere al valorii, a zis el.

—Credeam c-ar putea fi vorba de bani, a spus ea.

—Bani! a exclamat Heyst, ca și cum sugestia ar fi fost absurdă. Fata a fost atât

preposterous. She was so visibly surprised that he hastened to add: "Of course, there is some money in the house — there, in that writing-desk, the drawer on the left. It's not locked. You can pull it right out. There is a recess, and the board at the back pivots: a very simple hiding-place, when you know the way to it. I discovered it by accident, and I keep our store of sovereigns in there. The treasure, my dear, is not big enough to require a cavern."

He paused, laughed very low, and returned her steady stare.

"The loose silver, some guilders and dollars, I have always kept in that unlocked left drawer. I have no doubt Wang knows what there is in it; but he isn't a thief, and that's why I — no, Lena, what I've missed is not gold or jewels; and that's what makes the fact interesting — which the theft of money cannot be."

She took a long breath, relieved to hear that it was not money. A great

absurdă. Ea păru atât de vădit surprinsă, încât se grăbi să adauge: „Firește, sunt ceva bani în casă — aici în birou, în sertarul din stânga. Nu-i încuiat. Poți să-l tragi tot afară. Are și o ascunzătoare, scândura din fund pivotează; e foarte simplu, când știi. Am descoperit-o din întâmplare, și țin în ea rezerva noastră de monede de aur. Comoara, draga mea, nu-i destul de mare ca să avem nevoie de o peșteră."

Se opri, răsese foarte încet și îi răspunse cu o privire la fel de fermă ca a ei.

„Mărunțișul, câțiva guldeni și câțiva dolari, l-am ținut totdeauna în sertarul ăsta, neîncuiat. Sunt convins că Wang știa ce-i înăuntru, dar el nu-i hoț, și de asta... Nu, Lena, nu-i vorba nici de aur, nici de bijuterii; și asta-i ce face lucrul să pară straniu — un furt de bani n-ar părea."

Ea respiră adânc, ușurată să afle că nu-i vorba de bani. I se citea pe față o

de surprinsă, încât el s-a grăbit să adauge:

— Sigur, există niște bani în casă — aici, în birou, sertarul de pe stânga. Nu-i încuiat. Îl poți scoate cu totul. Are o ascunzătoare, placa din spate pivotează; e foarte simplu, dacă știi să-i dai de cap. Am descoperit-o din întâmplare, și păstrez acolo sovereignii noștri. Comoara, draga mea, nu-i atât de mare să necesite o cavernă.

S-a oprit, a răs ușor și i-a întors privirea fixă.

— Argintul, niște guldeni și dolari, i-am ținut mereu în sertarul acesta neîncuiat. N-am nicio îndoială că Wang știe ce-i acolo; dar hoț nu e și de-asta eu... Nu, Lena, ce am răătăcit nu-i aur și nu-s bijuterii. Și asta îl face un furt interesant, cum furtul banilor nu ar putea fi.

A tras aer adânc în piept, ușurată să audă că nu era vorba de bani. Pe chip i se

curiosity was depicted on her face, but she refrained from pressing him with questions. She only gave him one of her deep-gleaming smiles.

“It isn’t me so it must be Wang. You ought to make him give it back to you.”

Heyst said nothing to that naive and practical suggestion, for the object that he missed from the drawer was his revolver.

It was a heavy weapon which he had owned for many years and had never used in his life. Ever since the London furniture had arrived in Samburan, it had been reposing in the drawer of the table. The real dangers of life, for him, were not those which could be repelled by swords or bullets. On the other hand, neither his manner nor his appearance looked sufficiently inoffensive to expose him to light-minded aggression.

He could not have explained what had induced him to go to the drawer in the

curiozitate intensă, dar se feri să-l piseze cu întrebări. Se mulțumi să-i zâmbească, luminos și profund, cum știa ea.

„Dacă nu-s eu, nu poate să fie decât Wang. Trebuie să-l faci să-ți dea înapoi.”

Heyst nu răspunse acestei sugestii naive și practice, pentru că ceea ce-i dispăruse lui din sertar era revolverul.

Era o armă grea, pe care o avea de ani de zile și n-o folosisese-n viața lui. Stătuse în sertarul mesei încă de când sosise în Samburan mobila de la Londra. Adevăratele primejdii pentru viața lui nu erau de natura celor pe care le respingi cu spada sau cu glonțul. Pe de altă parte, nici manierele și nici înfățișarea lui nu păreau de-ajuns de inofensive ca să-l expună la vreo agresiune nesocotită.

N-ar fi putut să explice ce l-a făcut să se ducă la sertar în toiul nopții. Tresărise

citea o mare curiozitate, dar s-a abținut să-l mai preseze cu întrebări. I-a oferit unul din zâmbetele ei scânteietoare, intense.

—N-am fost eu, deci trebuie să fi fost Wang. Ar trebui să-l faci să-ți dea înapoi ce a luat.

Heyst nu a dat niciun răspuns acestei sugestii naive și practice, fiindcă ce-i lipsea din sertar era revolverul.

Era o armă grea, de ani de zile a lui, niciodată folosită. De când ajunsese în Samburan mobila de la Londra, stătuse în sertarul biroului. Adevăratele pericole ale vieții, pentru el, nu erau combătute cu săbii și glonțe. Pe de altă parte, nici purtarea și nici aspectul său nu erau suficient de inofensive, de natură să-l expună agresiunilor nechibzuite.

Nu-și putea explica ce-l mânase către sertar în toiul nopții. Se sculase

middle of the night. He had started up suddenly—which was very unusual with him. He had found himself sitting up and extremely wide awake all at once, with the girl reposing by his side, lying with her face away from him, a vague, characteristically feminine form in the dim light. She was perfectly still.

At that season of the year there were no mosquitoes in Samburan, and the sides of the mosquito net were looped up. Heyst swung his feet to the floor, and found himself standing there, almost before he had become aware of his intention to get up. Why he did this he did not know. He didn't wish to wake her up, and the slight creak of the broad bedstead had sounded very loud to him. He turned round apprehensively and waited for her to move; but she did not stir. While he looked at her, he had a vision of himself lying there too, also fast asleep, and—it occurred to him for the first time in his life—very

din somn—ceea ce la el era foarte neobișnuit. Se pomenise deodată șezând pe marginea patului, treaz de-a binelea, cu Lena dormind alături cu spatele la el, siluetă vagă, profund feminină în lumina difuză a nopții, într-o imobilitate perfectă.

La vremea asta a anului nu erau țânțari în Samburan, și musticarul era răsucit în sus. Heyst se pomenise-n picioare, aproape înainte de a-și da seama că avea intenția să se scoale. De ce făcuse asta, nu știa. Nu voia s-o trezească, și scârțâitul ușor al patului i se păru foarte puternic. Se întoarse cu teamă și așteptă să vadă dacă se mișcă, dar ea nu se clinti. Privind-o, Heyst avu impresia că se vede și pe sine stând întins acolo, cufundat în somn adânc și—era pentru prima oară în viața lui când avea senzația asta—cu totul lipsit de apărare. Această impresie cu desăvârșire nouă, a primejdiilor care te

deodată—lucru foarte neobișnuit pentru el. Dintr-odată era la marginea patului, extrem de alert, în vreme ce fata se odihnea cu spatele la el, o siluetă vagă dar feminină în lumina slabă. Era complet nemișcată.

În acest sezon nu erau deloc țânțari în Samburan, iar plasa de țânțari era legată sus. Heyst sărise în picioare și se trezise acolo, aproape înainte de a conștientiza că vrea să se ridice din pat. De ce făcuse asta, nu știa. Nu voise să o trezească și scârțâitul ușor de la capul patului îi sunase lui foarte tare. Se întorsese temător, așteptând ca ea să se miște, dar fata nu s-a clintit. Cât se uita la ea, a avut o viziune cu el, întins de asemenea acolo, adormit profund și—se gândea pentru prima oară în viață—complet lipsit de apărare. Această impresie foarte nouă a pericolelor somnului îl făcuse să se gândească iute la revolverul său.

defenceless. This quite novel impression of the dangers of slumber made him think suddenly of his revolver. He left the bedroom with noiseless footsteps. The lightness of the curtain he had to lift as he passed out, and the outer door, wide open on the blackness of the verandah—for the roof eaves came down low, shutting out the starlight—gave him a sense of having been dangerously exposed, he could not have said to what. He pulled the drawer open. Its emptiness cut his train of self-communion short. He murmured to the assertive fact:

“Impossible! Somewhere else!”

He tried to remember where he had put the thing; but those provoked whispers of memory were not encouraging. Foraging in every receptacle and nook big enough to contain a revolver, he came slowly to the conclusion that it was not in that room. Neither was it in the other. The whole bungalow consisted of the two

pasc în somn, îl făcu să se gândească deodată la revolver. Ieși din dormitor călcând fără zgomot. Lipsa de greutate a perdelei pe care trebuise s-o dea deoparte ca să iasă și ușa de afară larg deschisă în întunericul verandei—pentru că streășina acoperișului cobora foarte jos, ascunzând lumina stelelor—îi dăduseră sentimentul de a fi expus la primejdii, n-ar fi putut spune la care. Deschisese sertarul. Era gol. Asta îi reteză scurt meditația. Murmură, în fața faptului brut:

„Imposibil! O fi în altă parte!”

Încercase să-și amintească unde-l pusese, dar tresăririle de memorie nu fuseseră deloc încurajatoare. După ce scormonise prin toate colțurile și colțișoarele-n care-ar fi putut să-ncapă un revolver, ajunse încet-încet la concluzia că nu mai era în odaie. Nu era nici în cealaltă. Tot bungalowul se compunea din două

Părăsise camera cu un pas ușor. Lipsa de greutate a perdelei pe care fusese nevoit să o ridice în timp ce ieșea afară și ușa exterioară deschisă larg înspre veranda întunecată—fiindcă streșinile acoperișului coborau mult, obturând lumina stelelor—îi dăduseră sentimentul de a fi fost extrem de expus, fără să știe la ce pericole. Deschisese sertarul. Goliciunea îi tăiașe șirul gândurilor. Șoptise, în fața faptului împlinit:

—Imposibil! O fi altundeva!

Încercase să-și amintească unde l-a pus, dar jocul memoriei nu era încurajator. Cotrobăind în fiecare cotlon și ungher destul de mare pentru un revolver, a ajuns încet la concluzia că nu se mai afla în cameră. Nici în asta, nici în cealaltă. Întregul bungalou era compus din două camere cu o porție zdravănă de verandă,

rooms and a profuse allowance of verandah all round. Heyst stepped out on the verandah.

"It's Wang, beyond a doubt," he thought, staring into the night. "He has got hold of it for some reason."

There was nothing to prevent that ghostly Chinaman from materializing suddenly at the foot of the stairs, or anywhere, at any moment, and toppling him over with a dead sure shot. The danger was so irremediable that it was not worth worrying about, any more than the general precariousness of human life. Heyst speculated on this added risk. How long had he been at the mercy of a slender yellow finger on the trigger? That is, if that was the fellow's reason for purloining the revolver.

"Shoot and inherit," thought Heyst. "Very simple." Yet there was in his mind a marked reluctance to regard the

odăi și o mulțime de verande jur-împrejur. Heyst ieșise pe verandă.

„Wang trebuie să fie, nu-ncape îndoială,” gândi el, cu privirea pierdută în noapte. „A pus mâna pe el pentru cine știe ce motiv.”

Nu exista nimic care să-l fi putut împiedica pe chinezul ăsta spectral să se materializeze la piciorul scării sau oriunde, oricând, și să-l doboare cu un foc tras la sigur. Primejdia era atât de iremediabilă, încât nu merita să-ți mai bați capul cu ea, cum nu merita nici incertitudinea, în general, a vieții omenești. Heyst reflectase la acest risc suplimentar. De câtă vreme era el la discreția unui deget galben pirpiriu pe-un trăgaci? Adică, în cazul când ăsta fusese motivul pentru care amicul sustrăsese revolverul.

„Împușcă și moștenește!” gândi Heyst. „Foarte simplu!” Cu toate astea, în mintea lui exista o pronunțată reticență în

de jur-împrejur. Heyst pășise afară.

—Wang a fost, fără-ndoială, s-a gândit, privind în noapte. L-a luat, el știe din ce motiv.

Nimic nu l-ar fi oprit pe acel chinez fantomatic să se materializeze deodată la baza scărilor, sau oriunde altundeva, și să-l dea jos cu o împușcătură precisă. Pericolul era atât de iremediabil încât nu merita să-și facă griji mai mult decât merita șubrezenia generală a vieții. Heyst s-a gândit la acest risc suplimentar. De cât timp era la mila unui deget subțire, galben, așezat pe trăgaci? Atâta timp cât acesta și nu altul era motivul pentru care individul sustrăsese revolverul.

—Tragi și moștenești, s-a gândit Heyst. Foarte simplu! Și totuși avea o reținere puternică să-l privească pe

domesticated grower of vegetables in the light of a murderer.

"No, it wasn't that. For Wang could have done it any time this last twelve months or more."

Heyst's mind had worked on the assumption that Wang had possessed himself of the revolver during his own absence from Samburan; but at that period of his speculation his point of view changed. It struck him with the force of manifest certitude that the revolver had been taken only late in the day, or on that very night. Wang, of course – But why? So there had been no danger in the past. It was all ahead.

"He has me at his mercy now," thought Heyst, without particular excitement.

The sentiment he experienced was curiosity. He forgot himself in it; it was as if he were considering somebody else's strange predicament. But even that sort of

a-l considera pe domesticul cultivator de legume ca asasin virtual.

„Nu, n-a fost asta. Pentru că ar fi putut s-o facă oricând, de-un an și mai bine.”

În mintea lui Heyst stăruise presupunerea că Wang pusese mâna pe revolver în timpul absenței sale din Samburan, dar ajungând cu speculațiile în acest punct, opinia i se schimbă. Îi intră în cap, cu forța unui certitudini indubitabile, ideea că revolverul fusese luat nu mai târziu decât după-masă, sau chiar atunci, noaptea. Wang, natural! Dar de ce? Așa că pericolul nu existase în trecut. Era în viitor.

„Sunt la discreția lui, acum,” gândise Heyst, fără cine știe ce emoție.

Sentimentul dominant era însă curiozitatea. Parc-ar fi examinat strania situație a altcuiva. Dar chiar și această categorie de preocupări se stinse după ce,

domesticitul crescător de legume ca pe un criminal.

– Nu, nu de-asta l-a luat. Pentru că Wang ar fi putut-o face oricând în astea douăsprezece luni sau mai mult.

Mintea lui Heyst pornise de la presupunerea că Wang luase în posesie revolverul în timp ce el lipsea din Samburan, dar în acel moment al supozițiilor sale, punctul de vedere i s-a schimbat. L-a lovit cu forța certitudinii faptul că revolverul fusese luat târziu în aceeași zi sau chiar în toiul nopții. Wang, desigur – dar de ce? Așadar nu existase vreun pericol în trecut. Era totul înaintea lui.

Acum sunt la mila lui, s-a gândit Heyst, fără a se agita anume.

Sentimentul pe care-l trăia era curiozitatea. Se pierdea în ea; era de parcă s-ar fi gândit la situația delicată a altuia. Dar și acest fel de interes s-a risipit când,

interest was dying out when, looking to his left, he saw the accustomed shapes of the other bungalows looming in the night, and remembered the arrival of the thirsty company in the boat. Wang would hardly risk such a crime in the presence of other white men. It was a peculiar instance of the "safety in numbers" principle, which somehow was not much to Heyst's taste.

He went in gloomily, and stood over the empty drawer in deep and unsatisfactory thought. He had just made up his mind that he must breathe nothing of this to the girl, when he heard her voice behind him. She had taken him by surprise, but he resisted the impulse to turn round at once under the impression that she might read his trouble in his face. Yes, she had taken him by surprise; and for that reason the conversation which began was not exactly as he would have conducted it if he had been prepared for her pointblank question. He ought to have

întorcându-și privirea spre stânga, zări profilându-se în noapte siluetele celorlalte bungalowuri și-și aminti de sosirea însetaților pasageri ai bărcii. Greu de imaginat ca Wang să riște o asemenea crimă în prezența altor albi. Era un caz ciudat, în care-și găsea aplicare principiul „securitate prin număr” – de altminteri nu prea pe gustul lui Heyst.

Frământat de gânduri negre, intrase înăuntru și rămăsese în fața sertarului gol într-o meditație profundă care nu-i aducea nicio lumină. Tocmai se hotărâse să nu lase nimic să transpire în fața fetei, când îi auzi glasul în spatele său. Îl luase prin surprindere, dar rezistă elanului de-a se întoarce imediat spre ea, de teamă ca fata să nu-i citească tulburarea pe față. Da, îl luase prin surprindere, și din cauza asta conversația care începuse n-a fost exact ceea ce ar fi vrut el să fie, ce-ar fi fost dacă l-ar fi găsit pregătit pentru întrebarea ei. Ar fi trebuit să-i răspundă imediat: „Nu

privind în stânga, a zărit cum se profilează în noapte formele comune ale celorlalte bungalouri, aducându-și aminte de sosirea cu barca a grupului însetat. Wang nu ar fi riscat să înfăptuiască așa o crimă în prezența altor albi. Era o aplicare neobișnuită a principiului „siguranței numerelor”, care nu prea îi era pe plac lui Heyst.

A intrat înăuntru melancolic și a stat în fața sertarului gol, gândindu-se mult și fără rezultat. Tocmai decisese să nu sufle o vorbă fetei despre asta, când i-a auzit vocea în spatele lui. Îl luase prin surprindere, dar a rezistat impulsului de a se întoarce deodată, gândindu-se că fata i-ar putea citi necazurile pe chip. Da, îl luase prin surprindere și din acest motiv, conversația care a început nu a fost chiar așa cum ar fi purtat-o el dacă nu l-ar fi surprins întrebarea ei directă. Ar fi trebuit să-i spună de la început: „N-am răătăcit nimic.” Era deplorabil că scăpase lucrurile atât de

said at once: "I've missed nothing." It was a deplorable thing that he should have let it come so far as to have her ask what it was he missed. He closed the conversation by saying lightly:

"It's an object of very small value. Don't worry about it—it isn't worth while. The best you can do is to go and lie down again, Lena."

Reluctant she turned away, and only in the doorway asked:

"And you?"

"I think I shall smoke a cheroot on the verandah. I don't feel sleepy for the moment."

"Well, don't be long."

He made no answer. She saw him standing there, very still, with a frown on his brow, and slowly dropped the curtain.

Heyst did really light a cheroot before going out again on the verandah. He glanced up from under the low eaves, to

lipsește nimic." E regretabil că a lăsat lucrurile să ajungă până acolo încât ea să-l întrebe ce caută. Puse capăt convorbirii, spunând cu un aer degajat:

„E-un obiect de foarte mică importanță. Nu-ți mai bate capul—nu merită. Cel mai bun lucru ar fi să te culci, Lena.”

Fără nicio tragere de inimă ea se întoarse să se ducă, și de-abia în prag întrebă:

„Și tu?”

„Eu am să mai rămân puțin pe verandă, să fumez un trabuc. Nu mi-e somn, deocamdată.”

„Bine. Nu sta mult.”

Nu-i răspunse. Ea îl văzu cum rămâne acolo, nemișcat, cu fruntea încrețită, și lăsa încet perdeaua să cadă.

Heyst își aprinse într-adevăr un trabuc înainte de a ieși din nou pe verandă. Pe sub streășina joasă aruncă o privire spre

tare de sub control încât fata ajunsese să-l întrebe ce căuta. A încheiat discuția spunând cu blândețe:

—E un obiect de o valoare foarte mică. Nu-ți face griji—nu merită să-ți pierzi timpul. Tot ce poți face este să te duci, Lena, și să te întinzi.

Șovăitoare, fata s-a întors, și doar din ușă a mai spus:

—Dar tu?

—Cred că o să fumez un trabuc pe verandă. Acum nu mi-e somn.

—Bine, dar să nu stai mult.

El n-a mai răspuns. Fata l-a privit stând acolo, nemișcat, cu fruntea încruntată și a tras ușor perdeaua după ea.

Heyst chiar și-a aprins un trabuc înainte de a ieși din nou pe verandă. S-a uitat în sus, de sub streșinile joase, să vadă,

see by the stars how the night went on. It was going very slowly. Why it should have irked him he did not know; for he had nothing to expect from the dawn; but everything round him had become unreasonable, unsettled, and vaguely urgent, laying him under an obligation, but giving him no line of action. He felt contemptuously irritated with the situation. The outer world had broken upon him; and he did not know what wrong he had done to bring this on himself, any more than he knew what he had done to provoke the horrible calumny about his treatment of poor Morrison. For he could not forget this. It had reached the ears of one who needed to have the most perfect confidence in the rectitude of his conduct.

"And she only half disbelieves it," he thought, with hopeless humiliation.

This moral stab in the back seemed to have taken some of his strength from

stele, să vadă cât de târziu era. Timpul trecuse foarte încet. De ce-l enerva treaba asta, nu-și dădea seama, pentru că n-avea nimic de așteptat de la ivirea zorilor. Dar, în jurul lui, totul parcă devenise nerezonabil, nestabil, căpătase un vag aer de alarmă, punându-l sub imperiul unei obligații, dar fără să-i dea vreo indicație de acțiune. Simțea dispreț pentru situația asta care îl irita. Lumea de afară tăbărâse peste el, și nu-și dădea seama cu ce greșise ca să provoace așa ceva, cum nu-și dădea seama ce făcuse ca să provoace odioasa calomnie cu privire la purtarea lui față de Morrison. Pentru că asta n-o putea uita. Ajunsese la urechile cuiva care avea nevoie de cea mai desăvârșită încredere în rectitudinea conduitei lui.

Și ea nu mă crede decât pe jumătate, gândi el dezolat și umilit.

Lovitura asta morală de pumnal pe la spate părea să-i fi redus din puteri, parc-

după stele, cum trecea noaptea. Se mișca foarte încet. De ce-l irita, n-ar fi putut să spună, fiindcă nu-i puteau aduce nimic zorii, dar totul în jurul lui devenise irațional, tulburat și vag imperios, punându-l sub o obligație, dar nedându-i niciun plan de acțiune. Simțea dispreț față de situația care-l irita astfel. Lumea exterioară căzuse peste el și nu știa ce făcuse rău să atragă asta asupra sa, cum nu știa ce făcuse să provoace oribila calomnie cu tratamentul rău față de Morrison. Pentru că asta nu putea uita. Ajunsese la urechile unei persoane care trebuia să aibă cea mai deplină încredere în corectitudinea comportării sale.

—Și nu se îndoiește decât pe jumătate, s-a gândit, cu umilință disperată.

Aceast cuțit moral înfipt în spate părea să-i fi răpit o parte din puteri, așa

him, as a physical wound would have done. He had no desire to do anything – neither to bring Wang to terms in the matter of the revolver nor to find out from the strangers who they were, and how their predicament had come about. He flung his glowing cigar away into the night. But Samburan was no longer a solitude wherein he could indulge in all his moods. The fiery parabolic path the cast-out stump traced in the air was seen from another verandah at a distance of some twenty yards. It was noted as a symptom of importance by an observer with his faculties greedy for signs, and in a state of alertness tense enough almost to hear the grass grow.

ar fi fost o rană trupească. N-avea poftă să mai facă nimic – nici să-l oblige pe Wang să se explice în chestia revolverului, nici să-i descoasă pe străini să afle cine sunt și cum ajunseseră în această încurcătură. Aruncă în noapte trabucul aprins. Dar Samburanul nu mai era acum o solitudine în care să-ți poți lăsa frâu liber dispoziției. Parabola luminoasă trasată prin aer de chiștocul zvârlit fu văzută de pe o altă verandă, la o depărtare de vreo douăzeci de metri. Fu înregistrată ca un simptom important, de către un observator ale cărui simțuri pândeau cu aviditate semne de orice fel, într-o tensiune a vigilenței în stare să audă aproape și iarba crescând.

cum ar fi făcut și o rană fizică. Nu-și dorea să facă nimic – nici să-l confrunte pe Wang în chestiunea revolverului, nici să afle de la străini cine erau și cum ajunseseră în starea aceea. Și-a azvârlit în noapte trabucul arzând. Dar Samburan nu mai era solitudinea în care să poată să-și facă toate poftetele. Dâra de foc pe care chiștocul azvârlit a trasat-o în aer a fost văzută de pe o altă verandă, de la o distanță de douăzeci de metri. A fost considerat un semn important de către un observator cu urechile lacome după semne, și într-o stare de alertă în care ar fi auzit și iarba crescând.

CHAPTER TEN

The observer was Martin Ricardo. To him life was not a matter of passive renunciation, but of a particularly active warfare. He was not mistrustful of it, he was not disgusted with it, still less was he inclined to be suspicious of its disenchantments; but he was vividly aware that it held many possibilities of failure. Though very far from being a pessimist, he was not a man of foolish illusions. He did not like failure; not only because of its unpleasant and dangerous consequences, but also because of its damaging effect upon his own appreciation of Martin Ricardo. And this was a special job, of his own contriving, and of considerable novelty. It was not, so to speak, in his usual line of business—except, perhaps, from a moral standpoint, about which he was not likely to trouble

Capitolul X

Observatorul fusese Martin Ricardo. Pentru el, viața nu era o chestie de renunțare pasivă, ci un război de activ. Nu-i lipsea încrederea în sfârșitul acestui război, nu se simțea dezgustat de el și cu atât mai puțin dispus să se gândească la eventuale dezamăgiri. Dar era perfect conștient că oferea multe prilejuri de eșec. Departe de a fi un pesimist, nu era însă nici om al iluziilor exagerate. Nu-i plăcea eșecul. Nu numai pentru consecințele lui dezagreabile și periculoase, ci și din cauza dramaticelor efecte asupra propriei sale prețuiri a lui Martin Ricardo. Și, în cazul de față, era ceva special, propria sa născocire, ceva cu totul nou. Nu era, ca să zicem așa, din domeniul lui uzual—afară doar, poate, dintr-un punct de vedere moral, pentru care n-avea de gând să-și bată capul. Din toate aceste considerente, Martin Ricardo

Capitolul X

Observatorul fusese Martin Ricardo. Pentru el, viața nu era o chestiune de renunțare pasivă, ci un război deosebit de activ. Nu o privea cu neîncredere, nu-l dezgusta, cu atât mai puțin tindea să fie suspicios de decepțiile ei—dar era conștient că presupune multe momente de eșec. Deși departe de a fi pesimist, nu era un om al iluziilor prostești. Nu-i plăcea eșecul, nu doar din cauza consecințelor neplăcute și periculoase ale acestuia, dar și din cauza efectului dăunător asupra percepției sale despre Martin Ricardo. Iar asta era o afacere specială, pusă la cale chiar de el și foarte inedită. Nu făcea parte, ca să zicem așa, din obșnuitul său domeniu de activitate, poate doar dintr-un punct de vedere moral, cu care nu avea de gând să-și bată capul. Din cauza acestor lucruri, Martin Ricardo nu reușea să

his head. For these reasons Martin Ricardo was unable to sleep.

Mr Jones, after repeated shivering fits, and after drinking much hot tea, had apparently fallen into deep slumber. He had very peremptorily discouraged attempts at conversation on the part of his faithful follower. Ricardo listened to his regular breathing. It was all very well for the governor. He looked upon it as a sort of sport. A gentleman naturally would. But this ticklish and important job had to be pulled off at all costs, both for honour and for safety. Ricardo rose quietly, and made his way on the verandah. He could not lie still. He wanted to go out for air; and he had a feeling that by the force of his eagerness even the darkness and the silence could be made to yield something to his eyes and ears.

He noted the stars, and stepped back again into the dense darkness. He resisted the growing impulse to go out and

nu putea să adoarmă.

Domnul Jones, după repetate accese de frisoane, după ce a băut multe ceaiuri fierbinți, părea să se fi cufundat într-un somn adânc. Descurajase absolut peremptoriu tentativele de conversație ale fidelului său acolit. Ricardo îi asculta respirația regulată. Îi era ușor, patronului. Privea toată chestia ca un fel de sport. Foarte normal, la un gentleman. Dar această spinoasă și importantă afacere trebuia câștigată cu orice preț, atât pentru onoare cât și pentru siguranță. Ricardo se ridică încet și trecu pe verandă. Nu putea sta locului. Voia să iasă la aer, și avea sentimentul că, prin forța ardoarei lui, chiar și întunericul și tăcerea vor putea fi constrânse să cedeze câte ceva ochilor și urechilor sale.

Văzu stelele și se trase înapoi în întunericul dens. Rezistă impulsului din ce în ce mai puternic de a coborî și a se

adoarmă.

Domnul Jones, după repetate frisoane și multe ceaiuri fierbinți, căzuse, s-ar părea, într-un somn profund. Descurajase foarte tranșant încercările acolitului său de încredere de a face conversație. Ricardo îi asculta respirația regulată. Totul era foarte ușor pentru patron. Privea chestiunea ca pe un fel de sport. Așa cum fac gentlemenii. Dar această afacere aluneacoasă și esențială trebuia dusă la capăt cu orice preț, atât pentru onoare cât și pentru siguranța personală. Ricardo s-a ridicat încet și s-a îndreptat spre verandă. Nu putea sta nemișcat. Voia să iasă la aer și avea sentimentul că prin forța nerăbdării sale, chiar și întunericul și tăcerea puteau fi forțate să-i cedeze ceva privirii și auzului.

A observat stelele și s-a retras în întunericul greu. A rezistat impulsului de a porni înspre celălalt bungalou. Ar fi fost

steal towards the other bungalow. It would have been madness to start prowling in the dark on unknown ground. And for what end? Unless to relieve the oppression. Immobility lay on his limbs like a leaden garment. And yet he was unwilling to give up. He persisted in his objectless vigil. The man of the island was keeping quiet.

It was at that moment that Ricardo's eyes caught the vanishing red trail of light made by the cigar – a startling revelation of the man's wakefulness. He could not suppress a low "Hallo!" and began to sidle along towards the door, with his shoulders rubbing the wall. For all he knew, the man might have been out in front by this time, observing the verandah. As a matter of fact, after flinging away the cheroot, Heyst had gone indoors with the feeling of a man who gives up an unprofitable occupation. But Ricardo fancied he could hear faint footfalls on the open ground, and dodged

strecura spre celălalt bungalow. Ar fi fost o nebunie să-nceapă să dea târcoale prin beznă pe-un teren necunoscut. Și pentru ce? Decât doar ca să-și ușureze apăsarea. Imobilitatea apăsa pe brațele și picioarele lui ca o haină de plumb. Și cu toate astea, nu era dispus să renunțe. Persista în veghea lui fără obiect. Omul de pe insulă stătea liniștit.

Acesta fu momentul în care ochii lui Ricardo zăriră traiectoria roșie de lumină trasată de țigară – senzațională revelare a insomniei lui Heyst. Nu-și putu reține un: „Ia te uită!” șoptit, și începu să se strecoare spre ușă, frecându-se cu umerii de perete. Putea el să știe dacă omul nu era acum în față, afară, supraveghind veranda lor? De fapt, după ce aruncase trabucul, Heyst intrase în casă cu sentimentul unuia care renunță la o treabă inutilă. Dar lui Ricardo i se păru că aude pași ușori prin poiană și se strecură repede în odaie. Aci, respiră adânc și, o vreme, rămase pe gânduri. Apoi

o nebunie să înceapă să cotrobăie prin întuneric pe teren străin. Și cu ce scop? Să-și vindece, doar, copleșirea. Imobilitatea îi apăsa membrele ca un strai de plumb. Și totuși, nu voia să renunțe. Continua cu inutila sa veghe. Omul de pe insulă stătea în tăcere.

În acest moment ochii lui Ricardo au zărit slaba lucire roșie a trabucului – o revelație alarmantă a unei anumite stări de veghe. Nu a putut suprima un slab „Ei!” și a început să se strecoare către ușă, cu umerii lipiți de perete. Omul ar fi putut fi la vremea asta în față, afară, uitându-se la verandă. De fapt, după ce aruncase trabucul, Heyst intrase înăuntru cu sentimentul unuia care renunță la o preocupare nerentabilă. Dar lui Ricardo i se părea că aude pași ușori pe pământ, așa că s-a ascuns repede în cameră. Acolo și-a tras suflul și a meditat o vreme. Următoare

quickly into the room. There he drew breath, and meditated for a while. His next step was to feel for the matches on the tall desk, and to light the candle. He had to communicate to his governor views and reflections of such importance that it was absolutely necessary for him to watch their effect on the very countenance of the hearer. At first he had thought that these matters could have waited till daylight, but Heyst's wakefulness, disclosed in that startling way, made him feel suddenly certain that there could be no sleep for him that night.

He said as much to his governor. When the little dagger-like flame had done its best to dispel the darkness, Mr. Jones was to be seen reposing on a camp bedstead, in a distant part of the room. A railway rug concealed his spare form up to his very head, which rested on the other railway rug rolled up for a pillow. Ricardo plumped himself down cross-legged on

pipăi pe pupitru, să dea de chibrituri, și aprinse lumânarea. Trebuia să-i comunice patronului păreri și constatări de asemenea importanță, încât devenise absolut necesar să urmărească efectul lor pe chiar chipul domnului Jones. La început crezuse că putea să aștepte până dimineața, dar insomnia lui Heyst, dată la iveală în mod atât de surprinzător, îi dădu brusc sentimentul certitudinii că, pentru el, în noaptea asta nu putea fi vorba de dormit.

Spuse toate astea patronului. După ce flăcăruia lumânării risipi puțin întunericul, domnul Jones putu fi văzut culcat pe un pat de campanie, în fundul odăii. O pătură de voiaj îi acoperea trupul uscat, lăsând să se vadă numai capul, rezemat de o altă pătură de voiaj, făcută sul în chip de pernă. Ricardo se așează pe dușumea, cu picioarele încrucișate,

mișcare a fost să caute, în beznă, chibriturile de pe biroul înalt și să aprindă lumânarea. Trebuia să-i comunice patronului opinii de o asemenea importanță, încât era absolut necesar să observe efectul lor pe chipul ascultătorului. La început se gândise că astfel de chestiuni pot aștepta zorii zilei, dar trezia lui Heyst, revelată într-o manieră surprinzătoare, l-a făcut deodată să înțeleagă că nu va reuși să doarmă la noapte.

I-a spus asta și patronului. Când flacăra mică, ca un pumnal, a reușit să taie în întunericul dur, l-a arătat pe domnul Jones sprijinit de rama unui pat de campanie, într-un capăt îndepărtat al camerei. O pătură de călătorie îi ascundea corpul slab până la cap, care se sprijinea pe cealaltă pătură rulată ca într-o pernă. Ricardo s-a trântit pe podea, cu picioarele

the floor, very close to the low bedstead; so that Mr. Jones—who perhaps had not been so very profoundly asleep—on opening his eyes found them conveniently levelled at the face of his secretary.

“Eh? What is it you say? No sleep for you to-night? But why can’t you let *me* sleep? Confound your fussiness!”

“Because that there fellow can’t sleep—that’s why. Dash me if he hasn’t been doing a think just now! What business has he to think in the middle of the night?”

“How do you know?”

“He was out, sir—up in the middle of the night. My own eyes saw it.”

“But how do you know that he was up to think?” inquired Mr. Jones. “It might have been anything—toothache, for instance. And you may have dreamed it for all I know. Didn’t you try to sleep?”

“No, sir. I didn’t even try to go to

aproape de marginea patului, așa că domnul Jones—care poate că nu fusese chiar atât de adânc cufundat în somn—deschizând ochii se pomeni cu chipul secretarului în fața sa.

„Eh? Ce spui? Nu poți să dormi? Dar de ce nu mă lași *pe mine* să dorm? Fi-ți-ar mofturile-ale dracului!”

„Pentru că și tipul de dincolo nu poate să doarmă. De-aia. Al dracului să fiu dacă tipul nu sta adineauri să gândească. Ce treabă-avea el de gândit în mijlocul nopții?”

„De unde știi?”

„A fost pe verandă, sir—treaz în mijlocul nopții. L-am văzut eu cu ochii mei.”

„Dar de unde știi că se gândea?” întrebă domnul Jones. „Putea să fi fost altceva—să-l fi durut dinții, de pildă. Și, după cât te știu eu, s-ar putea foarte bine ca *tu* să fi visat. N-ai încercat să dormi?”

„Nu, sir. Nici nu m-am culcat

încrucișate, foarte aproape de patul jos; așa încât domnul Jones—care poate că nu dormise atât de profund—când și-a deschis ochii, a găsit că îi întâlneau în mod convenabil pe cei ai secretarului.

—Ei? Ce spui tu? Nu dormi la noapte? Dar *pe mine* de ce nu mă lași să dorm? Dă-o încolo de agitație!

—Pen’că individul ăla de-acolo n-are somn, de-asta. Să fiu al naibii dacă n-a ticluit ceva chiar acuma! Ce treburi ar putea avea, să se gândească la ele în toiul nopții?

—De unde știi tu?

—Era afară, sir—treaz, în toiul nopții. Am văzut cu ochii mei.

—Dar de unde știi că era treaz că se gândea? I-a întreb domnul Jones. Poate să fi fost orice, o durere de dinți, de pildă. Și, știu eu? Poate că l-ai văzut în vis. N-ai încercat să dormi?

—Nu, domnule. Nici n-am încercat

sleep.”

Ricardo informed his patron of his vigil on the verandah, and of the revelation which put an end to it. He concluded that a man up with a cigar in the middle of the night must be doing a think.

Mr. Jones raised himself on his elbow. This sign of interest comforted his faithful henchman.

“Seems to me it’s time we did a little think ourselves,” added Ricardo, with more assurance. Long as they had been together the moods of his governor were still a source of anxiety to his simple soul.

“You are always making a fuss,” remarked Mr. Jones, in a tolerant tone.

“Ay, but not for nothing, am I? You can’t say that, sir. Mine may not be a gentleman’s way of looking round a thing, but it isn’t a fool’s way, either. You’ve

măcar.”

Ricardo îl puse la curent pe patron cu veghea lui de pe verandă și cu revelația care i-a pus capăt. Concluzia trasă era că un om care stă treaz la miezul nopții cu o țigară aprinsă trebuie să se gândească la ceva.

Domnul Jones se ridică într-un cot. Acest semn de interes îl reconfortă pe devotatul său discipol.

„Am impresia c-a venit vremea să ne gândim și noi un pic,” adăugă Ricardo cu mai multă siguranță în sine. Cu toate că erau împreună de-atâta vreme, toanele patronului mai erau încă o sursă de îngrijorare pentru sufletul său simplu.

„Tu faci totdeauna tărăboi,” remarcă domnul Jones pe un ton plin de îngăduință.

„Da, dar nu degeaba, nu-i așa? Asta n-o puteți spune, sir. Poate că eu nu văd lucrurile ca un gentleman, dar nici ca un nerod. Chiar dumneavoastră ați

să mă culc.

Ricardo l-a informat pe patron despre veghea sa de pe verandă și despre revelația care a încheiat-o. A conchis că un om cu un trabuc în toiul nopții trebuie să reflecteze.

Domnul Jones s-a sprijinit pe cot. Faptul că și-a arătat interesul l-a liniștit pe acolitul său.

—Mi se pare că e vremea să ne gândim și noi un pic, a adăugat Ricardo cu mai multă hotărâre. Chiar dacă erau împreună de mult timp, toanele patronului încă erau o sursă de anxietate pentru sufletul său simplu.

—Mereu faci mare caz, a remarcat domnul Jones, pe un ton tolerant.

—Așa, dar nu din nimic, nu? Asta nu puteți spune, sir. Poate n-am felul unui gentleman de a studia problema, dar nici al unui prost. Atâta lucru ați admis și

admitted that much yourself at odd times.”

Ricardo was growing warmly argumentative. Mr. Jones interrupted him without heat.

“You haven’t roused me to talk about yourself, I presume.”

“No, sir.” Ricardo remained silent for a minute, with the tip of his tongue caught between his teeth. “I don’t think I could tell you anything about myself that you don’t know,” he continued. There was a sort of amused satisfaction in his tone which changed completely as he went on. “It’s that man, over there, that’s got to be talked over. I don’t like him.”

He failed to observe the flicker of a ghastly smile on his governor’s lips.

“Don’t you?” murmured Mr. Jones, whose face, as he reclined on his elbow, was on a level with the top of his follower’s head.

“No, sir,” said Ricardo emphatically. The candle from the other

recunoscut-o, câteodată.”

Ricardo se aprindea în propria sa apărare. Domnul Jones îl întrerupsese, calm:

„Presupun că nu m-ai trezit ca să-mi vorbești de tine.”

„Nu, sir.” Ricardo tăcu un răstimp, cu vârful limbii între dinți. „Nu cred c-aș putea să vă spun despre mine ceva pe care dumneavoastră să nu-l știți,” continuă el. Era, în tonul lui, un fel de satisfacție amuzată, dar tonul acesta se schimbă complet când continuă: „Despre omul de dincolo trebuie să vorbim. Nu-mi place deloc.”

Ricardo nu observă licărirea unui surâs sinistru pe buzele patronului.

„Nu-ți place?” făcu domnul Jones, a cărui față, rezemată în cot, era la nivelul creștetului aghiotantului său.

„Nu, sir,” zise Ricardo cu vigoare. Lumânarea, din celălalt capăt al odăii, își

dumneavoastră, uneori.

Ricardo devenea încet mai argumentativ. Domnul Jones l-a întrerupt fără foc.

— Bănuiesc că nu m-ai trezit ca să vorbim despre tine...

— Nu, sir. Ricardo a tăcut o clipă, cu vârful limbii prins între dinți. Nu cred c-aș putea să vă spun ceva despre mine care să nu vă fie deja cunoscut, a continuat el. Era un soi de satisfacție amuzată în tonul său, care s-a schimbat complet pe măsură ce a continuat să vorbească. Omul ăla de-acolo, despre el trebuie vorbit. Nu-mi miroase-a bine!

Nu a observat surâsul teribil de pe buzele patronului său.

— Așa deci? a murmurat domnul Jones, a cărui față, sprijinindu-se în cot, era la același nivel cu creștetul capului celuilalt.

— Nu, sir, a zis Ricardo emfatic. Lumânarea din cealaltă parte a camerei îi

side of the room threw his monstrous black shadow on the wall. "He—I don't know how to say it—he isn't hearty-like."

Mr. Jones agreed languidly in his own manner:

"He seems to be a very self-possessed man."

"Ay, that's it. Self—" Ricardo choked with indignation. "I would soon let out some of his self-possession through a hole between his ribs, if this weren't a special job!"

Mr. Jones had been making his own reflections, for he asked:

"Do you think he is suspicious?"

"I don't see very well what he can be suspicious of," pondered Ricardo. "Yet there he was doing a think. And what could be the object of it? What made him get out of his bed in the middle of the night? 'Tain't fleas, surely."

"Bad conscience, perhaps," suggested Mr. Jones jocularly.

arunca pe perete umbrele monstruoase. „Nu-i—nu știu cum să spun—n-are nimic cordial în el."

Domnul Jones, în felul lui moale, se declară de acord.

„Pare să fie un om foarte stăpân pe sine."

„Asta-i, da. Stăpân..." Ricardo se sufoca de indignare. „I-aș scoate eu, repede, ceva din stăpânitul ăsta, printr-o gaură-ntre coaste, dacă n-ar fi vorba de-o treabă specială!"

Domnul Jones trebuie să se fi gândit și el în vremea asta, pentru că întrebă:

„Crezi că bănuiește ceva?"

„Nu prea văd ce-ar putea să bănuiască," răspunse Ricardo circumspect. „Și cu toate astea, stătea și se gândea. La ce s-o fi gândit? Ce l-a făcut să se dea jos din pat în toiul nopții? Nu puricii, asta-i sigur."

„Conștiința încărcată, poate," făcu domnul Jones sarcastic.

proiecta umbra monstruoasă pe perete. Nu... cum să spun... nu-i prea avântat.

Domnul Jones a fost de acord, cu apatia-i proprie:

—Pare să fie un om cu sânge rece.

—Da, asta e. Cu sânge... Ricardo s-a înecat cu indignare. I-aș cam scoate eu din sângele-ăsta rece cu o gaură-ntre coaste, dacă n-ar fi o afacere mai specială!

Domnul Jones avea propriile gânduri, fiindcă a întrebă:

—Crezi că suspectează ceva?

—Nu prea-mi dau seama de ce să fie suspicios, a meditat Ricardo. Și totuși, era acolo, reflectând. Și la ce, oare? Ce l-o fi făcut să iasă din pat în toiul nopții? Nu puricii, asta-i clar.

—Ceva pe conștiință, poate, a sugerat domnul Jones în glumă.

His faithful secretary suffered from irritation, and did not see the joke. In a fretful tone he declared that there was no such thing as conscience. There was such a thing as funk; but there was nothing to make that fellow funky in any special way. He admitted, however, that the man might have been uneasy at the arrival of strangers, because of all that plunder of his put away somewhere.

Ricardo glanced here and there, as if he were afraid of being overheard by the heavy shadows cast by the dim light all over the room. His patron, very quiet, spoke in a calm whisper:

“And perhaps that hotel-keeper has been lying to you about him. He may be a very poor devil indeed.”

Ricardo shook his head slightly. The Schombergian theory of Heyst had become in him a profound conviction, which he had absorbed as naturally as a sponge takes up water. His patron's doubts were a

Pe credinciosul său secretar îl chinuia enervarea și nu înțelegea gluma. Pe un ton iritat, acru îi declară că nu există ceva care să se cheme conștiință. Există frică, da, dar nimic care să bage în vreun fel frica în individul ăsta. Admise încă că se putea foarte bine ca pe om să-l fi neliniștit sosirea unor străini, din cauza averii ăleia furate, ascunsă undeva pe-acolo.

Ricardo se uită în dreapta și-n stânga, ca și cum i-ar fi fost frică să nu-l audă umbrele dense aruncate de lumânare prin toate colțurile odăii. Foarte calm, patronul îi șopti:

„Și cine știe dacă hotelierul ăla n-a mințit? S-ar putea foarte bine să fie-un pârlit.”

Ricardo clătină din cap. Teoria schombergiană referitoare la Heyst devenise la el o profundă convingere. Era îmbibat de ea cum se îmbibă un burete de apă. Îndoielile patronului nu erau decât o

Secretarul lui loial era afectat de iritare și nu a sesizat gluma. Pe un ton irascibil a declarat că nu există conștiință. Există groază; dar nimic să-l împingă la groază în mod deosebit. A admis, însă, că poate omul era neliniștit de sosirea străinilor, din cauza acelei prăzi pe care o ascunsese pe undeva.

Ricardo s-a uitat în jur, parcă temător să nu fie auzit de umbrele dense pe care lumina palidă le arunca în toată încăperea. Patronul lui, foarte tăcut, a șoptit calm:

—Și poate că hotelierul ăla te-a mințit în legătură cu omul. N-o fi decât un amărât.

Ricardo a dat ușor din cap. Teoria schombergiană asupra lui Heyst devenise în el o profundă convingere, pe care o absorbise așa cum înghite buretele apa—natural. Îndoielile patronului său erau o

wanton denying of what was self-evident; but Ricardo's voice remained as before, a soft purring with a snarling undertone.

"I am sup-prised at you, sir! It's the very way them tame ones—the common 'yporcrits of the world—get on. When it comes to plunder drifting under one's very nose, there's not one of them that would keep his hands off. And I don't blame them. It's the way they do it that sets my back up. Just look at the story of how he got rid of that pal of his! Send a man home to croak of a cold on the chest—that's one of your tame tricks. And d'you mean to say, sir, that a man that's up to it wouldn't bag whatever he could lay his hands in his 'yporcritical way? What was all that coal business? Tame citizen dodge; 'yporcrisy—nothing else. No, no, sir! The thing is to 'xtract it from him as neatly as possible. That's the job; and it isn't so simple as it looks. I reckon you have looked

negare nesperioasă a unei realități care sărea în ochi. Dar vocea lui Ricardo rămăsese aceeași ca mai înainte, un tors blând de pisică pe un fundal de mârâit:

„Mă mir de dumneavoastră, sir! Este exact procedeul prin care-l întrebuințează toți domesticii—ca și toți ipocriții ordinari de pe lumea asta. Când se-ntâmplă să le treacă prada pe sub nas, nu-i unul să-și țină mâna locului. Nu-i acuz. Felul în care-o fac, asta mă scârbește. Gândiți-vă numai la povestea aia, cum s-o descotorosit de fostul lui tovarăș! Să expediezi un om acasă și să-l faci să se curețe dintr-o răceală—asta-i șmecherie de domesticit. Și vreți să spuneți, sir, că un om în stare de-așa ceva n-o să umfle, cu manierele lui de ipocrit, tot pe ce poate puna mâna? Ce-a fost afacerea aia cu cărbunii? Tipii ăștia domesticii lucrează cu fereală; ipocrizie—asta-i. Nu, nu, sir! Chestia-i s-o scoatem de la el cât mai curățel posibil. Asta-i treaba care ne-

negare nefirească a ceva ce era evident; dar vocea nu i s-a schimbat dintr-un tors catifelat cu un strop de mârâială.

—Mă s-surprindeți, sir! E chiar felul în care ăștia domesticii—'pocriții de rând ai lumii—se descurcă. Când vine vorba de pradă ce le fuge pe sub nas, niciunul nu și-ar ține mâinile-acasă. Și nu-i pot învinovăți. Felu-n care-o fac mă înfurie. Gândiți-vă doar la povestea despre cum s-a descotorosit de tovarășu-ăla al lui! Trimiți omul acasă să crape de-o răceală—ăsta-i vicleșug de domesticit. Și, vreți să spuneți, sir, că un om capabil de așa ceva n-o să nhațe tot ce atinge în felul lui 'pocritic? Ce-a fost cu toată afacerea aia cu cărbune? Tertipuri de domesticii; 'pocrizie și nimic altceva. Nu, nu, sir! Treaba e s-o extragem cât mai dibaci posibil. Asta-i treaba; și nu-i așa simplu. Cred că ați analizat chestiunea bine, sir, înainte să vă propuneți această călătorie.

at it all round, sir, before you took up the notion of this trip."

"No." Mr. Jones was hardly audible, staring far away from his couch. "I didn't think about it much. I was bored."

"Ay, that you were—bad. I was feeling pretty desperate that afternoon, when that bearded softy of a landlord got talking to me about this fellow here. Quite accidentally, it was. Well, sir, here we are after a mighty narrow squeak. I feel all limp yet; but never mind—his swag will pay for the lot!"

"He's all alone here," remarked Mr. Jones in a hollow murmur.

"Ye-es, in a way. Yes, alone enough. Yes, you may say he is."

"There's that Chinaman, though."

așteaptă. Și nu-i chiar atât de simplă pe cât arată. Socot c-ați privit-o sub toate aspectele, sir, și de-abia pe-urmă ați acceptat să facem plimbarea."

„Nu.” De-abia îl auzeai, pe domnul Jones, cum sta cu privirea pierdută departe. „Prea mult nu m-am gândit. Eram plictisit.”

„Au, asta a fost... Păcat. Eram disperat aproape, atunci după-masă, când nerodul ăla bărbos de hotelier a-nceput să-mi povestească despre ăsta de-aici. Absolut din întâmplare. Cum-necum, sir, suntem aici, după ce era cât p-aci s-o mierlim. Mă simt zdreanță, încă. Dar n-are-a face. Comoara lui o să plătească toate!”

„Tipul e absolut singur aici,” observă domnul Jones într-un murmur înfundat.

„Mda, într-un fel. Da, destul de singur. Da-da, s-ar putea spune că-i singur.”

„Mai e și chinezul.”

—Nu. Domnul Jones abia se auzea, holbându-se departe de culcușul său. Nu m-am gândit mult. Eram plictisit.

—Ah, asta da, și încă cum. Eram chiar disperat în după-amiaza aia când nătărăul ăla de proprietar bărbos a început să-mi vorbească de individul nostru. Mai mult din întâmplare. Ei, sir, iată-ne aici, ca prin urechile acului. Mă simt încă sec; dar nu contează—prada lui va plăti pentru asta!

—E singur-singurel aici, a remarcat domnul Jones cu un murmur sec.

—Da, într-un fel. Da, îndeajuns de singur. Da, s-ar putea spune că e.

—Mai e și chinezul ăla.

"Ay, there's the Chink," assented Ricardo rather absentmindedly.

He was debating in his mind the advisability of making a clean breast of his knowledge of the girl's existence. Finally he concluded he wouldn't. The enterprise was difficult enough without complicating it with an upset to the sensibilities of the gentleman with whom he had the honour of being associated. Let the discovery come of itself, he thought, and then he could swear that he had known nothing of that offensive presence.

He did not need to lie. He had only to hold his tongue.

"Yes," he muttered reflectively, "there's that Chink, certainly."

At bottom, he felt a certain ambiguous respect for his governor's exaggerated dislike of women, as if that horror of feminine presence were a sort of depraved morality; but still morality, since he counted it as an advantage. It prevented

„Da, mai e și chinezul,” admise Ricardo, cu mintea parcă-n altă parte.

Discuta în gând cu sine însuși dacă n-ar fi fost mai bine să-și descarce sufletul, să-i spună ce știe despre existența fetei. În cele din urmă hotărî că nu. Afacerea era și-așa destul de încurcată, fără s-o mai complice stârnind susceptibilitățile gentlemanului cu care avea onoarea să fie asociat. Mai bine să vină de la sine descoperirea, își spunea el, și-atunci o să jure că habar n-avusese despre această jignitoare prezență.

N-avea nevoie să mintă. Nu trebuia decât să-și țină gura.

„Da,” murmură el pe gânduri, „mai e și chinezul, desigur.”

În fond, avea un fel de respect echivoc pentru aversiunea exagerată a patronului față de femei, ca și cum această oroare pentru orice prezență feminină era un fel de morală vicioasă, dar totuși o morală, dat fiind că o socotea drept un

—Da, e și chinezul, a consimțit Ricardo cu gândul altundeva.

Dezbătea în sinea lui dacă era prielnică o mărturisire deplină a cunoașterii existenței fetei. În cele din urmă, a conclud că n-o va face. Afacerea era și-așa dificilă, fără a o mai complica supărându-i firea sensibilă de gentleman a celui cu care avea onoarea de a fi asociat. Mai bine să descopere de la sine, s-a gândit, și să jure că n-a știut nimic de acea prezență supărătoare.

Nu era nevoit să mintă. Trebuia doar să-și țină gura.

—Da, a murmurat gânditor, e și chinezul, sigur.

În realitate, simțea un soi de respect ambiguu pentru disprețul exagerat față de femei al patronului său, ca și cum acea oroare de prezență feminină era un fel de moralitate depravată—dar tot moralitate, din moment ce o considera a fi profitabilă.

many undesirable complications. He did not pretend to understand it. He did not even try to investigate this idiosyncrasy of his chief. All he knew was that he himself was differently inclined, and that it did not make him any happier or safer. He did not know how he would have acted if he had been knocking about the world on his own. Luckily he was a subordinate, not a wage-slave but a follower—which was a restraint. Yes! The other sort of disposition simplified matters in general; it wasn't to be gainsaid. But it was clear that it could also complicate them—as in this most important and, in Ricardo's view, already sufficiently delicate case. And the worst of it was that one could not tell exactly in what precise manner it would act.

It was unnatural, he thought somewhat peevishly. How was one to reckon up the unnatural? There were no rules for that. The faithful henchman of plain Mr. Jones, foreseeing many

avantaj. Te scutea de multe complicații indezirabile. N-avea pretenția că înțelege. Nici măcar nu încerca să analizeze, să pătrundă această idiosincrazie a șefului său. Tot ce știa era că el, personal, avea alte gusturi, și că asta nici mai fericit nu-l făcea, nici mai multă siguranță în viață nu-i dădea. Nu știa la ce-ar fi ajuns dacă ar fi vagabondat prin viață de unul singur. Din fericire, era un subaltern, nu un sclav lefegiu, ci un agiotant—dar tot nu-nsemna că era de capul lui. Da, desigur! Celălalt fel de aranjament neîndoielnic simplifica, în general, lucrurile. Dar era clar că putea să le și complice—ca în cazul de față, extrem de important și, după opinia lui Ricardo, destul de delicat. Și ce era mai prost, e că nu puteai să spui exact în ce fel va acționa.

Nu era firesc, își spuse el iritat. Cum să ții seama de ce nu-i firesc? Pentru așa ceva nu există reguli. Credinciosul acolit al domnului Jones pur și simplu, prevăzând numeroase dificultăți de ordin material,

Prevenea multe complicații de nedorit. Nu se făcea c-o înțelege. Nici n-a încercat să investigheze idiosincrazia șefului. Nu știa decât că el, personal, gândea altfel și că asta nu-l făcea nici mai fericit, nici mai sigur. Nu știa cum s-ar fi comportat dacă ar fi perindat lumea de unul singur. Din fericire, era un subordonat—nu un servitor, ci un discipol—o constrângere, totuși. Da! Celălalt fel de temperament simplifica treburile în general; nu trebuia să fie contestat. Dar era clar că putea să le și complice—ca în acest caz foarte important și, în opinia lui Ricardo, deja îndeajuns de delicat. Și cel mai rău era că nu puteai intui cum se va manifesta.

Era nefiresc, s-a gândit el, puțin iritat. Cum era să ia în calcul nefirescul? Nu e guvernat de reguli. Acolitul credincios al domnului Jones, întrevăzând multe dificultăți de ordin material, a decis să i-o

difficulties of a material order, decided to keep the girl out of the governor's knowledge; out of his sight, too, for as long a time as it could be managed. That, alas, seemed to be at most a matter of a few hours; whereas Ricardo feared that to get the affair properly going would take some days. Once well started, he was not afraid of his gentleman failing him. As is often the case with lawless natures, Ricardo's faith in any given individual was of a simple, unquestioning character. For man must have some support in life.

Cross-legged, his head drooping a little and perfectly still, he might have been meditating in a bronze-like attitude upon the sacred syllable "Om." It was a striking illustration of the untruth of appearances, for his contempt for the world was of a severely practical kind. There was nothing oriental about Ricardo but the amazing quietness of his pose. Mr. Jones was also very quiet. He had let his head sink on the

hotărî să nu-l lase pe patron să afle de existența fetei, să nu-l lase nici s-o vadă — cât timp se va putea. Și, din nenorocire, asta părea să fie cel mult o chestie de câteva ore, pe când, se temea Ricardo, a pune o afacere pe roate cerea vreo câteva zile. Odată treaba pornită, nu se temea c-o să fie lăsat în drum de gentleman. Cum se întâmplă deseori cu firile astea dezordonate, încrederea lui Ricardo în anumiți indivizi era simplă și indiscutabilă. Pentru că în viață omul trebuie să aibă un suport oarecare.

Cu picioarele încrucișate, cu capul puțin plecat, perfect imobil, putea foarte bine, în atitudinea asta de bonz, să mediteze la sacra silabă „Om”. Era o elocventă ilustrare a unor aparențe mincinoase, pentru că disprețul său față de lume era de natură riguros practică. Nu era nimic oriental la Ricardo, în afară de atitudinea lui de stranie nemișcare. Domnul Jones era și el foarte calm. Lăsase

ascundă patronului pe față, atât urechilor, cât și ochilor acestuia. Acesta, din nefericire, părea să fie un aranjament temporar, de câteva ore, în vreme ce Ricardo se temea că să pună bine pe picioare afacerea ar fi durat zile. Odată începută, nu i-ar mai fi fost frică să-l abandoneze gentlemanul. Cum este adesea cazul cu firile nelegiuite, credința lui Ricardo în orice individ era de un caracter simplu și neîndoielnic. Fiindcă omul trebuie să aibă o pârgie în viața asta.

Cu picioarele încrucișate și cu capul ușor aplecat, poate că medita, așa neclintit, într-o atitudine de bonz asupra sacrei silabe „Om”. Era o ilustrație izbitoare a falsității aparențelor, fiindcă disprețul său pentru lume era de un soi deosebit de practic. Nu era nimic oriental în Ricardo, cu excepția poziției uimitor de liniștite. Și domnul Jones era foarte liniștit. Își lăsase capul să se cufunde în pătura rulată și

rolled-up rug, and lay stretched out on his side with his back to the light. In that position the shadows gathered in the cavities of his eyes made them look perfectly empty. When he spoke, his ghostly voice had only to travel a few inches straight into Ricardo's left ear.

"Why don't you say something, now that you've got me awake?"

"I wonder if you were sleeping as sound as you are trying to make out, sir," said the unmoved Ricardo.

"I wonder," repeated Mr. Jones. "At any rate, I was resting quietly."

"Come, sir!" Ricardo's whisper was alarmed. "You don't mean to say you're going to be bored?"

"No."

"Quite right!" The secretary was very much relieved. "There's no occasion to be, I can tell you, sir," he whispered earnestly. "Anything but that! If I didn't

capul să-i cadă pe pătura făcută sul și sta întins pe-o parte, cu spatele la lumânare. În poziția asta, umbrele adunate în orbitele lui le făceau să pară absolut goale. Când vorbi, glasul lui spectral n-avea decât câțiva țoli de parcurs ca s-ajungă la urechea stângă a lui Ricardo.

„De ce nu spui ceva, acum, dacă tot m-ai trezit?”

„Mă-ntreb dacă dormeați chiar atât de adânc cât voiati să lăsați impresia, sir,” zise Ricardo impasibil.

„Mă-ntreb și eu,” repetă domnul Jones. „În orice caz, mă odihneam foarte liniștit.”

„Oh, sir!” Șoapta lui Ricardo era de om alarmat. „Nu cumva vreți să spuneți că iar sunteți plictisit?”

„Nu.”

„Asta-i bine!” Secretarul se simți considerabil ușurat. „N-aveți de ce fi, vă asigur, sir,” șopti el grav. „Orice, numai asta nu! Dacă n-am zis nimic o vreme, n-a

stătea întins pe o parte, cu spatele la lumină. În poziția asta, umbrele adunate în orbite îi făceau ochii să pară complet goi. Când a vorbit, vocea fantomatică nu a trebuit să călătorească decât câțiva centimetri până să intre direct în urechea stângă a lui Ricardo.

— De ce taci, acumă că m-ai trezit?

— Mă-ntreb dacă dormeați așa adânc cum faceți să pară, sir, a spus Ricardo, nemișcat.

— Mă-ntreb și eu, a repetat domnul Jones. Oricum ar fi, mă odihneam.

— Haideți, sir! Ricardo șoptea alarmat. Să nu-mi spuneți că vă plictisiți!

— Nu.

— Foarte bine! Secretarul se liniștise. Nu va fi răgaz de așa ceva, vă spun eu sigur, sir, i-a șoptit cu înflăcărare. Sigur-sigur! Dacă am tăcut un pic, nu-nseamnă că

say anything for a bit, it ain't because there isn't plenty to talk about. Ay, more than enough."

"What's the matter with you?" breathed out his patron. "Are you going to turn pessimist?"

"Me turn? No, sir! I ain't of those that turn. You may call me hard names, if you like, but you know very well that I ain't a croaker." Ricardo changed his tone. "If I said nothing for a while, it was because I was meditating over the Chink, sir."

"You were? Waste of time, my Martin. A Chinaman is unfathomable."

Ricardo admitted that this might be so. Anyhow, a Chink was neither here nor there, as a general thing, unfathomable as he might be; but a Swedish baron wasn't – couldn't be! The woods were full of such barons.

"I don't know that he is so tame,"

fost pentru că nu-i mare lucru de zis. Este, este berechet."

„Ce-i cu tine?” șopti patronul. „Te schimbi? Ai de gând să devii pesimist?”

„Eu? Să mă schimb? Nu, sir. Eu nu-s d-ăia care se schimbă. Puteți să-mi spuneți vorbe grele, dac-aveți poftă, dar știți foarte bine că eu nu-s cobe.” Ricardo schimbă tonul. „Dacă n-am spus nimic o vreme, e pentru că mă gândeam la chinez, sir.”

„Asta ai făcut? Ai pierdut vremea, Martin dragă. Un chinez e-o ființă de nepătruns.”

Ricardo admise c-ar putea fi așa. Oricum, un chinez nu era mare lucru în general, cât o fi el de nepătruns. Dar un baron suedez nu era deloc – nu putea să fie. Baroni suedezi sunt pe toate drumurile.

„Nu știu dacă asta-i chiar atât de

nu-i nimic de vorbit. Ba chiar sunt multe de zis!

—Ce-i cu tine? a oftat patronul. Devii tu pesimist?

—Eu să devin? Nu, sir! Nu-s de-ăia așa. Puteți să-mi spuneți cum vreți, dar știți că nu cobesc. Ricardo și-a schimbat tonul vocii. Dacă n-am zis nimic o vreme e, sir, pentru că meditam la chinezul ăsta.

—Meditai? Pierdere de timp, dragul meu Martin. Chinezu-i mereu un mister.

Ricardo a admis că ar putea fi așa. Oricum, un chinez nu era mare lucru în general, așa misterios cum o fi el; dar un baron suedez nu era deloc, n-avea cum să fie! Sunt pline drumurile de astfel de baroni.

—Nu știu dacă e așa împlânzit, a

was Mr. Jones's remark, in a sepulchral undertone.

"How do you mean, sir? He ain't a rabbit, of course. You couldn't hypnotize him, as I saw you do to more than one Dago, and other kinds of tame citizens, when it came to the point of holding them down to a game."

"Don't you reckon on that," murmured plain Mr. Jones seriously.

"No, sir, I don't; though you have a wonderful power of the eye. It's a fact."

"I have a wonderful patience," remarked Mr. Jones drily.

A dim smile flitted over the lips of the faithful Ricardo who never raised his head.

"I don't want to try you too much, sir; but this is like no other job we ever turned our minds to."

"Perhaps not. At any rate let us think so."

domesticit," fu răspunsul domnului Jones, cu glas scăzut, cavernos.

„Ce vreți să spuneți, sir? Natural, nu-i o curcă plouată. Nu-i un tip să-l hipnotizezi cum v-am văzut făcând cu-atâția *dago*, nu numai cu unul, și cu-atâtea alte specii de domesticiți, când era vorba să-i țintuiți jos la masa de joc."

„Nu te bizui pe asta," murmură domnul Jones, serios.

„Nu, sir, nu mă bizui. Cu toate că aveți o putere extraordinară în privire. Fără discuție!"

„Am o răbdare extraordinară," replică sec domnul Jones.

Un zâmbet fugar flutură pe buzele fidelului Ricardo, care nu-și ridică deloc capul.

„N-aș vrea să vă obosesc prea mult, sir, dar afacerea asta nu seamănă cu niciuna din câte-am încercat noi vreodată."

„Poate că nu. În orice caz, să zicem că-i așa."

fost remarca domnului Jones pe un ton funebru.

—Ce vreți să spuneți, sir? Nu-i un iepure, firește. N-ați reuși să-l hipnotizați, cum v-am văzut făcând cu unii *dago* și cu alte feluri de îmblânziți, când a venit vorba să vrea să iasă dintr-un joc.

—Nu fi atât de sigur, a murmurat domnul Jones cu seriozitate.

—Nu, sir, nu-s, deși aveți o nemaipomenită putere-n ochi. E evident.

—Am o nemaipomenită răbdare, a remarcat domnul Jones sec.

Pe chipul credinciosului Ricardo a apărut scurt un zâmbet ușor. Nu și-a ridicat capul.

—Nu vreau să vă obosesc prea tare, sir; dar ne-am pus pe o afacere ca nicio alta de până acum.

—Poate că nu. Dar, să zicem.

A weariness with the monotony of life was reflected in the tone of this qualified assent. It jarred on the nerves of the sanguine Ricardo.

“Let us think of the way to go to work,” he retorted a little impatiently. “He’s a deep one. Just look at the way he treated that chum of his. Did you ever hear of anything so low? And the artfulness of the beast – the dirty, tame artfulness!”

“Don’t you start moralizing, Martin,” said Mr. Jones warningly. “As far as I can make out the story that German hotel-keeper told you, it seems to show a certain amount of character; and independence from common feelings which is not usual. It’s very remarkable, if true.”

“Ay, ay! Very remarkable. It’s mighty low down, all the same,” muttered Ricardo obstinately. “I must say I am glad to think he will be paid off for it in a way that’ll surprise him!”

Tonul acestei achiesări, oarecum condiționate, reflecta o oboseală, un dezgust de monotonia vieții. Pe clocotitorul Ricardo îl călca pe nervi.

„Mai bine să ne gândim cum ne apucăm de lucru,” ripostă el puțin enervat. „E-un șmecher. Gândiți-vă cum l-a tratat pe tovarășul ăla al lui. Ați mai auzit vreodată de ceva atât de josnic? Și viclenia bestiei – o viclenie murdară, ordinară...”

„Nu-ncepe cu morala, Martin,” făcu domnul Jones, în chip de avertisment. „Din câte pot eu să-mi dau seama din povestea pe care ți-a-ndrugat-o hotelierul ăla neamț, s-ar părea că are oarecare caracter, și o doză de degajare față de sentimentele comune, ceea ce nu-i lucru obișnuit. Dacă-i adevărat, e chiar lucru remarcabil.”

„Da-da, foarte remarcabil Și foarte ordinar, cu toate astea,” mormăi Ricardo îndărătnic. „Trebuie să vă spun că-mi pare bine c-o să plătească – o să plătească de-o să se mire și el cum!”

Un fel de oboseală – monotonia vieții – se reflecta în tonul acestei încuviințări înguste. A zdruncinat simțurile unui Ricardo sangvin.

– Să ne gândim cum ne punem pe treabă, a replicat ușor impacientat. E un tip dificil. Priviți doar cum s-a purtat cu tovarășul ăsta al lui. Ați mai văzut așa josnicie? Și viclenia animalului – ce vicleșug mizerabil, docil!

– Ia nu fi moralizator, Martin, l-a avertizat domnul Jones. Din câte pot eu desluși povestea pe care hotelierul german ți-a vândut-o, pare să vădească un dram de caracter – și o mai rară independență față de pasiuni. De-i așa, e remarcabil.

– Da, vai, foarte remarcabil. E grozav de josnic, oricum ar fi, a murmurat cu încăpățănare Ricardo. Trebuie să spun că mă bucură gândul că o să i se-ntoarcă într-un fel de zile mari!

The tip of his tongue appeared lively for an instant, as if trying for the taste of that ferocious retribution on his compressed lips. For Ricardo was sincere in his indignation before the elementary principle of loyalty to a chum violated in cold blood, slowly, in a patient duplicity of years. There are standards in villainy as in virtue, and the act as he pictured it to himself acquired an additional horror from the slow pace of that treachery so atrocious and so tame. But he understood too the educated judgement of his governor, a gentleman looking on all this with the privileged detachment of a cultivated mind, of an elevated personality.

"Ay, he's deep—he's artful," he mumbled between his sharp teeth.

"Confound you!" Mr. Jones's calm whisper crept into his ear. "Come to the point."

Obedient, the secretary shook off his thoughtfulness. There was a similarity of

Vârful limbii îi apăru o clipă printre buze, agățându-se, parc-ar fi încercat să guste puțin savoarea acelei răzbunări feroce. Pentru că Ricardo era sincer în indignarea lui împotriva violării cu sânge rece, lent, în ani de răbdare și duplicitate, a principiului elementar de loialitate față de un tovarăș. Există și în mișelie, ca și în virtute, standarde, și faptul, așa cum și-l imagina el, căpăta un supliment de oroare tocmai din progresele lente a unei trădări atât de atroce și dulcele. Dar el înțelegea și judecata mai subțire a patronului, un gentleman privind la toate acestea cu detașarea privilegiată a unui spirit cultivat, a unei personalități superioare.

„Ehei, e șmecher... e viclean,” mormăi el printre dinții ascuțiți.

„Dracu să te ia!” Șoapta domoală a domnului Jones se insinuă în urechea lui Ricardo. „La chestie!”

Docil, secretarul renunță la reflecțiile sale. Există, la aceștia doi, o

O clipită vârful limbii i s-a văzut între buzele lui strânse, încercând parcă să guste de pe ele acea răzbunare feroce. Pentru că Ricardo era sincer în indignarea lui față de violarea cu sânge rece a principiului elementar al loialității față de un tovarăș, încet și cu o duplicitate ce durase ani de zile. Infamia își are standardele ei, ca și virtutea, iar fapta asta așa cum și-o imagina el căpăta pe deasupra o hidoșenie din cauza ritmului lent al acelei trădări atât de atroce și de docilă. Dar înțelegea și judecata cerebrală a patronului său, un gentleman care privea toate acestea cu detașarea privilegiată a unei minți cultivate, a unei personalități preeminente.

—Oho, e dificil—e viclean, a bombănit printre dinții ascuțiți.

—Ia mai taci! Șoapta calmă a domnului Jones i s-a strecurat în ureche. Treci la treabă.

Obedient, secretarul și-a alungat gândurile. Cei doi aveau o asemănare în

mind between these two—one the outcast of his vices, the other inspired by a spirit of scornful defiance, the aggressiveness of a beast of prey looking upon all the tame creatures of the earth as its natural victim. Both were astute enough, however, and both were aware that they had plunged into this adventure without a sufficient scrutiny of detail. The figure of a lonely man far from all assistance had loomed up largely, fascinating and defenceless in the middle of the sea, filling the whole field of their vision. There had not seemed to be any need for thinking. As Schomberg had been saying: “Three to one.”

But it did not look so simple now in the face of that solitude which was like an armour for this man. The feeling voiced by the henchman in his own way—“We don’t seem much forwarder now we are here”—was acknowledged by the silence of the patron. It was easy enough to rip a fellow

similitudine de spirit—unul, proscris din cauza viciilor sale, celălalt, împins de un spirit de sfidare disprețuitoare, de agresivitatea animalului de pradă care vede în toate făpturile domesticite de pe fața pământului victimele sale firești. Amândoi erau însă destul de pătrunzători și amândoi își dădeau seama că se lansaseră în afacerea asta fără o suficientă investigare a amănuntelor. Imaginea unui bărbat solitar, departe de orice posibilitate de ajutor, le apăruse, acolo în mijlocul mării, insistentă, fascinantă și irezistibilă, acoperind întregul câmp al viziunii lor. Li se păruse că nu e nicio nevoie de gândire. Cum spusese și Schomberg: „Trei la unu’!”

Dar treaba nu mai arăta atât de simplă acum, în fața acestei atitudini care acționa ca un fel de cuirasă pentru el. Sentimentul căruia îi dădu glas, în felul lui, acolitul—„Nu părem să fi ajuns mult mai departe, acum că suntem aici”—fu întâmpinat de către patron cu o tăcere care

gândire—unul era proscrisul propriilor reflecții, celălalt era inspirat de o sfidare disprețuitoare, de agresivitatea cu care fiara de pradă privește toate creaturile blânde ca pe victime firești. Amândoi erau însă îndeajuns de ageri și amândoi erau conștienți că se avântaseră în aventura asta fără o cercetare suficientă și în detaliu a amănuntelor. Imaginea unui bărbat singuratic, departe de orice ajutor, se întrevăzuse fascinantă și irezistibilă acolo, în mijlocul mării, acaparându-le întregul câmp vizual. Nu li se păruse necesară reflecția. Așa cum spusese și Schomberg:

—Trei pe unul!

Dar acum, în fața acelei singurătăți care-l înconjură pe omul acela ca o armură, lucrurile nu se mai arătau așa simple. Sentimentul, căruia acolitul îi dăduse glas în felul său—„Nu pare să fim mult mai aproape acum c-am ajuns aici”—a fost încuviințat de tăcerea patronului. Nu e

up or drill a hole in him, whether he was alone or not, Ricardo reflected in low, confidential tones, but –

“He isn’t alone,” Mr. Jones said faintly, in his attitude of a man composed for sleep. “Don’t forget that Chinaman.” Ricardo started slightly.

“Oh, ay – the Chink!”

Ricardo had been on the point of confessing about the girl; but no! He wanted his governor to be unperturbed and steady. Vague thoughts, which he hardly dared to look in the face, were stirring his brain in connection with that girl. She couldn’t be much account, he thought. She could be frightened. And there were also other possibilities. The Chink, however, could be considered openly.

“What I was thinking about it, sir,” he went on earnestly, “is this – here we’ve got a man. He’s nothing. If he won’t be

însemna recunoaștere. E ușor să bagi cuțitu-n om, sau să-l dobori c-un glonte, fie că-i singur, fie că nu, reflectă Ricardo pe-un ton confidențial, dar...

„Nu-i singur,” făcu, slab, domnul Jones, în atitudinea lui de om hotărât să doarmă. „Nu uita de chinez.” Ricardo tresări.

„Oh, da... chinezul!”

Ricardo fusese pe punctul de a-i povesti despre fată; dar nu! Avea nevoie ca patronul să fie netulburat și ferm. Gânduri vagi, pe care aproape că n-avea curajul să și le mărtuisească, îi agitau mintea în legătură cu fata. Nu putea să fie mare lucru de capul ei, își spunea el. O să poată băga frica-n ea. Și mai erau și alte posibilități. Chinezul, însă, putea fi discutat pe față.

„La ce mă gândeam eu, sir,” continuă el cu un aer serios, „e asta – aici avem un om. Nu-nseamnă niimc. Dacă nu

greu să spinteci un individ sau să-i vâri un glonț în piept, chiar de nu e singur, a reflectat Ricardo încet, confidențial, dar...

–Nu-i singur, a zis vag domnul Jones, cu glasul unui om aproape adormit. Să nu uităm de chinezul ăla. Ricardo a tresărit imperceptibil.

–O, așa-i, chinezul!

Ricardo fusese pe cale să mărturisească despre fată, dar nu – nu voia să-l tulbure pe patron, nici să-l agite. Gânduri vagi, pe care nu îndrăznea să le înfrunte, îi goneau prin minte în legătură cu fata. S-a gândit că nu poate fi mare povară pe capul lor. Puteau să bage groaza-n ea. Și mai erau și alte scenarii. Despre chinez, în schimb, se putea delibera deschis.

–Ce mă gândeam eu, sir, a continuat el cu seriozitate, e următorul lucru: avem aici un om. Un nimic. Dacă nu-

good, he can be made quiet. That's easy. But then there's his plunder. He doesn't carry it in his pocket."

"I hope not," breathed Mr. Jones.

"Same here. It's too big, we know; but if he were alone, he would not feel worried about it overmuch—I mean the safety of the pieces. He would just put the lot into any box or drawer that was handy."

"Would he?"

"Yes, sir. He would keep it under his eye, as it were. Why not? It is natural. A fellow doesn't put his swag underground, unless there's a very good reason for it."

"A very good reason, eh?"

"Yes, sir. What do you think a fellow is—a mole?"

From his experience, Ricardo declared that man was not a burrowing beast. Even the misers very seldom buried their hoard, unless for exceptional reasons. In the given situation of a man alone on an

stă cuminte, îl liniștim noi. Nu-i greu. Dar mai sunt și banii. Nu-i ține-n buzunar."

„Sper că nu,” șopti domnul Jones.

„Și eu. 'S prea mulți, știu asta. Dacă ar fi singur, nu s-ar sinchisi prea mult—vreau să zic de siguranța lor. I-ar pune pe toți undeva într-o cutie sau într-un sertar, la îndemână."

„Crezi?"

„Da, sir, i-ar ține sub nasul lui, ca să zic așa. De ce nu? E foarte natural. Nimeni nu-și îngroapă gologanii dacă n-are un motiv foarte serios s-o facă."

„Un motiv foarte serios, da?"

„Da, sir. Ce credeți că-i omu'—cârțiță?"

Ricardo declară că, din experiența sa personală, omul nu-i un animal săpător. Nici chiar avarii nu-și îngroapă comorile, decât pentru motive excepționale. În situația dată, a unui om singur pe o insulă,

i cuminte, îl cumințim noi. Asta-i ușor. Dar mai e și chestiunea prăzii. Nu-i la vedere, prin vreun buzunar.

—Sper că nu, a șoptit domnul Jones.

—Și eu la fel. E prea mare, asta știm.

Dar dacă ar fi singur, nu s-ar îngrijora prea tare de ele—de siguranța obiectelor, zic. Le-ar ascunde doar într-o cutie sau în vreun sertar la îndemână.

—Crezi?

—Da, sir. Le-ar ține la vedere, de fapt. De ce nu? E firesc. Cine-și îngroapă comoara fără vreun temei serios?

—Unul foarte serios, zici?

—Da, sir. Ce-i omul, cârțiță?

Din experiența lui, Ricardo a declarat că omul nu e vreun scormonitor. Chiar și zgârciții-și îngroapă arar agoniseala, din motive excepționale. În situația dată, a unui om singur pe o insulă,

island, the company of a Chink was a very good reason. Drawers would not be safe, nor boxes, either, from a prying, slant-eyed Chink. No, sir; unless a safe—a proper office safe. But the safe was there in the room.

“Is there a safe in this room? I didn’t notice it,” whispered Mr. Jones.

That was because the thing was painted white, like the walls of the room; and besides, it was tucked away in the shadows of a corner. Mr. Jones had been too tired to observe anything on his first coming ashore; but Ricardo had very soon spotted the characteristic form. He only wished he could believe that the plunder of treachery, duplicity, and all the moral abominations of Heyst had been there. But no; the blamed thing was open.

“It might have been there at one time or another,” he commented gloomily, “but it isn’t there now.”

prezența unui chinez e un motiv foarte serios. Nici sertarele și nici lăzile sau cutiile n-ar prezenta siguranță față de un chinez cu ochi pieziși care-și vâră nasul peste tot. Nu, sir. Afară doar de-o casă de bani—o casă de bani în toată regula, ca pentru birouri. Și casa de bani e-acolo, în odaie.

„E o casă de bani în odaia asta? N-am observat-o,” șopti domnul Jones.

N-o observase pentru că era vopsită alb, ca pereții, și-afară de asta era vârată într-un colț, în întuneric. Când debarcase, domnul Jones fusese prea obosit ca să mai observe ceva. Dar Ricardo o reperase foarte repede, după forma ei caracteristică. Tot ce-ar fi vrut era să se convingă pe sine însuși că rodul trădării și al duplicității și al tuturor ororilor morale ale lui Heyst se află acolo, înăuntru. Dar nu, casa de bani era deschisă.

„Poate să fi fost, la un moment oarecare,” comentă el îmbufnat, „dar acum nu-i.”

compania unui chinez e un motiv foarte serios. Sertarele nu-s sigure și nici cutiile, de ochii indiscreți ai migdalatului. Nu, sir; numai un seif, unul adevărat, ca de birou. Dar seiful era acolo, în camera lor.

—E un seif în cameră, aici? Nu l-am observat, a șoptit domnul Jones.

Asta fiindcă seiful era vopsit în alb, ca și pereții camerei. Și, pe deasupra, era înghesuit în umbră într-un colț. Domnul Jones fusese prea obosit să observe ceva de când era pe uscat, dar Ricardo zărise numaidecât forma caracteristică. Nu-și dorea decât ca prada obținută prin trădare, duplicitate și prin purtările abominabile ale lui Heyst să se găsească acolo. Dar nu—al naibii era deschis.

—O fi fost acolo la un moment dat, a comentat el mohorât, dar acum nu-i.

"The man did not elect to live in this house," remarked Mr. Jones. "And by the by, what could he have meant by speaking of circumstances which prevented him lodging us in the other bungalow? You remember what he said, Martin? Sounded cryptic."

Martin, who remembered and understood the phrase as directly motivated by the existence of the girl, waited a little before saying:

"Some of his artfulness, sir; and not the worst of it either. That manner of his to us, this asking no questions, is some more of his artfulness. A man's bound to be curious, and he is; yet he goes on as if he didn't care. He does care—or else what was he doing up with a cigar in the middle of the night, doing a think? I don't like it."

"He may be outside, observing the light here, and saying the very same thing to himself of our own wakefulness,"

„Nu asta-i casa pe care și-a ales-o ca să stea în ea,” obiectă domnul Jones. „Dar, pentru că veni vorba, ce-o fi vrut el să-nțeleagă când a spus că sunt circumstanțe care-l împiedică să ne găzduiască în același bungalow? Ți-aduci aminte ce-a spus, Martin? Suna cam criptic.”

Martin, care-și aducea foarte bine aminte și înțelesese fraza ca fiind direct legată de prezența fetei, așteptă puțin înainte de a spune.

„Vreo șmecheria de-a lui, sir, și nu cea mai proastă, dacă-i vorba. Felul lui de-a se purta cu noi, de-a nu ne pune niciun fel de întrebări, e tot o șmecherie. Un om e făcut să fie curios, și e și el, dar se face că nu-i pasă. Da-i pasă—pentru c-altfel, ce-avea să stea-n mijlocul nopții, cu țigara-n gură să sa gândească? Nu-mi place treaba asta!”

„S-ar putea să fie pe-afară acum, să bage de seamă că-i luminează la noi și să-și spună despre insomnia noastră exact ce

—Omul n-a vrut să locuiască aici, a remarcat domnul Jones. Și, apropo, la ce s-o fi referit când a vorbit de circumstanțe care-l împiedică să ne găzduiască în celălalt bungalow? Ți-amintești, Martin, ce-a zis? Cam criptic.

Martin, care-și amintea vorbele și le punea fără tăgadă pe seama existenței fetei, a lăsat un răgaz înainte de a spune:

—O doză din șiretenia lui, sir—și încă nu cea mai amară. Felul ăsta în care ne tratează, fără să pună întrebări, e tot o viclenie. Oricine-ar fi curios, și el este. Dar se face că nu-i pasă. Îi pasă—altfel ce făcea cugetând, cu tot cu trabuc, în toiul nopții? Nu-mi place asta...

—O fi afară acum, uitându-se la lumina de aici, zicându-și același lucru despre veghea noastră, a sugerat cu

gravely suggested Ricardo's governor.

"He may be, sir; but this is too important to be talked over in the dark. And the light is all right. It can be accounted for. There's a light in this bungalow in the middle of the night because—why, because you are not well. Not well, sir—that's what's the matter; and you will have to act up to it."

The consideration had suddenly occurred to the faithful henchman, in the light of a felicitous expedient to keep his governor and the girl apart as long as possible. Mr. Jones received the suggestion without the slightest stir, even in the deep sockets of his eyes, where a steady, faint gleam was the only thing telling of life and attention in his attenuated body. But Ricardo, as soon as he had enunciated his happy thought, perceived in it other possibilities more to the point and of greater practical advantage.

spui tu despre a lui," sugerează foarte serios patronul lui Ricardo.

„S-ar putea, sir, dar chestia asta-i prea importantă ca să poate fi discutată pe întuneric. Și, lumina de la noi e-n regulă. Se poate justifica. E lumină la miezul nopții în bungalowul ăsta pentru că... păi cum, pentru că nu vă simțiți bine. Nu vă simțiți bine, sir. Și ăsta-i lucrul cel mai important. Și o să trebuiască să jucați puțin teatru, sir."

Ideea asta îi venise fidelului discipol pe negândite, cel mai nimerit expedient ca să-l împiedice cât mai mult posibil pe patron să dea ochii de fată. Domnul Jones primi sugestia fără nicio tresărire, nici măcar în orbitele adânci în care dăinuia o scânteiere palidă, nemișcată, unic semn că mai era ceva viu și atent în corpul acela slăbit. Dar Ricardo, imediat după ce dăduse glas fericitei inspirații, simți că ea cuprindea posibilități mult mai relevante și mai practice.

solemnitate patronul lui Ricardo.

—O fi, sir, dar astea-s treburi prea importante să le discutăm în beznă. E în regulă lumina, poate fi explicată. Avem lumină în bungalou în toiul nopții fiindcă—ei bine, fiindcă nu vă simțiți bine. Nu, sir—asta s-a-ntâmplat. Și va trebui să o arătați, sir.

Această idee îi venise deodată acolitului loial, un tertip potrivit pentru a-l ține pe patron la distanță de fată cât mai mult timp posibil. Domnul Jones a primit sugestia fără semne de tulburare, nici măcar în orbitele adânci, unde o strălucire slabă era singurul lucru ce mai vădea viața și veghea acestui corp slăbit. Dar Ricardo, imediat ce a grăit ideea norocoasă, a realizat că ascundea posibilități și mai importante și mai practice.

"With your looks, sir, it will be easy enough," he went on evenly, as if no silence had intervened, always respectful, but frank, with perfect simplicity of purpose. "All you've got to do is just to lie down quietly. I noticed him looking sort of surprised at you on the wharf, sir."

At these words, a naive tribute to the aspect of his physique, even more suggestive of the grave than of the sick-bed, a fold appeared on that side of the governor's face which was exposed to the dim light—a deep, shadowy, semicircular fold from the side of the nose to bottom of the chin—a silent smile. By a side glance Ricardo had noted this play of feature. He smiled, too, appreciative, encouraged.

"And you as hard as nails all the time," he went on. "Hang me if anybody would believe you aren't sick, if I were to swear myself black in the face! Give us a

„Cu aerul pe care-l aveți, sir, va fi destul de ușor,” continuă el egal, ca și cum n-ar fi intervenit nicio tăcere, foarte respectuos dar sincer, urmărindu-și simplu scopul. „Tot ce aveți de făcut e să stați liniștit în pat. L-am văzut cum s-a uitat la dumneavoastră la debarcader, cu un fel de mirare, sir.”

La aceste cuvinte, naiv tribut adus înfățișării lui fizice, sugerând mai curând mormântul decât patul de suferință, pe partea expusă la lumină a feței patronului apăru un rid—un rid profund, sumbru, semicircular, de la rădăcina nasului până sub bărbie—un zâmbet mut. Dintr-o privire laterală, Ricardo prinse acest joc al trăsăturilor. Zâmbi și el, cu admirație, încurajat.

„Și dumneavoastră, în vremea asta, tare ca fierul,” continuă el. „Al dracului să fiu dacă s-ar găsi cineva care să nu creadă că sunteți bolnav. Pun mâna-n foc! Mai

—Și la cum arătați, sir, nu va fi greu deloc, a continuat el pe același ton, ignorând liniștea care se lăsase, la fel de respectuos dar franc, cu desăvârșit pragmatism. Nu trebuie decât să vă întindeți aici, în liniște. Am observat că vă privea cu o oarecare mirare pe debarcader, sir.

La auzul acestor cuvinte, un omagiu naiv adus aspectului fizic al patronului, evocând mai degrabă mormântul decât patul unui bolnav, un rid a apărut pe acea parte a chipului patronului pe care o prindea lumina slabă—unul adânc, întunecat, semicircular, de la marginea nasului la baza bărbiei—un zâmbet mut. Cu o privire laterală, Ricardo a observat această schimbare a trăsăturilor. A zâmbit și el, recunoscător și îmbărbătat.

—În schimb dumneavoastră, de fapt, sunteți în formă ca întotdeauna, a continuat el. Să fiu al naibii dacă n-ar crede oricine că sunteți bolnav, aş pune cu

day or two to look into matters and size up that 'yporcrit."

Ricardo's eyes remained fixed on his crossed shins. The chief, in his lifeless accents, approved.

"Perhaps it would be a good idea."

"The Chink, he's nothing. He can be made quiet any time."

One of Ricardo's hands, reposing palm upwards on his folded legs, made a swift thrusting gesture, repeated by the enormous darting shadow of an arm very low on the wall. It broke the spell of perfect stillness in the room. The secretary eyed moodily the wall from which the shadow had gone. Anybody could be made quiet, he pointed out. It was not anything that the Chink could do; no, it was the effect that his company must have produced on the conduct of the doomed man. A man! What was a man? A Swedish baron could be ripped up, or else holed by a shot, as easily as any other creature; but that was exactly

dați-mi o zi-două să examinăm situația, să-l cântărim pe ipocritul ăsta."

Ochii lui Ricardo rămăseseră fixați asupra ȣurloaielor sale încrucișate. Șeful, cu tonul său mort, încuviință:

„Poate că nu-i o idee rea."

„Chinezul nu-i o problemă. Îi putem astupa gura oricând."

O mână a lui Ricardo, rezemată cu palma în sus pe picioarele încrucișate, făcu o mișcare violentă, ca de izbire, repetată de o umbră enormă repezindu-se, pe perete, foarte jos. Vraja desăvârșitei nemișcări care era stăpână pe odaie fu sfâșiată. Secretarul privi morocănos peretele de pe care umbra dispăruse. Oricui i se putea astupa gura, remarcă el. Nu era vorba de ce putea face chinezul. Nu, era vorba de efectul pe care prezența chinezului o producea asupra comportării omului a cărui soartă i-o pecetluiseră. Un om! Ce-i aia un om? Un baron suedez putea să fie înjunghiat sau găurit de-un glonte tot așa de ușor ca

oricine rămășag. Dați-mi o zi, două, să studiem chestiunea și pe 'pocritul ăla.

Ochii lui Ricardo rămăseseră pironiți pe picioarele încrucișate. Șeful, cu tonul său stârpit de vlagă, l-a aprobat.

— Poate c-ar fi o idee bună.

— Chinezul, e-o nimica toată. Poate fi liniștit oricând.

O mână a lui Ricardo, odihnindu-se pe picioarele sale încrucișate, a făcut un gest iute ca de împunsătură, reluat de o enormă umbră săgetând foarte jos pe perete. A rupt vraja nemișcării perfecte din încăpere. Secretarul s-a uitat irascibil la perete, acum lipsit de umbră. Oricine poate fi liniștit, a remarcat el. Nu era vorba c-ar fi putut chinezul să facă ceva, nu, ci doar ce efect trebuie să fi produs prezența lui asupra conduitei omului condamnat. Un om! Ce-i omul? Un baron suedez putea fi înjunghiat sau străpuns de glonte la fel ca orice altă creatură. Dar asta era exact ce trebuia evitat, până vor afla unde-și

what was to be avoided, till one knew where he had hidden his plunder.

“I shouldn’t think it would be some sort of hole in his bungalow,” argued Ricardo with real anxiety.

No. A house can be burnt—set on fire accidentally, or on purpose, while a man’s asleep. Under the house—or in some crack, cranny, or crevice? Something told him it wasn’t that. The anguish of mental effort contracted Ricardo’s brow. The skin of his head seemed to move in this travail of vain and tormenting suppositions.

“What did you think a fellow is, sir—a baby?” he said, in answer to Mr. Jones’s objections. “I am trying to find out what I would do myself. He wouldn’t be likely to be cleverer than I am.”

“And what do you know about yourself?”

Mr. Jones seemed to watch his

oricare altul, dar tocmai asta trebuia evitat, până se va afla unde-și ascunsese gologanii.

„Nu-mi vine să cred că-s în vreo gaură în bungalowul lui,” reflectă Ricardo cu autentică îngrijorare.

Nu. O casă poate să ia foc, sau să i se dea foc—din întâmplare sau dinadins, în timp ce omul doarme. Sub casă... sau în vreo crăpătură, sau nișă, sau scobitură? Ceva îi spunea că nu, nu putea fi asta. Efortul mental chinuitor îi încreți fruntea. Pielea de pe capul lui părea să se agite consecutiv acestui travaliu zadarnic al torturantelor ipoteze.

„Drept cine mă luați, sir—ce-s, copil?” ripostă el obiecțiilor domnului Jones. „Încerc să-mi dau seama ce-aș face eu în locul lui. Doar n-o fi el mai deștept ca mine.”

„Și ce știi tu despre tine?”

Părea că domnul Jones, la adăpostul

ascunsese prada.

—Mă gândesc că n-are cum să fie un fel de scorbură în bungalowul lui, a susținut Ricardo cu reală neliniște.

Nu. O casă poate fi arsă—poate lua foc din întâmplare sau cu intenție, când omul doarme. Sub casă—ori în vreo crăpătură sau deschizătură? Ceva-i spunea că nu se afla acolo. Fruntea lui Ricardo se strânsese de la efortul lui mental. Pielea de pe cap părea să i se miște și ea conform acestei munci epuizante a supozițiilor inutile și chinuitoare.

—Ce credeți, sir, că-s vreun copil? a răspuns el obiecțiilor domnului Jones. Încerc și eu să-mi dau seama ce-aș face în locul lui. Mai deștept ca mine, mă-ndoiesc să fie.

—Da’ ce știi tu despre tine?

Domnul Jones, cu un amuzament

follower's perplexities with amusement concealed in a death-like composure.

Ricardo disregarded the question. The material vision of the spoil absorbed all his faculties. A great vision! He seemed to see it. A few small canvas bags tied up with thin cord, their distended rotundity showing the inside pressure of the disk-like forms of coins—gold, solid, heavy, eminently portable. Perhaps steel cash-boxes with a chased design on the covers; or perhaps a black and brass box with a handle on the top, and full of goodness knows what. Bank notes? Why not? The fellow had been going home; so it was surely something worth going home with.

"And he may have put it anywhere outside—anywhere!" cried Ricardo in a deadened voice. "In the forest—"

That was it! A temporary darkness replaced the dim light of the room. The darkness of the forest at night, and in it the

calmului său cadeveric, se amuza pe seama încurcăturilor discipolului său.

Ricardo ignoră întrebarea. Toate facultățile lui erau absorbite de viziunea materială a comorii. Ce grandioasă viziune! O avea-n fața ochilor. Câțiva săculeți de pânză, legați la gură cu o frânghiuță subțire, doldora, gata să plesnească de plini ce erau cu monete ca niște discuri mici—aur masiv, greu, eminamente portabil. Sau poate casete de oțel, cu vreun desen gravat pe capac, sau poate o tașcă de piele neagră cu colțare și balamale de alamă și cu mâner, plină cu Dumnezeu-știe-ce. Bancnote? De ce nu? Tipul se-ntorcea acasă, cu siguranță c-avea ceva cu care merita să te-ntorci acasă.

"Și poate să-i fi ascuns pe undeva pe-afară—cine știe unde!" exclamă Ricardo cu vocea sugrumată. „În pădure...”

Asta era! O întunecime trecătoare luă locul luminii estompate din odaie. Întunecimea pădurii în noapte și lumina

ascuns de priviri de moarte, părea să-i studieze nedumerirea discipolului.

Ricardo a ignorat întrebarea. Toate facultățile-i erau absorbite de viziunea prăzii. Ce mai viziune! Parcă îi apărea în fața ochilor. Câțiva saci de pânză legați cu o sfoară subțire, umflați până la refuz de monezi ca niște mici sfere—din aur masiv și greu, dar excepțional de portabile. Poate cutii din oțel cu bani, cu desen gravat pe capac; sau poate o cutie neagră de alamă cu mâner și plină Dumnezeu știe cu ce! Bancnote? Se poate! Individul pleca acasă—așa că sigur era ceva cu care merită mers acasă.

—Și se poate s-o fi ascuns oriunde prin părțile astea, a oftat Ricardo cu glasul încremenit. Și-n pădure chiar...

Asta era! Pe moment, lumina pală din cameră a fost înlocuită de beznă. Întunericul pădurii noaptea și, în inima lui,

gleam of a lantern, by which a figure is digging at the foot of a tree-trunk. As likely as not, another figure holding that lantern – ha, feminine! The girl!

The prudent Ricardo stifled a picturesque and profane exclamation, partly joy, partly dismay. Had the girl been trusted or mistrusted by that man? Whatever it was, it was bound to be wholly! With women there could be no half-measures. He could not imagine a fellow half-trusting a woman in that intimate relation to himself, and in those particular circumstances of conquest and loneliness where no confidences could appear dangerous since, apparently, there could be no one she could give him away to. Moreover, in nine cases out of ten, the woman would be trusted. But, trusted or mistrusted, was her presence a favourable or unfavourable condition of the problem? That was the question!

unui felinar la rădăcina unui copac unde săpa o siluetă. Și, destul de probabil, o altă siluetă ținând felinarul – ha-ha, o siluetă feminină! Fata!

Prudentul Ricardo își înăbuși o pitorească și profană exclamție, jumătate bucurie, jumătate spaimă. Avusese sau n-avusese individul încredere-n fată? În orice caz, era sau laie sau bălaie. La femei nu merge cu jumătăți de măsură. Nu-și putea imagina pe cineva încrezându-se numai în parte într-o femeie cu care era în raporturi atât de intime, mai ales ținând seama de împrejurările speciale în care o cucerise și de singurătatea în care trăiau, unde nicio mărturisire nu putea să pară periculoasă, pentru că, vădit lucru, nu mai era nimeni acolo căruia să-i poată spune secretul. Și-n afară de asta, e probabil ca în nouă cazuri din zece să aibă încredere în femeie. Dar, a avut încredere, n-a avut încredere, prezența ei era un element favorabil sau defavorabil? Asta era întrebarea!

licărul unui felinar în care o siluetă sapă la baza unui copac. Și, foarte probabil, o altă siluetă ținând felinarul – ha, una feminină! Era fata!

Ricardo, prudent, a înăbușit o exclamție plastică și profană, o parte bucurie, o parte stupoare. Avusese sau nu încredere omul în fată? Oricare dintre ele, ori de tot ori deloc! Cu femeile nu există jumătăți de măsură. Nu-și putea imagina că un individ are încredere doar într-o anumită măsură într-o femeie când are o relație așa intimă și când circumstanțele în care a cucerit-o și singurătatea sunt așa cum sunt, că nicio destăinuire nu pare periculoasă din moment ce, aparent, n-are cui să-l trădeze. Pe deasupra, în nouă din zece cazuri, ar avea încredere în femeie. Dar, fie că se bucura sau nu de încredere, era prezența ei un avantaj sau un dezavantaj? Asta era întrebarea!

The temptation to consult his chief, to talk over the weighty fact, and get his opinion on it, was great indeed. Ricardo resisted it; but the agony of his solitary mental conflict was extremely sharp. A woman in a problem is an incalculable quantity, even if you have something to go upon in forming your guess. How much more so when you haven't even once caught sight of her.

Swift as were his mental processes, he felt that a longer silence was inadvisable. He hastened to speak:

"And do you see us, sir, you and I, with a couple of spades having to tackle this whole confounded island?"

He allowed himself a slight movement of the arm. The shadow enlarged it into a sweeping gesture.

"This seems rather discouraging, Martin" murmured the unmoved governor.

Ispita de a-l consulta pe șef, de a discuta cu el despre faptul ăsta care-l apăsa ca o povară și să-i afle părerea era desigur mare. Ricardo îi rezistă însă. Dar lupta asta mentală solitară era extrem de chinuitoare. Într-o problemă, o femeie este o cantitate necalculabilă, chiar când ai câteva elemente pe care să-ți poți sprijini evaluările. Cu-atât mai mult când nici măcar n-ai zărit-o vreodată.

Oricât de rapide erau operațiunile sale mentale, el își dădu seama că o prelungire a tăcerii nu era recomandabilă. Se grăbi să spună:

„Și ne vezi pe noi, sir, cu niște cazmale, obligați să scormonim toată blestemata asta de insulă?"

Își îngădui o ușoară mișcare a brațului. Umbra o mări într-un vast gest circular.

„Toate astea au un aer descurajator, Martin," murmură patronul, impasibil.

Tentația de a-l întreba pe șef, de a-i afla opinia asupra acestui fapt cu greutate, era aproape copleșitoare. Ricardo i-a rezistat însă, deși agonia acestui solitar conflict mental era crâncenă. Într-o ecuație, o femeie este o cantitate inestimabilă, chiar dacă dispui de anumite criterii pentru a calcula. Cu atât mai mult când nici n-ai văzut-o o dată cu ochii tăi.

Deși gândea cu iuțeală, a simțit că o tăcere prelungită nu era de dorit. S-a grăbit să spună:

—Și ne vedeți, sir, pe noi doi, cu câte-o sapă, luând la bani mărunți toată insula asta afurisită?

Și-a îngăduit o ușoară mișcare a brațului. Umbra a mărit-o într-un lung gest acaparant.

—Ce lucru descurajant, Martin, a murmurat patronul, neimpresionat.

"We mustn't be discouraged – that's all," retorted his henchman. "And after what we had to go through in that boat too! Why it would be –"

He couldn't find the qualifying words. Very calm, faithful, and yet astute, he expressed his new-born hopes darkly.

"Something's sure to turn up to give us a hint; only this job can't be rushed. You may depend on me to pick up the least little bit of a hint; but you, sir – you've got to play him very gently. For the rest you can trust me."

"Yes; but I ask myself what *you* are trusting to."

"Our luck," said the faithful Ricardo. "Don't say a word against that. It might spoil the run of it."

"You are a superstitious beggar. No, I won't say anything against it."

„Nu trebuie să ne descurajăm – asta-i tot,” ripostă acolitul. „După câte-am avut de îndurat cu barca... Ar fi...”

Nu găsi cuvintele potrivite. Foarte calm, fidel și totuși șmecher, își formulă nebuloos nou-născutele-i speranțe:

„Ceva trebuia s-apară, să ne dea vreo indicație, numai că o treabă ca asta nu poți s-o faci cu zorul. Vă puteți bizui pe mine, c-am să prind și cea mai mică urmă de indiciu. Dar dumneavoastră, sir, dumneavoastră trebuie să jucați partida asta cu duhul blândeții. Pentru rest, vă puteți bizui pe mine.”

„Da, bine. Dar mă întreb pe ce te bizui tu.”

„Pe norocul nostru,” zise credinciosul Ricardo. „Să nu spuneți o vorbă contra. Să n-aduceți ghinion.”

„Ești un pârlit de superstițios. Bine, n-am să spun nimic contra.”

–Trebuie doar să nu ne lăsăm demobilizați – atâta tot, a ripostat acolitul său. Și prin câte-am trecut cu barca aia! Apăi, ar fi...

Nu i-a fost cu puțință să găsească cuvintele nimerite. Foarte calm, optimist, dar și viclean, și-a exprimat noile speranțe cu un aer misterios:

–Sigur ceva o să ne dea primul indiciu, doar că treburile astea vin în ritmul lor, nu merg zorite. Puteți conta pe mine să prind și cel mai mic semn, dar dumneavoastră, sir – trebuie s-o luați încet! Pentru restul, puteți avea încredere în mine.

–Da, dar mă-ntreb, tu pe ce te bizui?

–Pe sorții noștri, a spus credincios Ricardo. Nu vorbiți de rău, să nu stricați.

–Ce tip superstițios ești. Nu, nu voi zice nimic.

"That's right, sir. Don't you even think lightly of it. Luck's not to be played with."

"Yes, luck's a delicate thing," assented Mr. Jones in a dreamy whisper.

A short silence ensued, which Ricardo ended in a discreet and tentative voice.

"Talking of luck, I suppose he could be made to take a hand with you, sir – two-handed picket or ekarty, you being seedy and keeping indoors – just to pass the time. For all we know, he may be one of them hot ones once they start –"

"Is it likely?" came coldly from the principal. "Considering what we know of his history – say with his partner."

"True, sir. He's a cold-blooded beast; a cold-blooded, inhuman –"

"And I'll tell you another thing that isn't likely. He would not be likely to let

„Foarte bine, sir. Nici în gând să nu glumiți. Cu norocul nu se glumește."

„Da-da, norocu-i lucru gingaș," recunosc domnul Jones într-o șoaptă, visător.

Urmă o scurtă tăcere, căreia îi puse capăt Ricardo, cu o voce discretă, șovăitoare:

„Pentru că vorbeam de noroc, presupun că l-am putea convinge să facă o partidă cu dumneavoastră, sir, în doi – un pichet sau un ecarté, că nu vă simțiți bine, că trebuie să stați în casă – numai ca să treacă timpul. La urma urmei, ar putea fi unul d-ăia care dac-apucă să-nceapă..."

„Crezi că-i probabil?" făcu patronul, rece. „Dacă ținem seama de povestea aia cu... să-i zicem tovarășul lui..."

„Just, sir. E-o bestie cu sânge rece, e-o..."

„Și-am să-ți spun ceva care-i foarte puțin probabil. Nu-i deloc probabil c-o să

– Prea bine, sir. Să nu tratați cu ușurință, că nu-i de joacă cu norocul.

– Da, norocu-i delicat, a consimțit domnul Jones cu o șoaptă visătoare.

A urmat o liniște scurtă, căreia Ricardo i-a pus capăt pe un ton discret și ezitant.

– Apropo de noroc, mă gândesc că l-ați putea convinge la un joc în doi – un pichet sau un ecarté, așa, că sunteți cam abătut și trebuie să stați înăuntru – ca să mai treacă timpul. În definitiv, ar putea fi unul din aceia care se aprind...

– Crezi că-i probabil? a zis patronul cu răceală. Având în vedere ce știm despre el, cum ar fi istoria cu tovarășul ăla...

– E-adevărat, sir. E un animal cu sânge rece. O bestie inumană...

– Și să-ți mai spun un lucru puțin probabil. Acest om n-ar permite să fie

himself be stripped bare. We haven't to do with a young fool that can be led on by chaff or flattery, and in the end simply overawed. This is a calculating man."

Ricardo recognized that clearly. What he had in his mind was something on a small scale, just to keep the enemy busy while he, Ricardo, had time to nose around a bit.

"You could even lose a little money to him, sir," he suggested.

"I could."

Ricardo was thoughtful for a moment.

"He strikes me, too, as the sort of man to start prancing when one didn't expect it. What do you think, sir? Is he a man that would prance? That is, if something startled him. More likely to prance than to run – what?"

The answer came at once, because Mr. Jones understood the peculiar idiom of his faithful follower.

se lase jupuit. N-avem de-a face cu un zezec tânăr care poate fi dus de nas cu bancuri și cu lingușeli ca la urmă să-l terorizezi. Țasta-i un om cu judecată."

Ricardo recunoscuse fără înconjur. El nu se gândise decât la o partidă mică, doar ca să-l ții pe inamic fixat locului, și în răstimp el, Ricardo, să-și poată vârî nasul peste tot.

„Ați putea chiar pierde ceva bani la el, sir,” sugera acolitul.

„Aș putea...”

Ricardo rămase o clipă pe gânduri.

„Și-mi mai face impresia unui om care-ar începe să facă pe grozavul când nu te-aștepți. Ce credeți, sir? E-un om să facă pe grozavul? Vreau să zic, dacă l-ar speria ceva. Mai probabil să se grozăvească decât s-o șteargă. Ce ziceți?”

Răspunsul veni prompt, pentru că domnul Jones înțelegea limbajul special al fidelului său discipol.

jupuit. Nu avem de-a face cu vreun nătărău de tânăr pe care să-l ducem de nas cu prostii și cu lingușeli, să-l intimidăm... Țasta-i un om calculat.

Ricardo era conștient de asta. El se gândea la o treabă mai mărunță, una care să-l țină pe dușman ocupat cât el, Ricardo, cerceta un pic zona.

— Ați putea chiar să-l faceți să vă ia niște bani, sir, a sugerat el.

— Aș putea.

Ricardo căzu pe gânduri un moment.

— Și mie-mi pare genul de om care face pe grozavul când te aștepți mai puțin. Ce ziceți, sir? E genul fudul? Dacă-l sperie ceva, desigur. Mai degrabă s-o ia razna decât s-o șteargă... ce credeți?

Răspunsul a venit dintr-odată, fiindcă domnul Jones înțelegea limba neobișnuită a credinciosului său discipol.

"Oh, without doubt! Without doubt!"

"It does me good to hear that you think so. He's a prancing beast, and so we mustn't startle him – not till I have located the stuff. Afterwards –"

Ricardo paused, sinister in the stillness of his pose. Suddenly he got up with a swift movement and gazed down at his chief in moody abstraction. Mr. Jones did not stir.

"There's one thing that's worrying me," began Ricardo in a subdued voice.

"Only one?" was the faint comment from the motionless body on the bedstead.

"I mean more than all the others put together."

"That's grave news."

"Ay, grave enough. It's this – how do you feel in yourself, sir? Are you likely to get bored? I know them fits come on you suddenly; but surely you can tell –"

„Oh, fără-ndoială! Fără-ndoială!"

„Îmi face plăcere s-aud asta de la dumneavoastră. E genul de bestie care se grozăvește, așa că nu trebuie să-l speriem – în orice caz nu până nu aflăm unde-s banii. După aia..."

Ricardo tăcu, sinistru în imobilitatea lui. Deodată, cu o mișcare sprintenă, sări în picioare și privi în jos către patron, preocupat, încruntat. Domnul Jones nu se clinti.

„Un singur lucru mă neliniștește," începu Ricardo cu glas încet.

„Numai unul?" fu comentariul corpului încremenit de pe pat.

„Vreau să spun mai mult decât toate celelalte la un loc."

„Asta-i grav."

„Da, destul de grav. Spuneți-mi, sir, cum vă simțiți în sinea dumneavoastră? Credeți cumva c-o să v-apuce plictiseala? Știu că accese de-astea vă vin pe negândite,

– Oh, neîndoios, da!

– Îmi place că gândiți astfel. E un animal fudul și, deci, nu trebuie să-l agităm, cel puțin până nu punem mâna pe lucruri. Dup-aia...

Ricardo s-a oprit, rămânând într-o sinistru nemișcare. Deodată însă, s-a ridicat cu iuteală și s-a uitat la șef cu o privire iritată. Domnul Jones nu s-a clintit.

– Un lucru mă îngrijorează, a început Ricardo pe un ton supus.

– Doar unul? a venit comentariul dinspre corpul nemișcat de pe pat.

– Adică, mai mult decât toate celelalte la un loc.

– Asta-i grav.

– Așa-i, destul de grav. E vorba de asta – sir, cum vă simțiți? O să vă plictisiți? Știu cum vă iau deodată crizele astea – dar trebuie să vă dați seama când...

“Martin, you are an ass.”

The moody face of the secretary brightened up.

“Really, sir? Well, I am quite content to be on these terms – I mean as long as you don’t get bored. It wouldn’t do, sir.”

For coolness, Ricardo had thrown open his shirt and rolled up his sleeves. He moved stealthily across the room, barefooted, towards the candle, the shadow of his head and shoulders growing bigger behind him on the opposite wall, to which the face of plain Mr. Jones was turned. With a feline movement, Ricardo glanced over his shoulder at the thin back of the spectre reposing on the bed, and then blew out the candle.

“In fact, I am rather amused, Martin,” Mr. Jones said in the dark.

He heard the sound of a slapped thigh and the jubilant exclamation of his

dar cu siguranță că știți...”

„Martin, ești un dobitoc!”

Fața preocupată a secretarului se luminează.

„Cu-adevărat, sir? Ei, sunt foarte încântat să fiu cum spuneți – vreau să zic, câtă vreme nu v-apucă plictiseala. N-ar fi potrivit, sir.”

Ca să se răcorească, Ricardo se descheiase la cămașă și-și suflecăse mânecile. Se strecură desculț prin cameră, spre lumânare, umbra capului și a umerilor crescând monstruos pe peretele opus, spre care era întoarsă fața „domnului Jones pur și simplu”. Cu o mișcare felină, Ricardo privi peste umăr la spinarea îngustă a spectrului culcat, după care stinse lumânarea.

„De fapt chestia mă amuză, Martin,” zise domnul Jones din întuneric.

Auzi palma plesnită peste șold și exclamația de jubilară a acolitului:

– Martin, ești un măgar!

Fața iritată a secretarului s-a luminat.

–Cu adevărat, sir? Ei bine, sunt foarte mulțumit să fiu așa – adică, atâta timp cât nu vă plictisiți. Nu s-ar potrivi, sir.

De căldura, Ricardo își descheiase de tot cămașa și-și suflecăse mânecile. S-a mișcat tiptil prin cameră, cu picioarele goale, înspre lumânare, umbra capului și a umerilor crescând pe peretele din spate, înspre care era întors chipul lui „domnul Jones, simplu”. Cu o mișcare de felină, Ricardo a aruncat o privire peste umăr la spatele subțire al spectrului ce se odihnea pe pat, stingând apoi lumânarea.

–De fapt, sunt foarte amuzat, Martin, a zis domnul Jones din întuneric.

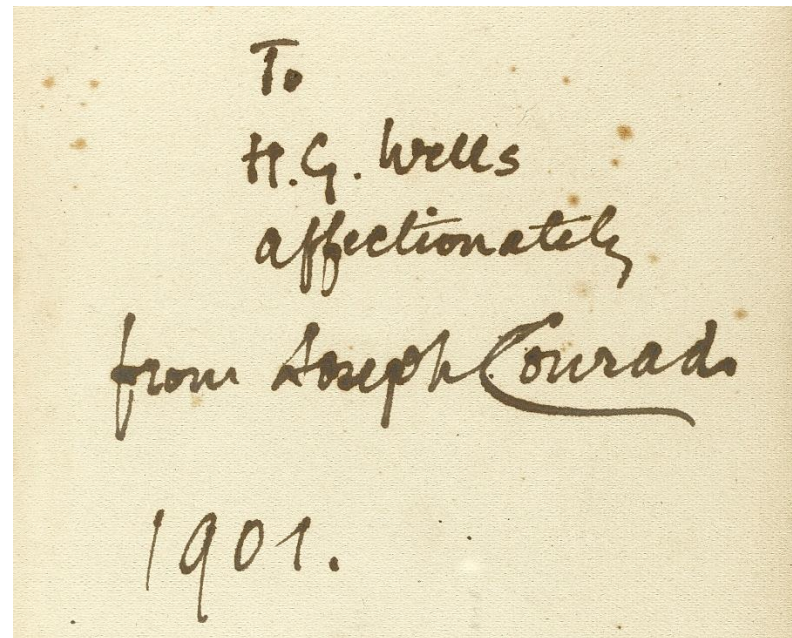
A auzit sunetul unei palme peste coapsă și exclamația jubilantă a acolitului:

henchman:

"Good! That's the way to talk, sir!"

„Fain! Așa vorbă zic și eu!"

— Bun! Așa se vorbește, sir!

To
H.G. Wells
affectionately
from Joseph Conrad
1901.

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Thirty Volumes

Totalling 31,802 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017